

การศึกษาและพัฒนาคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืชให้สอดคล้องกับ

มาตรฐาน ASEAN GAP

Study and Development of GAP Crop Production Certification Manuals According to ASEAN GAP STANDARD

คณพศ โกสินทร์วิกรม^{1/} สุธาทิพย์ การรักษา^{1/} จงรักษ์ อ๋มใจ^{2/} บุญเลิศ สอาดสิทธิศักดิ์^{3/}
สนธิพิพม์ สิมมาทัน^{4/} ทิตติยา ธานี^{5/} ทอม เตียะเพชร^{6/} จงรักษ์ จารุเนตร^{7/}
ศรีเวียง มีพริ้ง^{8/} ศิริกุล โกกัฬา^{9/}

บทคัดย่อ

การศึกษาและพัฒนาคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ASEAN GAP ดำเนินงานตั้งแต่เดือนตุลาคม 2556 - กันยายน 2558 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืชกรมวิชาการเกษตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานระดับภูมิภาคอาเซียน โดยมีผลการเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตร กับมาตรฐาน ASEAN GAP เพื่อปรับปรุงแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช กรมวิชาการเกษตร โดยทำการปรับข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร โดยพิจารณาจากผลการศึกษาวិเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อกำหนดของมาตรฐาน ASEAN GAP ได้ข้อกำหนดใหม่จำนวน 8 ข้อกำหนด ดังนี้ 1.น้ำ 2.พื้นที่ปลูก 3.วัตถุดิบทรายทางการเกษตร 4.การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว 5.การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว 6.การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก และการเก็บรักษา 7.สุขลักษณะส่วนบุคคล 8.การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ และจัดทำคู่มือการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช จำนวน 1 ฉบับ และคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ตาม ISO/IEC 17065 จำนวน 1 ฉบับ รวมทั้งศึกษาและวิจัยผลกระทบของมาตรฐาน ASEAN GAP ต่อการปฏิบัติของเกษตรกรและการปฏิบัติงานตรวจประเมินของผู้ตรวจประเมิน ซึ่งพบว่าเมื่อเกษตรกรปฏิบัติตามมาตรฐาน ASEAN GAP ข้อเงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบมากที่สุดอยู่ในข้อกำหนดที่ 4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว พบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงเฉลี่ยร้อยละ 59.10 ต่อข้อย่อย โดยข้อย่อย 4.15 มีสถานที่เก็บรักษา เครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่าย ต่อการนำไปใช้งาน พบข้อสังเกตมากที่สุดร้อยละ 7.4 เนื่องจากเกษตรกรขาดสถานที่เก็บรักษาที่เหมาะสม เพราะเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่าย แต่เกษตรกรมีวิธีการแก้ไขคือจัดการสถานที่ให้เหมาะสม โดยยึดความปลอดภัยและประหยัดคิดเป็นร้อยละ 7.4 และเกษตรกรผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 โดยเฉลี่ยร้อยละ 91.50 รองลงมาคือข้อกำหนดที่ 7 สุขลักษณะส่วนบุคคล พบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงเฉลี่ยร้อยละ 46.0 ต่อข้อย่อย โดยข้อย่อย 7.1 ผู้ที่สัมผัสกับผลผลิตโดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลผลิต พบข้อบกพร่องมากที่สุดร้อยละ 8.3 เนื่องจากเกษตรกรไม่มีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลในการปฏิบัติงาน และผู้ปฏิบัติงานที่สัมผัสกับผลผลิตโดยตรงไม่มีการป้องกันความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลผลิต ซึ่งเกษตรกรมีวิธีการแก้ไขคือให้ผู้ปฏิบัติงานที่สัมผัสกับผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวโดยตรงต้องมีการทำความสะอาดร่างกายก่อนการปฏิบัติงาน และสวมอุปกรณ์ป้องกันการปนเปื้อนผลผลิตเช่นหมวกถุงมือ จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้เกษตรกรผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ร้อยละ 91.3 ครั้งที่ 2 ร้อยละ 8.1 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 0.2

สำหรับผู้ตรวจประเมินพบปัญหาและอุปสรรคในการตรวจประเมินตามข้อกำหนดที่ 3 วัตถุประสงค์รายทางการเกษตร มากที่สุดร้อยละ 12.70 เกษตรกรและผู้ตรวจประเมินยังขาดความรู้เรื่องการใช้วัตถุประสงค์รายทางการเกษตร เครื่องมือ อุปกรณ์เครื่องฟ่นวัตถุประสงค์ราย และการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับประเภทการใช้ การบันทึกข้อมูลวัตถุประสงค์รายของเกษตรกรยังไม่เป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถตอบคำถาม หรือมีหลักฐานยืนยันเมื่อผู้ตรวจเรียกดู รองลงมาคือข้อกำหนดที่ 2 พื้นที่ปลูกร้อยละ 12.66 ปัญหาเอกสารสิทธิ์เป็นปัญหาที่พบมากที่สุดในการข้อกำหนดพื้นที่ปลูก เช่น เอกสารสิทธิ์ ภบท. 5 ยกเลิกทำให้เกษตรกรเสียสิทธิโดยทันที บางรายไม่ยอมให้สำเนาเอกสารสิทธิ์ที่ดินเพราะเกรงว่าจะถูกนำไปใช้ในทางมิชอบ เกษตรกรบางคนต้องใช้เวลาในการเดินเรื่องขอเอกสารมาสำเนาจากธนาคาร บางพื้นที่ไม่มีบุคคลรับรอง และไม่มีบันทึกย้อนหลังการใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่ทำการผลิตทำให้ผู้ตรวจประเมินต้องเสียเวลาและหน่วยรับรองต้องเสียงบประมาณในการเข้าตรวจประเมินเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง

รหัสทะเบียนวิจัย 03-05-51-03-02-01-01-57

^{1/} กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช

^{2/} สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1

^{3/} สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

^{4/} สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3

^{5/} สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4

^{6/} สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5

^{7/} สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6

^{8/} สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7

^{9/} สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8

คำนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ที่ผลิตและมีรายได้ส่วนใหญ่มาจากการส่งออกสินค้าภาคการเกษตร ซึ่งการดำเนินการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ กำหนดให้ประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกจะต้องปฏิบัติตามข้อตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade : TBT) ระเบียบด้านเทคนิคและมาตรฐานของสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อให้สินค้ามีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือในตลาดโลก และการเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ที่ประเทศสมาชิกได้กำหนดจุดยืนและความร่วมมือกัน เพื่อให้อาเซียนมีขีดความสามารถในการแข่งขันและมีอำนาจในการต่อรองด้านการค้าในเวทีโลก การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน จึงนำไปสู่การใช้กฎระเบียบการค้าเดียวกันทั้งในด้านคุณภาพ มาตรฐาน ราคา และอัตราภาษี ทั้งนี้เพื่อให้สินค้าเกษตรมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน ประเทศสมาชิกได้จัดทำมาตรฐานและลงนามร่วมกันในการนำมาตรฐาน ASEAN GAP ไปใช้หรือปรับมาตรฐานระดับชาติให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ASEAN GAP ภายในปี 2558 ดังนั้นกรมวิชาการเกษตรในฐานะของหน่วยรับรอง ซึ่งได้ดำเนินการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืชตามมาตรฐานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มกษ. 9001-2556 และมีบทบาทร่วมกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติในการปรับปรุงและพัฒนามาตรฐาน GAP พืช จึงจำเป็นต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมในการปรับปรุงมาตรฐาน มกษ. 9001-2556 ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ASEAN GAP และปรับเปลี่ยนไปใช้มาตรฐานที่ปรับปรุงใหม่สำหรับการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช คณะผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาและพัฒนาคู่มือการตรวจรับรองการผลิต GAP พืชให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ASEAN GAP โดยการศึกษา วิเคราะห์ และเปรียบเทียบข้อกำหนดของมาตรฐานจัดทำรายละเอียดข้อกำหนด เกณฑ์ที่กำหนด และวิธีการตรวจประเมิน ปรับปรุงแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช จัดทำคู่มือการตรวจประเมินและคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช เพื่อให้ได้แบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช คู่มือการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช จำนวน 1 ฉบับ และคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืชตามข้อกำหนด ISO/IEC 17065 จำนวน 1 ฉบับ สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืชของกรมวิชาการเกษตร ตลอดจนศึกษาและวิจัยผลกระทบของมาตรฐาน ASEAN GAP ต่อการปฏิบัติของเกษตรกรและการปฏิบัติงานตรวจประเมินของผู้ตรวจประเมิน มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงข้อกำหนดให้สอดคล้องกับกระบวนการผลิตพืชและการปฏิบัติของเกษตรกร หรือเป็นแนวทางในการปรับปรุงมาตรฐานและระบบการตรวจรับรองของกรมวิชาการเกษตรให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือทั้งในประเทศและระดับภูมิภาค หรือใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานและระบบการตรวจรับรองให้สอดคล้องกับมาตรฐานระดับภูมิภาคและมาตรฐานสากลที่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดข้อกำหนดของมาตรฐานให้มีความเข้มงวดสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืชที่มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค สร้างความมั่นคงด้านอาหาร การเพิ่มมูลค่าสินค้าและขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทยในตลาดโลกให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืชให้สอดคล้องกับมาตรฐานระดับภูมิภาคอาเซียน

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

1. มาตรฐาน กฎ ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้อง และเอกสารวิชาการต่างๆ ได้แก่ มาตรฐาน ASEAN GAP มาตรฐานพืชอาหาร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกษ. 9001-2556) และแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช เป็นต้น

2. แบบสัมภาษณ์เกษตรกรและผู้ตรวจประเมิน
3. กล้องถ่ายรูป
4. วัสดุสำนักงาน
5. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผล

วิธีดำเนินการ

1. การศึกษาและพัฒนาคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ตามมาตรฐาน ASEAN GAP

ดำเนินการศึกษาและพัฒนาเอกสารระบบคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืชให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ASEAN GAP และมาตรฐาน ISO/IEC 17065 ได้แก่ แบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืช GAP พืช คู่มือการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช และคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืชมาตรฐาน ISO/IEC 17065 ดังนี้

1.1 การพัฒนาและปรับปรุงแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช

1.1.1 การเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน ดำเนินการโดยรวบรวมข้อมูล เอกสารวิชาการ และมาตรฐานต่างๆ วิเคราะห์รายละเอียดความแตกต่างของข้อกำหนดมาตรฐาน มกษ. 9001-2556 กับมาตรฐาน ASEAN GAP และปรับปรุงข้อกำหนดของมาตรฐานเดิมให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ASEAN GAP

1.1.2 การจัดทำรายละเอียดข้อกำหนด เกณฑ์ที่กำหนด และวิธีการตรวจประเมินมาตรฐาน GAP พืช มกษ 9001-2556 ดำเนินการจัดประชุมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช เพื่อรวบรวมและประมวลข้อมูลและข้อคิดเห็นที่ได้จากการประชุมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำเป็นคู่มือการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช และคู่มือการตรวจรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 17065

1.1.3 การปรับปรุงแก้ไขรายการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ดำเนินการประชุมเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นของผู้ตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขรายการตรวจประเมินในแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืชอาหาร มกษ. 9001-2556 ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ASEAN GAP

1.2 การจัดทำคู่มือการตรวจประเมินและคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช

ดำเนินการจัดประชุมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และระดมความคิดเห็น เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นและประมวลข้อมูลจากการประชุมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ จัดทำเป็นคู่มือการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช และคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065

2. การศึกษาผลกระทบของมาตรฐาน ดำเนินการศึกษาผลกระทบของมาตรฐาน ASEAN GAP ต่อการปฏิบัติงานของเกษตรกรและการตรวจประเมินของผู้ตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การสุ่มตัวอย่างประชากรและกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรและผู้ตรวจประเมิน

2.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช และผู้ตรวจประเมิน สวพ. 1-8

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ เกษตรกรที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิต GAP พืชและผู้ตรวจประเมิน สวพ. 1-8

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973: 1089) กรณีทราบขนาดของประชากร (Finite Population) มีสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้

$$n = \text{จำนวนของประชากรตัวอย่าง}$$
$$N = \text{จำนวนของประชากรทั้งหมด}$$
$$e = \text{ความผิดพลาดที่ยอมรับได้}$$

การศึกษาและวิจัยที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และยอมรับให้มีความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าสัดส่วน เกิดขึ้นได้ในระดับ $\pm 5\%$ ($e = 0.05$) กำหนดการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (probability sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified sampling) (เทียนฉาย, 2541: 149-165) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิต GAP พืชและผู้ตรวจประเมิน สวพ. 1-8 ออกเป็น 8 กลุ่ม และทำการคำนวณขนาดตัวอย่างกลุ่มเกษตรกรแหล่งผลิต GAP พืช และผู้ตรวจประเมิน โดยใช้สูตรสำเร็จของสุภงกช (2526) (โยธิน, 2544 : 40) คือ

$$ni = \frac{n(Ni)}{N}$$

กำหนดให้

$$ni = \text{จำนวนตัวอย่างของ } i$$
$$n = \text{จำนวนตัวอย่างที่ต้องการเก็บ}$$
$$Ni = \text{จำนวนประชากรทั้งหมดของ } i$$
$$N = \text{จำนวนประชากรทั้งหมด}$$

2.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์เกษตรกรที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช และผู้ตรวจประเมิน สวพ. 1-8 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์ผลกระทบของมาตรฐาน ASEAN GAP ต่อการปฏิบัติงานของเกษตรกร และการตรวจประเมินของผู้ตรวจประเมิน โดยเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

2.2.1 ข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์ เป็นต้น

2.2.2 ข้อมูลเงื่อนไขและความเสี่ยงที่เป็นข้อบกพร่อง ทำให้เกษตรกรไม่สามารถปฏิบัติได้สอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐาน วิธีการแก้ไขข้อบกพร่อง และจำนวนครั้งการตรวจประเมินแต่ละข้อกำหนด

2.2.3 ปัญหาและอุปสรรค ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจประเมินต่อการปฏิบัติงานตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช

2.3 ทดสอบและปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้มีความเหมาะสม

2.4 สัมภาษณ์เกษตรกรและผู้ตรวจประเมินที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างในข้อ 2.1

2.5 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรและผู้ตรวจประเมิน

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์

2.7 รวบรวมข้อมูล สรุปและรายงานผลการทดลอง

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ เริ่มต้น ตุลาคม 2556 สิ้นสุด กันยายน 2558 รวม 2 ปี ณ กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช และพื้นที่เกษตรกร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1-8

ผลและวิจารณ์ผลการทดลอง

การศึกษาและพัฒนาคู่มือการตรวจรับรองการผลิต GAP พืชให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ASEAN GAP ได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงเอกสารระบบคุณภาพและระบบการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช และการศึกษาผลกระทบของมาตรฐาน ดังนี้

1. การพัฒนาและปรับปรุงเอกสารระบบคุณภาพและระบบการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช

1.1 การพัฒนาและปรับปรุงแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช

1.1.1 การเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน ข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตร กับมาตรฐาน ASEAN GAP มีรายละเอียดข้อกำหนดที่แตกต่างกันและเหมือนกัน ดังนี้

1) ข้อแตกต่างของข้อกำหนด

ผลการศึกษาข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP พบว่า ASEAN GAP คือแนวทางสำหรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับภูมิภาคอาเซียน โดยมาตรฐานดังกล่าวเป็นมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรที่ครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการผลิต การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวผลไม้และผักสดในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเน้นการป้องกันหรือลดความเสี่ยงของอันตรายที่เกิดขึ้นซึ่งครอบคลุมถึงด้านความปลอดภัยอาหาร ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้านคุณภาพผลผลิต และด้านสุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน

จุดประสงค์ของ ASEAN GAP คือต้องการปรับมาตรฐาน GAP ของประเทศสมาชิกอาเซียนให้สอดคล้องและเท่าเทียมกัน ซึ่งจะอำนวยความสะดวกด้านการค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกัน และนานาชาติทั่วโลก นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาเกษตรกร สนับสนุนกระบวนการการผลิต การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวผลไม้และผักสดที่ผลิตในระดับฟาร์ม

ASEAN GAP มีประเด็นข้อกำหนดที่จะต้องพิจารณาคอบคลุมทั้งหมด 4 ด้าน (Modules) ดังนี้

1. ด้านความปลอดภัยทางอาหาร (Food Safety)
2. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Management)
3. ด้านคุณภาพของผลผลิต (Produce Quality)
4. ด้านสุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน (Worker Health, Safety and Welfare)

แต่ละด้าน (Module) มีเกณฑ์ข้อกำหนดที่จะต้องพิจารณาแบ่งเป็นหัวข้อย่อย ซึ่งหัวข้อย่อยบางหัวข้อจะมีเนื้อหาเหมือนกันในทุก Module และบางหัวข้อย่อยเป็นเนื้อหาเฉพาะของ Module นั้นๆ เช่น สารเคมี การอบรม เอกสาร การบันทึก และการทบทวนการปฏิบัติงานเป็นหัวข้อย่อยที่มีในทุก Module และ Module ทั้ง 4 Modules สามารถนำหัวข้อย่อยต่างๆ มาเป็นเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP ได้ดังนี้

1. น้ำ
2. ประวัติแหล่งผลิตและการจัดการพื้นที่
3. สารเคมี
4. การเก็บเกี่ยว และขนย้ายรักษาผลผลิต
5. เอกสารและการจดบันทึก
6. แผนคุณภาพการผลิต
7. วัสดุเพาะปลูก
8. ดินและสารในดิน
9. ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน
10. การกำจัดของเสียและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
11. ความหลากหลายทางชีวภาพ
12. อากาศ
13. สภาพแวดล้อมในการทำงาน
14. สุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน
15. การทวนสอบและเรียกคืน
16. การฝึกอบรม
17. การทบทวนการปฏิบัติงาน

จากผลการศึกษาวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบมาตรฐานข้อกำหนดของ GAP พืชกรรมวิชาการเกษตร และมาตรฐานข้อกำหนดของ ASEAN GAP พบว่าทั้งสองมาตรฐานมีเป้าหมายที่เหมือนกันคือ “เรื่องคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตผลตั้งแต่ระดับฟาร์มไปจนถึงโต๊ะอาหารของผู้บริโภค” ข้อกำหนดมาตรฐานของกรมวิชาการเกษตรทั้ง 8 ข้อกำหนด เป็นส่วนหนึ่งในข้อกำหนดของมาตรฐาน ASEAN GAP แต่ข้อกำหนดมาตรฐานของ ASEAN GAP จะมีประเด็นที่ครอบคลุมในรายละเอียดการปฏิบัติงานที่มากกว่าข้อกำหนดของ GAP พืชกรรมวิชาการเกษตร ดังแสดงในตารางที่ 1 ในภาคผนวก โดยแต่ละมาตรฐานสามารถสรุปและแสดงรายละเอียดข้อกำหนดที่เหมือนกันและแตกต่างกันแสดงไว้ในตารางที่ 2 ในภาคผนวก

มาตรฐานกรมวิชาการเกษตร มีข้อกำหนดในการตรวจรับรองอยู่ 8 ข้อกำหนด โดยทั้ง 8 ข้อกำหนดมีเป้าหมายดังนี้คือ ข้อกำหนดที่ 1 – 5 เพื่อการจัดการกระบวนการผลิตที่ได้ผลิตผลปลอดภัย ข้อกำหนดที่ 1 - 6 เพื่อการจัดการกระบวนการผลิตที่ได้ผลิตผลปลอดภัยและปลอดภัยจากศัตรูพืช และข้อกำหนดที่ 1 – 8 เพื่อการจัดการกระบวนการผลิตที่ได้ผลิตผลปลอดภัย ปลอดภัยจากศัตรูพืช และคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้บริโภค

มาตรฐานข้อกำหนด ASEAN GAP จุดประสงค์คือต้องการปรับมาตรฐาน GAP ให้สอดคล้องและเท่าเทียมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องระบบการผลิตสินค้าเกษตร โครงสร้างพื้นฐานและสภาพอากาศ ASEAN GAP จึงเป็นมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรที่ครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการการผลิต การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว โดยเน้นการป้องกันหรือลดความเสี่ยงของอันตรายที่เกิดขึ้นซึ่งคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นด้วยกัน 4 ด้านคือ ด้านความปลอดภัยอาหาร (Food Safety Module) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Management Module) ด้านคุณภาพผลผลิต (Product Quality Module) และด้านสุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน (Worker Health, Safety and Welfare Module)

จากการศึกษาข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตร และข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP คณะผู้ศึกษาวิจัยฯ จึงได้เชิญผู้เกี่ยวข้องที่เป็นนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรฐาน GAP พืช ร่วมสนทนาและจัดทำข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรร่วมกันเมื่อวันที่ 19 – 20 พฤศจิกายน 2556 ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน โดยผู้เข้าร่วมสนทนาได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช ของกรมวิชาการเกษตรว่าควรมีข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานเดียวกันกับกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ คือมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร โดยแต่ละข้อกำหนดจะต้องมีเกณฑ์กำหนดที่เทียบเท่ากับมาตรฐาน ASEAN GAP ดังนั้นจากการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อกำหนดเดิมทั้ง 8 ข้อ ของข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตร ปี 2547 และข้อกำหนดมาตรฐานของ ASEAN GAP คณะผู้ศึกษาวิจัยฯ จึงได้ทำการปรับข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร โดยพิจารณาจากผลการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อกำหนดของมาตรฐาน ASEAN GAP ได้ข้อกำหนดใหม่ ของกรมวิชาการเกษตรจะมีรายละเอียดของข้อกำหนดย่อยที่สอดคล้องและเทียบเท่ามาตรฐาน ASEAN GAP ซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ให้มีข้อกำหนดครบถ้วนตามมาตรฐาน ASEAN GAP รวมทั้งหมด 8 ข้อ (ตารางที่ 3) ได้แก่

1. **น้ำ** (ข้อกำหนดเดิมข้อ 1) แต่เพิ่มเกณฑ์กำหนดให้เทียบเท่ามาตรฐาน ASEAN GAP ของน้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต น้ำที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยว น้ำที่ใช้ในระบบไฮโดรโปนิก น้ำสำหรับละลายปัจจัยการผลิต และระบบและวิธีการให้น้ำ รวมถึงการบันทึกข้อมูลวิธีการให้น้ำในการผลิตพืช โดยคำนึงถึงความปลอดภัยด้านอาหารและด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
2. **พื้นที่ปลูก** (ข้อกำหนดเดิมข้อ 2) แต่เพิ่มเกณฑ์กำหนดให้เทียบเท่ามาตรฐาน ASEAN GAP โดยเพิ่มเกณฑ์กำหนดประวัติแหล่งผลิตและการจัดการพื้นที่ วัสดุเพาะปลูก ดินและสารในดิน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยด้านอาหาร ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และด้านคุณภาพของผลิตผล
3. **วัตถุดิบตรายทางการเกษตร** (ข้อกำหนดเดิมข้อ 3) แต่เพิ่มเกณฑ์กำหนดให้เทียบเท่ามาตรฐาน ASEAN GAP โดยเพิ่มเกณฑ์กำหนดสารเคมีทางการเกษตร สารเคมีอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สารเคมีทางการเกษตร ความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมี และการบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมี เพื่อให้มีความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน ความปลอดภัยด้านอาหาร และผลผลิตมีคุณภาพ
4. **การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว** ปรับเพิ่มเป็นข้อกำหนดใหม่เพื่อให้เทียบเท่ามาตรฐาน ASEAN GAP โดยนำเกณฑ์ที่กำหนดเดิมกรมวิชาการเกษตรที่อยู่ในข้อ 6 เรื่องผลิตผลปลอดภัยจากศัตรูพืช และข้อ 7 เรื่องการจัดการกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลคุณภาพ มาบรรจุไว้ในข้อกำหนดนี้ และเพิ่มเกณฑ์ข้อกำหนดของมาตรฐาน ASEAN GAP เน้นการจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยวให้ปราศจากโรคแมลงศัตรูพืช การปนเปื้อนสิ่งเจือปนอื่นๆทั้งทางเคมี ทางกายภาพ และชีวภาพ เพื่อให้ได้ความปลอดภัยด้านอาหาร เน้นการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดการปนเปื้อน การจัดการของเสียและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งได้ผลิตผลคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า
5. **การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว** (ข้อกำหนดเดิมข้อ 8) แต่เพิ่มเกณฑ์กำหนดให้เทียบเท่ามาตรฐาน ASEAN GAP เน้นวิธีการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้ผลิตผลคุณภาพ ป้องกันความเสี่ยงจากการ

ปนเปื้อนทั้งทางกายภาพ และชีวภาพ เพื่อให้ได้ผลผลิตปลอดภัยด้านอาหาร ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านสุขอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน และด้านคุณภาพของผลผลิต

6. **การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก และการเก็บรักษา** (ข้อกำหนดเดิมข้อ 4) แต่เพิ่มเกณฑ์กำหนดให้เทียบเท่ากับมาตรฐาน ASEAN GAP เน้นเรื่องการพักผลผลิต การเก็บรักษา และการขนย้าย เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ได้คุณภาพ ลดการปนเปื้อนทั้งทางกายภาพและชีวภาพ
7. **สัญลักษณ์ส่วนบุคคล ปรับเพิ่มเป็นข้อกำหนดใหม่เพื่อให้เทียบเท่ากับมาตรฐาน ASEAN GAP** โดยนำเกณฑ์ที่กำหนดเดิมกรมวิชาการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน มาบรรจุไว้ในข้อกำหนดนี้และเพิ่มเกณฑ์กำหนดเรื่องสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน สัญลักษณ์และสวัสดิการแรงงานของมาตรฐาน ASEAN GAP เข้าไปในข้อกำหนดนี้
8. **การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ** (ข้อกำหนดเดิมข้อ 5) แต่เพิ่มเกณฑ์กำหนดให้เทียบเท่ากับมาตรฐาน ASEAN GAP เน้นเรื่องการบันทึกข้อมูลวิธีการปฏิบัติงาน ประวัติการฝึกอบรม ข้อมูลปัจจัยการผลิตต่าง ๆ และการบันทึกข้อมูลทุกขั้นตอนของการผลิตทั้งก่อนเก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว เพื่อให้สามารถตามสอบสินค้าจากผู้บริโภคถึงกระบวนการผลิตที่ฟาร์มได้ รวมทั้งทบทวนแนวทางการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน

โดยแต่ละข้อกำหนดใหม่ของกรมวิชาการเกษตรจะมีรายละเอียดของข้อกำหนดย่อยที่เหมือนกันกับข้อกำหนดย่อยของมาตรฐาน ASEAN GAP และที่แตกต่างกับมาตรฐาน ASEAN GAP ซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ให้มีข้อกำหนดครบถ้วนตามมาตรฐาน ASEAN GAP รวมทั้งหมด 8 ข้อ

1.1.2 การจัดทำข้อกำหนด เกณฑ์ที่กำหนดและวิธีการตรวจประเมินมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตร ตามมาตรฐาน ASEAN GAP

จัดทำข้อกำหนด เกณฑ์ที่กำหนด และวิธีการตรวจประเมินมาตรฐาน ASEAN GAP เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดทำรายการตรวจประเมิน (ตารางที่ 4) ดังนี้

ข้อกำหนดที่ 1 น้ำ

เกณฑ์ที่กำหนด

1. น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตต้องมาจากแหล่งน้ำที่ไม่มีสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต กรณีที่แหล่งน้ำมีสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายให้วิเคราะห์น้ำโดยส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายและเก็บผลการวิเคราะห์น้ำไว้เป็นหลักฐาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. สัมภาษณ์การปฏิบัติ ดูแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิต มีโอกาสการปนเปื้อนจากอะไรได้บ้าง เช่น สารเคมีจากแปลงข้างเคียง ไหลผ่านแหล่งชุมชนที่มีบ้านเรือนอยู่ใกล้แหล่งน้ำ หรือทิ้งน้ำเสียลงสู่น้ำหรือไม่
2. สังเกต มีสิ่งมีชีวิตในน้ำหรือไม่ (ไม่ใช่เกณฑ์ แต่ถือว่าเป็นดัชนีอย่างหนึ่งที่ชี้วัดว่าน้ำสะอาดหรือไม่ เช่น พืชน้ำบางชนิด ปลา ฯลฯ)
3. น้ำที่ใช้สัมผัสกับผลผลิตโดยตรงหรือไม่ ในกรณีที่น้ำที่สัมผัสผลผลิต ระดับไหนที่ยอมรับได้ สัมผัสแล้วมีโอกาสที่จะทำให้ผลผลิตไม่ปลอดภัยหรือไม่
4. ระยะเวลาของผลการวิเคราะห์น้ำต้องไม่เกินหนึ่งฤดูกาลผลิต แล้วผลวิเคราะห์น้ำต้องเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปริมาณของสารเคมี เชื้อจุลินทรีย์ โลหะหนัก ที่เกี่ยวข้องกับน้ำในระดับความปลอดภัยที่ใช้ในการเกษตรได้

5. ใช้ดุลยพินิจผู้ตรวจประเมิน ถ้ามีความเสี่ยง ต้องตัวอย่างน้ำตรวจวิเคราะห์

เกณฑ์ที่กำหนด

2. ไม่ใช้น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมอื่นๆ เช่น แหล่งชุมชน โรงพยาบาล ที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย กรณีจำเป็นต้องใช้ ต้องมีหลักฐานหรือข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าน้ำนั้นได้ผ่านการบำบัดน้ำเสียมาแล้ว และสามารถนำมาใช้ในกระบวนการผลิตได้

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูการบำบัดน้ำ คุณภาพน้ำและผลวิเคราะห์น้ำ ถ้ามีความเสี่ยง ต้องมีการจัดการน้ำก่อนนำมาใช้ ดูกระบวนการบำบัดน้ำ มีผลวิเคราะห์น้ำหรือไม่ มีหน่วยงานอื่นรับรองวิธีการบำบัดน้ำหรือไม่ หรือมีผลการตรวจสอบที่น่าเชื่อถือได้

เกณฑ์ที่กำหนด

3. น้ำสำหรับใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำบริโภคหรือเทียบเท่า โดยให้ความสำคัญกับปัญหาการปนเปื้อนเป็นพิเศษในกรณี ดังต่อไปนี้

- น้ำที่จะไปสัมผัสส่วนของผลิตผลที่บริโภคได้
- ผลิตผลที่มีคุณลักษณะทางกายภาพที่ทำให้น้ำตกค้างอยู่ที่ผลิตผล เช่น ใบและพื้นผิว

ที่ไม่เรียบ

วิธีการตรวจประเมิน

1. สัมภาษณ์ ถึงกระบวนการใช้น้ำหลังเก็บเกี่ยว ให้พิจารณาในแต่ละชนิดพืชด้วยว่าน้ำสุดท้ายที่สัมผัสส่วนที่บริโภคได้เป็นพืชชนิดไหน

2. พินิจ วิธีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

3. ส่งตัวอย่างน้ำตรวจวิเคราะห์ ดูผลวิเคราะห์คุณภาพน้ำไม่ให้ผลผลิตปนเปื้อนจุลินทรีย์ที่เกิดจากน้ำล้างก่อนจำหน่าย

4. NA ถ้าไม่มีการใช้น้ำหลังการเก็บเกี่ยว และสอดคล้องกับชนิดพืช หรือคู่ค้ากำหนดและระบุในหมายเหตุ หรือบันทึกเพิ่มเติม

5. ชนิดพืชแตกต่างกัน ให้พินิจ น้ำที่จะไปสัมผัสส่วนของผลิตผลที่บริโภคได้

- ยอมรับได้ คือ น้ำประปาหมู่บ้านระบบปิด
- บ่อบาดาลน้ำตื้นที่ใสสะอาด (ดุลยพินิจ)
- น้ำที่ใสสะอาด ผสม คลอรีน 50 ppm

เกณฑ์ที่กำหนด

4. เปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอ สำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ หรือถ้ามีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ให้มีระบบการลดปริมาณการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ และ/หรือสารเคมี

วิธีการตรวจประเมิน

1. สัมภาษณ์วิธีการเปลี่ยนถ่ายน้ำบ่อยครั้งเพียงใด (อย่างน้อย 1 ครั้ง ในรอบการผลิต)
2. ดูบันทึกการเปลี่ยนถ่ายน้ำแต่ละครั้ง
3. ดูว่ามีการบำบัดน้ำอย่างไร ไม่ให้ปนเปื้อน

เกณฑ์ที่กำหนด

5. บำรุงรักษาระบบการให้น้ำให้สะอาดตามความเหมาะสมเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ สำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์

วิธีการตรวจประเมิน

1. ดูระบบการให้น้ำมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนจุลินทรีย์หรือไม่ เช่น รางปลูก ถังจ่ายสารละลาย

- ต้องล้างถังหรือภาชนะปลูก ก่อนปลูกในรอบต่อไป

2. พินิจ บันทึกการซ่อมบำรุง ถ้าไม่มีการบำรุงรักษา ให้ถือว่าไม่ผ่าน

เกณฑ์ที่กำหนด

6. เก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้งในระยะเริ่มจัดระบบการผลิต และในช่วงเวลาที่มีสภาพแวดล้อมเสี่ยงต่อการนำไปใช้ในการผลิต ส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บใบแจ้งผลการวิเคราะห์น้ำไว้เป็นหลักฐาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. ผลวิเคราะห์น้ำ ด้านสารเคมี หรือจุลินทรีย์ หรือโลหะหนัก ให้เป็นไปตามเกณฑ์กำหนด (พิจารณาตามความเสี่ยงของพื้นที่ว่าจะก่อให้เกิดโลหะหนัก จุลินทรีย์ หรือสารเคมี ที่จะปนเปื้อนในน้ำที่ใช้ในการผลิตหรือไม่)

2. สัมภาษณ์พินิจผลวิเคราะห์ว่าสภาพแวดล้อมเสี่ยงไหม เช่น มีโรงงานตั้งขึ้นมาใหม่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ น้ำท่วม ฝนตก ที่มีการไหลบ่าเข้ามาในแหล่งน้ำที่ใช้ในระบบการผลิต

3. เริ่มจากการจัดระบบการผลิตคือเริ่มตั้งแต่พืชชนิดไหนก็แล้วแต่ที่เคยปลูกแล้วมีการวิเคราะห์น้ำ

เกณฑ์ที่กำหนด

7. มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากการใช้งาน เช่น น้ำจากห้องสุขา น้ำทิ้งต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ

วิธีการตรวจประเมิน

1. มีวิธีการป้องกันไม่ให้น้ำทิ้งลงสู่แปลงปลูก หรือสิ่งแวดล้อม เช่น แหล่งน้ำ พื้นที่ข้างเคียง รวมทั้งห้องน้ำจากพื้นที่ข้างเคียงด้วย

2. ให้พิจารณาที่แปลงปลูก ถ้ามีน้ำจากแหล่งของเสียเหล่านี้มีการไหลลงสู่แปลงหรือจะไปปนเปื้อนในแปลงหรือไม่ ถ้ามีถือว่ามีความเสี่ยงฯ

เกณฑ์ที่กำหนด

8. น้ำสำหรับละลายปุ๋ยและวัตถุอันตรายทางการเกษตร ต้องมีคุณภาพที่ไม่ทำให้ประสิทธิภาพในการละลายปุ๋ยและวัตถุอันตรายทางการเกษตรลดลง

วิธีการตรวจประเมิน

1. น้ำต้องสะอาด ไม่ขุ่นหรือมีตะกอนเนื่องจากจะทำให้ประสิทธิภาพของสารเคมีลดลง

2. ปุ๋ยเกล็ด ที่ต้องละลายน้ำก่อนใช้

เกณฑ์ที่กำหนด

9. มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับความต้องการของพืช และความชื้นของดิน

วิธีการตรวจประเมิน

1. สอบถามถึงวิธีการให้น้ำ รู้ได้อย่างไรว่าพืชต้องการน้ำ มากหรือน้อย เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับชนิดพืช สังเกตอาการของพืชในแปลงด้วยว่ามีลักษณะขาดน้ำหรือไม่ (การให้น้ำกับพืชมีความหลากหลายต้องดูความเหมาะสมในวิธีการให้น้ำกับพืชชนิดนั้นๆ)

เกณฑ์ที่กำหนด

10. มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมเพื่อลดการสูญเสียน้ำ และลดความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ

วิธีการตรวจประเมิน

1. ดูวิธีการให้น้ำ สาธิต สังเกต ว่ามีน้ำล้นเกินออกไปพื้นที่ข้างเคียงหรือไม่และทำให้เกิดการชะล้างที่รุนแรงหรือไม่

2. ต้องดูวิธีการป้องกันว่ามีมาตรการในการป้องกันความเสียหายอย่างไร ที่จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาว่าส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรอบอย่างไร หรือไม่

เกณฑ์ที่กำหนด

11. บำรุงรักษาระบบการให้น้ำและดูแลให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

วิธีการตรวจประเมิน

1. มีการสำรวจ ซ่อมแซม ให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา มีบันทึกการซ่อมบำรุง/เปลี่ยนใหม่

2. พินิจบันทึก การซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์ให้น้ำ

เกณฑ์ที่กำหนด

12. แหล่งน้ำสำหรับการเกษตรไม่ควรเป็นแหล่งน้ำที่เกิดจากการทำลายสิ่งแวดล้อม

วิธีการตรวจประเมิน

1. ดูแหล่งน้ำที่ใช้ เกิดจากการแผ้วถางป่าไม้ หรือไม่ เช่นการสร้างอ่างเก็บน้ำในบริเวณที่ทำลายป่า หรือปิดททางน้ำลำธารน้ำไหล ที่เป็นลำธารสาธารณะประโยชน์ แย่งน้ำจากชุมชน ฯลฯ

2 แหล่งน้ำควรอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม

เกณฑ์ที่กำหนด

13. มีการอนุรักษ์แหล่งน้ำและสภาพแวดล้อม

วิธีการตรวจประเมิน

1. ดูแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะมูลฝอย ที่ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม

2. เกษตรกรหรือไม่ว่าต้องมีการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ไม่ให้แหล่งน้ำเกิดการปนเปื้อน

เกณฑ์ที่กำหนด

14. เลือกแหล่งปลูกที่มีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะใช้ในการผลิตพืชให้มีคุณภาพ

วิธีการตรวจประเมิน

1. ดูแหล่งน้ำเพียงพอหรือไม่ และมีวิธีการอย่างไรไม่ให้พืชขาดน้ำ ในช่วงฝนทิ้งช่วง เช่นมีบ่อ สระที่มีน้ำสำรอง

2. พืชที่ปลูกกับความต้องการของน้ำมากน้อยอย่างไร

ข้อกำหนดที่ 2 พื้นที่ปลูก

เกณฑ์ที่กำหนด

1. พื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล กรณีที่พื้นที่มีสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย ให้วิเคราะห์ดิน โดยส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บผลการ วิเคราะห์ดินไว้เป็นหลักฐาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ พื้นที่ ผลวิเคราะห์ดิน ไกล่ กองขยะ ปุ๋ยหมัก สารเคมี โลหะหนักจาก พื้นที่ข้างเคียง ที่สามารถปนเปื้อนในผลผลิตได้ หรือเกิดอุทกภัย ซึ่งอาจมีการปนเปื้อนฯ ได้ โดยเฉพาะพืชที่ให้ผลผลิตติดกับดินตลอดเวลา

2. สัมภาษณ์ ถึงวิธีการจัดการอย่างไร กรณีเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ให้เก็บตัวอย่างดิน

เกณฑ์ที่กำหนด

2. กรณีจำเป็นต้องใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่ามีวิธีการบำบัดที่ลดการปนเปื้อนสู่ระดับที่ปลอดภัยได้

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูการไถตากดิน พักแปลง ปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน แนวกันชน (กรณีแปลงข้างเคียง)

2. ตรวจสอบผลวิเคราะห์ดิน

3. ใช้ตุลยพินิจ หรือเก็บตัวอย่างดิน

เกณฑ์ที่กำหนด

3. หากใช้สารเคมีที่ใช้รมหรือราดดิน เพื่อฆ่าเชื้อในดินหรือวัสดุปลูก ให้บันทึกข้อมูลชนิดสารเคมี วันที่ใช้ อัตราส่วนและวิธีใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเก็บบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. ดูบันทึกการใช้สารรมหรือราดดินเพื่อฆ่าเชื้อในดิน/วัสดุปลูก

เกณฑ์ที่กำหนด

4. พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

วิธีการตรวจประเมิน

1. เอกสารสิทธิ์ ที่ดิน เช่น โฉนด น.ส.3

2. เอกสารสิทธิ์ที่ราชการสามารถออกให้ได้ เช่น น.ค. (เอกสารสำรวจที่ดินก่อนออกโฉนด) ,ส.ป.ก.

3. จัดทำเอง เช่น สค.1

4. ดูว่าไม่เป็นที่บุกรุก หรือไม่

5. ส่วนการเช่า/อื่น ๆ เอกสารมอบหมาย/อนุญาตให้ผลิตพืช ต้องดูหลักฐานการสมัคร

หรือยืนยันข้อมูลคณะกรรมการตรวจรับรอง (บันทึกเพิ่มเติมได้)

เกณฑ์ที่กำหนด

5. เก็บตัวอย่างดินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิตและในช่วงเวลาที่มีสภาพแวดล้อมเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการ 4หรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บผลการวิเคราะห์ดินไว้เป็นหลักฐาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจและสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ดิน หรือวัสดุเพาะปลูก เช่น ขุยมะพร้าว
2. ตรวจวิเคราะห์สารเคมีในดิน /วัสดุเพาะ ผลที่ได้ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

เกณฑ์ที่กำหนด

6. พื้นที่ปลูกใหม่ไม่เป็นพื้นที่ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากมีผลกระทบต้องมีมาตรการในการลด หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจและตรวจสอบพื้นที่ปลูก รวมทั้งปลูกใหม่และเก่า
2. พื้นที่ลาดชัน ทำแนวระดับ ปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้าง เป็นต้น
3. มีการจัดการของเสียที่อาจเกิดในแปลงปลูก โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ที่กำหนด

7. วางผังแปลง จัดทำแปลง หรือปรับปรุงผังแปลงโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยอาหาร สิ่งแวดล้อม คุณภาพผลิตผล และสุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ แปลงปลูกดูผังแปลง ตำแหน่งอาคาร สิ่งก่อสร้างในแปลงปลูก จุกระบายน้ำทิ้ง /ของเสีย กองขยะ ทิ้งทำลายสารเคมี คอกสัตว์เหมาะสม ทั้ง 4 โมดูล

เกณฑ์ที่กำหนด

8. จัดทำรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก โดยระบุชื่อเจ้าของพื้นที่ปลูก สถานที่ติดต่อ ชื่อผู้ดูแลแปลง (ถ้ามี) สถานที่ติดต่อ ที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังแปลงปลูก ชนิดพืชและพันธุ์ที่ปลูก

วิธีการตรวจประเมิน

1. ตรวจพินิจ บันทึกรหัสแปลงมีรหัสแปลง และมีสมุดประจำฟาร์ม และ รายละเอียดครบถ้วน
2. ตรวจพินิจ บันทึกรหัสพืชมผสมผสานควรมีป้ายรหัสแสดงจำนวนต้นสอดคล้องกับสมุดบันทึกประจำฟาร์ม
3. ตรวจพินิจ บันทึกรหัสแปลงรวมถึง layout ในสมุดประจำฟาร์ม
4. มีภาพวาดผังแปลงในสมุดบันทึก

เกณฑ์ที่กำหนด

9. ดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืชเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูว่ามีการใส่ปุ๋ยเคมี อินทรีย์ ปลูกพืชหมุนเวียน/สาร ปรับปรุงบำรุงดิน

เกณฑ์ที่กำหนด

10. ปลุกพีชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน และไม่มีความเสี่ยงที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

วิธีการตรวจประเมิน

1. ทุกชนิดพีชเหมาะสม
2. ปลุกพีชที่ไม่ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

เกณฑ์ที่กำหนด

11. จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ บันทึกสมุดบันทึก การใช้ที่ดินย้อนหลัง 2 ปี นับจากการปลุกพีชปัจจุบัน เช่น ไม่ใช้ที่ดิน หรือเป็นสิ่งปลูกสร้าง มาก่อน เพื่อดูความเสี่ยง

ข้อกำหนดที่ 3 วัตถุอันตรายทางการเกษตร

เกณฑ์ที่กำหนด

1. หากใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ให้ใช้ตามคำแนะนำ หรืออ้างอิงคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือตามคำแนะนำในฉลากที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร

หยุดใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรก่อนการเก็บเกี่ยวตามช่วงเวลาที่เหมาะสมในฉลาก กำกับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรแต่ละชนิด หรือให้เป็นไปตามคำแนะนำของทางราชการ

กรณีที่มีหลักฐานหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรไม่ตรงตามคำแนะนำ ให้วิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตผลโดยห้องปฏิบัติการ ของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์สารพิษตกค้าง และเก็บผลการวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจบันทึก ภาชนะบรรจุ หรือผลวิเคราะห์สารเคมี
2. สัมภาษณ์ การใช้วิธีการใช้ การหยุดใช้ ก่อนเก็บเกี่ยว ตรงกับบันทึกหรือไม่
3. การใช้ตามคำแนะนำ ข้างฉลาก/กรมวิชาการเกษตร (ขอเอกสาร/หลักฐาน)
4. พินิจสารเคมี ที่ใช้ ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร
5. หยุดใช้ตามคำแนะนำข้างฉลาก
6. อาจเก็บตัวอย่างวิเคราะห์สารพิษตกค้าง
7. สารสังเคราะห์ที่ระบุว่ากำจัดศัตรูพืช ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร

เกณฑ์ที่กำหนด

2. ห้ามใช้หรือมีไว้ในครอบครองวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ครอบครองตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ ภาชนะบรรจุ วอ.4
2. สอบถาม ชนิดวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้

เกณฑ์ที่กำหนด

3. กรณีผลิตเพื่อส่งออก ห้ามใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ประเทศคู่ค้าห้ามใช้ หรือให้ใช้ตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า

วิธีการตรวจประเมิน

1. ตรวจสอบดูรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตร ประเทศคู่ค้าให้ใช้หรือไม่ให้ใช้ กรณีส่งออก

2. ถ้าในกรณีเกษตรกรระบุคู่ค้าผู้ตรวจประเมินต้องทำการตรวจสอบวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่ห้ามใช้ของประเทศคู่ค้า

3. หรือกรณีเกษตรกรผลิตส่งให้กับบริษัทที่รับซื้อเพื่อการส่งออก ผู้ตรวจประเมินต้องทำการทวนสอบกับบริษัทว่าส่งให้กับคู่ค้าปลายทางประเทศใด

เกณฑ์ที่กำหนด

4. ทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ภายหลังการใช้ทุกครั้ง และกำจัดน้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจเครื่องพ่นสารเคมี ดูคราบเปื้อนหลังการใช้ เครื่องพ่นสารเคมี ต้องล้างทุกครั้ง หลังใช้งานเสร็จแล้วในแต่ละวัน ไม่เหลือทิ้งไว้ข้ามคืน

2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติหลังการใช้ ผู้ปฏิบัติหรือผู้รับจ้างว่ามีการล้างอุปกรณ์ภาชนะเครื่องฉีดพ่นสารก่อนที่จะมาให้บริการฉีดพ่นที่แปลงหรือไม่ ถ้าจ้างเหมา ต้องควบคุมกำกับดูแล

3. พินิจดูน้ำล้าง/ทำความสะอาด ทิ้งลงสู่สิ่งแวดล้อมหรือไม่ มีจุดทิ้งเฉพาะ ไม่ไหลสู่พื้นที่อื่น หรือสิ่งแวดล้อมหรือไม่

เกณฑ์ที่กำหนด

5. ผู้ปฏิบัติงาน และ/หรือผู้ควบคุมต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง โดยต้องรู้จักศัตรูพืช การเลือกชนิดและอัตราการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร การเลือกใช้เครื่องพ่นและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจฉลากข้างภาชนะบรรจุ

2. สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน/ผู้ควบคุม/เจ้าของสวน โดยใช้ตัวอย่างวัตถุอันตรายทางการเกษตร ซึ่งต้องรู้ข้อมูลอย่างน้อย ดังนี้

- รู้จักศัตรูพืช(โรค/แมลง/วัชพืช)
- อัตราการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร
- ปริมาณที่ใช้ต่อพื้นที่
- ระยะเวลาหยุดก่อนเก็บเกี่ยว
- ต้องล้างภาชนะบรรจุ 3 ครั้ง แล้วเทกลับในถังฉีดพ่น(กรณีใช้หมอดขาด)

3. หลักฐานการฝึกอบรมของผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ควบคุมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์ที่กำหนด

6. เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการพ่นสารเคมีที่ถูกต้อง โดยตรวจสอบเครื่องพ่นสารเคมีให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ เครื่องพ่น และวิธีการพ่น สารเคมี ว่าเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ถูกต้อง เช่น หัวฉีดใบพัด หัวกลม หรือไม้
2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติวิธีการพ่นสารเคมีที่ถูกต้อง ถ้าจำเป็น ให้สาธิตการพ่นสารเคมี
3. ตรวจสอบเครื่องพ่นสารเคมีให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน
4. ถ้าจ้ำงเหมาะ ต้องควบคุมกำกับดูแล

เกณฑ์ที่กำหนด

7. วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ยังคงเหลืออยู่ในภาชนะบรรจุซึ่งใช้ไม่หมดในคราวเดียวให้ปิดให้สนิทและเก็บในสถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร หากมีการเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุต้องระบุข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้อง

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจภาชนะบรรจุที่เหลืออยู่ หรือภาชนะเปลี่ยนถ่าย การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรในแต่ละครั้ง ถ้าเหลือจัดเก็บอย่างไร ไว้ที่ใด
2. หากเปลี่ยนถ่ายวัตถุอันตรายทางการเกษตร ในภาชนะใหม่ ต้องระบุ ชื่อการค้า ชื่อสามัญ ชนิดพืช/ป้องกันกำจัดศัตรูพืช อัตราการใช้
3. สัมภาษณ์ การใช้

เกณฑ์ที่กำหนด

8. จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ เป็นสัดส่วนในสถานที่เก็บเฉพาะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารแต่ละชนิด และสามารถควบคุมการหยิบใช้ได้ ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ และไม่เกิดอันตรายต่อบุคคล

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจสถานที่เก็บสารเคมี มีสถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร เป็นสัดส่วน ปลอดภัยต่อผู้อยู่อาศัย ไม่ปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม ผลิตภัณฑ์ (รวมทั้งใช้นอกขอบข่าย เช่น ข้าว กล้วย)
2. สัมภาษณ์ วิธีการควบคุมการใช้ มีการจัดหมวดหมู่ของวัตถุอันตรายทางการเกษตร เช่น สารกำจัดแมลง ไรต์พืษ ฮอร์โมน วัชพืษ ฯลฯ ไม่ปะปนกัน อาจระบุหมวดวัตถุอันตรายทางการเกษตร/กลุ่ม

เกณฑ์ที่กำหนด

9. ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้หมดแล้วต้องทำลาย เพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้ หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจภาชนะบรรจุสารเคมี ที่หมดแล้ว ภาชนะบรรจุสารเคมี ที่หมดแล้วกำจัดอย่างไร เก็บไว้ ปลอดภัยก่อนทำลายหรือไม่

2. กำจัดด้วยการทำลาย ฝังห่าง แหล่งน้ำ ที่พักอาศัย 50 เมตร ต้องน้ำท่วมไม่ถึง และไม่ต่ำกว่าระดับน้ำใต้ดิน ลึก ไม่น้อยกว่า 50 ซม.

2.1 วิธีการฝังกลบ

- ขุดหลุมลึกอย่างน้อย 1 เมตร และรอกันหลุมด้วยปูนขาวเพื่อลดความเป็นพิษของสารเคมี
- นำภาชนะบรรจุฝังและโรยปูนขาวสลับเป็นชั้นๆ ความหนาแต่ละชั้นประมาณ 10 -15 เซนติเมตร
- ปิดกลบชั้นสุดท้ายด้วยดินหนา 50 เซนติเมตร ให้อยู่ในระดับเสมอกับพื้นดินเดิม ติดป้ายข้อความ "อันตราย" และ ล้อมรั้ว

3. ภาชนะบรรจุให้ทำการล้างน้ำ 3 ครั้ง และนำน้ำที่ปนเปื้อนวัตถุอันตรายทางการเกษตรไปฉีดพ่นในแปลงเพราะปลูก

4. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติหลังการใช้ มีทำลายขวดแก้ว ถังเกลลอนพลาสติก ถังเหล็ก ถุงกระดาษให้อยู่ในสภาพที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีกนำไปฝังกลบในดิน เก็บเป็นสัดส่วน

เกณฑ์ที่กำหนด

10. ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่เสื่อมสภาพหรือหมดอายุ ต้องเก็บในสถานที่เฉพาะและทำลายเพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้ หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง

วิธีการตรวจประเมิน

1. มีสถานที่เก็บสารเคมี
2. พินิจภาชนะบรรจุสารเคมี ที่เหลือค้าง ไม่ควรมีภาชนะบรรจุสารเคมี ผลิตเกิน 3 ปี เนื่องจากอาจเสื่อมสภาพแล้ว

3. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติหลังการ ทำลายโดยส่งทำลาย/กำจัดด้วยการทิ้งสารเคมี (ปริมาณน้อย) บริเวณที่กำหนด ล้าง หรือทุบทำลาย ฝังห่าง แหล่งน้ำ 50 เมตร ลึก ไม่น้อยกว่า 50 ซม.

4. ภาชนะบรรจุให้ทำการล้างทำความสะอาด 3 ครั้ง เก็บเป็นสัดส่วน

เกณฑ์ที่กำหนด

11. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจฉลากข้างภาชนะบรรจุ
2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการใช้สารเคมี เช่น สวมถุงมือ หมวก เสื้อผ้า รองเท้า ฟันเหนื่อลม อ่านฉลาก ดูสัญลักษณ์ ข้างภาชนะบรรจุ
3. พินิจวิธีการปฏิบัติเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากวัตถุอันตราย
4. พินิจหลักฐานการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร หรือการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

เกณฑ์ที่กำหนด

12. ขณะปฏิบัติงานผู้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ต้องสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และสวมรองเท้า เพื่อป้องกันอันตรายจากสารพิษ

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจฉากข้างภาชนะบรรจุ ให้สารติดการแต่งกายขณะฉีดพ่น (รวมจางหมา/ถ่ายรูปยืนยัน)
2. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงาน แต่งกายอย่างไร ต้องสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ (ในชายเสื้อ) หมวก และสวมรองเท้า (ในกางเกง)
3. หน้ากากปิดจมูกพองน้ำ ใช้แล้วต้องทิ้งเปลี่ยนใหม่ทุกครั้ง เพราะจะสะสมสารเคมีได้ง่าย

เกณฑ์ที่กำหนด

13. ผู้พ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังการพ่น เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะพ่น ต้องนำไปซักให้สะอาดทุกครั้ง โดยซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ

วิธีการตรวจประเมิน

1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงาน หลังการพ่นสารเคมี
2. การทำความสะอาดต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังการพ่น เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะพ่น ต้องนำไปซักให้สะอาดทุกครั้ง โดยซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ

เกณฑ์ที่กำหนด

14. มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ได้ หรือห้ามใช้ในประเทศ และประเทศคู่ค้า

วิธีการตรวจประเมิน

1. มีรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ประเทศคู่ค้าให้ใช้หรือ ไม่ให้ใช้ ของแต่ละประเทศที่ส่งผลผลิตไปขาย
2. มีพินิจบันทึกเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ได้ หรือห้ามใช้ในประเทศไทย
3. ผู้ตรวจประเมินต้องมีความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ในประเทศและประเทศคู่ค้า

เกณฑ์ที่กำหนด

15. ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรมากกว่าสองชนิดผสมกัน เว้นแต่จะเป็นคำแนะนำของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องหรือมีข้อมูลทางวิชาการรับรอง

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจบันทึก และเอกสาร
2. สัมภาษณ์ การใช้สารเคมีมากกว่า 2 ชนิด ต้องหาหลักฐานยืนยันความรู้ในการใช้ เช่น เอกสาร แผ่นพับแนะนำการใช้ การอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์ที่กำหนด

16. ใช้ระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสมเพื่อลดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจบันทึกการใช้เชื้อหรือสารชีวภัณฑ์
2. สัมภาษณ์ถึงการลดการใช้สารเคมี มีความรู้หรือเข้าใจหรือไม่

3. มีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM)

เกณฑ์ที่กำหนด

17. จัดเก็บสารเคมีอื่น เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร ให้เป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจสถานที่เก็บและการจัดเก็บสารเคมีอื่น ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่นๆ ให้เป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ที่กำหนด

18. บันทึกรายชื่อหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่เก็บไว้ในสถานที่เก็บ

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจสถานที่เก็บสารเคมี ต้องมีบันทึก
2. มีบันทึก/บัญชีรายชื่อสารเคมี

เกณฑ์ที่กำหนด

19. ผู้พ้นวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องอยู่เหนือลมตลอดเวลา รวมถึงต้องระวังละอองฟุ้งกระจายไปปนเปื้อนแปลงใกล้เคียงและสิ่งแวดล้อม

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ หรือในกรณีสงสัยให้สาธิตวิธีการปฏิบัติงานของผู้พ้นวัตถุอันตรายทางการเกษตร
2. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงาน รู้ถึงอันตรายจากลมพัดแรงขณะพ่นหรือไม่ ทำอย่างไร ไม่ให้ปลิวไปแปลงข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อมได้

เกณฑ์ที่กำหนด

20. มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทราย ฯลฯ

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจสถานที่เก็บ และอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ
2. มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทราย ฯลฯ

เกณฑ์ที่กำหนด

21. มีเอกสารคำแนะนำการปฏิบัติกรณีที่มีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินแสดงไว้ให้เห็นชัดเจนในบริเวณเก็บสารเคมี

วิธีการตรวจประเมิน

1. สถานที่เก็บสารเคมี มีเอกสาร คำแนะนำกรณีเกิดอุบัติเหตุ ด้านสารเคมี
2. กรณีไม่มีที่เก็บสารเคมีให้เก็บสถานที่อื่นได้ สามารถเรียกดู/ใช้งานได้ สะดวก รวดเร็ว (ระบุที่เก็บ ในหมายเหตุ)

ข้อกำหนดที่ 4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

เกณฑ์ที่กำหนด

1. กรณีปลูกพืชในระบบไฮโดรโปนิคส์ ต้องมีการเผื่อระวางและบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช (ถ้าอยู่ในคอมพิวเตอร์ต้องมีการจัดพิมพ์เป็นเอกสารให้ตรวจสอบได้เท่านั้น)
2. สัมภาษณ์ว่ามีวิธีการลดปริมาณไนเตรต ที่สะสมในพืช ก่อนการเก็บเกี่ยว
3. NA กรณี ไม่ได้ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์

เกณฑ์ที่กำหนด

2. ไม่ใช่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ/สัมภาษณ์ไม่ใช่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย

เกณฑ์ที่กำหนด

3. หากมีการคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตร ให้ใช้ตามวิธีการและอัตราตามคำแนะนำบนฉลากที่ขึ้นทะเบียนตามกฎหมาย และบันทึกข้อมูลไว้

วิธีการตรวจประเมิน

1. กรณีเมล็ดพันธุ์ คลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยตนเอง ให้ปฏิบัติตามฉลาก
2. ดูว่ามีบันทึกการใช้สารเคมีคลุกหรือเคลือบเมล็ด
3. NA กิ่งพันธุ์/ไม่คลุก/เมล็ดพันธุ์ควบคุมที่ซื้อจากบริษัท

เกณฑ์ที่กำหนด

4. มีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนทั้งในด้านจุลินทรีย์ เคมี และกายภาพสู่ผลิตผลในระดับที่จะทำให้ไม่ปลอดภัยต่อการบริโภค โดยใช้ปุ๋ยหรือสารปรับปรุงดินที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ เลขทะเบียน มีการขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร
ยกเว้น โดโลไมท์ ภูไมท์ ปูนขาว ที่ไม่ต้องขึ้นทะเบียน
2. สัมภาษณ์ วิธีการใส่ว่ามีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน ไม่ให้เกิดการปนเปื้อน
3. NA กรณีที่ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี/สารปรับปรุงดิน

เกณฑ์ที่กำหนด

5. หากเกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในฟาร์ม ปุ๋ยอินทรีย์ต้องผ่านกระบวนการหมักหรือย่อยสลายโดยสมบูรณ์ หรือผ่านกระบวนการอื่นอย่างเพียงพอที่จะไม่ทำให้เกิดโรคสู่คน ทั้งนี้ ให้บันทึกข้อมูลวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาทำปุ๋ยอินทรีย์

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ/สัมภาษณ์การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ต้องมีการหมักที่สมบูรณ์
2. บันทึกข้อมูล ระบุวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาทำปุ๋ยอินทรีย์

เกณฑ์ที่กำหนด

6. พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้าย ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วนและอยู่ในบริเวณที่ไม่เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกพืชอาหารและแหล่งน้ำ

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ สถานที่พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้าย ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วนและอยู่ในบริเวณที่ไม่เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกพืชอาหารและแหล่งน้ำ
2. สัมภาษณ์วิธีการขนย้าย

เกณฑ์ที่กำหนด

7. ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงาน เช่น หัวฉีดพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร อย่างน้อยปีละครั้ง หากพบว่ามี ความคลาดเคลื่อนต้องปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานเมื่อนำมาใช้งาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงาน เช่น หัวฉีดพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร อย่างน้อยปีละครั้ง หรือเครื่อง ชั่ง ตวง วัด
2. มีบันทึกการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่
3. สัมภาษณ์ การปฏิบัติ กรณีจ้างเหมาที่ใช้เครื่องมือของผู้รับจ้างเกษตรกร มีวิธีการควบคุม ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมืออย่างไร

เกณฑ์ที่กำหนด

8. มีการจัดการระบบการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามข้อกำหนดของลูกค้า

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ ข้อกำหนดผู้รับซื้อผลผลิต ระบบการผลิต เพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามข้อกำหนดของลูกค้า
2. สัมภาษณ์ การปฏิบัติ วิธีการผลิตให้ตรงตามความต้องการของผู้รับซื้อผลผลิต

เกณฑ์ที่กำหนด

9. มีแผนควบคุมการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้หลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี หรือใช้ข้อมูลจากงานวิจัยที่ได้รับการยอมรับ หรือข้อมูลจากทางราชการ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านพืชนั้นๆ หรือข้อมูลจากลูกค้า เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมในแต่ละขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและ/หรือคุณภาพของผลิตผล และ/หรือสิ่งแวดล้อม และ/หรือสุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ แผนควบคุม ตามเอกสาร หรือติดแสดง จะต้องปฏิบัติตามแผนการควบคุมของลูกค้ากำหนด

2. สัมภาษณ์ การปฏิบัติตามแผนควบคุม การผลิต และปฏิบัติตามได้แก่ การปลูก การดูแลรักษา การใส่ปุ๋ย ตาม จุด CCP /งานวิจัย ในขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย /คุณภาพของผลิตผล/สิ่งแวดล้อม/สุขภาพ ความปลอดภัยและ สวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน

เกณฑ์ที่กำหนด

10. จัดทำรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา และรายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เช่น เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ ปุ๋ย ธาตุอาหารเสริม วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ในกระบวนการผลิตพร้อมทั้งระบุรายการ ปริมาณ วัน/เดือน/ปีที่จัดซื้อ

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ บันทึก มีรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัยการผลิต และรายละเอียด รายการ ปริมาณ วัน/เดือน/ปีที่จัดซื้อ

2. สัมภาษณ์ ปัจจัยการผลิตมีอะไรบ้าง

เกณฑ์ที่กำหนด

11. เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ตรงตามพันธุ์ ตามความต้องการของตลาด สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาและประวัติของเมล็ดพันธุ์หรือต้นพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ได้

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ บันทึกมีรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัยการผลิต และรายละเอียด รายการ ปริมาณ วัน/เดือน/ปีที่จัดซื้อ แหล่งซื้อ

2. สัมภาษณ์ ที่มาของพืชที่ปลูก

เกณฑ์ที่กำหนด

12. ไม่ปลูกพืชชนิดที่มาจากเมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ที่เป็นพืชต่อการบริโภค ยกเว้นมีข้อแนะนำในการบริโภคที่ถูกต้อง

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจพืชที่ปลูก เช่น มันแกว /กลอย ต้องดูวิธีการเก็บรักษา การปฏิบัติในการปลูก

2. สัมภาษณ์ ข้อแนะนำในการบริโภค

เกณฑ์ที่กำหนด

13. ใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมต่อพืชที่ปลูกในอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจสัมภาษณ์วิธีการใช้ตามฉลาก ปุ๋ยเกรดใช้ตามอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก

2. ปุ๋ยน้ำ /Hydroponics

เกณฑ์ที่กำหนด

14. จัดให้มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ/สัมภาษณ์ดูว่ามีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมเพียงพอต่อการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับขนาดของฟาร์ม

เกณฑ์ที่กำหนด

15. จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรเป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ/สัมภาษณ์ว่ามีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรเป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน

เกณฑ์ที่กำหนด

16. ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ/สัมภาษณ์ และดูบันทึกการ /ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น เครื่องตัดหญ้า เครื่องพ่นสารเคมี รถไถ รถขนผลผลิต อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน

เกณฑ์ที่กำหนด

17. ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และขนส่งผลิตผลทุกครั้งก่อนการใช้งานและหลังใช้งานเสร็จแล้ว

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ/สัมภาษณ์ ดูเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขนส่งผลิตผล ทำความสะอาด ก่อนการใช้งานถ้ามีการปนเปื้อน และหลังใช้งานเสร็จแล้ว

เกณฑ์ที่กำหนด

18. สวนของพืชที่มีโรคเขม่าทำลาย ต้องเผาทำลายนอกแปลงปลูก โดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ/สัมภาษณ์ ดูสวนของพืชที่มีโรคเขม่าทำลาย ต้องเผาทำลายนอกแปลงปลูก

เกณฑ์ที่กำหนด

19. แยกประเภทของเสียและสิ่งของที่ไม่ใช้หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจน รวมทั้งมีที่ทิ้งขยะให้เพียงพอ หรือระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน รวมถึงมีการลดของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูว่ามีการแยกประเภทของเสียและสิ่งของที่ไม่ใช้หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตชัดเจน

2. มีที่ทิ้งขยะให้เพียงพอ/ระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน

ข้อกำหนดที่ 5 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

เกณฑ์ที่กำหนด

1. ต้องเก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม โดยผลิตผลมีคุณภาพตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจและสัมภาษณ์ว่ามีการเก็บเกี่ยวผลิตผลตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า (ผู้รับซื้อผลิตผล)

เกณฑ์ที่กำหนด

2. การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภค

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูว่าผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ถึงการ ปนเปื้อนในผลิตผลขณะการเก็บเกี่ยว และมีมาตรการปฏิบัติที่ถูกต้อง

2. ต้องดูวิธีการปฏิบัติการเก็บเกี่ยวหรือ อาจให้สาธิตให้ดูหากมีข้อสงสัย

3. ถ้าจ้างเหมา ต้องควบคุมกำกับดูแล

เกณฑ์ที่กำหนด

3. อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ เก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว ที่สัมผัสกับผลิตผล โดยตรงนั้น ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนและทำความสะอาดง่าย เช่น พลาสติก ที่ทำความสะอาดแล้ว หรือมีวัสดุรองที่สะอาด หรือมีมาตรการจัดการไม่ให้เกิดการปนเปื้อน

2. ดูว่าไม่มีวัสดุที่ห้ามใช้ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์

เกณฑ์ที่กำหนด

4. คัดแยกผลิตผลที่ไม่ได้คุณภาพออก หากมีการคัดแยกชั้นคุณภาพและขนาดก่อนจำหน่าย ให้คัดแยกชั้นคุณภาพและขนาดของผลิตผลตามข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตรที่กำหนดสำหรับผลิตผลแต่ละชนิดหรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจและสัมภาษณ์ว่ามีการคัดแยกผลิตผล หรือไม่

เกณฑ์ที่กำหนด

5. ป้องกันการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสู่ผลิตผลที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุในแปลงปลูกแล้ว และไม่วางผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้วสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง

วิธีการตรวจประเมิน

1. ดูวิธีการวางผลิตผล

2. สอบถามมาตรการป้องกันการปนเปื้อนผลิตภัณฑ์ที่มีการคัดเลือก หรือบรรจุแล้ว และไม่วางสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง

เกณฑ์ที่กำหนด

6. แยกภาชนะบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พิจารณาว่ามีการแยกภาชนะบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน

2. พิจารณาการบ่งชี้ภาชนะ

เกณฑ์ที่กำหนด

7. จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ ให้เป็นสัดส่วน โดยแยกออกจากวัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือสารเคมีอื่นๆ ปุ๋ย และสารปรับปรุงดิน และให้มีการป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค

วิธีการตรวจประเมิน

1. ดูว่ามีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ และเก็บให้เป็นสัดส่วน

2. มีมาตรการป้องกัน การปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค

3. กรณีขายเหมาสวนถือว่าเป็นขั้นตอนของคู่ค้า

เกณฑ์ที่กำหนด

8. ป้องกันสัตว์เลี้ยงไม่ให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา หากมีความเสี่ยงในการเป็นพาหะนำโรค ให้มีมาตรการป้องกัน

วิธีการตรวจประเมิน

1. มีมาตรการป้องกันสัตว์เลี้ยงไม่ให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา

เกณฑ์ที่กำหนด

9. หากมีการใช้เหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ ต้องจัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ รวมถึงให้มีการบันทึกข้อมูล

วิธีการตรวจประเมิน

1. จัดวางเหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ เช่น หนู ต้องจัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ

2. มีการบันทึกข้อมูล

เกณฑ์ที่กำหนด

10. ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะเพื่อป้องกันการฆ่าหรือเป็นรอยตำหนิของผลิตภัณฑ์ เนื่องจากการเก็บเกี่ยว

วิธีการตรวจประเมิน

1. ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ แต่ละชนิดพืชในการเก็บเกี่ยวผลผลิต

เกณฑ์ที่กำหนด

11. ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้สะอาด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ และตรวจสอบให้มีสภาพพร้อมใช้งาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. มีการตรวจดูอุปกรณ์และภาชนะบรรจุว่าสะอาด และมีสภาพพร้อมใช้งาน

เกณฑ์ที่กำหนด

12. จัดแยกผลิตภัณฑ์ด้วยคุณภาพกับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ รวมถึงมีแผนการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ที่ด้วยคุณภาพ และตรวจสอบการคละปนของผลิตภัณฑ์ที่ด้วยคุณภาพ

วิธีการตรวจประเมิน

1. มีแผนการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ที่ด้วยคุณภาพ เช่น ผลเล็ก บิดเบี้ยวเสียหาย บางส่วน นำไปให้ปลา ทำปุ๋ยหมัก และตรวจสอบการคละปนของผลิตภัณฑ์ที่ด้วยคุณภาพอย่างไร

2. ดูและตรวจสอบการคัดแยกผลิตภัณฑ์ที่ด้วยคุณภาพกับมีคุณภาพออกจากกัน

เกณฑ์ที่กำหนด

13. สถานที่ที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์

วิธีการตรวจประเมิน

1. สถานที่จัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์ เช่น นก หนู จิ้งจก

2. มีโครงสร้างป้องกันสัตว์พาหะ เข้ามาปนเปื้อนผลิตภัณฑ์ เช่น มี สแลนกันเป็นสัดส่วน

เกณฑ์ที่กำหนด

14. หากพบความเสี่ยงในการปนเปื้อนอันตรายทางกายภาพจากอุปกรณ์และเครื่องมือ ให้มีมาตรการป้องกัน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ อุปกรณ์และเครื่องมือถ้าพบความเสี่ยงทางกายภาพ เช่น ลวดเย็บกระดาษ เศษหลอดไฟ พลาสติก เส้นผม ฯ

2. ควรมีมาตรการป้องกัน หากพบความเสี่ยงในการปนเปื้อนอันตรายทางกายภาพจาก อุปกรณ์และเครื่องมือ

ข้อกำหนดที่ 6 การพักผลผลิตการขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา

เกณฑ์ที่กำหนด

1. มีการจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลผลิต และ/หรือ เก็บรักษาผลผลิต เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากอันตรายและสิ่งแปลกปลอมที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภค และคุณภาพของผลผลิต

วิธีการตรวจประเมิน

1. สถานที่และวิธีการขนย้าย การพักผลิตผล และ/หรือเก็บรักษาผลิตผล เช่น สถานที่วางผลิตผลสะอาด เป็นสัดส่วน หรือขณะขนย้ายต้องไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลิตผล และไม่วางกับพื้นดิน

เกณฑ์ที่กำหนด

2. ใช้วัสดุปูรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งปฏิกูล เศษดินและสิ่งสกปรก หรือสิ่งที่เป็นอันตรายอื่นๆ จากพื้นดิน

วิธีการตรวจประเมิน

1. มีวัสดุปูรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว และต้องสะอาดเช่น เสื่อ ผ้าใบ พลาสติก (ทั้งนี้ต้องพิจารณาความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของผลิตผลเป็นรายชนิดพืชด้วย)

เกณฑ์ที่กำหนด

3. ไม่ใช้พาหนะที่ขนย้ายหรือขนส่งวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย หรือสารปรับปรุงบำรุงดิน ในการขนย้ายหรือขนส่งผลิตผล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภค ในกรณีที่ไม่สามารถแยกพาหนะในการขนย้ายหรือขนส่งได้ ต้องทำความสะอาดพาหนะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนดังกล่าว รวมถึงมีการบันทึกการใช้พาหนะขนส่ง

วิธีการตรวจประเมิน

1. ไม่ใช้พาหนะ ขนย้ายหรือขนส่งวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย หรือสารปรับปรุงบำรุงดิน ในการขนย้ายผลิตผล

2. ถ้าใช้ร่วมกัน ต้องบันทึกการใช้ และการทำความสะอาด

เกณฑ์ที่กำหนด

4. การจัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวในแปลงปลูกต้องเหมาะสม สามารถป้องกันการเกิดรอยแผลที่ผลิตผลจากการขีดหรือการกระแทก รวมทั้งปัญหาการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องมาจากความร้อนและแสงแดด

วิธีการตรวจประเมิน

1. พิจารณาการจัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว ป้องกันการเกิดรอยแผล การขีด หรือการกระแทกเช่นการวางภาชนะบรรจุซ้อนกันโดยไม่มีการป้องกัน

2. ป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องมาจากความร้อนและแสงแดดเช่น โรงเรือน มีหลังคา แสลงนป้องกันแดด บริเวณสถานที่พักผลิตผล

เกณฑ์ที่กำหนด

5. กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพง่ายต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง

วิธีการตรวจประเมิน

1. พิจารณา วิธีการดูแลก่อนขนย้ายกรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพง่ายต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่งเช่น พักในห้องควบคุมอุณหภูมิ ตู้แช่ ผ้าขาวบาง การรักษาความชื้นที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผล

2. สัมภาษณ์วิธีการปฏิบัติ

เกณฑ์ที่กำหนด

6. เลือกใช้ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขึ้นต้น เพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม มีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ ภาชนะบรรจุตรวจดูภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขึ้นต้น เพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม หรือมีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี
2. สัมภาษณ์วิธีการปฏิบัติ
3. วัสดุกรุคือ ฟางข้าว กระจุกฟูก พลาสติกกันกระแทก โฟมกันกระแทก ใบพืช (วัสดุธรรมชาติ) ฯลฯ

เกณฑ์ที่กำหนด

7. การขนย้ายผลิตผลในแปลงปลูกให้ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภคได้

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ ภาชนะบรรจุ วิธีการ
2. สัมภาษณ์วิธีการปฏิบัติในการขนย้ายดูวิธีการขนย้ายผลิตผลในแปลงปลูกให้ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภค เช่นไม่วางภาชนะบรรจุบนพื้นดิน พาหนะขนย้ายที่ไม่ได้ทำความสะอาด รถยนต์มีวัสดุคลุมป้องกันการปนเปื้อนจากมลภาวะ เป็นต้น

เกณฑ์ที่กำหนด

8. พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายต้องสามารถรักษาคุณภาพของผลิตผล

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ วิธีการขนย้าย พาหนะขนย้ายที่ใช้ในการขนย้ายผลิตผลต้องสามารถรักษาคุณภาพ เช่น รถควบคุมอุณหภูมิ วัสดุคลุมรถยนต์สะอาด สามารถควบคุมความชื้น และแสงแดดเพื่อรักษาคุณภาพผลิตผล

2. สัมภาษณ์วิธีการปฏิบัติในการขนย้าย

เกณฑ์ที่กำหนด

9. ให้ขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวัง และขนส่งไปยังจุดรวบรวมสินค้าทันทีที่เก็บเกี่ยว และ/หรือหลังการตัดแต่งคัดคุณภาพหรือคัดขนาดแล้ว

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ วิธีการวิธีการขนย้ายดูการจัดเรียง การจัดวางภาชนะ การดูแลรักษาขณะขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวัง
2. ถ้าในกรณีที่ไม่มีการขนส่งทันทีหลังการบรรจุภาชนะแล้ว ต้องมีวิธีการเก็บรักษาที่เหมาะสม เพื่อป้องกันผลผลิตเสื่อมคุณภาพ

ข้อกำหนดที่ 7 สุขลักษณะส่วนบุคคล

เกณฑ์ที่กำหนด

1. ผู้ที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจผู้ปฏิบัติงานว่าในขณะที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตโดยตรงมีวิธีการป้องกันผลผลิตปนเปื้อนหรือไม่ ผู้ที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคล เช่น ไม่เป็นโรคติดต่อ

2. สัมภาษณ์วิธีการป้องกัน วิธีการปฏิบัติว่าถูกสุขลักษณะหรือไม่ มีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ เช่น สวมถุงมือ ล้างมือ มีผ้าปิดปาก ผ่ากันเปื้อน เป็นต้น

เกณฑ์ที่กำหนด

2. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกสุขลักษณะ

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ บันทึกใบประกาศ เอกสาร ดูวิธีการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานว่าสอดคล้องกับหลักสุขอนามัยหรือไม่

2. สัมภาษณ์ ความรู้เรื่องสุขอนามัยของผู้ปฏิบัติงานว่ามีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล รวมถึงลูกจ้าง

เกณฑ์ที่กำหนด

3. มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลผลิต

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอ เช่น จุดล้างมือ ห้องสุขา ที่ทิ้งขยะ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลผลิต

2. สัมภาษณ์วิธีการใช้ ปฏิบัติตัวให้ถูกสุขลักษณะ

เกณฑ์ที่กำหนด

4. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ ผลตรวจเลือดหาสารพิษ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง วิเคราะห์สารพิษในร่างกาย (ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุอันตรายหมายถึงผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุอันตรายทุกขั้นตอนการปฏิบัติเช่นผู้ปฏิบัติงานในขณะที่เก็บเกี่ยวผลผลิต)

2. ถ้ากรณีจ้างเหมาต้องมีการควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้

เกณฑ์ที่กำหนด

5. กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบ เพื่อตัดสใจในการปฏิบัติงานที่ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจบันทึก การเจ็บป่วย กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบ
2. สัมภาษณ์วิธีการปฏิบัติงานในกรณีเจ็บป่วย

เกณฑ์ที่กำหนด

6. จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจและสัมภาษณ์ว่ามีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น จุดพัก ที่พักอาศัย วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ พาหนะ น้ำดื่ม สุวีสดิการของผู้ปฏิบัติงาน

เกณฑ์ที่กำหนด

7. จัดการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ บันทึก หลักฐานการอบรม/อธิบาย ให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ เช่น บันทึก พร้อมรายชื่อผู้อบรม (รวมจ้างเหมา)

2. สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน วันที่ได้รับอบรมหรือการสอนงานในรูปแบบต่างๆ การอบรมแบบ Coaching การสอนงานในลักษณะ on the job training

เกณฑ์ที่กำหนด

8. เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ บันทึก หลักฐานการอบรม/ความรู้ GAP ฟิช เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงาน เช่น รู้จากเอกสาร บันทึกอบรม ใบประกาศ ต้องมีเอกสารด้วย (รวมจ้างเหมา)

2. สัมภาษณ์ เจ้าของฟาร์ม และผู้ปฏิบัติงาน วันที่ได้รับอบรม

ข้อกำหนดที่ 8 บันทึกข้อมูลและการตามสอบ

เกณฑ์ที่กำหนด

1. มีบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมีฆ่าเชื้อในดิน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจ บันทึกการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร การใช้สารเคมีฆ่าเชื้อในดิน

เกณฑ์ที่กำหนด

2. มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรทุกครั้งที่ใช้ อย่างน้อยให้ระบุชนิดฟิช ชนิดสารเคมี วัตถุประสงค์การใช้ วันที่ใช้ อัตราและวิธีการใช้ วันที่เก็บเกี่ยว และชื่อผู้ปฏิบัติงาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรทุกครั้งที่ใช้โดยมีข้อมูลบันทึกประกอบไปด้วยการระบุชนิดพืช ชนิดสารเคมี วัตถุประสงค์การใช้ วันที่ใช้ อัตราและวิธีการใช้ วันที่เก็บเกี่ยว และชื่อผู้ปฏิบัติงาน

2. ต้องดูบันทึกการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรครั้งสุดท้ายก่อนการเก็บเกี่ยวที่ส่งผลถึงความปลอดภัยต่อพืชอาหารแต่ละชนิด ต่อผู้บริโภค หรือต่อผู้ปฏิบัติงาน (PHI)

เกณฑ์ที่กำหนด

3. มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตผล

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจบันทึก รายละเอียดของบันทึกต้องมีความเกี่ยวข้องกับการบันทึกที่เกี่ยวกับสุขลักษณะบุคคล หรือสถานที่ การทำความสะอาดสถานที่ โรงคัด พาหนะ ภาชนะวัสดุอุปกรณ์ ดูบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว ในเรื่องสุขลักษณะของผู้ปฏิบัติงานที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตผล เช่น สุขลักษณะส่วนบุคคล สุขลักษณะของสถานที่ เป็นต้น

2. กรณีเหมาะสม ต้องดูบันทึกวันเก็บเกี่ยว ของผู้มารับซื้อเหมาะสม ระบุชื่อ วันเก็บเกี่ยว วิธีเก็บเกี่ยว ปริมาณ ฯลฯ

เกณฑ์ที่กำหนด

4. มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูว่ามีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก เช่น มีรหัสแปลง มีรายละเอียดข้อมูลประจำแปลง ประจำฟาร์ม ครบถ้วน

เกณฑ์ที่กำหนด

5. มีบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูว่ามีบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ

เกณฑ์ที่กำหนด

6. มีบันทึกข้อมูลการใช้พาหนะขนส่ง

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูว่ามีบันทึกการล้างทำความสะอาดพาหนะขนย้ายสารเคมี และขนส่งผลผลิต

เกณฑ์ที่กำหนด

7. มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรม และ/หรือเก็บหลักฐานผลการตรวจสุขภาพ และ/หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูว่ามีข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรม และ/หรือเก็บหลักฐานผลการตรวจสุขภาพ และ/หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล

เกณฑ์ที่กำหนด

8. ผลผลิตที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษาและขนย้าย หรือบรรจุเพื่อจำหน่าย ต้องมีการระบุรุ่นผลผลิต หรือดิตรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว ให้สามารถตรวจสอบที่มาของผลผลิตได้

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูรุ่นผลผลิต หรือรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว ที่เก็บรักษา

เกณฑ์ที่กำหนด

9. ในกรณีมีการจำหน่ายผลผลิต ต้องบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อผลผลิต หรือแหล่งที่นำผลผลิตไปจำหน่าย รวมถึงปริมาณที่จำหน่าย

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูว่ามีบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ ปริมาณผลผลิต

เกณฑ์ที่กำหนด

10. เก็บรักษาบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้อย่างน้อย 2 ปี ของการผลิตติดต่อกันหรือตามที่อยู่ประกอบการหรือประเทศคู่ค้าต้องการ เพื่อให้สามารถตามสอบและเรียกคืนสินค้าเมื่อเกิดปัญหาได้

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูว่ามีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน อย่างน้อย 2 ปี

เกณฑ์ที่กำหนด

11. มีบันทึกข้อมูลการใช้น้ำที่มีรายละเอียดต่างๆ เช่น ชนิดพืช วันที่ สถานที่ และปริมาณน้ำใช้ หรือระยะเวลาให้น้ำ

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูว่ามีบันทึกข้อมูลการใช้น้ำ มีรายละเอียดต่างๆ เช่น ชนิดพืช วันที่ สถานที่ และปริมาณน้ำใช้ หรือระยะเวลาให้น้ำ รวมถึงอาศัยน้ำฝน ปริมาณน้ำฝน วันฝนตก

เกณฑ์ที่กำหนด

12. มีบันทึกข้อมูล/หลักฐานการได้มาของวัตถุดิบตรายทางการเกษตร และมีบันทึกรายชื่อวัตถุดิบตรายทางการเกษตรที่จัดเก็บ

วิธีการตรวจประเมิน

1. พินิจดูว่ามีบันทึกข้อมูล/หลักฐานการได้มาของวัตถุดิบตรายทางการเกษตร

เกณฑ์ที่กำหนด

13. มีบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาและการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน เช่น วันที่ ชนิด ปริมาณ อัตราที่ใช้ วิธีการใช้ ช่วงระยะเวลาของการปลูกพืชที่มีการใช้ปุ๋ย และชื่อผู้ปฏิบัติงาน

วิธีการตรวจประเมิน

1. พิจารณาว่ามีบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาและการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน (โดโลไมท์ ภูไมท์ ปูนขาว)

เกณฑ์ที่กำหนด

14. มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของผลิตผล

วิธีการตรวจประเมิน

1. พิจารณาว่ามีบันทึกข้อมูล เช่น การห่อผลชมพู การล้างผลผลิต การบรรจุการคัดแยก พืชผัก คู่มือ/ เอกสาร/ ป้าย /ประกาศอาจดูคู่มือเอกสารคำแนะนำประกอบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

เกณฑ์ที่กำหนด

15. จัดทำเอกสารหรือแบบบันทึกให้เป็นปัจจุบันสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้นๆ รวมทั้งมีการบันทึกข้อมูลให้ครบถ้วน และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึกข้อมูล

วิธีการตรวจประเมิน

1. พิจารณาว่ามีแบบบันทึก ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้ง

เกณฑ์ที่กำหนด

16. มีการจัดเก็บเอกสาร และ/หรือ บันทึกข้อมูลเป็นหมวดหมู่แยกเป็นฤดูกาลผลิตแต่ละฤดูกาล เพื่อสะดวกต่อการตรวจสอบและการนำมาใช้

วิธีการตรวจประเมิน

1. พิจารณาว่ามีบันทึกข้อมูลแยกเป็นหมวดหมู่ แยกเป็นฤดูกาลผลิตแต่ละฤดูกาล

เกณฑ์ที่กำหนด

17. กรณีพบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัย ต้องแยกผลิตผลและป้องกันไม่ให้นำไปจำหน่าย หากพบหลังจากจำหน่ายแล้วให้รีบแจ้งผู้ซื้อผลิตผลทันที

วิธีการตรวจประเมิน

1. พิจารณาและสัมภาษณ์ว่ามีบันทึกข้อมูลการแจ้งการแจ้งเตือน หรือข้อร้องเรียน (เกิดปัญหาแล้ว)

เกณฑ์ที่กำหนด

18. กรณีที่พบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัย ให้สืบหาสาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก และให้มีการบันทึกข้อมูล

วิธีการตรวจประเมิน

1. พิจารณาและสัมภาษณ์ว่ามีบันทึกข้อมูลปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา (แนวทางแก้ไข ปัญหาของเกษตรกร)

เกณฑ์ที่กำหนด

19. ทบทวนการปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี หรือทบทวนบันทึกข้อมูลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้มั่นใจในกระบวนการผลิตและปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ รวมถึงเก็บบันทึกข้อมูลการทบทวนและแก้ไขไว้

วิธีการตรวจประเมิน

เกณฑ์ที่กำหนด

1. พิจารณาว่ามีบันทึกข้อมูลการทบทวนและแก้ไขในปีที่ผ่านมา นำมาพิจารณาปรับปรุง
20. มีการแก้ไขข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้อง และเก็บบันทึกข้อมูลการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนไว้

วิธีการตรวจประเมิน

1. พิจารณาข้อร้องเรียนว่ามีหรือไม่
2. ถ้ามีข้อร้องเรียนมีการแก้ไขอย่างไร มีการบันทึกการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนและมีหลักฐานอ้างอิงประกอบครบถ้วนหรือไม่
3. ถ้าไม่มีตอบ N/A

1.1.3 การปรับปรุงแก้ไขรายการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช

ดำเนินการประชุมเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นของผู้ตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขรายการตรวจประเมินในแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช มกษ. 9001-2556 (Check List) ซึ่งมีรายการตรวจประเมิน 116 ข้อ เป็นแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืชต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจประเมินอีกครั้ง ทำให้ได้รายการตรวจประเมินในแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช (ภาคผนวกที่ 1) จำนวน 8 ข้อกำหนด 116 ข้อย่อย โดยกำหนดข้อมูลรายละเอียดและวิธีปฏิบัติให้ผู้ตรวจประเมินมีความเข้าใจตรงกันดังนี้

มาตรฐานสินค้าเกษตร คือการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร ขอบข่ายคือ พืชผัก ไม้ผล พืชไร่ พืชเครื่องเทศ พืชสมุนไพร (กรมวิชาการเกษตรประกาศ – 160 ชนิดพืช ไม้ดอก, เห็ด, Hydroponic)

ระดับข้อกำหนดของ GAP พืชอาหาร มกษ.

1. ข้อกำหนดหลัก (Major requirement) หมายถึงข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ หากบกพร่องจะส่งผลกระทบต่อทางตรงหรือรุนแรงต่อพืชอาหาร ทำให้ผลผลิตไม่ปลอดภัย
2. ข้อกำหนดรอง (Minor requirement) หมายถึงข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ หากบกพร่องจะส่งผลกระทบต่อพืชอาหาร ทำให้ผลผลิตผลมีความเสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัย
3. ข้อเสนอแนะ (recommendation) หมายถึงข้อกำหนดที่แนะนำให้ปฏิบัติ ซึ่งเป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้ระบบการผลิตพืชอาหารมีความปลอดภัยในผลผลิต ผลผลิตมีคุณภาพ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและไม่ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

เกณฑ์การตัดสิน

1. ต้องผ่าน Major ทุกข้อ
2. ต้องผ่าน Minor 60% ของข้อกำหนดรองทั้งหมด
3. ต่ออายุ ต้องแสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ระดับข้อกำหนด GAP พืชอาหาร มกษ. มีดังนี้

1. ข้อกำหนดหลัก 23 ข้อ
2. ข้อกำหนดรอง 41 ข้อ (60% = 25 ข้อ)
3. ข้อเสนอแนะ 52 ข้อ

รวม 116 ข้อ

โดยมีประเด็นที่ผู้ตรวจประเมินฯจะต้องทำความเข้าใจร่วมกันดังนี้

1. ข้อกำหนดรอง ผ่าน 60% ถือว่าผ่าน
 - กรณีต่ออายุ เดิมตรวจข้อกำหนดรอง ผ่าน 80% =32 ข้อ เกษตรกรยื่นต่ออายุ Auditor เข้าตรวจพบว่า ผ่าน 70% ของข้อกำหนด ถือว่าผ่านเกณฑ์ตัดสิน แต่ไม่ผ่านเกณฑ์ข้อ 3 คือต้องแสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. ถ้าตรวจประเมินข้อกำหนดรองไม่ผ่าน จะต้องเขียนข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขกี่ข้อ
ตัวอย่าง : ข้อกำหนดรองมี 41 ข้อ ต้องผ่าน 11 ข้อ และไม่ผ่าน 30 ข้อ
3. มาตรฐาน GAP พืชอาหาร (ฉบับร่าง)
มกษ. 9001-xxxx
 - เป็นได้ทั้งข้อกำหนด/ระดับข้อกำหนด และ CL
 - จะนำไปให้เกษตรกรปฏิบัติจึงยากจะเข้าใจ
4. ในมาตรฐาน GAP พืชอาหาร
 - ไม่ได้เรียงระดับข้อกำหนดไว้ (Major, Minor, Rec.)
 - Check List จึงต้องปรับเรียงลำดับโดยให้ตรวจข้อ Major ก่อน ถ้าผ่าน Major จึงตรวจ Minor ต่อ
 - ต้องตรวจทุกข้อกำหนด (8 ข้อ)
5. ข้อกำหนด ตาม GAP พืชอาหาร มีข้อความที่ยาวมาก ไม่เหมาะที่จะนำไปเป็นคำถามกับเกษตรกรโดยตรง
6. การฝึก การใช้ CL ในห้องให้เข้าใจ เช่น การตีความแต่ละข้อกำหนด เพื่อให้เข้าใจเป็นมาตรฐานเดียวกัน ถือว่าสำคัญก่อนตรวจประเมินจริง
7. Support Document
 - เอกสารวิชาการ, คู่มือการเก็บตัวอย่าง, คู่มือรายพืช เป็นเอกสารที่ต้องมีเพิ่มเติม และต้องศึกษา
8. กรณีไม่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนด
 - ไม่นำมาคิด คำนวณ เช่น เปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอ หรือลดปริมาณการปนเปื้อนจุลินทรีย์ในระบบปลูกพืชไฮโดรโปนิคส์

การปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช
ตามมาตรฐาน ASEAN GAP

กรมวิชาการเกษตร
 Department of Agriculture

แบบบันทึกการตรวจประเมิน GAP พืช

ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร

ตรวจสอบใหม่ ตรวจสอบอายุ ตรวจสอบติดตาม

หมายเลขประจำตัวประชาชน -

หมายเลขประจำฟาร์ม

ชื่อเจ้าของฟาร์ม

ที่อยู่ บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....
 จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

ที่ตั้งฟาร์ม ชื่อหมู่บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....
 จังหวัด..... พื้นที่.....ไร่ จำนวน.....ต้น

ข้อมูลการเก็บเกี่ยว

1) วันที่เริ่มเก็บเกี่ยว..... วันสิ้นสุดการเก็บเกี่ยว.....

2) จำนวนการผลิตในรอบปี..... ครั้ง/วัน ผลผลิต..... กก./ไร่/ครั้ง/วัน/ฤดูผลิต

3) ผลผลิต..... กก./ไร่/ปี

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้าย

ชื่อสาร.....ว/ด/ป.....

ชื่อสาร.....ว/ด/ป.....

เก็บตัวอย่าง ดิน / น้ำ / พืช

วิเคราะห์สารพิษตกค้าง / การปนเปื้อนจุลินทรีย์ / อื่นๆ.....

ไม่พบ / พบ..... ปริมาณที่พบ.....

ไม่พบ / พบ..... ปริมาณที่พบ.....

ไม่พบ / พบ..... ปริมาณที่พบ.....

พิกัดแปลง X.....Y.....Z.....

ผู้ทบทวนทางเทคนิค(ชื่อ-นามสกุล)..... ลายมือชื่อ..... วันที่.....

รหัสรับรอง มกษ. 03-.....(กรณีต่ออายุ/ตรวจสอบติดตาม)

ข้อมูลประจำปี พ.ศ.

การปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิตGAPพืชตามมาตรฐานASEAN GAP

ข้อกำหนดที่ 1 น้ำ ข้อกำหนดหลักมีทั้งหมด 5 ข้อ ข้อกำหนดรอง 2 ข้อและข้อแนะนำ 7 ข้อ ดังนี้

ข้อกำหนดหลัก

1. น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต ต้องมาจากแหล่งที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล กรณีที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน ให้อุณหภูมิ น้ำ
2. กรณีใช้น้ำเสียจากโรงงานฯ หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน ได้พิสูจน์แล้วว่า น้ำ ผ่านการบำบัดน้ำเสีย และนำมาใช้ในกระบวนการผลิตได้
3. น้ำที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยวต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มหรือเทียบเท่า โดยให้ความสำคัญกับน้ำที่สัมผัสผลผลิตส่วนที่บริโภคได้ หรือน้ำที่ตกค้างบนผลิตผลที่มีพื้นผิวไม่เรียบ
4. เปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอสำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ หรือถ้ามีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ให้มีระบบการลดปริมาณการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ และ/หรือวัตถุอันตรายทางการเกษตร
5. มีการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำ ให้สะอาดตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ สำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์

ข้อกำหนดรอง

6. เก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มการผลิตและในช่วงเวลาที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยง ต่อการปนเปื้อน

7. มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งาน เช่น น้ำจากห้องสุขา น้ำทิ้งต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ

ข้อเสนอแนะ

8. น้ำที่ใช้ละลายปุ๋ย และวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ควรมีความสะอาด
9. มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับความต้องการของพืช และความชื้นของดิน
10. มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสม เพื่อลดการสูญเสียน้ำและความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ

11. บำรุงรักษาระบบการให้น้ำ และดูแลให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

12. แหล่งน้ำสำหรับการเกษตรไม่ควรเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นจากการทำลายสิ่งแวดล้อม

13. มีการอนุรักษ์แหล่งน้ำ และสภาพแวดล้อม

14. เลือกแหล่งปลูกที่มีน้ำเพียงพอในการผลิตพืชให้มีคุณภาพ

ข้อกำหนดที่ 2 พื้นที่ปลูก ข้อกำหนดหลักมีทั้งหมด 4 ข้อ ข้อกำหนดรอง 4 ข้อและข้อเสนอแนะ 3 ข้อ ดังนี้

ข้อกำหนดหลัก

1. พื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายในผลิตภัณฑ์ หากมีความเสี่ยงฯ ให้วิเคราะห์ดิน และเก็บผลวิเคราะห์ฯ ไว้เป็นหลักฐาน

2. กรณีจำเป็นต้องใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่ามีวิธีการบำบัดที่ลดการปนเปื้อนสู่ระดับที่ปลอดภัยได้

3. หากใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรที่เข้มข้นหรือรวดเร็วเข้ามาเชื้อในดินและวัสดุปลูก ให้บันทึกข้อมูลชนิดวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร วันที่ใช้ อัตราการใช้ วิธีใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเก็บบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

4. พื้นที่ในการผลิต ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนดรอง

5. เก็บตัวอย่างดินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิต และในช่วงที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยงฯ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บผลการวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน

6. พื้นที่ปลูกใหม่ ควรเป็นพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากมีผลกระทบ ควรมีมาตรการในการลดหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น

7. มีการวางแผนแปลง จัดทำแปลง หรือปรับปรุงแปลง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยอาหาร สิ่งแวดล้อม คุณภาพผลิตผล และสุขภาพความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน

8. การจัดทำรหัสแปลงปลูก และข้อมูล ประจำแปลง โดยระบุ ชื่อเจ้าของพื้นที่ สถานที่ติดต่อ ชื่อผู้ดูแล (ถ้ามี) ที่ตั้งแปลง แผนผังที่ตั้งแปลง แผนผังแปลงปลูก ชนิดพืช และพันธุ์ที่ปลูก

ข้อเสนอแนะ

9. มีการดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืชเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน
10. ปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน และไม่มีความเสี่ยงที่ทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม
11. จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี

ข้อกำหนดที่ 3 วัตถุอันตรายทางการเกษตร ข้อกำหนดหลักมีทั้งหมด 5 ข้อ ข้อกำหนดรอง 8 ข้อและข้อแนะนำ 8 ข้อ ดังนี้

ข้อกำหนดหลัก

1. ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำหรืออ้างอิงคำแนะนำของ กรมวิชาการเกษตร หรือตามฉลากที่ขึ้นทะเบียน หยุดใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรก่อนเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำในฉลาก หรือคำแนะนำของทางราชการ กรณีสงสัยให้สุ่มผลิตผล วิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตผล ถ้าผลวิเคราะห์ เกินค่ามาตรฐาน ให้ตรวจสอบหาสาเหตุ และแก้ไข รวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน
2. ห้ามใช้ หรือมีไว้ในครอบครองวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ครอบครอง ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
3. กรณีผลิตเพื่อส่งออกให้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามที่ประเทศคู่ค้าหรือข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า
4. ทำความสะอาดเครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรและอุปกรณ์หลังการใช้ทุกครั้ง และกำจัดน้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม
5. ผู้ปฏิบัติงาน และ/หรือผู้ควบคุม ต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง รู้จักศัตรูพืช ชนิดและอัตราการใช้ เครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนดรอง

6. เลือกใช้เครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรและอุปกรณ์ หัวฉีด วิธีการพ่นที่ถูกต้อง โดยตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้อย่างไม่หมดในคราวเดียว ต้องปิดฝาโหลสนิทและเก็บในสถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร หากเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุ ต้องระบุข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้อง
8. จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ ในสถานที่เฉพาะที่เป็นสัดส่วน แยกสารแต่ละชนิด ควบคุมการหยิบใช้ได้ และไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผลและไม่เกิดอันตรายต่อบุคคล
9. ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้หมดแล้ว ต้องทำลาย หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง
10. ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่เสื่อมสภาพหรือหมดอายุ ต้องเก็บในสถานที่เฉพาะ และทำลาย หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง
11. ผู้ปฏิบัติงานควรมีความรู้ในการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
12. ผู้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องสวมเสื้อผ้ามิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ไตแก หน้ากาก ฝาปิดจุก ถุงมือ หมวก และสวมรองเท้า

13. ต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังพบวัตถุอันตรายทางการเกษตร และต้องนำเสื้อผ้าไปซักให้สะอาดทุกครั้ง โดยซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ

ข้อเสนอแนะ

14. มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ได้/ห้ามใช้ในประเทศและประเทศคู่ค้า
15. ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร มากกว่าสองชนิดผสมกัน เว้นแต่จะเป็นคำแนะนำของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง หรือมีข้อมูลทางวิชาการรับรอง
16. มีการใช้ระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสม
17. จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรอื่น เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร ให้เก็บเป็นสัดส่วนเพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม
18. มีการบันทึกรายการหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่เก็บไว้ในสถานที่เก็บ
19. ผู้พบวัตถุอันตรายทางการเกษตร ต้องอยู่เหนือลมตลอดเวลา รวมถึงต้องระวังละอองวัตถุอันตรายทางการเกษตรฟุ้งกระจายไปปนเปื้อนแปลงใกล้เคียงและสิ่งแวดล้อม
20. มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล และอุปกรณ์ ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทิชชู่ ฯลฯ
21. มีเอกสารคำแนะนำการปฏิบัติ กรณีที่มีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินแสดงไว้ให้เห็นชัดเจนในบริเวณเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร

ข้อกำหนดที่ 4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว ข้อกำหนดหลักมีทั้งหมด 2 ข้อ ข้อกำหนดรอง 6 ข้อและข้อเสนอแนะ 11 ข้อ ดังนี้

ข้อกำหนดหลัก

1. กรณีที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ ต้องเผื่อระวังและบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช
2. ไม่ใช้สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย

ข้อกำหนดรอง

3. หากคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตรให้ใช้ตามวิธีการและอัตราตามคำแนะนำบนฉลากที่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง และบันทึกข้อมูลไว้
4. มีการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน ที่ปลอดภัยต่อผลิตภัณฑ์และการบริโภคโดยขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร
5. หากผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ต้องผ่านกระบวนการหมักหรือย่อยสลายโดยสมบูรณ์ที่ไม่ทำให้เกิดโรคสู่คน ทั้งนี้ให้บันทึกข้อมูล ระบุวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาผลิตปุ๋ยอินทรีย์
6. พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้ายปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและแหล่งน้ำ
7. เครื่องมือที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรง เช่น หัวฉีด ต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ใหม่มีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้งาน
8. มีการจัดการระบบการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า

ข้อเสนอแนะ

9. มีแผนควบคุมการผลิต เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมในแต่ละขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย คุณภาพ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน
10. จัดทำรายการปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัยที่ใช้ในการผลิต พร้อมทั้งระบุ ปริมาณ วัน/เดือน/ปี ที่จัดซื้อ
11. เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ตรงตามพันธุ์ ตามความต้องการของตลาด ตรวจสอบแหล่งที่มาได้
12. ไม่ปลูกพืชชนิดที่มาจากเมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ที่เป็นพืชต่อการบริโภค ยกเว้นมีข้อเสนอแนะในการบริโภคที่ถูกต้อง
13. ใช้ปุ๋ยชนิดที่เหมาะสมต่อพืชที่ปลูกในอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก
14. มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
15. มีสถานที่เก็บรักษา เครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน
16. ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน
17. ทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตร ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และขนส่งผลิตผลทุกครั้งทั้งก่อนและหลังการใช้งาน
18. ส่วนของพืชที่มีโรคเข่าทำลาย ตองเผาทำลายนอกแปลงปลูก โดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
19. แยกประเภทของเสีย และสิ่งของที่ไม่ใช้/ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจน มีที่ทิ้งขยะเพียงพอ หรือระบุจุดทิ้ง รวมถึงมีการลดของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต

ข้อกำหนดที่ 5 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ข้อกำหนดหลักมีทั้งหมด 3 ข้อ ข้อกำหนดรอง 6 ข้อ และข้อเสนอแนะ 5 ข้อ ดังนี้

ข้อกำหนดหลัก

1. เก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของลูกค้า
2. การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภค
3. อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน

ข้อกำหนดรอง

4. คัดแยกผลิตผลที่ไม่ได้คุณภาพออก หรือการคัดแยกชั้นคุณภาพและขนาด ตามขอ กำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตรแต่ละชนิด หรือตามข้อกำหนดของลูกค้า
5. มีการป้องกันการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสู่ผลิตผลที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุในแปลงแล้ว และไม่วางสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง

6. แยกภาชนะในการบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน

7. จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุให้เป็นสัดส่วน โดยแยกออกจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และให้มีการป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค

8. มีการป้องกันสัตว์เลื้อยคลานให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุและเก็บรักษา หากมีความเสี่ยงในการเป็นพาหะนำโรคให้มีมาตรการป้องกัน

9. หากมีการใช้เหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อต้องจัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุและวัสดุ รวมถึงให้มีการบันทึกข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

10. ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการซ้ำหรือปนรอยตำหนิของผลิตภัณฑ์เนื่องจากการเก็บเกี่ยว

11. ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้สะอาด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ และตรวจสอบให้มีสภาพพร้อมใช้งาน

12. มีการจัดแยกผลิตภัณฑ์โดยคุณภาพกับผลิตภัณฑ์คุณภาพ รวมถึงมีแผนการใช้ประโยชน์ และตรวจสอบการคละปนของผลิตภัณฑ์ด้วยคุณภาพ

13. สถานที่ที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์

14. หากพบความเสี่ยงในการปนเปื้อนอันตรายทางกายภาพจากอุปกรณ์และเครื่องมือ ให้มีมาตรการป้องกัน

ข้อกำหนดที่ 6 การพักผลิตภัณฑ์ การขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา ข้อกำหนดหลักมีทั้งหมด - ข้อ ข้อกำหนดรอง 5 ข้อและข้อเสนอแนะ 4 ข้อ ดังนี้

ข้อกำหนดหลัก

-

ข้อกำหนดรอง

1. มีการจัดการตามสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลิตภัณฑ์ และ/หรือ เก็บรักษาผลิตภัณฑ์ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากอันตรายและสิ่งแปลกปลอมที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภคและคุณภาพของผลิตภัณฑ์

2. วัสดุปูรองพื้นในบริเวณพักผลิตภัณฑ์ที่เก็บเกี่ยวแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งปฏิกูลเศษดินและสิ่งสกปรก หรือสิ่งที่ปนเปื้อนอันตรายอื่นๆ จากพื้นดิน

3. ไม่ใช้พาหนะที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือปุ๋ย ในการขนย้ายหรือขนส่งผลิตภัณฑ์ในกรณีที่ไม่สามารถแยกพาหนะใดต้องมีการทำความสะอาด รวมถึงมีการบันทึกการใช้พาหนะขนส่ง

4. การจัดวางผลิตภัณฑ์ในบริเวณพักผลิตภัณฑ์ที่เก็บเกี่ยวในแปลงปลูกต้องเหมาะสม สามารถป้องกันการเกิดรอยแผลที่เกิดจากการขีดข่วนหรือกระแทก รวมทั้งปัญหาการเสื่อมสภาพของผลิตภัณฑ์อันเนื่องมาจากความชื้นและแสงแดด

5. กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพง่ายต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง

ข้อเสนอแนะ

6. เลือกใช้ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุชั้นต้น เพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม มีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี

7. การขนย้ายผลิตผลในแปลงปลูกให้ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและป้องกันการปนเปื้อนที่เปื้อนอันตรายต่อการบริโภคได้

8. พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายต้องสามารถรักษาคุณภาพของผลิตผล

9. ให้ขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวังและขนส่งไปยังจุดรวบรวมสินค้าทันทีที่เก็บเกี่ยว และ/หรือหลังการตัดแต่งคัดคุณภาพ หรือคัดขนาดแล้ว

ข้อกำหนดที่ 7 สุนัขลักษณะส่วนบุคคล **ข้อกำหนดหลักมีทั้งหมด 1 ข้อ** **ข้อกำหนดรอง 3 ข้อ** และ**ข้อเสนอแนะ 4 ข้อ** ดังนี้

ข้อกำหนดหลัก

1. ผู้ที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีการดูแลสุนัขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผล

ข้อกำหนดรอง

2. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุนัขลักษณะส่วนบุคคล

3. มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุนัขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลิตผล

4. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ข้อเสนอแนะ

5. กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้จัดการผลิตทราบ เพื่อตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผล

6. จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน

7. จัดการอบรมให้ความรู้ที่เหมาะสมกับหน้าที่ที่รับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน

8. เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ข้อกำหนดที่ 8 การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ **ข้อกำหนดหลักมีทั้งหมด 3 ข้อ** **ข้อกำหนดรอง 7 ข้อ** และ**ข้อเสนอแนะ 10 ข้อ** ดังนี้

ข้อกำหนดหลัก

1. มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ฆ่าเชื้อในดิน (2.4)

2. มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ทุกครั้งที่ใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน (3.1)

3. มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตผล (5.2)

ข้อกำหนดรอง

4. มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลงปลูก (2.9)

5. มีบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหนะนำเชื้อ (5.14)
6. มีบันทึกข้อมูลการใช้พาหนะขนส่ง (6.3)
7. มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรม หรือหลักฐานผลการตรวจสอบ หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล (7.1, 7.5, 7.7, 7.8)
8. ผลผลิตที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษาและขนย้าย หรือบรรจุเพื่อจำหน่าย ต้องระบุรุ่นผลผลิต หรือติดรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว
9. ในการจำหน่ายผลผลิต ต้องบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ หรือแหล่งที่นำผลผลิตไปจำหน่าย รวมถึงปริมาณที่จำหน่าย
10. เก็บบันทึกขอมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ อย่างน้อย 2 ปี ของการผลิตติดต่อกันหรือตามที่ผู้ประกอบการ หรือประเทศคู่ค้าต้องการ

ข้อเสนอแนะ

11. มีบันทึกข้อมูลการใช้น้ำ เช่น ชนิดพืช วันที่ สถานที่ และปริมาณน้ำใช้ หรือระยะเวลาให้น้ำ (1.5, 1.6)
12. มีบันทึกข้อมูล/หลักฐานการได้มา และรายชื่อวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ที่จัดเก็บ (3.4, 3.14)
13. มีบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มา การใช้ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และชื่อผู้ปฏิบัติงาน (4.2)
14. มีบันทึกขอมูลการปฏิบัติก่อนและหลังเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของผลผลิต (5.3, 5.10)
15. จัดทำเอกสารหรือแบบบันทึก ให้เป็นปัจจุบัน ครบถ้วน สำหรับการผลิตในฤดูกาล และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึกขอมูล
16. มีการจัดเก็บเอกสาร และ/หรือ บันทึกขอมูลเป็นหมวดหมู่แยกเป็นฤดูกาล การผลิต
17. กรณีพบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยต้องแยกผลผลิต และป้องกันไม่ให้มีการนำไปจำหน่าย หากพบหลังจากจำหน่ายแล้วให้รีบแจ้งผู้ซื้อผลผลิตทันที
18. กรณีที่พบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยให้สืบหาสาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก และให้มีการบันทึกขอมูล
19. มีการทบทวนการปฏิบัติงานหรือบันทึกขอมูลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเก็บขอมูลผลการทบทวน และแก้ไขไว้
20. มีการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนและเก็บบันทึกขอมูลไว้

1.2 การจัดทำคู่มือการตรวจประเมินและคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ตามมาตรฐาน ASEAN GAP

ดำเนินการจัดประชุมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และระดมความคิดเห็น เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นและประมวลข้อมูลจากการประชุมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ จัดทำเป็นคู่มือการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช สำหรับผู้ตรวจประเมิน 1 ฉบับ (ภาคผนวกที่ 2) และคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช มาตรฐาน ISO/IEC 17065 จำนวน 1 ฉบับ (ภาคผนวกที่ 3) สำหรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ของผู้ตรวจประเมิน และการพิจารณาตัดสินให้การรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ของคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช สวพ. 1-8 ดังนี้

1.2 .1 คู่มือการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ใช้เป็นแนวทางการตีความข้อกำหนดและวิธีตรวจประเมินข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

1.2.2 คู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ตามมาตรฐาน ASEAN GAP ประกอบด้วยขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน ผู้รับผิดชอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ISO/IEC 17065

คู่มือผู้ตรวจประเมินฯและคู่มือการปฏิบัติงานการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช

2. ผลกระทบของมาตรฐานต่อเกษตรกรและผู้ตรวจประเมิน

การศึกษาและวิจัยผลกระทบของมาตรฐาน ASEAN GAP ต่อการปฏิบัติของเกษตรกรและการปฏิบัติงานตรวจประเมินของผู้ตรวจประเมิน โดยจัดทำแบบสัมภาษณ์เกษตรกรและแบบสอบถามผู้ตรวจประเมินเกี่ยวกับข้อกำหนดในแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช 8 ข้อ 116 ข้อย่อย แบ่งเป็นข้อกำหนดหลัก 23 ข้อ ข้อกำหนดรอง 41 ข้อ และข้อแนะนำ 52 ข้อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นเงื่อนไขหรือความเสี่ยงซึ่งทำให้เกษตรกรไม่สามารถปฏิบัติได้สอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐาน และจำนวนครั้งในการตรวจประเมิน/แก้ไขข้อบกพร่องของเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งข้อมูลจากผู้ตรวจประเมินเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในแต่ละข้อกำหนดของมาตรฐาน ที่ผู้ตรวจประเมินพบระหว่างการตรวจประเมิน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ที่ทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจประเมิน ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยรับรองระบบงาน หน่วยรับรอง หรือหน่วยงานอื่นๆ นำไปใช้ในการกำหนดโจทย์วิจัย กำหนดแนวทางการส่งเสริมให้ความรู้หรือแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานและระบบการผลิตให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐาน ส่งผลให้เกษตรกรได้รับการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช เพิ่มมากขึ้น หรือใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการปรับปรุงมาตรฐาน GAP พืช ของประเทศไทย ที่คำนึงถึงพื้นฐานของเกษตรกรและระบบการผลิตภาคการเกษตรของประเทศไทย เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการปฏิบัติของเกษตรกรและผู้ตรวจประเมิน หรือใช้เป็นข้อมูลเพื่อต่อยอดการพัฒนาและปรับปรุงระบบและมาตรฐานการตรวจรับรอง

ของไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานระดับภูมิภาคและระดับสากลที่มีการปรับเปลี่ยนให้มีคุณภาพมาตรฐานที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.1 ผลกระทบของมาตรฐานต่อการปฏิบัติของเกษตรกร

เกษตรกรที่จะได้รับการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานทั้ง 8 ข้อ โดยต้องผ่านข้อกำหนดหลักทั้งหมด 23 ข้อ และข้อกำหนดรองในแต่ละข้อกำหนดของมาตรฐานอย่างน้อยร้อยละ 60 หากในระหว่างการตรวจประเมินพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยง ซึ่งมีผลทำให้เกษตรกรไม่สามารถปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อกำหนดได้ เกษตรกรต้องดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง โดยมีการตรวจประเมินเพื่อการรับรองและแก้ไขข้อบกพร่องรวมทั้งสิ้นไม่เกิน 3 ครั้ง ข้อกำหนดที่เกษตรกรส่วนใหญ่พบเงื่อนไขหรือความเสี่ยง และต้องเข้าตรวจประเมินมากกว่า 1 ครั้ง แสดงว่ามีความยุ่งยากต่อการปฏิบัติ และเป็นปัญหาอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อได้รับการรับรองของเกษตรกร ซึ่งจากการศึกษาและวิจัยสรุปเป็นข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร และผลกระทบของมาตรฐานต่อการปฏิบัติของเกษตรกร ดังนี้

2.1.1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 64.42 เป็นเพศชาย ร้อยละ 35.58 เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 59.05 จบการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาต้นปลาย/ปวช. ร้อยละ 52.15 มีประสบการณ์การผลิตพืช GAP 5 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 66.13 มีพื้นที่ผลิต 3-4 ไร่ ส่วนใหญ่จำหน่ายผลผลิตให้กับตลาดทั่วไป รองลงมาจำหน่ายให้บริษัทส่งออก และบริษัทคู่สัญญา ร้อยละ 38.96 และ 12.12 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

2.1.2 ผลกระทบของมาตรฐานต่อการปฏิบัติของเกษตรกร เกษตรกรพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่มีผลต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดทั้ง 8 ข้อ รวมข้อย่อย 115 ข้อ เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบมากที่สุดอยู่ในข้อกำหนดที่ 4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว พบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงเฉลี่ยร้อยละ 59.10 ต่อข้อย่อย โดยข้อย่อย 4.15 มีสถานที่เก็บรักษา เครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน พบข้อสังเกตมากที่สุด ร้อยละ 7.4 เนื่องจากเกษตรกรขาดสถานที่เก็บรักษาที่เหมาะสม เพราะเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่าย แต่เกษตรกรมีวิธีการแก้ไขคือจัดการสถานที่ให้เหมาะสม โดยยึดความปลอดภัยและประหยัดคิดเป็นร้อยละ 7.4 และเกษตรกรผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 โดยเฉลี่ยร้อยละ 91.50 รองลงมาคือข้อกำหนดที่ 7 สุขลักษณะส่วนบุคคล พบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงเฉลี่ยร้อยละ 46.0 ต่อข้อย่อย โดยข้อย่อย 7.1 ผู้ที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผล พบข้อบกพร่องมากที่สุดร้อยละ 8.3 เนื่องจากเกษตรกรไม่มีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลในการปฏิบัติงาน และผู้ปฏิบัติงานที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรงไม่มีการป้องกันความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลิตผล ซึ่งเกษตรกรมีวิธีการแก้ไขคือให้ผู้ปฏิบัติงานที่สัมผัสกับผลิตผลหลังการเก็บเกี่ยวโดยตรงต้องมีการทำความสะอาดร่างกายก่อนการปฏิบัติงาน และสวมอุปกรณ์ป้องกันการปนเปื้อนผลิตผลเช่น หมวกถุงมือ จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้เกษตรกรผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ร้อยละ 91.3 ครั้งที่ 2 ร้อยละ 8.1 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 0.2

ข้อกำหนดที่ 1 น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต ต้องมาจากแหล่งที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผลกรณีที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน ให้วิเคราะห์น้ำ

ข้อกำหนดที่ 1 มีข้อย่อย 14 ข้อ เกษตรกรพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงซึ่งมีผลกระทบต่อปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อย่อยทั้ง 14 ข้อ เฉลี่ยร้อยละ 17.7 สามารถแก้ไขข้อบกพร่องและผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 88.24, 2.85 และ 0.17 ตามลำดับ โดยข้อย่อย 1.11 มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสม เพื่อลดการสูญเสียน้ำและความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ พบว่าน้ำในปริมาณที่มาก

เกินและไหลปนเปื้อนลงสู่แม่ลำคลอง ร้อยละ 5.3 แก่ไขโดยติดตั้งระบบให้น้ำที่เหมาะสมแก่ความต้องการของพืชเช่น น้ำหยด สปริงเกอร์ และให้น้ำแบบร่อง ซึ่งผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 95.10, 1.80 และ 0.30 ตามลำดับ รองลงมาคือข้อกำหนดย่อย 1.9 น้ำที่ใช้ละลายปุ๋ย และวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ควรมีคุณภาพที่ดี พบว่าใช้น้ำในแม่น้ำ / น้ำคลอง ผสมวัตถุดิบอันตราย ร้อยละ 4.6 แก่ไขโดยใช้น้ำประปา / น้ำจากบ่อกักน้ำ สระขุด / น้ำฝน ในการผสมฯ ซึ่งผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 83.90, 4.30 และ 0.30 ตามลำดับ และรายละเอียดข้อย่อยอื่นๆ ดังตารางที่ 7

ข้อกำหนดที่ 2 พื้นที่ พื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายในผลิตภัณฑ์ หากมีความเสี่ยงฯ ให้วิเคราะห์ดิน และเก็บผลวิเคราะห์ฯ ไว้เป็นหลักฐาน พื้นที่ในการผลิตต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีการเก็บตัวอย่างดินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิต และในช่วงที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยงฯ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บผลการวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน

ข้อกำหนดที่ 2 มีข้อย่อย 11 ข้อ เกษตรกรพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงซึ่งมีผลกระทบต่อการใช้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อย่อยทั้ง 11 ข้อ เฉลี่ยร้อยละ 26.0 สามารถแก้ไขข้อบกพร่องและผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 91.37, 3.94 และ 0.11 ตามลำดับ โดยข้อย่อย 2.3 หากใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรที่ใช้รมหรือราดเพื่อฆ่าเชื้อในดินและวัสดุปลูก ให้บันทึกข้อมูล ชนิดวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร วันที่ใช้ อัตราการใช้ วิธีใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเก็บบันทึกไว้เป็นหลักฐาน พบข้อบกพร่องมากที่สุดร้อยละ 5.4 เนื่องจากบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ราดหรือรมเพื่อฆ่าเชื้อในดินไม่ครบถ้วน โดยมีการแก้ไขคือบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรให้ครบถ้วนโดยมีรายละเอียดชนิดวัตถุดิบอันตราย วันที่ใช้ อัตรา วิธี ชื่อผู้ปฏิบัติงาน ร้อยละ 5.4 ซึ่งผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ร้อยละ 91.20 และ 5.40 ตามลำดับ รองลงมาคือข้อกำหนดย่อย 2.4 พื้นที่ในการผลิต ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พบข้อบกพร่องร้อยละ 4.8 เนื่องจากพื้นที่ในการผลิตไม่มีเอกสารสิทธิ์ ทำให้ผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 94.90, 4.40 และ 0.20 ตามลำดับ และรายละเอียดข้อย่อยอื่นๆ ดังตารางที่ 7

ข้อกำหนดที่ 3 วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำ หรืออ้างอิงคำแนะนำของ กรมวิชาการเกษตร หรือตามฉลากที่ขึ้นทะเบียน หยุดใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรก่อนเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำในฉลาก หรือคำแนะนำของทางราชการ กรณีสงสัยให้สุ่มผลิตผล วิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตผล ถ้าผลวิเคราะห์ฯ เกินค่ามาตรฐาน ให้ตรวจสอบหาสาเหตุ และแก้ไข รวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานหยุดใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรก่อนเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำในฉลาก หรือคำแนะนำของทางราชการ กรณีสงสัยให้สุ่มผลิตผล วิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตผล ถ้าผลวิเคราะห์ฯ เกินค่ามาตรฐาน ให้ตรวจสอบหาสาเหตุ และแก้ไข รวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน

ข้อกำหนดที่ 3 มีข้อย่อย 21 ข้อ เกษตรกรพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงซึ่งมีผลกระทบต่อการใช้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อย่อยทั้ง 21 ข้อ เฉลี่ยร้อยละ 15.5 สามารถแก้ไขข้อบกพร่องและผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 เฉลี่ยร้อยละ 82.61 และ 2.82 ตามลำดับ โดยข้อย่อย 3.3 กรณีผลิตเพื่อส่งออกให้ใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรตามที่ประเทศคู่ค้าหรือข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า พบข้อบกพร่องมากที่สุดร้อยละ 3.5 เนื่องจากเกษตรกรบางรายไม่รู้ข้อมูลที่ประเทศคู่ค้ากำหนด โดยมีการแก้ไขคือศึกษากฎระเบียบ ข้อบังคับของประเทศคู่ค้า เพื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ประเทศคู่ค้ากำหนด ซึ่งทำให้เกษตรกรผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ร้อยละ

81.60 และ 3.50 ตามลำดับ รองลงมาคือข้อกำหนดย่อย 3.5 ผู้ปฏิบัติงาน และ/หรือผู้ควบคุม ต้องมีความรู้ในการใช้ วัสดุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง รู้จักศัตรูพืช ชนิดและอัตราการใช้ เครื่องพ่นวัสดุอันตรายทางการเกษตร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง พบข้อบกพร่องร้อยละ 2.8 เนื่องจากเกษตรกรบางรายใช้วัสดุอันตรายทางการเกษตรยังไม่ ถูกต้อง โดยมีวิธีการแก้ไขคือใช้วัสดุอันตรายทางการเกษตรให้ถูกต้องกับชนิดของศัตรูพืชและใช้ในปริมาณที่ถูกต้อง ทำให้ผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ร้อยละ 85.40 และ 2.80 ตามลำดับ และรายละเอียดข้อย่อยอื่นๆ ดังตารางที่ 7

ข้อกำหนดที่ 4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนดที่ 4 มีข้อย่อย 19 ข้อ เกษตรกรพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงซึ่งมีผลกระทบต่อการปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับข้อย่อยทั้ง 21 ข้อ เฉลี่ยร้อยละ 59.1 สามารถแก้ไขข้อบกพร่องและผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 82.18, 4.75 และ 0.18 ตามลำดับ โดยข้อย่อย 4.15 มีสถานที่เก็บรักษา เครื่องมือและ อุปกรณ์เป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่าย ต่อการนำไปใช้งาน และข้อย่อย 4.17 ทำความสะอาดเครื่องมือ และ อุปกรณ์การเกษตร ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และขนส่งผลิตผลทุกครั้งทั้งก่อน พบข้อบกพร่องมากที่สุดร้อยละ 7.4 เนื่องจากเกษตรกรบางรายขาดสถานที่เก็บรักษาที่เหมาะสม เพราะเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่าย และทำความสะอาดนานๆ ครั้ง ซึ่งทำให้เกษตรกรผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ร้อยละ 92.00 และ 7.40 ตามลำดับ รองลงมาคือข้อกำหนดย่อย 4.10 จัดทำรายการปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัยที่ใช้ในการผลิต พร้อมทั้งระบุ ปริมาณ วัน/เดือน/ปี ที่จัดซื้อ พบข้อบกพร่องร้อยละ 7.2 เนื่องจากเกษตรกรบางรายไม่ได้จัดทำรายการปัจจัยการผลิต โดยมีวิธีการแก้ไขคือควรมีการบันทึกรายละเอียด รายการ ปริมาณ วัน/เดือน/ปี ที่ซื้อ ทำให้ผ่านการตรวจ ประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 91.60, 6.60 และ 0.50 ตามลำดับ และรายละเอียดข้อย่อยอื่นๆ ดังตาราง ที่ 7

ข้อกำหนดที่ 5 การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนดที่ 5 มีข้อย่อย 12 ข้อ เกษตรกรพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงซึ่งมีผลกระทบต่อการปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อย่อยทั้ง 12 ข้อ เฉลี่ยร้อยละ 33.9 สามารถแก้ไขข้อบกพร่องและผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 87.47, 4.65 และ 0.97 ตามลำดับ โดยข้อย่อย 5.7 จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุให้เป็น สัดส่วน โดยแยกออกจากวัสดุอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และให้มีการป้องกันการปนเปื้อนจาก สัตว์พาหะนำโรค พบข้อบกพร่องมากที่สุดร้อยละ 8.2 เนื่องจากเกษตรกรเก็บทุกอย่างรวมกันไว้ทีเดียว มีวิธีการแก้ไขคือ จัดแยกเป็นสัดส่วนเพื่อความปลอดภัย และสะดวกต่อการนำไปใช้งาน ทำให้เกษตรกรผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 90.40, 7.70 และ 0.50 ตามลำดับ รองลงมาคือข้อกำหนดย่อย 5.13 สถานที่ที่ใช้ในการ จัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตผล พบข้อบกพร่อง ร้อยละ 7.1 เนื่องจากเกษตรกรไม่ทราบถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดจากโครงสร้างของสถานที่ โดยมีวิธีการแก้ไขคือ ศึกษาวิธีการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ทำให้ผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 91.60, 7.80 และ 0.30 ตามลำดับ และรายละเอียดข้อย่อยอื่นๆ ดังตารางที่ 7

ข้อกำหนดที่ 6 การพักผลิตผล การขนย้าย และการเก็บรักษาผลิตผล มีการจัดการด้าน สุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลิตผล และ/หรือ เก็บรักษาผลิตผล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจาก อันตรายและสิ่งแปลกปลอมที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภคและคุณภาพของผลิตผล

ข้อกำหนดที่ 6 มีข้อย่อย 9 ข้อ เกษตรกรพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงซึ่งมีผลกระทบต่อการปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อย่อยทั้ง 9 ข้อ เฉลี่ยร้อยละ 25.3 โดยข้อย่อย 6.3 และข้อย่อย 6.6 พบข้อบกพร่องมากที่สุดร้อยละ 8.4 สามารถแก้ไขข้อบกพร่องและผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 91.44, 7.82 และ 0.31 ตามลำดับ ข้อย่อย 6.3 พาหนะที่ใช้ขนย้ายผลิตผลและขนส่งวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรเป็นพาหนะเดียวกันเสี่ยงต่อการปนเปื้อนร้อยละ 8.4 แก้ไขโดยทำความสะอาดพาหนะทุกครั้งที่ใช้เสร็จ เมื่อมีการขนย้ายผลิตผลใช้วัสดุปูรองป้องกันการปนเปื้อน ทำให้ผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 91.30, 8.10 และ 0.30 ตามลำดับ และข้อย่อย 6.6 การเลือกใช้ภาชนะในการบรรจุขั้นต้นเพื่อการขนถ่ายยังไม่มีวัสดุกรุภายในป้องกันการกระแทกเสียดี ร้อยละ 8.0 แก้ไขโดยใช้วัสดุกันกระแทก ในภาชนะที่ใช้ขนย้ายเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดีของผลิตผล ผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 91.00, 7.70 และ 0.30 ตามลำดับ และพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงในข้อย่อยอื่นๆ ดังตารางที่ 7

ข้อกำหนดที่ 7 สุขลักษณะส่วนบุคคล

ข้อกำหนดที่ 7 มีข้อย่อย 8 ข้อ เกษตรกรพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงซึ่งมีผลกระทบต่อการปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อย่อย 8 ข้อ เฉลี่ยร้อยละ 46.00 สามารถแก้ไขข้อบกพร่องและผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 87.65, 7.75 และ 0.31 ตามลำดับ โดยข้อย่อย 7.1 ผู้ที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผลพบข้อบกพร่องมากที่สุดร้อยละ 8.3 เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรงไม่มีการป้องกันความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลิตผล แก้ไขโดยสวมอุปกรณ์ป้องกันการปนเปื้อนผลิตผลเช่นหมวก ถุงมือ ผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 91.30, 8.10 และ 0.20 ตามลำดับ รองลงมาคือข้อกำหนดย่อย 7.8 เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี พบข้อบกพร่องร้อยละ 7.8 เนื่องจากเกษตรกรผู้ปฏิบัติงานบางคนยังไม่ได้รับการอบรมที่เกี่ยวข้องกับ GAP พืช โดยมีวิธีการแก้ไขคือจัดฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีให้กับผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 80.00, 7.80 และ 0.30 ตามลำดับ และรายละเอียดข้อย่อยอื่นๆ ดังตารางที่ 7

ข้อกำหนดที่ 8 การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ

ข้อกำหนดที่ 8 มีข้อย่อย 20 ข้อ เกษตรกรพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงซึ่งมีผลกระทบต่อการปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อย่อย 20 ข้อ เฉลี่ยร้อยละ 40.7 สามารถแก้ไขข้อบกพร่องและผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 82.30, 4.97 และ 0.38 ตามลำดับ โดยข้อย่อย 8.3 มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตผลพบข้อบกพร่องมากที่สุดร้อยละ 7.1 พบว่าไม่มีบันทึกวิธีการปฏิบัติในขั้นตอนก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวที่มีความปลอดภัยและที่มีผลต่อคุณภาพของผลิตผล แก้ไขโดยวิเคราะห์หาความเสี่ยงที่จะส่งผลต่อความปลอดภัยของผลิตผลในขั้นตอนการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว และวิเคราะห์หาความเสี่ยงที่จะส่งผลต่อคุณภาพของผลิตผลในขั้นตอนการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว ผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 92.80, 6.40 และ 0.50 ตามลำดับ รองลงมาคือข้อกำหนดย่อย 8.4 มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลงปลูก พบข้อบกพร่องร้อยละ 6.2 เนื่องจากเกษตรกรไม่มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก โดยมีวิธีการแก้ไขคือจัดบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลงปลูก ทำให้ผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 92.80, 6.00 และ 0.20 ตามลำดับ และรายละเอียดข้อย่อยอื่นๆ ดังตารางที่ 7

2.2 ผลกระทบของมาตรฐานต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจประเมิน

การตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ของกรมวิชาการเกษตรในอดีต จะออกแบบการตรวจประเมินโดยพิจารณาเกณฑ์ตัดสินเป็นข้อๆ ไป เช่น แหล่งน้ำ ก็จะออกแบบ Check List และข้อมูลเนื้อหาให้ผู้ตรวจประเมินเข้าใจถึงหลักการพิจารณาความเสี่ยงของแหล่งน้ำที่จะมาใช้ในการเพาะปลูกพืช โดยใช้ Decision Tree ความเสี่ยงในการปนเปื้อนจุลินทรีย์ สารเคมี ในน้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต สามารถตรวจประเมินให้ผ่านหรือไม่ผ่าน และแก้ไขข้อบกพร่องให้แล้วเสร็จภายในข้อกำหนดนั้นๆ โดยการออกแบบ Check List จบในข้อเดียว ไม่เกี่ยวพันถึงข้ออื่นๆ เรียกว่าอิสระต่อกันก็ว่าได้ แต่ปัจจุบันกรมวิชาการเกษตร ประกาศใช้มาตรฐาน มกษ. ในการตรวจประเมิน ซึ่งมีข้อปฏิบัติเฉพาะสำหรับหน่วยรับรองด้านพืช จึงจำเป็นต้องกำหนดรูปแบบตามความเหมาะสม โดยเฉพาะรายการตรวจประเมิน (Check List) เพื่อให้ระบบการตรวจประเมินของกรมวิชาการเกษตร เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเกิดการเชื่อมั่นในระบบ

กรมวิชาการเกษตร จึงกำหนดรูปแบบรายการ การตรวจประเมิน (Check List) และใช้ Check List เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้ตรวจประเมิน ตรวจได้ครอบคลุมได้ทุกข้อกำหนดของมาตรฐาน มกษ. เป็นบันทึกของผู้ตรวจที่จะต้องสรุปเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อขอการรับรอง บางแบบฟอร์มใน Check List จะต้องจัดทำเป็นรายงาน / แบบแก้ไขข้อบกพร่องให้เกษตรกรไว้เป็นหลักฐาน และ Check List อีกเช่นกันที่จะต้องเก็บไว้ใช้เมื่อผู้ตรวจประเมินนำไปตรวจติดตาม โดยนำเอาผลของการตรวจครั้งที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ว่า เกษตรกรหรือผู้ประกอบการ ได้มีการพัฒนาข้อกำหนดดีขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเข้าตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ตามมาตรฐาน ASEAN GAP สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

2.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตรวจประเมิน พบว่าผู้ตรวจประเมินแบ่งเป็นเพศชายร้อยละ 52.4 และเพศหญิงร้อยละ 47.6 แบ่งเป็นช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 0.6 อายุ 20 – 30 ปี ร้อยละ 16.7 อายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 42.9 และอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป ร้อยละ 39.9 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 93.21 มีประสบการณ์การตรวจประเมินมากกว่า 5 ปี ร้อยละ 59.88 พบว่าผู้ตรวจผ่านการอบรม/สัมมนาหลักสูตรผู้ตรวจประเมินฯ ร้อยละ 42.4 หลักสูตรการเพิ่มสมรรถนะผู้ตรวจฯ ร้อยละ 27.2 หลักสูตรหัวหน้าผู้ตรวจฯ ร้อยละ 24.53 และหลักสูตรอื่นๆ ร้อยละ 5.87 (ตารางที่ 8)

2.2.2 ผลกระทบของมาตรฐานต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจประเมิน การตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ตามมาตรฐาน ASEAN GAP พบปัญหาหรืออุปสรรคที่มีผลกระทบต่อการตีความข้อกำหนด การหาหลักฐานการตรวจประเมิน และการปฏิบัติงานตรวจประเมินให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในข้อกำหนด 8 ข้อ รวมข้อย่อย 116 ข้อ ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบมากที่สุดอยู่ในข้อกำหนดที่ 3 วัตถุประสงค์รายทางการเกษตรร้อยละ 12.70 เนื่องจากเกษตรกรและผู้ตรวจประเมินยังขาดความรู้เรื่องการใช้วัตถุประสงค์รายทางการเกษตร การบันทึกข้อมูลวัตถุประสงค์รายของเกษตรกรยังไม่เป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถตอบคำถาม หรือมีหลักฐานยืนยันเมื่อผู้ตรวจเรียกดู รองลงมาคือข้อกำหนดที่ 2 พื้นที่ปลูกร้อยละ 12.66 ปัญหาเอกสารสิทธิ์เป็นปัญหาที่พบมากที่สุดในการข้อกำหนดพื้นที่ปลูก เช่น เอกสารสิทธิ์ ภท. 5 ถูกยกเลิกไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานได้

ทำให้เกษตรกรเสียสิทธิโดยทันที บางรายไม่ยอมให้สำเนาเอกสารสิทธิที่ดินเพราะกลัวว่าจะเกรงว่าจะถูกนำไปใช้ในทางมิชอบ เกษตรกรบางคนต้องใช้เวลาในการเดินเรื่องขอเอกสารมาสำเนาจากธนาคาร บางพื้นที่ไม่มีคนยอมรับรอง และไม่มีบันทึกย้อนหลังการใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่ที่ทำการผลิตทำให้ผู้ตรวจประเมินต้องเสียเวลาและหน่วยรับรองต้องเสียงบประมาณในการเข้าตรวจประเมินเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง ทั้งนี้ยังพบปัญหาหรืออุปสรรคที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตรวจประเมินตามมาตรฐาน ASEAN GAP ของผู้ตรวจประเมิน โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อกำหนด (ตารางที่ 9) ดังนี้

ข้อกำหนดที่ 1 น้ำ มีข้อกำหนดย่อย 14 ข้อ ผู้ตรวจประเมินพบปัญหาหรืออุปสรรคเฉลี่ย ร้อยละ 5.61 ต่อข้อย่อย โดยข้อกำหนดย่อยที่ 1.6 เก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มการผลิตและในช่วงเวลาที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยงต่อการปนเปื้อน (ข้อกำหนดรอง) พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมินมากที่สุดร้อยละ 30.95 เนื่องจากเกษตรกรไม่ทราบว่าต้องเก็บตัวอย่างน้ำส่งที่ไหนและเก็บอย่างไร เกษตรกรส่วนมากไม่ได้วิเคราะห์น้ำ แหล่งน้ำส่วนมากเป็นน้ำใต้ดิน จึงเก็บตัวอย่างพีชมาวิเคราะห์มากกว่าน้ำ มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. ตรวจสอบผลวิเคราะห์น้ำ ด้านสารเคมี หรือจุลินทรีย์ หรือโลหะหนัก ว่าเป็นไปตามเกณฑ์กำหนดหรือไม่
2. ตรวจสอบสภาพแวดล้อมว่ามีความเสี่ยงหรือไม่ เช่น มีโรงงานตั้งขึ้นมาใหม่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ น้ำท่วม ฝนตก ที่มีการไหลบ่าเข้ามาในแหล่งน้ำที่ใช้ในระบบการผลิต
3. เริ่มจากการจัดระบบการผลิตคือเริ่มตั้งแต่พีชชนิดไหนก็แล้วแต่ที่เคยปลูกแล้วมีการวิเคราะห์น้ำ

ข้อกำหนดย่อยที่ 1.3 น้ำที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยวต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มหรือเทียบเท่า โดยให้ความสำคัญกับน้ำที่สัมผัสผลผลิตส่วนที่บริโภคได้ หรือน้ำที่ตกค้างบนผลผลิตที่มีพื้นผิวไม่เรียบ (ข้อกำหนดหลัก) พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 12.5 เนื่องจากน้ำที่ใช้ไม่เทียบเท่าน้ำดื่ม เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้น้ำจากลำคลองธรรมชาติและระบบน้ำจากสระขุด น้ำที่ใช้ล้างไม่ได้พักก่อน และใช้น้ำเก่าล้างแบบซ้ำๆกัน มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. ดูผลวิเคราะห์คุณภาพน้ำ(ถ้ามี)
 - 1.1 ให้พิจารณาในแต่ละชนิดพืชด้วยว่าน้ำสุดท้ายที่สัมผัสส่วนที่บริโภคได้เป็นพีชชนิดไหน
2. ดูคุณภาพน้ำที่ใช้หลังเก็บเกี่ยว
3. มีวิธี หรือมาตรการอย่างไร ไม่ให้ผลผลิตปนเปื้อนจุลินทรีย์ที่เกิดจากน้ำล้างก่อนจำหน่าย
4. มีหลักฐานอะไรว่าเป็นไปตามคู่ค้าต้องการ เช่น ระบุในเอกสารไม่ต้องล้างผลผลิตก่อนจำหน่าย
5. ชนิดพืชแตกต่างกัน ให้พินิจ น้ำที่จะไปสัมผัสส่วนของผลผลิตที่บริโภคได้
 - ยอมรับได้ คือ น้ำประปาหมู่บ้านระบบปิด
 - บ่อบาดาลน้ำดื่มที่ใสสะอาด(ดูผลพินิจ)
 - น้ำที่ใสสะอาด ผสม คลอรีน 50 ppm

ข้อกำหนดย่อยที่ 1.7 มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งาน เช่น น้ำจากห้องสุขา น้ำทิ้งต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ (ข้อกำหนดรอง) พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมินลดลงจากข้อย่อยที่ 1.3 ร้อยละ 7.14 เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการจัดการน้ำเสีย ทำให้มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่แปลงปลูก มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. มีวิธีการป้องกันไม่ให้น้ำทิ้งลงสู่แปลงปลูก หรือสิ่งแวดลอม เช่น แหรงน้ำ พื้นที่ข้างเคียง รวมทั้งหรงน้ำจากพื้นที่ข้างเคียงด้วย

2. ให้พิจารณาที่แปลงปลูก ถามีน้ำจากแหล่งของเสียเหล่านี้มีการไหลลงสู่แปลงหรือจะไปปนเปื้อนในแปลงหรือไม่ ถามีถือว่ามีความเสี่ยง

ข้อกำหนดที่ 2 พื้นที่ มีข้อย่อย 11 ข้อ ผู้ตรวจประเมินพบปัญหาหรืออุปสรรค เฉลี่ยร้อยละ 12.66 ต่อข้อย่อย โดยข้อกำหนดย่อยที่ 2.4 พื้นที่ในการผลิต ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ข้อกำหนดหลัก) พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมินมากที่สุดร้อยละ 30.95 เนื่องจากหลักฐาน ภ.บ.ท. 5 ถไม่รับตรวจรับรองกรณีต่ออายุ มิเป็นจำนวนมากจะทำให้เกษตรกรเดือดร้อน บางรายไม่ยอมให้สำเนาเอกสารสิทธิที่ดินเพราะกลัวว่าจะเกรงว่าจะถูกนำไปใช้ในทางมิชอบ เกษตรกรบางคนต้องใช้เวลานานในการเดินเรื่องขอเอกสารมาสำเนาจากธนาคาร บางพื้นที่ไม่มีคนยอมรับรอง และไม่มีบันทึกย้อนหลังการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. เอกสารสิทธิ ที่ดิน เช่น โฉนด น.ส.3

- เอกสารสิทธิที่ราชการสามารถออกให้ได้ เช่น น.ค.(เอกสารสำรวที่ดินก่อนออกโฉนด) ,ส.ป.ก.

- จัดทำเอง เช่น สค.1

- ดูว่าไม่เป็นที่บุกรุก หรือไม่

- ส่วนการเช่า/อื่น ๆ เอกสารมอบหมาย/อนุญาตให้ผลิตพืช ต้องดูหลักฐานการสมัคร หรือยืนยันข้อมูล

ขณะการตรวจรับรอง(บันทึกเพิ่มเติมได้)

ข้อกำหนดย่อยที่ 2.5 เก็บตัวอย่างดินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิต และในช่วงที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยงๆ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บผลการวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน (ข้อกำหนดรอง) พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 27.98 เนื่องจากเกษตรกรไม่มิงบในการดำเนินการ ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ไม่ทราบวิธีในการเก็บตัวอย่างดินที่ถูกต้อง และไม่รู้ว่าจะต้องวิเคราะห์ที่ไหน ไม่มีข้อมูลของหน่วยงานที่ให้บริการ มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. ตรวจสอบผลวิเคราะห์สารเคมีในดิน /วัสดุเพาะ เพื่อความถูกต้อง

ข้อกำหนดย่อยที่ 2.11 จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี (ข้อกำหนดรอง)

พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 27.98 เนื่องจากเกษตรกรไม่มีบันทึกย้อนหลังการใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่ที่ทำการผลิต เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เก็บประวัติการใช้ดิน เกษตรกรไม่ค่อยจดบันทึกการทำกรเกษตร มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. ตรวจสอบสมุดบันทึก การใช้ที่ดินย้อนหลัง 2 ปี นับจากการปลูกพืชปัจจุบัน เช่น ไม่ใช่ที่ดิน หรือเป็นสิ่งปลูกสร้าง มาก่อน เพื่อดูความเสี่ยง

ข้อกำหนดที่ 3 วัตถุอันตรายทางการเกษตร มีข้อย่อย 21 ข้อ ผู้ตรวจประเมินพบปัญหาหรืออุปสรรค เฉลี่ยร้อยละ 12.70 ต่อข้อย่อย โดยข้อกำหนดย่อยที่ 3.6 เลือกใช้เครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรและอุปกรณ์ หัวฉีดวิธีการพ่นที่ถูกต้อง โดยตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 97.62 เกษตรกรใช้หัวฉีดผิดประเภท ขาดการตรวจสอบอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ ถูกต้อง เช่น หัวฉีดใบพัด หัวกลม
2. วิธีการพ่นสารเคมีที่ถูกต้อง
3. ตรวจสอบเครื่องพ่นสารเคมีให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน
4. ถ้าจ้ำงเหมาะ ต้องควบคุมกำกับดูแล

ข้อกำหนดย่อยที่ 3.18 มีการบันทึกรายการหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่เก็บไว้ในสถานที่เก็บ พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 30.36 เนื่องจากเกษตรกรไม่ค่อยบันทึกรายละเอียดของวัตถุอันตราย ไม่เห็นความสำคัญของการบันทึก มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. มีสถานที่เก็บสารเคมี ต้องมีบันทึก
2. มีบันทึก/บัญชีรายชื่อสารเคมี

ข้อกำหนดย่อยที่ 3.20 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล และอุปกรณ์ ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทราวย ฯลฯ พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 19.05 เนื่องจากส่วนใหญ่เกษตรกรไม่ค่อยมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล เกษตรกรมักจะเก็บไว้ที่บ้าน กรณีแปลงอยู่ไกลและใกล้บ้าน มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทราวย ฯลฯ

ข้อกำหนดที่ 4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว มีข้อย่อย 19 ข้อ ผู้ตรวจประเมินพบปัญหาหรืออุปสรรค เฉลี่ยร้อยละ 3.67 ต่อข้อย่อย โดยข้อกำหนดย่อยที่ 4.10 จัดทำรายการปัจจัยการผลิต แหล่งที่มาของปัจจัยที่ใช้ในการผลิต พร้อมทั้งระบุ ปริมาณ วัน/เดือน/ปี ที่จัดซื้อ พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 11.90 เกษตรกรไม่ได้จัดทำรายการปัจจัยการผลิต การจัดทำบันทึกไม่ครบทุกรายละเอียด มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. มีรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัยการผลิต และรายละเอียด รายการ ปริมาณ วัน/เดือน/ปีที่จัดซื้อ

ข้อกำหนดย่อยที่ 4.7 เครื่องมือที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรง เช่น หัวฉีด ต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ให้มีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้งาน พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 7.74 เกษตรกรส่วนมากไม่มีการตรวจสอบเครื่องมืออย่างสม่ำเสมอ มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงาน เช่น หัวฉีด พ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร อย่างน้อยปีละครั้ง หรือเครื่อง ชั่ง ตวง วัด
2. หากมีการชำรุดต้องซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่
3. กรณีจ้ำงเหมาะที่ใช้เครื่องมือของผู้รับจ้างเกษตรกร มีวิธีการควบคุม ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมืออย่างไร

ข้อกำหนดย่อยที่ 4.9 มีแผนควบคุมการผลิต เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมในแต่ละขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย คุณภาพ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 5.95 เกษตรกรมักไม่ทำแผนการควบคุมการผลิต เนื่องจากไม่ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. แผนควบคุมการผลิต และปฏิบัติตามได้แก่ การปลูก การดูแลรักษา การใส่ปุ๋ย ตาม จุด CCP / งานวิจัย ใน ขั้นตอนนี้อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย /คุณภาพของผลิตผล/สิ่งแวดล้อม/สุขภาพความปลอดภัยและ สวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน
2. จะต้องปฏิบัติตามแผนการควบคุมของคู่ค้ากำหนด

ข้อกำหนดที่ 5 การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว มีข้อย่อย 14 ข้อ ผู้ตรวจประเมินพบปัญหาหรืออุปสรรค เฉลี่ยร้อยละ 1.87 ต่อข้อย่อย โดยข้อกำหนดย่อยที่ 5.8 มีการป้องกันสัตว์เลื้อยคลานให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุและเก็บรักษา หากมีความเสี่ยงในการเป็นพาหะนำโรคให้มีมาตรการป้องกันพบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 8.93 เกษตรกรไม่มีการปิดกั้นสัตว์เลื้อยคลานในการเข้าตรวจ บางครั้งเจอสัตว์เลื้อยคลานในแปลง และมีสัตว์เลื้อยคลานอยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. มีมาตรการป้องกันสัตว์เลื้อยคลานให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา

ข้อกำหนดย่อยที่ 5.7 จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุให้เป็นสัดส่วน โดยแยกออกจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และให้มีการป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 3.57 สถานที่เก็บอุปกรณ์ไม่เป็นสัดส่วน มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ ให้เป็นสัดส่วน
2. ให้มีมาตรการป้องกัน การปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค
3. กรณีขายเหมาสวนถือว่าเป็นขั้นตอนของคู่ค้า

ข้อกำหนดย่อยที่ 5.5 มีการป้องกันการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสู่ผลิตผลที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุในแปลงแล้ว และไม่วางสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 2.38 บางชนิดพืช เกษตรกรวางกับพื้นโดยตรง ไม่มีการป้องกันการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสู่ผลิตผล มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. ดูวิธีการวางผลผลิต
2. สอบถามมาตรการป้องกันการปนเปื้อนผลิตผลที่มีการคัดเลือก หรือบรรจุแล้ว และไม่วางสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง

ข้อกำหนดที่ 6 การพักผลิตผล การขนย้าย และการเก็บรักษาผลผลิต มีข้อย่อย 9 ข้อ ผู้ตรวจประเมินพบปัญหาหรืออุปสรรค เฉลี่ยร้อยละ 1.65 ต่อข้อย่อย โดยข้อกำหนดย่อยที่ 6.3 ไม่ใช่พาหนะที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือปุ๋ย ในการขนย้ายหรือขนส่งผลิตผล ในกรณีที่ไม่สามารถแยกพาหนะได้ต้องมีการทำความสะอาดรวมถึงมีการบันทึกการใช้พาหนะขนส่ง พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 5.36 พบการใช้ร่วมทำความสะอาด แต่ไม่จดบันทึก ใช้พาหนะที่ใช้ขนวัตถุอันตรายคันเดียวกันกับขนผลผลิตและไม่มีการทำความสะอาด มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. ไม่ใช่พาหนะ ขนย้ายหรือขนส่งวัตถุอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย หรือสารปรับปรุงบำรุงดิน ในการขนย้ายผลผลิต
2. ถ้าใช้ร่วมกัน ต้องบันทึกการใช้ และการทำความสะอาด

ข้อกำหนดย่อยที่ 6.2 ใช้วัสดุรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งปนเปื้อน วัสดุ เศษดินและสิ่งสกปรก หรือสิ่งที่เป็นอันตรายอื่นๆ จากพื้นดิน พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 2.98 เกษตรกรไม่มีการใช้วัสดุรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. มีวัสดุรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว และต้องสะอาดเช่น เสื่อ ผ้าใบ พลาสติก (ทั้งนี้ ต้องพิจารณาความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของผลิตผลเป็นรายชนิดพืชด้วย)

ข้อกำหนดย่อยที่ 6.6 เลือกใช้ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขั้นต้น เพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม มีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 2.98 เกษตรกรที่ผลิตพืชบางชนิดไม่มีการใช้วัสดุ แต่ผลิตผลไม่เสียหาย มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. ตรวจสอบภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขั้นต้น เพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม หรือมีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี
2. วัสดุกรุคือ ฟางข้าว กระดาษลูกฟูก พลาสติกกันกระแทก โฟมกันกระแทก ใบพืช (วัสดุธรรมชาติ) ฯลฯ

ข้อกำหนดที่ 7 สุขลักษณะส่วนบุคคล มีข้อย่อย 8 ข้อ ผู้ตรวจประเมินพบปัญหาหรืออุปสรรค เฉลี่ยร้อยละ 6.25 ข้อย่อย โดยข้อกำหนดย่อยที่ 7.4 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 26.19 เกษตรกรไม่ค่อยใส่ใจในเรื่องนี้มากนัก บางรายจะไม่เคยตรวจสอบสุขภาพ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้ตรวจสอบสุขภาพ มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง วิเคราะห์สารพิษในร่างกาย (ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับวัตถุดิบอันตรายหมายถึงผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุดิบอันตรายทุกขั้นตอนการปฏิบัติเช่นผู้ปฏิบัติงานในขณะที่เก็บเกี่ยวผลิตผล)
2. ถ้ากรณีจ้างเหมาต้องมีการควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้

ข้อกำหนดย่อยที่ 7.7 จัดการอบรมให้ความรู้ที่เหมาะสมกับหน้าที่ที่รับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 7.74 ไม่มีการอบรมแบบมีหลักสูตร ส่วนใหญ่เป็นสอนหน้างาน ไม่มีการอบรม GAP มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. หลักฐานการอบรม/อธิบาย ให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ เช่น บันทึกรายชื่อผู้อบรม (รวมจ้างเหมา)
2. การอบรมแบบการสอน (Coaching) การสอนงานในลักษณะ ฝกอบรมขณะปฏิบัติงาน (on the job training)

ข้อกำหนดย่อยที่ 7.8 เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 6.55 ส่วนมากไม่ได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการฝึกอบรมแต่เกษตรกรมีความรู้ในการปฏิบัติงาน มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. หลักฐานการอบรม/ความรู้ GAP พืช เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงาน เช่น รู้จากเอกสาร บันทึกรายชื่อผู้อบรม ใบประกาศ ต้องมีเอกสารด้วย (รวมจ้างเหมา)

ข้อกำหนดที่ 8 การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ มีข้อย่อย 20 ข้อ ผู้ตรวจประเมินพบปัญหาหรืออุปสรรค เฉลี่ย ร้อยละ 11.70 ข้อย่อย โดยข้อกำหนดย่อยที่ 8.4 มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลงปลูก พบ

ปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 23.81 ไม่มีการจัดทำรหัสแปลงปลูก เกษตรกรไม่ชอบจดบันทึก เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุจึงไม่ชอบจดบันทึก มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก เช่น มีรหัสแปลง มีรายละเอียดข้อมูลประจำแปลง ประจำฟาร์ม ครบถ้วน

ข้อกำหนดย่อยที่ 8.16 มีการจัดเก็บเอกสาร และ/หรือ บันทึกข้อมูลเป็นหมวดหมู่แยกเป็นฤดูกาลการผลิต พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 20.24 ไม่แยกเป็นหมวดหมู่และฤดูกาล ขาดการจดบันทึก ขาดแนวทางการจดบันทึก เกษตรกรเขียนหนังสือไม่ได้ มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. ดูบันทึกข้อมูลแยกเป็นหมวดหมู่ แยกเป็นฤดูกาลผลิตแต่ละฤดูกาล

ข้อกำหนดย่อยที่ 8.15 จัดทำเอกสารหรือแบบบันทึก ให้เป็นปัจจุบัน ครบถ้วน สำหรับการผลิตในฤดูกาล และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึกข้อมูล พบปัญหาหรืออุปสรรคในการตรวจประเมิน ร้อยละ 17.86 มีการจดบันทึกข้อมูล แต่ลงข้อมูล รายละเอียด และชื่อผู้ปฏิบัติงาน ไม่ครบทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน เอกสารไม่เป็นปัจจุบัน ไม่บันทึกทุกปี ไม่ลงชื่อผู้บันทึก และผู้ปฏิบัติงาน มีแนวทางและวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

1. ดูแบบบันทึก ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้ง

สรุปผลการทดลองและคำแนะนำ

สรุปผลการทดลอง

การศึกษาและพัฒนาคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ASEAN GAP แบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ส่วน และสรุปผลได้ดังนี้

1. การศึกษาและพัฒนาคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช โดยการปรับปรุงแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช มกษ. 9001-2556 ให้มีรายการตรวจประเมินที่สอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP และจัดทำคู่มือการตรวจประเมินและคู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ทำให้ได้เอกสารระบบคุณภาพสำหรับใช้ในการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช รวม 3 ฉบับ ได้แก่

1.1 แบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืชอาหาร ใช้สำหรับตรวจประเมินและรายงานผลการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ตามมาตรฐาน ASEAN GAP ประกอบด้วยข้อกำหนด 8 ข้อ 116 ข้อย่อย แบ่งเป็นข้อกำหนดหลัก 23 ข้อ ข้อกำหนดรอง 41 ข้อ และข้อเสนอแนะ 52 ข้อ

1.2 คู่มือการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช เป็นคู่มืออธิบายเกณฑ์และวิธีการตรวจประเมินตามข้อกำหนดในแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช เพื่อให้ผู้ตรวจประเมินใช้เป็นแนวทางการตีความข้อกำหนดและเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องของหลักฐานที่พบจากการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ในแต่ละข้อกำหนด

1.3 คู่มือการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช เป็นคู่มือการปฏิบัติงานตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ของหน่วยรับรองกรมวิชาการเกษตร ประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจรับรอง 9 ขั้นตอน ขั้นตอนการทำงาน ผู้รับผิดชอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ที่สอดคล้องกับข้อกำหนด หน่วยรับรองผลิตภัณฑ์มาตรฐาน ISO/IEC 17065

2. การศึกษาผลกระทบของมาตรฐาน โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกษตรกรและแบบสอบถามจากผู้ตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช วิเคราะห์ผลกระทบของมาตรฐานต่อการปฏิบัติของเกษตรกรและการปฏิบัติงานของผู้ตรวจประเมิน ได้ดังนี้

2.1 ผลกระทบของมาตรฐานต่อการปฏิบัติของเกษตรกร เกษตรกรพบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่มีผลต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดทั้ง 8 ข้อ รวมข้อย่อย 115 ข้อเงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบมากที่สุดอยู่ในข้อกำหนดที่ 4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว พบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงเฉลี่ยร้อยละ 59.10 ข้อข้อย่อย โดยข้อย่อย 4.15 มีสถานที่เก็บรักษา เครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่าย ต่อการนำไปใช้งาน พบข้อสังเกตมากที่สุดร้อยละ 7.4 เนื่องจากเกษตรกรขาดสถานที่เก็บรักษาที่เหมาะสม เพราะเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่าย แต่เกษตรกรมีวิธีการแก้ไขคือจัดการสถานที่ให้เหมาะสม โดยยึดความปลอดภัยและประหยัดคิดเป็นร้อยละ 7.4 และเกษตรกรผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 โดยเฉลี่ยร้อยละ 91.50 รองลงมาคือข้อกำหนดที่ 7 สุขลักษณะส่วนบุคคล พบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงเฉลี่ยร้อยละ 46.0 ข้อข้อย่อย โดยข้อย่อย 7.1 ผู้ที่สัมผัสกับผลผลิตโดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลผลิต พบข้อบกพร่องมากที่สุดร้อยละ 8.3 เนื่องจากเกษตรกรไม่มีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลในการปฏิบัติงาน และผู้ปฏิบัติงานที่สัมผัสกับผลผลิตโดยตรงไม่มีการป้องกันความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลผลิต ซึ่งเกษตรกรมีวิธีการแก้ไขคือให้ผู้ปฏิบัติงานที่สัมผัสกับผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวโดยตรงต้องมีการทำความสะอาดร่างกายก่อนการปฏิบัติงาน และสวมอุปกรณ์ป้องกันการปนเปื้อนผลผลิตเช่นหมวกถุงมือ จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้เกษตรกรผ่านการตรวจประเมินครั้งที่ 1 ร้อยละ 91.3 ครั้งที่ 2 ร้อยละ 8.1 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 0.2

2.2 ผลกระทบของมาตรฐานต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจประเมิน การตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ตามมาตรฐาน ASEAN GAP พบปัญหาหรืออุปสรรคที่มีผลกระทบต่อการตีความข้อกำหนด การหาหลักฐานการตรวจประเมิน และการปฏิบัติงานตรวจประเมินให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในข้อกำหนด 8 ข้อ รวมข้อย่อย 116 ข้อ ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบมากที่สุดอยู่ในข้อกำหนดที่ 3 วัตถุประสงค์รายการทางการเกษตร มากที่สุดร้อยละ 12.70 เกษตรกรและผู้ตรวจประเมินยังขาดความรู้เรื่องการใช้วัตถุประสงค์รายการทางการเกษตร เครื่องมือ อุปกรณ์เครื่องพ่นวัตถุอันตราย และการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับประเภทการใช้ การบันทึกข้อมูลวัตถุประสงค์รายการของเกษตรกรยังไม่เป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถตอบคำถาม หรือมีหลักฐานยืนยันเมื่อผู้ตรวจเรียกดู รองลงมาคือข้อกำหนดที่ 2 พื้นที่ปลูกร้อยละ 12.66 ปัญหาเอกสารสิทธิ์เป็นปัญหาที่พบมากที่สุดในข้อกำหนดพื้นที่ปลูก เช่น เอกสารสิทธิ์ ภบท. 5 ยกเลิกทำให้เกษตรกรเสียสิทธิ์โดยทันที เกษตรกรบางรายต้องใช้เวลาในการเดินเรื่องขอเอกสารมาสำเนาจากธนาคาร พื้นที่บางแห่งไม่มีบุคคลรับรอง และไม่มีบันทึกย้อนหลังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทำให้ผู้ตรวจประเมินต้องเสียเวลาและหน่วยรับรองต้องเสียงบประมาณในการเข้าตรวจประเมินเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง

คำแนะนำ

การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ สร้างจิตสำนึก และทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช แก่ประชาชนทั่วไป และเกษตรกร ถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะต้องปฏิบัติควบคู่กันกับ การพัฒนามาตรฐานการตรวจ เพราะหากผู้ปฏิบัติตามมาตรฐานหรือตัวเกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับ

มาตรฐานแล้ว การพัฒนามาตรฐานเพื่อให้ทัดเทียมกับมาตรฐานที่สูงกว่าก็เป็นไปได้ยาก ดังนั้น การเพิ่มความเข้มข้นในการให้ความรู้ ความเข้าใจในมาตรฐาน โดยใช้ภาษา และวิธีการที่เข้าใจง่ายแก่เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้อง จะเป็นการวางรากฐานที่ดีต่อการพัฒนามาตรฐานรวมถึงพัฒนาขีดความสามารถในด้านอื่นของเกษตรกรไทย

การนำไปใช้ประโยชน์

1. การพัฒนาบุคลากรและการเตรียมความพร้อมหน่วยรับรองกรมวิชาการเกษตร เอกสารระบบคุณภาพทั้ง 3 ฉบับ ที่ได้จากการดำเนินการวิจัย สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรและเตรียมความพร้อมหน่วยรับรองกรมวิชาการเกษตร ได้ดังนี้

1.1 การพัฒนาบุคลากร สวพ. 1-8 และ กมพ. ได้ใช้เอกสารระบบคุณภาพทั้ง 3 ฉบับ ในการจัดฝึกอบรมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาขีดความรู้ ความสามารถ และเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ได้แก่ คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช ผู้ตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืชเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล และนักวิชาการ สวพ. 1-8 และ กมพ. ให้มีความรู้ในการตีความข้อกำหนด และเข้าใจวิธีการตรวจประเมินในแต่ละข้อกำหนด รวมทั้งทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช โดยการจัดฝึกอบรมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการจำนวน 3 หลักสูตร มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมและร่วมสัมมนารวมทั้งสิ้น 180 คน ได้แก่

1.1.1 การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช สำหรับคณะกรรมการรับรองฯ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ระหว่างวันที่ 10-12 กุมภาพันธ์ 2558 ณ โรงแรมทวาราวดี รีสอร์ท อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี จัดโดย กมพ. มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 60 คน

1.1.2 การฝึกอบรมหลักสูตร การเพิ่มสมรรถนะผู้ตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืชตามมาตรฐาน ASEAN GAP สำหรับผู้ตรวจประเมินเก่าของ สวพ. 1-8 ระหว่างวันที่ 6-8 มกราคม 2558 ณ ห้องประชุม สวพ. 1 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จัดโดย สวพ. 1 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 60 คน

1.1.3 การฝึกอบรมหลักสูตร การตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช สำหรับผู้ตรวจประเมินใหม่ของ สวพ. 1-8 ระหว่างวันที่ 8-12 มิถุนายน 2558 ณ คำสดรีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี จัดโดย สวพ. 5 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 60 คน

การฝึกอบรมหลักสูตรการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืชตามมาตรฐาน ASEAN GAP

1.2 การเตรียมความพร้อมหน่วยรับรองกรมวิชาการเกษตร ตามที่ประเทศสมาชิกอาเซียนมีข้อตกลงในการปรับมาตรฐาน GAP พืช ของประเทศตัวเองให้เทียบเท่ากับมาตรฐาน ASEAN GAP ภายในปี 2558 เพื่อให้มาตรฐานการรับรองแหล่งผลิต GAP พืชของประเทศสมาชิกอาเซียน เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้ทำการจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตรพืชอาหาร (มกษ 9001-2556) เพื่อให้หน่วยรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ได้นำมาตรฐานฯไปใช้ กรมวิชาการเกษตรได้จัดทำเอกสารระบบคุณภาพทั้ง 3 ฉบับ โดยเทียบเคียงรายการตรวจประเมินตามข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP เพื่อใช้ในการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช

3. การเตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่ระบบการตรวจรับรอง การศึกษาและวิจัยผลกระทบของมาตรฐาน ASEAN GAP ต่อการปฏิบัติของเกษตรกร ทำให้ทราบเงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่ทำให้เกษตรกรไม่สามารถปฏิบัติได้ สอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐาน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุน และเตรียมความพร้อมเกษตรกรสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางการจัดฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับเกษตรกรได้

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ. 2552. มาตรฐานสินค้าเกษตรพืชอาหาร. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
กรมวิชาการเกษตร. 2556. แบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
ASEAN Secretariat. 2015. ASEANGAP. ASEAN Economic Community Department, ASEAN Secretariat.

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบข้อกำหนดของมาตรฐาน GAP พืชกรรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อมาตรฐาน ASEAN GAP

ข้อกำหนดมาตรฐาน กรรมวิชาการเกษตร	ข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP				
	ข้อกำหนด	Modules			
		FS	EN	PQ	WHSW
1. แหล่งน้ำ	1. น้ำ	✓	✓		
2. พื้นที่ปลูก	2. ประวัติแหล่งผลิตและการจัดการพื้นที่	✓	✓		
3. การใช้วัตถุอันตราย ทางการเกษตร	3. สารเคมี	✓	✓	✓	✓
4. การเก็บเกี่ยวและการ ขนย้ายผลิตผลใน ฟาร์ม	4. การเก็บเกี่ยว และขนย้ายรักษาผลิตผล	✓	✓	✓	
5. การบันทึกข้อมูล	5. เอกสารและการจดบันทึก	✓	✓	✓	✓
6. ผลิตผลปลอดภัยจาก ศัตรูพืช	6. แผนคุณภาพการผลิต	✓	✓	✓	
7. การจัดการ กระบวนการผลิต เพื่อให้ได้ผลิตผล คุณภาพ	7. วัสดุเพาะปลูก			✓	
8. การเก็บเกี่ยว และการ ปฏิบัติหลังการเก็บ เกี่ยว	8. ดินและสารในดิน	✓	✓	✓	
	9. ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน		✓		
	10. การกำจัดของเสียและการใช้พลังงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	
	11. ความหลากหลายทางชีวภาพ				
	12. อากาศ		✓		
	13. สภาพแวดล้อมในการทำงาน		✓		✓
	14. สุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน		✓		✓
	15. การทวนสอบและเรียกคืน	✓		✓	
	16. การฝึกอบรม	✓	✓	✓	✓
	17. การทบทวนการปฏิบัติงาน	✓	✓	✓	✓

หมายเหตุ : FS: Food Safety, EN: Environmental Management, PQ: Produce Quality,
WHSW: Worker Health, Safety, Welfare

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรมวิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
แหล่งน้ำ : น้ำที่ใช้ต้องได้จากแหล่งน้ำที่ไม่มีสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนจุลินทรีย์ สารเคมี และโลหะหนัก	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต แหล่งน้ำที่นำมาใช้ต้องเป็นแหล่งน้ำที่ปลอดภัยไม่มีสิ่งปนเปื้อน และเป็นแหล่งน้ำที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม - น้ำที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยว ที่สัมผัสผลผลิตที่จะต้องมีความสะอาดเทียบเท่าน้ำดื่ม - น้ำที่ใช้ในระบบไฮโดรโปนิคส์ ต้องมีการเปลี่ยนน้ำและมีระบบลดการปนเปื้อน - น้ำสำหรับละลายปัจจัยการผลิต ต้องมีคุณภาพไม่ทำให้ประสิทธิภาพของปัจจัยการผลิตลดลง - ระบบและวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับพืชและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม - บันทึกการให้น้ำ ปริมาณ วิธีการที่เหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำที่ใช้ต้องมาจากแหล่งที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุอันตราย สารเคมี และโลหะหนัก กรณีมีความเสี่ยงต้องมีผลวิเคราะห์น้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำที่ใช้สำหรับปลูกไฮโดรโปนิคส์ ต้องมีการเปลี่ยนน้ำสม่ำเสมอ หรือมีระบบลดปริมาณปนเปื้อน - มีการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำและวิธีการให้น้ำตามความเหมาะสมเพื่อลดการปนเปื้อนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม - มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งานเพื่อลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ - น้ำที่ใช้สำหรับละลายปัจจัยการผลิต ต้องเป็นน้ำคุณภาพดีไม่ทำให้ประสิทธิภาพของปัจจัยการผลิตลดลง - น้ำที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยวต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มหรือเทียบเท่า
พื้นที่ปลูก : ต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่มีความเสี่ยงเนื่องจาก	-ประวัติแหล่งผลิตและการจัดการพื้นที่เพื่อลดความเสี่ยงของพื้นที่การผลิตต่อการปนเปื้อน	- พื้นที่ปลูกต้องไม่อยู่ในสภาพที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุอันตราย	- ให้มีการบันทึกข้อมูลชนิดวัตถุอันตราย วันที่ใช้ อัตรา การใช้ วิธีใช้ และชื่อ

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรม วิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
วัตถุอันตรายและจุลินทรีย์ที่ จะทำให้เกิดการตกค้างหรือ ปนเปื้อนในผลิตผล	วัตถุอันตรายจากสารเคมีและอันตรายทาง ชีวภาพ ไม่เพาะปลูกพื้นที่ที่มีความเสี่ยง เว้นแต่ มีการแสดงให้เห็นว่าได้มีการบำบัดแก้ไขแล้ว สถานที่เพาะปลูกต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของ กฎหมายประเทศ และพื้นที่ปลูกไม่ส่งผล กระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้มีการจัดทำแผนที่ แผนผังการเพาะปลูกแสดงตำแหน่งที่ตั้งในพื้นที่ เพาะปลูก และประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลัง - วัสดุเพาะปลูก ต้องไม่เป็นอันตรายทั้งสาร ตกค้างในพื้นที่ปลูก พืชที่ปลูกไม่เป็นอันตราย ต่อสิ่งแวดล้อม - ดินและสารในดิน วิธีการปฏิบัติในการ เพาะปลูกต้องเหมาะสมกับประเภทของดินและ ระดับธาตุอาหารในดิน เพาะปลูกปรับปรุงหรือ รักษาโครงสร้างดินลดการอัดแน่นหรือการชะ ล้างของดิน จดบันทึกการใช้สารเคมีราดดิน	โลหะหนัก หรือสิ่งที่เป็นอันตรายทาง ชีวภาพ กรณีมีความเสี่ยงต้องมีข้อพิสูจน์ ที่ชัดเจนว่ามีวิธีบำบัดที่ลดการปนเปื้อนสู่ ระดับที่ปลอดภัยได้ ที่จะไม่ปนเปื้อน ผลิตผล	ผู้ปฏิบัติงานพร้อมทั้งเก็บไว้เป็นหลักฐาน หากมีการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร รมหรือราดฆ่าเชื้อในดินและวัสดุปลูก - พื้นที่ปลูกใหม่ต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม ควรมีมาตรการในการลด หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น - มีการวางแผนแปลงโดยคำนึงถึงผลกระทบ ต่อความปลอดภัยอาหาร สิ่งแวดล้อม คุณภาพผลิตผล และสุขภาพและสวัสดิ ภาพของผู้ปฏิบัติงาน - เก็บตัวอย่างดินอย่างน้อย 1 ครั้งเพื่อ วิเคราะห์การปนเปื้อนในระยะเริ่ม จัดระบบการผลิตและในช่วงที่มีสภาวะ แวดล้อมเสี่ยงฯ - พื้นที่ในการผลิตต้องเป็นไปตาม ข้อกำหนดของกฎหมาย - จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่าง น้อย 2 ปี

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรมวิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
<p>การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร : - ต้องใช้วัตถุอันตรายที่มีการขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องและไม่ใช้วัตถุอันตรายที่ประกาศห้ามใช้</p> <p>- ต้องใช้วัตถุอันตรายตามคำแนะนำในฉลากวัตถุอันตราย และ / หรือตามคำแนะนำหรืออ้างอิงคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร</p> <p>- ต้องมีวิธีการเก็บรักษาและวิธีการใช้วัตถุอันตรายที่ถูกต้องและปลอดภัย</p>	<p>- สารเคมีทางการเกษตร การใช้สารเคมีในการผลิตจะต้องไม่มีตกค้างหรือปนเปื้อนต่อผลผลิต โดยจะต้องคำนึงถึงปริมาณการใช้ วิธีการใช้ และวิธีปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานที่เหมาะสมเพื่อลดการตกค้าง หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและไม่เป็นอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน</p> <p>- ผู้ปฏิบัติงานในการใช้สารเคมีต้องมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามคำแนะนำในการใช้สารเคมีอย่างถูกระเบียบและเคร่งครัด</p> <p>- การบันทึกการใช้สาร บันทึกบัญชีรายการสารเคมีที่จัดเก็บ และมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล</p> <p>- สารเคมีอื่น ๆ เช่น เชื้อเพลิง น้ำมัน หรือสารที่ไม่ใช่สารเคมีทางการเกษตรให้ใช้และจัดเก็บและกำจัดด้วยวิธีการที่ถูกต้องเพื่อลดการปนเปื้อนผลผลิต</p>	<p>- ใช้สารเคมีวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนอนุญาตให้ใช้เท่านั้น</p> <p>- ใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำในฉลากหรือตามคำแนะนำที่ผ่านการรับรองด้านเทคนิควิชาการที่สามารถตรวจสอบได้</p> <p>- ใช้สารเคมีวัตถุอันตรายทางการเกษตรเหมาะสมกับชนิดพืช ศัตรูพืช และตามประเทศคู่ค้ากำหนด</p> <p>- จัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างถูกวิธี และปลอดภัย</p> <p>- ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีและป้องกันตนเองต่อการปนเปื้อนอันตรายจากสารเคมีที่ใช้</p>	<p>- เลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมถูกต้องดูแลและบำรุงรักษาเครื่องมือในการใช้สารเคมีให้สะอาดและพร้อมใช้งานไม่ชำรุด</p> <p>- ไม่ใช้วัตถุอันตรายมากกว่าสองชนิดผสมกันเว้นแต่ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เทคนิคหรือมีข้อมูลทางวิชาการรองรับ</p> <p>- มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ได้หรือห้ามใช้ในประเทศและประเทศคู่ค้า</p> <p>- มีการบันทึกรายการหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่เก็บไว้ในสถานที่เก็บ</p> <p>- มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน</p> <p>- มีการใช้ระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสมเพื่อลดการใช้สารเคมี</p>

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรมวิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
			-จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรอื่น ๆ เช่นน้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร ให้เก็บเป็นสัดส่วนเพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม
<p>การเก็บรักษาและการขนย้ายผลิตผลในฟาร์ม :</p> <p>สถานที่เก็บรักษาผลิตผล อุปกรณ์ และพาหนะในการขนย้ายผลิตผลจะต้องมีคุณสมบัติป้องกันการปนเปื้อนของวัตถุอันตราย ศัตรูพืช และพาหนะนำโรค รวมทั้งต้องขนย้ายผลิตผลอย่างระมัดระวัง</p>	<p>การเก็บเกี่ยว และการขนย้ายรักษาผลิตผล :</p> <ul style="list-style-type: none"> -อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ ที่ใช้เก็บรักษาผลิตผลต้องไม่ทำให้ผลิตผลปนเปื้อน เสียหาย หรือด้อยคุณภาพ - อาคารและโครงสร้าง แข็งแรง และแยกเป็นสัดส่วนชัดเจน ไม่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน - การทำความสะอาด และสุขลักษณะของผู้ปฏิบัติงานเพื่อลดความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของผลิตผล -สัตว์และการควบคุมสัตว์รบกวนไม่เกิดการปนเปื้อนต่อผลิตผล -ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจสุขอนามัย 	<ul style="list-style-type: none"> -สถานที่เก็บรักษาผลิตผล อุปกรณ์ และพาหนะในการขนย้ายผลิตผลจะต้องมีคุณสมบัติป้องกันการปนเปื้อนของวัตถุอันตราย ศัตรูพืช และพาหนะนำโรค รวมทั้งต้องขนย้ายผลิตผลอย่างระมัดระวัง 	<ul style="list-style-type: none"> -ภาชนะ อุปกรณ์ ที่ใช้เก็บขยะ ของเสีย สารเคมี และสารอันตรายอื่น ๆ ให้ระบุให้ชัดเจน และไม่ใช้บรรจุและขนย้ายผลิตผล - ตรวจสอบ และจัดเก็บอุปกรณ์ ภาชนะ วัสดุในบริเวณที่แยกจากการจัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรและมีมาตรการเพื่อลดการปนเปื้อนจากสัตว์ ไม่ให้มารบกวนได้ -น้ำมันเชื้อเพลิง และเครื่องมือทางการเกษตรให้จัดเก็บแยกจากบริเวณที่ขนย้ายเก็บรักษา ที่คัดบรรจุ ที่เก็บผลิตผลเพื่อป้องกันการปนเปื้อนผลิตผล - ให้สร้างระบบจัดการและกำจัดสิ่งปฏิกูล ขยะ ของเสียและการระบายน้ำเพื่อลด

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรมวิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
	<p>ส่วนบุคคลที่จะไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนต่อผลผลิตในการเก็บรักษาและขนย้าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเก็บผลผลิตสถานที่มิดชิดผลผลิตไม่สัมผัสพื้นโดยตรงมีวิธีการให้ความเย็นที่เหมาะสม - การขนย้ายผลผลิตไปจุดหมายอย่างรวดเร็ว หลีกเลี่ยงการนำผลผลิตต่างชนิดที่ไม่เข้ากันร่วมในการขนส่ง คุ่มยานพาหนะขนส่งและใช้อุณหภูมิที่เหมาะสมเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต รวมทั้งตรวจความสะอาดของยานพาหนะขนส่งผลผลิตก่อนใช้เพื่อป้องกันการปนเปื้อน 		<p>การปนเปื้อนไปสู่บริเวณเพาะปลูกและแหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเพาะปลูก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบุสถานที่คัดบรรจุ ขนย้าย และเก็บผลผลิต รวมถึงอุปกรณ์เครื่องมืออื่นๆ ที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะขั้นตอนการความสะอาดและตามสุขลักษณะและปฏิบัติตามขั้นตอนดังกล่าว - เลือกใช้สารเคมีที่เหมาะสมที่ใช้ทำความสะอาดและตามสุขลักษณะ เพื่อลดความเสี่ยงของสารเคมีที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนต่อผลผลิต - มีมาตรการป้องกันสัตว์และปศุสัตว์รบกวน ให้แยกจากบริเวณเพาะปลูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพืชที่ปลูกติดกับพื้นดิน และบริเวณที่เก็บเกี่ยวผลผลิต คัดบรรจุ และเก็บผลผลิต - กำจัดสิ่งปฏิกูล ของเสียโดยวิธีลดความ

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรมวิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
			เสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลผลิต ทั้งทางตรงและทางอ้อม - ภาชนะขนส่งต้องแข็งแรงมั่นคง เพื่อลดความเสียหายต่อผลผลิต มีอุปกรณ์ป้องกันการตกหล่นของผลผลิต - คัดแยกขนาด คุณภาพและบรรจุผลผลิตตามความต้องการลูกค้า -บรรจุและผลผลิตในสถานที่มิดชิด ใช้วัสดุป้องกันผลผลิตสัมผัสกับภาชนะบรรจุที่มีพื้นผิวขรุขระและวัสดุป้องกันการสูญเสีย น้ำของผลผลิต
การบันทึกข้อมูล : - ต้องมีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายในการผลิต - ต้องมีบันทึกการตรวจนับโรคและแมลงศัตรูพืชในแต่ละช่วงการเจริญเติบโตที่เป็นจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม	- เอกสารและการจดบันทึก บันทึกข้อมูลน้ำ ข้อมูลสารเคมีและการใช้ปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ข้อมูลพื้นที่ปลูก ข้อมูลการปฏิบัติก่อนการเก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การขนย้าย ข้อมูลผู้ปฏิบัติงาน และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตคุณภาพ - การทวนสอบและเรียกคืน จดบันทึกวันเดือน	- บันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร - บันทึกข้อมูลก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวในขั้นตอนที่สำคัญต่อความปลอดภัยของผลผลิตและแผนคุณภาพในการผลิตตามวัตถุประสงค์คุณภาพ - บันทึกการสำรวจโรคแมลงศัตรูพืช	- บันทึกข้อมูลประจำแปลงปลูก -บันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ - บันทึกข้อมูลประวัติเกี่ยวกับการฝึกอบรมของผู้ปฏิบัติงาน - บันทึกข้อมูลหรือหลักฐานการตรวจสุขภาพ หรือจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรม วิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
<p>- ต้องมีการบันทึกข้อมูลการจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์คุณภาพ</p>	<p>ปีที่ผลิต จัดจำหน่าย ชื่อ รหัสแปลง รายละเอียดแปลง และเอกสารอื่นๆ ที่ระบุถึงแปลงปลูก เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับของผลผลิตไปยังแปลงเพาะปลูก เพื่อตรวจสอบหาสาเหตุหากมีการปนเปื้อน</p> <p>- การฝึกอบรม ผู้ปฏิบัติงานได้รับการอบรมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) รวมทั้งได้รับการอบรมเรื่องสุขอนามัยและสุขลักษณะส่วนบุคคล</p> <p>- ทบทวนการปฏิบัติงาน ตามข้อกำหนดทั้งหมดอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อให้แน่ใจว่าทำได้ทุกอย่างอย่างถูกต้องตามข้อกำหนดและได้แก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วและจัดทำเอกสารแก้ไขข้อบกพร่อง</p>	<p>และวิธีการป้องกันกำจัด</p>	<p>- ผลผลิตที่อยู่ระหว่างเก็บรักษาขนย้ายหรือบรรจุเพื่อจำหน่ายต้องระบุรุ่นผลิตหรือติดรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิตหรือวันที่เก็บเกี่ยว เพื่อการตามสอบ</p> <p>- บันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ หรือแปลงที่นำผลผลิตไปจ่าย รวมทั้งปริมาณที่จำหน่าย</p> <p>- บันทึกข้อมูลการใช้น้ำในการผลิต</p> <p>- บันทึกข้อมูลหลักฐานการได้มาและรายชื่อวัตถุดิบรายการทางการเกษตรที่จัดเก็บ</p> <p>- บันทึกข้อมูลการได้มาและรายละเอียดการใช้ปุ๋ย สารปรับปรุงดินและชื่อผู้ปฏิบัติงาน</p> <p>- จัดทำเอกสารหรือแบบบันทึกให้เป็นปัจจุบันสำหรับการผลิตในแต่ละฤดูกาล</p> <p>-กรณีพบปัญหาในแปลงปลูกที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยต้องแยกผลผลิตและป้องกันไม่ให้มีการนำไปจำหน่าย หากพบ</p>

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรมวิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
			หลังจำหน่ายให้แจ้งผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ - กรณีพบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยให้สืบหาสาเหตุ ทบทวนการปฏิบัติงาน และหาแนวทางแก้ไข ป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก
<p>ผลิตผลปลอดจากศัตรูพืช:</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรรวจการเข้าทำลายของศัตรูพืช และป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ - ผลิตผลที่ผ่านการคัดแยกแล้วต้องไม่มีโรคและแมลงศัตรูพืชติดอยู่ 	<p>มาตรฐาน ASEAN GAP ไม่ได้มีข้อกำหนดในข้อนี้ที่ชัดเจน แต่มีการกล่าวถึงที่เป็นเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องศัตรูพืชในข้อกำหนดเรื่องสารเคมีใน Module Produce Quality และ Module Environmental Management</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชเพื่อสำรวจป้องกันกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำของหน่วยงานฯ - มีมาตรการควบคุมศัตรูพืชตามการอารักขาพืชที่เหมาะสม - ใช้การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) ในกรณีที่สามารถใช้วิธีนี้ได้ - มีการจัดการผลผลิตหลังเก็บเกี่ยวเพื่อลดการเติบโตของเชื้อโรคและป้องกันศัตรูพืชทั้งภายใน 	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชเพื่อสำรวจและป้องกันกำจัดตามคำแนะนำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - มีการจัดการผลผลิตหลังเก็บเกี่ยวเพื่อลดการเติบโตของเชื้อโรคและป้องกันศัตรูพืชทั้งภายในและบริเวณใกล้เคียงสถานที่ขนย้าย บริเวณที่คัดบรรจุ และที่เก็บผลผลิต เพื่อคัดแยกไม่ให้มีศัตรูพืชโรคแมลงหรือเชื้อโรคติดอยู่ในผลผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> - มีมาตรการควบคุมศัตรูพืชตามการอารักขาพืชที่เหมาะสม - ใช้การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) ในกรณีที่สามารถใช้วิธีนี้ได้

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรมวิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
	และบริเวณใกล้เคียงสถานที่ขนย้าย บริเวณที่คัดบรรจุ และที่เก็บผลผลิต เพื่อคัดแยกไม่ให้มีศัตรูพืชโรคแมลงหรือเชื้อโรคติดอยู่ในผลผลิต		
<p>การจัดการกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตคุณภาพ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติและจัดการกระบวนการผลิตครบถ้วนทุกประเด็นที่เป็นจุดวิกฤติที่ต้องควบคุม (CCP) ด้านคุณภาพตามแผนควบคุมการผลิต - ถ้าพบผลผลิตด้วยคุณภาพไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์คุณภาพต้องคัดแยกไว้ต่างหาก 	<ul style="list-style-type: none"> - แผนคุณภาพการผลิตทั้งในขั้นตอนเพาะปลูกก่อนการเก็บเกี่ยว และหลังการเก็บเกี่ยว - การกำจัดของเสียและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ - วัสดุเพาะปลูกที่ไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและผู้ปฏิบัติงาน - ปุ๋ยและสารปรับปรุงดินต้องมีการบันทึกการใช้ข้อมูล และใช้อย่างถูกวิธีในปริมาณเหมาะสมบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ให้พร้อมใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ - ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นไปตามข้อกำหนดในการอารักขาพันธุ์พืชและสัตว์ - อากาศ กลิ่น คิวบิก เสียง มีมาตรการที่ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม - สภาพแวดล้อมในการทำงานต้องเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบุการปฏิบัติสำคัญในแผนคุณภาพสำหรับการจัดการคุณภาพผลผลิตในขั้นตอนการเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว และหลังการเก็บเกี่ยว และกระบวนการผลิตทุกประเด็นที่เป็นจุดวิกฤติที่ควบคุมคุณภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย - เลือกพันธุ์พืชให้ได้ผลผลิตตามความต้องการของตลาด - วัสดุเพาะปลูก พันธุ์พืชเพาะปลูก หรือโรงเรือนเพาะปลูกอื่น วัสดุดังกล่าวต้องได้รับการรับรองด้านสุขอนามัยหรือรับประกันว่ามีคุณภาพจากแหล่งเชื่อถือได้ - พืชที่ปลูกในระบบให้สารละลายธาตุอาหารในน้ำต้องเผื่อระวังและบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช - หากคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตรให้ใช้ตามวิธีและอัตราคำแนะนำบนฉลากที่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง - หากผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองต้องผ่าน

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรม วิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
	<p>ต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงานพื้นฐานที่ควรจะได้รับเหมาะสม อายุผู้ปฏิบัติงานต้องเป็นไปตามกฎหมายแรงงาน - ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในสัญลักษณ์ส่วนบุคคล 		<p>กระบวนการหมักย่อยสลายโดยสมบูรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้ายปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน หรือของเสีย วัสดุเพาะปลูกอื่นๆ ต้องแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและแหล่งน้ำ - เครื่องมือที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรงต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงอย่างน้อยปีละครั้ง และปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ให้มีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้งาน - มีการจัดการระบบการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า - ไม่ปลูกพืชชนิดที่มาจากเมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ ส่วนขยายพันธุ์ ที่เป็นพืชต่อการบริโภค ยกเว้นมีข้อยกเว้นในการบริโภค - ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและลดการใช้พลังงานที่สิ้นเปลือง - ผู้ที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรงที่มีความ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรม วิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
			<p>เสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีการดูแล สุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกัน ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจ หรือ ได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล - มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะ ส่วนบุคคลที่พร้อมใช้งาน เพียงพอ และ สามารถป้องกันของเสียต่าง ๆ ไม่ให้เกิด การปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลผลิต - ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุอันตราย ต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง - กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ ผู้ดูแลทราบเพื่อตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลผลิต - จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่ เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน - จัดการอบรมให้ความรู้ที่เหมาะสมกับหน้าที่

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรมวิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
			<p>ที่รับผิดชอบทั้งเจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดการการปล่อยกลิ่นเหม็น คาว็น ฝุ่น และเสียง เพื่อลดผลกระทบต่อบริเวณพื้นที่ข้างเคียง - ปฏิบัติตามข้อกำหนดของประเทศในการอารักขาพันธุ์พืช และสัตว์ รวมทั้งมีการจัดการการเข้าถึงและกิจกรรมในพื้นที่อนุรักษ์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และพื้นที่ริมฝั่งทางน้ำธรรมชาติ เพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีการกระทำที่เป็นอันตรายต่อพืชและสัตว์คุ้มครอง
<p>การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว :</p> <ul style="list-style-type: none"> - อุปกรณ์ในการเก็บเกี่ยว วิธีการเก็บเกี่ยว และภาชนะบรรจุต้องสะอาด ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผลิตผลและอันตรายต่อความปลอดภัยในการ 	<p>การเก็บเกี่ยว และการขนย้ายรักษาผลผลิต :</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเก็บเกี่ยวตามเกณฑ์ดัชนีความสุกแก่ที่เหมาะสมและด้วยวิธีการที่เหมาะสม - อาคาร และโครงสร้าง อยู่ในสภาพดีลดความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลผลิต สร้างระบบจัดการและกำจัดสิ่งปนเปื้อน เพื่อลดการปนเปื้อน - อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ ต้องมีสภาพดี ไม่ทำให้ผลิตผลเสียหายหรือด้อยคุณภาพ รวมทั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดหรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า - การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภค - อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรงต้องทำจากวัสดุ 	<ul style="list-style-type: none"> - คัดแยกผลิตผลที่ไม่ได้คุณภาพออกหรือการคัดแยกชั้นคุณภาพและขนาด ตามข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตรแต่ละชนิด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า - มีการป้องกันการปนเปื้อนจากวัตถุอันตรายหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสู่ผลิตผลที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุในแปลงแล้ว และไม่วางสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรม วิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
<p>บริโภค</p> <p>-ผลิตผลจะต้องมี คุณลักษณะตาม วัตถุประสงค์คุณภาพ</p>	<p>ป้องกันการปนเปื้อนและป้องกันผลผลิตด้วยคุณภาพ</p> <p>- สุขลักษณะ การทำความสะอาดผลผลิตและ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องมือ ที่เหมาะสมเพื่อความ เสี่ยงต่อการปนเปื้อน พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะ ขั้นตอนการทำความสะอาดและตามสุขลักษณะ และปฏิบัติตามขั้นตอนดังกล่าว</p>	<p>ที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน</p>	<p>- แยกภาชนะในการบรรจุของเสียและวัตถุ อันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจาก ภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน</p> <p>- จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ภาชนะบรรจุ และวัสดุให้เป็นสัดส่วนโดยแยกออกจากวัตถุ อันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และให้มีการป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์</p> <p>- ใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่เฉพาะ เพื่อป้องกัน การซ้ำหรือเป็นรอยตำหนิของผลิตผล เนื่องจากการเก็บเกี่ยว</p> <p>- ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้ สะอาด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตผล และตรวจสอบให้มีสภาพพร้อมใช้งาน</p> <p>- มีการจัดแยกผลผลิตด้วยคุณภาพกับผลิตผล คุณภาพรวมถึงมีแผนการใช้ประโยชน์ และ ตรวจสอบการคละปนของผลิตผลที่ด้วย คุณภาพ</p>

ตารางที่2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อกำหนดมาตรฐาน GAP พืช กรมวิชาการเกษตรปี 2547 กับข้อกำหนดมาตรฐาน ASEAN GAP

มาตรฐาน GAP กรม วิชาการเกษตร ปี 2547	มาตรฐาน GAP ASEAN	ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ความแตกต่างของข้อกำหนด	
		ข้อเหมือนกัน	ข้อแตกต่าง
			<ul style="list-style-type: none"> - สถานที่ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนในผลิตผล - มีมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการปนเปื้อนต่อผลผลิตอันตรายทางกายภาพจากอุปกรณ์และเครื่องมือ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบข้อกำหนดเดิมและข้อกำหนดใหม่ของมาตรฐาน GAP พืชอาหาร

ข้อกำหนดเดิม	ข้อกำหนดใหม่	ข้อกำหนดตาม ASEAN GAP		หมายเหตุ
		ข้อกำหนดเดิม	ข้อกำหนดใหม่	
1. แหล่งน้ำ	1. น้ำ	✓		เพิ่มเกณฑ์กำหนด
2. พื้นที่ปลูก	2. พื้นที่ปลูก	✓		เพิ่มเกณฑ์กำหนด
3. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร	3. วัตถุอันตรายทางการเกษตร	✓		เพิ่มเกณฑ์กำหนด
4. การเก็บรักษาและการขนย้ายผลผลิตในฟาร์ม	4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว		✓	นำเกณฑ์กำหนดข้อ 6 และ 7 เดิมของ กว.มาไว้ในข้อนี้ด้วย
5. การบันทึกข้อมูล	5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	✓		ปรับข้อกำหนดเดิมข้อ 8 ให้เทียบเท่า ASEAN GAP
6. ผลผลิตปลอดจากศัตรูพืช	6. การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก และการเก็บรักษา	✓		ปรับข้อกำหนดเดิมข้อ 4 ให้เทียบเท่า ASEAN GAP
7. การจัดการกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตคุณภาพ	7. สุขลักษณะส่วนบุคคล		✓	นำเกณฑ์กำหนดที่เกี่ยวข้องกับ WHSW ของ ASEAN GAP มาไว้ในข้อนี้
8. การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	8. การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ	✓		ปรับข้อกำหนดเดิมข้อ 5 ให้เทียบเท่า ASEAN GAP

ตารางที่ 4 ข้อกำหนด เกณฑ์การตรวจประเมิน และวิธีการตรวจประเมินมาตรฐาน GAP พืช ตามมาตรฐาน ASEAN GAP

1.น้ำ

ข้อกำหนด	เกณฑ์ที่กำหนด	วิธีการตรวจประเมิน
<p>(1) น้ำที่ใช้ในแปลงปลูก</p> <p>1.1 น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตต้องมาจากแหล่งน้ำที่ไม่มีสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล กรณีที่แหล่งน้ำมีสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายให้วิเคราะห์น้ำโดยส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายและเก็บผลการวิเคราะห์น้ำไว้เป็นหลักฐาน</p>	<p>1. แหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิต มีโอกาสการปนเปื้อนจากอะไรได้บ้าง เช่น สารเคมีจากแปลงข้างเคียงไหลผ่านแหล่งชุมชนที่มีบ้านเรือนอยู่ในน้ำ หรือทิ้งน้ำเสียลงสู่แม่น้ำ</p> <p>2. สังเกต สิ่งมีชีวิตในน้ำ</p> <p>3. น้ำที่ใช้สัมผัสกับผลผลิตโดยตรงจะต้องไม่มีความเสี่ยง</p> <p>4. มีผลวิเคราะห์น้ำ(คุณภาพทางการเกษตร)</p> <p>5. ใช้ดุลยพินิจผู้ตรวจประเมิน ถ้าเสี่ยงๆ ต้องเก็บน้ำวิเคราะห์</p>	<p>1. สัมภาษณ์</p> <p>2. พินิจดูสภาพน้ำ และผลวิเคราะห์น้ำ(ถ้ามี) (ใช่/ไม่ใช่)</p>
<p>1.2 ไม่ใช้น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมอื่นๆเช่นแหล่งชุมชนโรงพยาบาลที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายกรณีจำเป็นต้องใช้ต้องมีหลักฐานหรือข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าน้ำนั้นได้ผ่านการบำบัดน้ำเสียมาแล้วและสามารถนำมาใช้ในกระบวนการผลิตได้</p>	<p>1. หากมีความเสี่ยง ต้องมีการจัดการน้ำก่อนนำมาใช้ กระบวนการบำบัดน้ำ มีผลวิเคราะห์น้ำ มีหน่วยงานอื่นรับรองวิธีการบำบัดน้ำ หรือมีผลการตรวจสอบที่น้ำเชื่อถือได้</p>	<p>1. สัมภาษณ์</p> <p>2. พินิจดูการบำบัดน้ำ คุณภาพน้ำและผลวิเคราะห์น้ำ(ถ้ามี)</p> <p>3. อาจไม่เกี่ยวข้อง(NA) ถ้าข้อ 1.1 ตอบว่าใช่</p>
<p>1.3 เก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้งในระยะเวลาเริ่มจัดระบบการผลิตและในช่วงเวลาที่มีสภาพแวดล้อมเสี่ยงต่อการนำไปใช้ในการผลิตส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายและเก็บใบแจ้งผลการวิเคราะห์น้ำไว้เป็นหลักฐาน</p>	<p>1. ผลวิเคราะห์น้ำ ด้านสารเคมี หรือจุลินทรีย์ หรือโลหะหนัก เป็นไปตามเกณฑ์กำหนด</p>	<p>1. พินิจผลวิเคราะห์</p> <p>2. NA กรณีปลูกแบบอาศัยน้ำฝน ความชื้นในดิน (ระบุในช่องหมายเหตุ)</p>
<p>1.4 น้ำสำหรับละลายปุ๋ยและวัตถุอันตรายทางการเกษตร</p>	<p>1. น้ำต้องสะอาด ไม่ขุ่นหรือมีตะกอน</p>	<p>1. พินิจสีของน้ำ หรือ</p>

ข้อกำหนด	เกณฑ์ที่กำหนด	วิธีการตรวจประเมิน
ต้องมีคุณภาพที่ไม่ทำให้ประสิทธิภาพในการละลายปุ๋ย และวัตถุอันตรายทางการเกษตรลดลง	2. ปุ๋ยเกล็ด ที่ต้องละลายน้ำก่อนใช้	จากผลวิเคราะห์น้ำ 2. สัมภาษณ์ 3. NA กรณี ไม่ใช่ สารเคมีหรือปุ๋ยน้ำ/เกล็ด
1.5 มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับความต้องการของพืช และความชื้นของดิน	1. สอบถามถึงวิธีการให้น้ำ ความต้องการน้ำของพืช 2. ถ้าอาศัยน้ำฝน ต้องดูว่าพืชได้รับความเสียหายมากน้อยเพียงใด	1. พิสูจน์บันทึกการให้น้ำ 2. สัมภาษณ์(ใช่/ไม่ใช่)
1.6 มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมเพื่อลดการสูญเสียน้ำและลดความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูก และพื้นที่โดยรอบ	1. ดูวิธีการให้น้ำ สาธิต สังเกต ความเหมาะสมของการให้น้ำ และการทำให้เกิดการชะล้างที่รุนแรง 2. น้ำฝนที่มีผลต่อการชะล้าง และการป้องกันการชะล้าง เช่น คลุมดิน	1. สัมภาษณ์ 2. พิสูจน์วิธีการ มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (ใช่/ไม่ใช่)
1.7 มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากการใช้งานเช่นน้ำจากห้องสุขา น้ำทิ้งต่างๆเพื่อลดความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ	1. มีวิธีการป้องกันไม่ให้น้ำทิ้งลงสู่แปลงปลูก หรือสิ่งแวดล้อม เช่น แห่ลงน้ำ พื้นที่ข้างเคียง รวมทั้งห้องน้ำจากพื้นที่ข้างเคียงด้วย	1. พิสูจน์ 2. NA กรณีไม่มีห้องน้ำในแปลงปลูก(ระบุในช่องหมายเหตุ)
1.8 บำรุงรักษาระบบการให้น้ำและดูแลให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	1. มีการสำรวจ ซ่อมแซม ให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา มีบันทึกการซ่อมบำรุง/เปลี่ยนใหม่	1. พิสูจน์บันทึก การซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์ให้น้ำ 2. สัมภาษณ์ 3. NA ถ้าอาศัยน้ำฝน, ความชื้นในดิน เช่น แดงโม ถั่วเขียว(บางแปลง)
1.9 แห่ลงน้ำสำหรับการเกษตรไม่ควรเป็นแหล่งน้ำที่ เกิดขึ้นจากการทำลายสิ่งแวดล้อม	1. แห่ลงน้ำที่ใช้ ไม่เกิดจากการแผ้วถางป่าไม้	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ (ใช่/ไม่ใช่)

ข้อกำหนด	เกณฑ์ที่กำหนด	วิธีการตรวจประเมิน
1.10 มีการอนุรักษ์แหล่งน้ำและสภาพแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดูแลแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะมูลฝอย ที่ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม 2. เกษตรกรมีความรู้ในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ไม่ให้แหล่งน้ำเกิดการปนเปื้อน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ 3. NA ถ้าอาศัยน้ำฝน ความชื้นในดิน
1.11 เลือกแหล่งปลูกที่มีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะใช้ในการผลิตพืชให้มีคุณภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีแหล่งน้ำเพียงพอ และมีการสำรองน้ำในช่วงฝนทิ้งช่วง เช่นมีบ่อ สระ ที่มีน้ำสำรองไม่ให้พืชขาดน้ำ 2. ความเหมาะสมของพืชที่ปลูกกับความต้องการของน้ำ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์(ใช่/ไม่ใช่) <p>- แผนการปลูกพืช</p>
<p>(2) น้ำที่ใช้ในแปลงปลูกระบบไฮโดรโปนิคส์</p> <p>1.12 เปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอสำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์หรือถ้ามีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ให้มีระบบการลดปริมาณการปนเปื้อนของจุลินทรีย์และ/หรือสารเคมี</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์วิธีการเปลี่ยนถ่ายน้ำ (อย่างน้อย 1 ครั้ง ในรอบการผลิต) 2. บันทึกการเปลี่ยนถ่ายน้ำแต่ละครั้ง 3. วิธีการบำบัดน้ำไม่ให้ปนเปื้อน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิสูจน์บันทึกและผลพิสูจน์ว่าลดการปนเปื้อนได้ 3. NA กรณีปลูกแบบอื่น
1.13 บำรุงรักษาระบบการให้น้ำให้สะอาดตามความเหมาะสมเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของจุลินทรีย์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบบการให้น้ำไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนจุลินทรีย์ เช่นวางกับดิน ผึ่งใต้ดิน และมีมาตรการป้องกันการปนเปื้อน <p>- มีการล้างถังหรือภาชนะปลูก ก่อนปลูกในรุ่นต่อไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิสูจน์บันทึกการซ่อมบำรุง 2. สัมภาษณ์การปฏิบัติ 3. NA กรณีปลูกแบบอื่น
<p>(3) น้ำที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว</p> <p>1.14 น้ำสำหรับใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำบริโภคหรือเทียบเท่าโดยให้ความสำคัญกับปัญหาการปนเปื้อนเป็นพิเศษในกรณี</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีผลวิเคราะห์คุณภาพน้ำ(ถ้ามี) 2. น้ำที่ใช้หลังเก็บเกี่ยวมีคุณภาพ 3. มีวิธี หรือมาตรการ ไม่ให้ผลผลิตปนเปื้อนจุลินทรีย์ที่เกิดจากน้ำล้างก่อนจำหน่าย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิสูจน์ วิธีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว 2. สัมภาษณ์ ถึงกระบวนการใช้น้ำหลัง

ข้อกำหนด	เกณฑ์ที่กำหนด	วิธีการตรวจประเมิน
<p>ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - น้ำที่จะไปสัมผัสส่วนของผลิตภัณฑ์บริโภคได้ - ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะทางกายภาพที่ทำให้น้ำตกค้างอยู่ที่ผลิตภัณฑ์เช่นใบและพื้นผิวที่ไม่เรียบ 	<p>4. มีหลักฐานว่าเป็นไปตามที่คู่ค้าต้องการ เช่น ระบุในเอกสารไม่ต้องล้างผลผลิตก่อนจำหน่าย</p> <p>5. ชนิดพืชแตกต่างกัน ให้พินิจ <i>น้ำที่จะไปสัมผัสส่วนของผลิตภัณฑ์บริโภคได้</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ยอมรับได้ คือ น้ำประปาหมู่บ้านระบบปิด - บ่อบาดาลน้ำตื้นที่ใสสะอาด(ดูยฟิโนจ) - น้ำที่ใสสะอาด ผสม คลอรีน 50 ppm 	<p>เก็บเกี่ยว</p> <p>2. NA ถ้าไม่มีการใช้น้ำ หลังการเก็บเกี่ยว และ สอดคล้องกับชนิดพืช หรือคู่ค้ากำหนด และ ระบุในหมายเหตุ หรือ บันทึกเพิ่มเติม</p>

2.พื้นที่ปลูก

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
<p>2.1 พื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต กรณีที่พื้นที่มีสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายให้วิเคราะห์ดินโดยส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายและเก็บผลการวิเคราะห์ดินไว้เป็นหลักฐาน</p>	<p>- ไม่อยู่ใกล้ กองขยะ ปุ๋ยหมัก สารเคมี โลหะหนักจากพื้นที่ข้างเคียงที่สามารถปนเปื้อนในผลผลิตได้ หรือเกิดอุทกภัย ซึ่งอาจมีการปนเปื้อนฯ ได้</p> <p>โดยเฉพาะพืชที่ให้ผลผลิตติดกับดินตลอดเวลา</p>	<p>1. พินิจ พื้นที่ ผลวิเคราะห์ดิน</p> <p>2. สัมภาษณ์ ถึงวิธีการจัดการอย่างไร กรณีเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ให้เก็บตัวอย่างดิน (ใช่/ไม่ใช่)</p>
<p>2.2 กรณีจำเป็นต้องใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่ามีวิธีการบำบัดที่ลดการปนเปื้อนสู่ระดับที่ปลอดภัยได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การไถตากดิน พักแปลง ปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดินแนวกันชน - ผลวิเคราะห์ดิน - ใช้ดูยฟิโนจ หรือเก็บตัวอย่างดิน 	<p>1. พินิจ</p> <p>2. สัมภาษณ์</p> <p>3. NA ตามข้อ 2.1 ตอบว่าใช่</p>
<p>2.3 เก็บตัวอย่างดินอย่างน้อย 1 ครั้งในระยะเวลาเริ่มจัดระบบการผลิตและในช่วงเวลาที่มีสภาพแวดล้อมเสี่ยงต่อการ</p>	<p>- ดิน หรือวัสดุเพาะปลูกเช่น มีเดียปลูกพืชในโรงเรือน ขุยมะพร้าวในต้นอ่อนพืช</p>	<p>1. พินิจ</p> <p>2.NA กรณีปลูกพืชไม่ใช่</p>

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
<p>ปนเปื้อนส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายและเก็บผลการวิเคราะห์ดินไว้เป็นหลักฐาน</p>	<p>- ผลวิเคราะห์สารเคมีในดิน / วัสดุเพาะ</p>	<p>ดิน ได้แก่ ก้อนเชื้อเห็ด ไฮโดรโปนิกส์ ถังออก หิน/ทราย</p>
<p>2.4 หากใช้สารเคมีที่ใช้รมหรือราดดินเพื่อฆ่าเชื้อในดินหรือวัสดุปลูกให้บันทึกข้อมูลชนิดสารเคมีวันที่ใช้อัตราส่วนและวิธีใช้และชื่อผู้ปฏิบัติงานพร้อมทั้งเก็บบันทึกไว้เป็นหลักฐาน</p>	<p>- บันทึกการใช้สารรมหรือราดดินเพื่อฆ่าเชื้อในดิน/วัสดุปลูก</p>	<p>1. พินิจ 2.NA กรณีไม่มีการใช้ในกระบวนการผลิต</p>
<p>2.5 พื้นที่ปลูกใหม่ไม่เป็นพื้นที่ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหากมีผลกระทบต้องมีมาตรการในการลดหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น</p>	<p>- พื้นที่ปลูก รวมทั้งปลูกใหม่และเก่า - พื้นที่ลาดชัน ทำแนวระดับ ปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้าง เป็นต้น - มีการจัดการของเสียที่อาจเกิดในแปลงปลูก โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. พินิจ 2. สัมภาษณ์(ใช่/ไม่ใช่)</p>
<p>2.6 วางผังแปลงจัดทำแปลงหรือปรับปรุงผังแปลงโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยอาหารสิ่งแวดล้อมคุณภาพผลิตผลและสุขภาพความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน</p>	<p>- ตำแหน่งของแปลงปลูก อาคารสิ่งก่อสร้างในแปลงปลูก จุดระบายน้ำทิ้ง / ของเสีย กองขยะ ทิ้งทำลายสารเคมี เหมาะสม ทั้ง 4 โมดูล</p>	<p>1. พินิจ แปลงปลูก 2. สัมภาษณ์(ใช่/ไม่ใช่)</p>
<p>2.7 ดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืชเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน</p>	<p>- มีการใส่ปุ๋ย ปลูกพืช/สาร ปรับปรุงบำรุงดิน</p>	<p>1. พินิจบันทึก 2.NA (ไฮโดรโปนิกส์, เห็ด)</p>
<p>2.8 ปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดินและไม่มีความเสี่ยงที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม</p>	<p>-ทุกชนิดพืชเหมาะสม</p>	<p>1. พินิจ 2.NA(ไฮโดรโปนิกส์)(ใช่/ไม่ใช่)</p>
<p>2.9 จัดทำรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูกโดยระบุชื่อเจ้าของพื้นที่ปลูกสถานที่ติดต่อชื่อผู้ดูแลแปลง(ถ้า</p>	<p>- มีป้ายแปลงและหรือ - มีสมุดประจำฟาร์มและ รายละเอียดครบถ้วน</p>	<p>1. พินิจบันทึก(ใช่/ไม่ใช่)</p>

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
มี) สถานที่ติดต่อกับที่ตั้งแปลงปลูกแผนผังที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังแปลงปลูกชนิดพืชและพันธุ์ที่ปลูก		
2.10 จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี	- สมุดบันทึก การใช้ที่ดินย้อนหลัง 2 ปี นับจากการปลูกพืชปัจจุบัน เช่น ไม่ใช้ที่ดิน หรือเป็นสิ่งปลูกสร้าง มาก่อน	1. พินิจบันทึก(ใช้/ไม่ใช้)
2.11 พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกต้องเป็นไปตามข้อกำหนด ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	- เอกสารสิทธิ์ ที่ดิน เช่น โฉนด น.ส.3 - เอกสารสิทธิ์ที่ราชการสามารถออกให้ได้ เช่น ภ.บ.ท.5 ,น.ค. ,ส.ป.ก. - จัดทำเอง เช่น สค.1 - ใบเสียภาษีที่ดินต้องไม่ขาดอายุ - ไม่เป็นที่บุกรุก - ในการเช่า/อื่น ๆ มีเอกสารมอบหมาย/อนุญาตให้ผลผลิตพืช ต้องดู หลักฐานการสมัคร หรือยืนยันข้อมูล ขณะการตรวจรับรอง(บันทึก เพิ่มเติมได้)	1. พินิจเอกสาร(ใช้/ไม่ใช้) - ภ.บ.ท.5 อบต. ไม่จัดเก็บ แล้ว มีหนังสือจากป่าไม้ ในปี 2552 เป็นที่ของป่า ไม้

3. วัตถุประสงค์รายทางการเกษตร

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
3.1 หากใช้วัตถุประสงค์รายทางการเกษตรให้ใช้ตาม คำแนะนำหรืออ้างอิงคำแนะนำของกรมวิชาการ เกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือ ตาม คำแนะนำในฉลากที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการ เกษตรหยุดใช้วัตถุประสงค์รายทางการเกษตรก่อนการ เก็บเกี่ยวตามช่วงเวลาที่จะปลูกไว้ในฉลากกำกับการใช้ วัตถุประสงค์รายทางการเกษตรแต่ละชนิดหรือให้ เป็นไปตามคำแนะนำของทางราชการ กรณีที่มีหลักฐานหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามี	1. การใช้ตามคำแนะนำ ข้างฉลาก/กรมวิชาการเกษตร(ขอเอกสาร/หลักฐาน) 2. พินิจสารเคมีที่ใช้ ต้องขึ้นทะเบียน 3. หยุดใช้ตามคำแนะนำข้างฉลาก 4. อาจเก็บตัวอย่างวิเคราะห์สารพิษตกค้าง 5. สารสังเคราะห์ที่ระบุว่าจะกำจัดศัตรูพืช ต้องขึ้นทะเบียน	1. พินิจบันทึกภาษา บรรจุ หรือผลวิเคราะห์ สารเคมี 2. สัมภาษณ์ การใช้อัตรา การใช้ การหยุดใช้ ก่อน เก็บเกี่ยว ตรงกับบันทึก หรือไม่ 3. NA กรณีไม่ใช้สารเคมี ในกระบวนการผลิต

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
<p>การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรไม่ตรงตามคำแนะนำให้วิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตภัณฑ์โดยห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อวิเคราะห์สารพิษตกค้างและเก็บผลการวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน</p> <p>กรณีผลการวิเคราะห์สารพิษตกค้างมีปริมาณตกค้างสูงสุดเกินค่ามาตรฐานหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ตรวจสอบหาสาเหตุของปัญหาและดำเนินการแก้ไขหรือป้องกันการเกิดซ้ำรวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้</p>		
<p>3.2 ห้ามใช้หรือมีไว้ในครอบครองวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ห้ามผลิตนำเข้าส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ ภาชนะบรรจุ วอ.4 2. สอบถาม ชนิดสารเคมีที่ใช้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ ภาชนะบรรจุ และบันทึก 2. สัมภาษณ์การใช้สารเคมี เป็น วอ.4หรือไม่
<p>3.3 กรณีผลิตเพื่อส่งออกห้ามใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ประเทศคู่ค้าห้ามใช้หรือให้ใช้ตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายชื่อสารเคมีประเทศคู่ค้าให้ใช้หรือไม่ให้ใช้กรณีส่งออก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจบันทึก 2. สัมภาษณ์ ส่งผลผลิตไปประเทศใด 3.NA ถ้าไม่ทราบ
<p>3.4 มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ได้หรือห้ามใช้ในประเทศและประเทศคู่ค้า</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายชื่อสารเคมีประเทศคู่ค้าให้ใช้หรือไม่ให้ใช้ของแต่ละประเทศที่ส่งผลผลิตไปขาย 2. มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ได้ หรือห้ามใช้ในประเทศไทย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจบันทึก/เอกสาร 2. สัมภาษณ์ ส่งผลผลิตไปประเทศใด 3.NA กรณีไม่ใช้

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
3.5 เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์รวมทั้งวิธีการพ่นสารเคมีที่ถูกต้องโดยตรวจสอบเครื่องพ่นสารเคมีให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ ถูกต้อง เช่น หัวฉีดใบพัด หัวกลม 2.วิธีการพ่นสารเคมีที่ถูกต้อง 3. ตรวจสอบเครื่องพ่นสารเคมีให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน	1. พินิจ เครื่องพ่นสารเคมี 2. สัมภาษณ์
3.6 ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรมากกว่าสองชนิดผสมกันเว้นแต่จะเป็นคำแนะนำของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องหรือมีข้อมูลทางวิชาการรับรอง	1. ใช้สารเคมีมากกว่า 2 ชนิด ต้องมีหลักฐานยืนยันความรู้ในการใช้ เช่น เอกสาร การอบรม	1. พินิจบันทึกและเอกสาร 2. สัมภาษณ์ การใช้ 3. NA กรณีไม่ใช่
3.7 ใช้ระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสมเพื่อลดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร	1. มีการใช้สารชีวภัณฑ์/ จุลินทรีย์วัตถุประสงค์เพื่อลดสารเคมี 2. มีความรู้วิธีลดสารเคมี และนำไปปฏิบัติ	1. พินิจบันทึกการใช้เชื้อหรือสารชีวภัณฑ์ 2. สัมภาษณ์ถึงการลดการใช้สารเคมี มีความรู้หรือเข้าใจหรือไม่
3.8 วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ยังคงเหลืออยู่ในภาชนะบรรจุซึ่งใช้ไม่หมดในคราวเดียวให้ปิดให้สนิทและเก็บในสถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรหากมีการเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุต้องระบุข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้อง	1. มีการจัดเก็บสารเคมีที่ใช้เหลือในแต่ละครั้ง และมีสถานที่จัดเก็บที่เหมาะสม 2. หากเปลี่ยนถ่ายสารเคมี ในภาชนะใหม่ ต้องระบุ ชื่อสารเคมี ชนิดพืช/ ป้องกันกำจัดศัตรูพืช อัตราการใช้	1. พินิจภาชนะบรรจุที่เหลืออยู่ หรือภาชนะเปลี่ยนถ่าย 2. สัมภาษณ์ การใช้ 3. NA กรณีไม่ใช่
3.9 จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ เป็นสัดส่วนในสถานที่เก็บเฉพาะเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารแต่ละชนิดและสามารถควบคุมการหยิบใช้ได้ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผลและไม่เกิดอันตรายต่อบุคคล	1. มีสถานที่เก็บสารเคมีเป็นสัดส่วน ปลอดภัยต่อผู้อยู่อาศัย ไม่ปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม ผลิตผล (รวมทั้งใช้นอกขอบข่าย เช่น ข้าว กล้วย) 2. มีการจัดหมวดหมู่ของสารเคมี เช่น สารกำจัดแมลง โรคพืช ฮอร์โมน วัชพืช ฯลฯ ไม่ปะปนกันอาจระบุหมวดสารเคมี/กลุ่ม	1. พินิจสถานที่เก็บสารเคมี 2. สัมภาษณ์ วิธีการควบคุมการใช้ 3. NA กรณีไม่มีสถานที่เก็บ คือใช้แล้วหมดไป

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
3.10 จัดเก็บสารเคมีอื่นเช่นน้ำมันเชื้อเพลิงสารทำความสะอาดสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตรให้เป็นสัดส่วนเพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม	1. จัดเก็บสารเคมีอื่น ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่น ๆ ให้เป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม	1. พินิจสถานที่เก็บและการจัดเก็บ (ใช่/ไม่ใช่)
3.11 ทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ภายหลังการใช้ทุกครั้งและกำจัดน้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม	1. เครื่องพ่นสารเคมี ต้องล้างทุกครั้งหลังใช้งานเสร็จแล้วในแต่ละวัน ไม่เหลือทิ้งไว้ข้ามคืน 2. น้ำล้าง/ทำความสะอาด ไม่ทิ้งลงสู่สิ่งแวดล้อม มีจุดทิ้งเฉพาะ ไม่ไหลสู่พื้นที่อื่น หรือสิ่งแวดล้อม	1. พินิจเครื่องพ่นสารเคมี 2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติหลังการใช้ 3. NA กรณีไม่มีใช้/จ้างเหมา
3.12 ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้หมดแล้วต้องทำลายเพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง	1. ภาชนะบรรจุสารเคมี ที่หมดแล้วมีการกำจัดหรือเก็บไว้ ปลอดภัยก่อนทำลาย 2. กำจัดด้วยการทุบทำลาย ฝังห่าง แหล่งน้ำ 50 เมตร ลึก ไม่น้อยกว่า 50 ซม. 3. ภาชนะบรรจุที่ล้างแล้ว รอการจำหน่าย เก็บเป็นสัดส่วน	1. พินิจภาชนะบรรจุสารเคมี ที่หมดแล้ว 2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติหลังการใช้ 3. NA กรณีไม่มีใช้/จ้างเหมา
3.13 ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่เสื่อมสภาพหรือหมดอายุต้องเก็บในสถานที่เฉพาะและทำลายเพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง	1. มีสถานที่เก็บสารเคมี 2. ภาชนะบรรจุสารเคมี ผลิตเกิน 3 ปี อาจเสื่อมสภาพแล้ว 3. ทำลายโดยส่งทำลาย/กำจัดด้วยการทิ้งสารเคมี (ปริมาณน้อย) บริเวณที่กำหนด ล้าง หรือทุบทำลาย ฝังห่าง แหล่งน้ำ 50 เมตร ลึก ไม่น้อยกว่า 50 ซม.	1. พินิจภาชนะบรรจุสารเคมี ที่เหลือค้าง 2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติหลังการทำลาย 3. NA กรณีไม่มีใช้/จ้างเหมา
3.14 บันทึกรายชื่อหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่เก็บไว้ในสถานที่เก็บ	1. มีสถานที่เก็บสารเคมีต้องมีบันทึก 2. มีบันทึก/บัญชีรายชื่อสารเคมี 3. อนุโลมให้เก็บสถานที่อื่นได้ สามารถเรียกดู/ใช้งานได้ สะดวก รวดเร็ว(ระบุที่	1. พินิจสถานที่เก็บ 2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติ 3. NA กรณีไม่มีใช้/จ้างเหมา

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
	เก็บ ในหมายเหตุ)	
<p>3.15 ผู้ปฏิบัติงานและ/หรือผู้ควบคุมต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้องโดยต้องรู้จักศัตรูพืชการเลือกชนิดและอัตราการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรการเลือกใช้เครื่องพ่นและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3.16 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น</p>	<p>1. สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน/ผู้ควบคุม/เจ้าของสวนโดยใช้ตัวอย่างสารเคมี ซึ่งต้องรู้ข้อมูลอย่างน้อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักศัตรูพืช(โรค/แมลง/วัชพืช) - อัตราการใช้สารเคมี - ปริมาณที่ใช้ต่อพื้นที่ - ระยะเวลาหยุดก่อนเก็บเกี่ยว - ต้องล้างภาชนะบรรจุ 3 ครั้ง แล้วเทกลับในถังฉีดพ่น(กรณีใช้หมดขวด) 	<p>1. พินิจฉลากข้างภาชนะบรรจุ</p> <p>2. สัมภาษณ์ ความรู้ และวิธีการปฏิบัติ</p>
<p>3.17 ขณะปฏิบัติงานผู้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องสวมเสื้อผ้าให้มิดชิดมีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษได้แก่หน้ากากหรือผ้าปิดจมูกถุงมือหมวกและสวมรองเท้าเพื่อป้องกันอันตรายจากสารพิษ</p>	<p>1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงานแต่งกายอย่างไร ต้องสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ(ในชายเสื้อ) หมวก และสวมรองเท้า(ในกางเกง)</p> <p>2. หน้ากากปิดจมูกพองน้ำ ใช้แล้วต้องทิ้งเปลี่ยนใหม่ทุกครั้ง เพราะจะสะสมสารเคมีได้ง่าย</p>	<p>1. พินิจฉลากข้างภาชนะบรรจุให้สารติดการแต่งกายขณะฉีดพ่น (รวมจางหมวก/ถ้ำยรูปยืนยัน)</p> <p>2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติ</p> <p>3. NA กรณีไม่มี/น้ำหมัก</p>
<p>3.18 ผู้พ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องอยู่เหนือลมตลอดเวลารวมถึงต้องระวังละอองฟุ้งกระจายไปปนเปื้อนแปลงใกล้เคียงและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงาน รู้ถึงอันตรายจากลมพัดแรงขณะพ่น มีวิธีการไม่ให้ปลิวไปแปลงข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อมได้</p>	<p>1. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติ</p> <p>2. NA กรณี น้ำหมัก</p>
<p>3.19 ผู้พ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องอาบน้ำสระผมและเปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังการพ่นเสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะพ่นต้องนำไปซักให้สะอาดทุกครั้งโดยซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ</p>	<p>1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงานหลังการพ่นสารเคมี</p> <p>2. การทำความสะอาดเสื้อผ้า</p>	<p>1. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติ</p> <p>2. NA กรณี น้ำหมัก</p>
<p>3.20 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วนเช่นน้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทิชชู่ ฯลฯ</p>	<p>1. มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทิชชู่ ฯลฯ</p>	<p>1. พินิจสถานที่เก็บ และอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ</p>

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
หลายฯลฯ		3. NA กรณี น้ำหนัก
3.21 มีเอกสารคำแนะนำการปฏิบัติกรณที่มีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินแสดงไว้ให้เห็นชัดเจนในบริเวณเก็บสารเคมี	1. สถานที่เก็บสารเคมี มีเอกสาร คำแนะนำกรณีเกิดอุบัติเหตุ ด้านสารเคมี 2. อนุโลมให้เก็บสถานที่อื่นได้ สามารถเรียกดู/ใช้งานได้ สะดวก รวดเร็ว(ระบุที่เก็บ ในหมายเหตุ)	1. พินิจสถานที่เก็บ / เอกสาร แม้ใช้แล้วหมดไปหรือจางหมา 2. NA กรณี น้ำหนัก

4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
<p>(1) แผนควบคุมการผลิต</p> <p>4.1 มีแผนควบคุมการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามวัตถุประสงค์โดยใช้หลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีหรือใช้ข้อมูลจากงานวิจัยที่ได้รับการยอมรับหรือข้อมูลจากทางราชการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านพืชนั้นๆหรือข้อมูลจากคู้ค้าเพื่อกำหนดมาตรการควบคุมในแต่ละขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและ/หรือคุณภาพของผลิตผลและ/หรือสิ่งแวดล้อมและ/หรือสุขภาพความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน</p>	1. มีแผนควบคุมการผลิต และปฏิบัติตามได้แก่ การปลูก การดูแลรักษา การใส่ปุ๋ย ตาม จุด CCP /งานวิจัย ใน <u>ขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย /คุณภาพของผลิตผล/สิ่งแวดล้อม/สุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน</u>	1. พินิจ แผนควบคุมตามเอกสาร หรือติดแสดง 2. สัมภาษณ์ การปฏิบัติตามแผนควบคุม
<p>(2) ปัจจัยการผลิต</p> <p>4.2จัดทำรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มาและรายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิตที่สำคัญเช่นเมล็ดพันธุ์หรือต้นพันธุ์ ปุ๋ยธาตุอาหารเสริมวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ใน</p>	1. มีรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัยการผลิต และรายละเอียด รายการปริมาณวัน/เดือน/ปีที่จัดซื้อ	1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ ปัจจัยการผลิตมีอะไรบ้าง

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
กระบวนการผลิต พร้อมทั้งระบุรายการปริมาณ วัน/เดือน/ปีที่จัดซื้อ		
-เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ 4.3 เมล็ดพันธุ์หรือต้นพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ตรงตามพันธุ์ตามความต้องการของตลาดสามารถตรวจสอบแหล่งที่มา และประวัติของเมล็ดพันธุ์หรือต้นพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ได้	1. มีรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัยการผลิต และรายละเอียด รายการปริมาณวัน/เดือน/ปีที่จัดซื้อแหล่งซื้อ	1. ฟินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ ที่มาของพืชที่ปลูก
4.4 ไม่ปลูกพืชชนิดที่มาจากเมล็ดพันธุ์หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ที่เป็นพืชต่อการบริโภคยกเว้นมีข้อแนะนำในการบริโภคที่ถูกต้อง	1. ไม่ปลูกพืชที่ไม่มีในขอบข่าย 2. มั่นแคว ต้องดูวิธีการเก็บรักษา การปฏิบัติในการปลูก	1. ฟินิจพืชที่ปลูก
4.5 หากมีการคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตรให้ใช้ตามวิธีการและอัตราตามคำแนะนำบนฉลากที่ขึ้นทะเบียนตามกฎหมาย และบันทึกข้อมูลไว้	1. กรณีเมล็ดพันธุ์ ท่อนพันธุ์ คลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยตนเอง ให้ปฏิบัติตามฉลาก	1. ฟินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ การปฏิบัติ 3. NA กิ่งพันธุ์/ไม่คลุก
-ปุ๋ยและสารบำรุงดิน 4.6 มีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดินเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนทั้งในด้าน จุลินทรีย์เคมีและกายภาพสู่ผลิตผลในระดับที่จะ ทำให้ไม่ปลอดภัยต่อการบริโภคโดยใช้ปุ๋ยหรือสารปรับปรุงดินที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1. มีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดินไม่ให้เกิดการปนเปื้อน 2. ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร <u>ยกเว้นโดโลไมท์ ภูไมท์ ปูนขาว ที่ไม่ต้องขึ้นทะเบียน</u> 3. สารปรับปรุงอื่น ต้องขึ้นทะเบียน	1. ฟินิจเลขทะเบียน 2. สัมภาษณ์วิธีการใส่
4.7 หากเกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในฟาร์ม ปุ๋ยอินทรีย์ต้องผ่านกระบวนการหมักหรือย่อย	1. ปุ๋ยอินทรีย์หมักสมบูรณ์ 6 สัปดาห์ 2. มีบันทึกข้อมูล ระบุวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาทำปุ๋ยอินทรีย์	1. ฟินิจ 2. สัมภาษณ์

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
สลายโดยสมบูรณ์หรือผ่านกระบวนการอื่นอย่างเพียงพอที่จะไม่ทำให้เกิดโรคสู่คนทั้งนี้ให้บันทึกข้อมูลที่ระบุวิธีการ วันที่และช่วงเวลาทำปุ๋ยอินทรีย์		3. NA (ไม่ผลิตเอง)
4.8 ไม่ใช้สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย	1. ไม่ใช้สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
4.9 พื้นที่เก็บรักษาผสมและขนย้ายปุ๋ยและสารปรับปรุงดินหรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ต้องแยกเป็นสัดส่วนและอยู่ในบริเวณที่ไม่เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกพืชอาหารและแหล่งน้ำ	1. พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้าย ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วนและอยู่ในบริเวณที่ไม่เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกพืชอาหารและแหล่งน้ำ	1. พิสูจน์สถานที่ 2. สัมภาษณ์วิธีการขนย้าย 3. NA(ใช้แล้วหมดไป/จ้างเหมา)
4.10 ใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมต่อพืชที่ปลูกในอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก	1. ปุ๋ยเกรด 2. ปุ๋ยน้ำ /Hydroponics	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์วิธีการใช้ตามฉลาก 3. NA ไม่ใช้ปุ๋ย
4.11 กรณีปลูกพืชในระบบไฮโดรโปนิกส์ต้องมีการเฝ้าระวังและบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช	1. มีบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช(ไม่อยู่ในคอมพิวเตอร์)	1. พิสูจน์บันทึก 2. NA
(3) เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร 4.12 จัดให้มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	1. มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสม 2. และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
4.13 จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรเป็นสัดส่วนปลอดภัยและง่ายต่อการนำไปใช้งาน		

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
4.14 ตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือรวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน	-มีบันทึกการ / ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น เครื่องตัดหญ้า เครื่องพ่นสารเคมี รถไถ รถขนผลผลิต เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน	1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์
4.15 ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงานเช่น หัวฉีดพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างน้อยปีละครั้งหากพบว่ามีความคลาดเคลื่อนต้องปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานเมื่อนำมาใช้งาน	1.ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงาน เช่น หัวฉีดพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร อย่างน้อยปีละครั้งหรือเครื่อง ชั่ง ตวง วัด 2.ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่	1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ การปฏิบัติ 3. NA กรณีจ้างเหมา
4.16 ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรรวมทั้งภาชนะที่ใช้ในการบรรจุและขนส่งผลิตผลทุกครั้งก่อนการใช้งานและหลังใช้งานเสร็จแล้ว	-เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรรวมทั้งภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขนส่งผลิตผล ทำความสะอาด ก่อนการใช้งานถ้ามีการปนเปื้อน และหลังใช้งานเสร็จแล้ว	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
(4) การจัดการในขั้นตอนการผลิต 4.17 มีการจัดการระบบการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า	- ระบบการผลิต เพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า	1. พินิจข้อกำหนด 2. สัมภาษณ์การปฏิบัติตามคู่ค้า 3. NA : ผู้รับซื้อไม่กำหนด
(5) การกำจัดของเสียและสิ่งของที่ไม่ใช้ หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต 4.18 ส่วนของพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องเผาทำลายนอกแปลงปลูกโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	- ส่วนของพืชที่มีโรคเข้าทำลาย ต้องเผาทำลายนอกแปลงปลูก	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
4.19 แยกประเภทของเสียและสิ่งของที่ไม่ใช้หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจนรวมทั้งมีที่ทิ้งขยะให้เพียงพอหรือระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจนรวมถึง	1. แยกประเภทของเสียและสิ่งของที่ไม่ใช้หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจน 2. มีที่ทิ้งขยะให้เพียงพอ/ระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
มีการลดของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต		

5.การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
5.1 ต้องเก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมโดยผลิตผลมีคุณภาพตามความต้องการของตลาดหรือตามข้อกำหนดของลูกค้า	1. เก็บเกี่ยวผลิตผลตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของลูกค้า	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
5.2 การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะเพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภค	1. ผู้ปฏิบัติงาน ต้องรู้ถึงการปนเปื้อนในผลิตผล ขณะการเก็บเกี่ยว และมีมาตรการปฏิบัติ	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ (รวมจ้างเหมาด้วย)
5.3 คัดแยกผลิตผลที่ไม่ได้คุณภาพออกหากมีการคัดแยกชั้นคุณภาพและขนาดก่อนจำหน่ายให้คัดแยกชั้นคุณภาพและขนาดของผลิตผลตามข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตรที่กำหนดสำหรับผลิตผลแต่ละชนิดหรือตามข้อกำหนดของลูกค้า	1. มีการคัดแยกผลิตผล	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
5.4 ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะเพื่อป้องกันการซ้ำหรือเป็นรอยตำหนิของผลิตผลเนื่องจากการเก็บเกี่ยว	1. ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ ในการเก็บเกี่ยว	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
5.5 ป้องกันการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสู่ผลิตผลที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุในแปลงปลูกแล้วและไม่วางผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้วสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง	1. มีมาตรการป้องกันการปนเปื้อนผลิตผลที่มีการคัดเลือก หรือบรรจุแล้ว และไม่วางสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
5.6 แยกภาชนะบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้ายเพื่อป้องกันการปนเปื้อน	1. แยกภาชนะบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
5.7 อุปกรณ์ภาชนะบรรจุและวัสดุที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรงต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน	1. อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ เก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว ที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรงต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน เช่น พลาสติก ที่ทำความสะอาดแล้ว หรือมีวัสดุรองที่สะอาด หรือมีมาตรการจัดการไม่ให้เกิดการปนเปื้อน	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
5.8 ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้สะอาด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และตรวจสอบให้ มีสภาพพร้อมใช้งาน	1. ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้สะอาด และตรวจสอบให้ มีสภาพพร้อมใช้งาน	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
5.9 จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ภาชนะบรรจุ และวัสดุให้เป็นสัดส่วนโดยแยกออกจากวัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือสารเคมีอื่นๆปุ๋ยและ สารปรับปรุงดินและให้มีการป้องกันการปนเปื้อน จากสัตว์พาหะนำโรค	1. มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ ให้เป็นสัดส่วน และให้มี มาตรการป้องกัน การปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ 3. NA : เหมาะสม หรือ ใช้ของผู้รับซื้อทั้งหมด
5.10 จัดแยกผลิตภัณฑ์ด้วยคุณภาพกับผลิตภัณฑ์ที่มี คุณภาพรวมถึงมีแผนการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ ด้วยคุณภาพและตรวจสอบการคละปนของผลิตภัณฑ์ ด้วยคุณภาพ	1. มีแผนการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ด้วยคุณภาพ เช่น ผลเล็ก บิดเบี้ยว เสียหายบางส่วน นำไปให้ปลา ทำปุ๋ยหมัก และตรวจสอบการคละปนของ ผลิตภัณฑ์ด้วยคุณภาพ	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ 3. NA : ผู้ซื้อไม่กำหนด และรับซื้อทั้งหมด(เหมาะสม)
5.11 สถานที่ที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจาก การปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์	1. สถานที่จัดการหลังการเก็บเกี่ยว ต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความ เสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์ เช่น นก หนู จิ้งจก	1. พิสูจน์ 3. NA : เหมาะสม
5.12 หากพบความเสี่ยงในการปนเปื้อนอันตราย ทางกายภาพจากอุปกรณ์และเครื่องมือให้มี	1. มีมาตรการป้องกัน หากพบความเสี่ยงในการปนเปื้อนอันตรายทางกายภาพ จากอุปกรณ์และเครื่องมือ	1. พิสูจน์ อุปกรณ์และ เครื่องมือ

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
มาตรการป้องกัน		2. NA: ไม่มีความเสี่ยง
5.13 ป้องกันสัตว์เลี้ยงไม่ให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา หากมีความเสี่ยงในการเป็นพาหะนำโรคให้มี มาตรการป้องกัน	1. มีมาตรการป้องกันสัตว์เลี้ยงไม่ให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่ เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
5.14 หากมีการใช้เหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์ พาหะนำเชื้อต้องจัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยง ต่อการปนเปื้อนสู่ผลิตผลภาชนะบรรจุและวัสดุ รวมถึงให้มีการบันทึกข้อมูล	1. จุดวางเหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ เช่น หนู ต้องจัดวางใน บริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลิตผล ภาชนะบรรจุ และวัสดุ รวมถึงให้มีการบันทึกข้อมูล	1. พินิจจุดวางเหยื่อ/กับ ดัก บันทึก 2. สัมภาษณ์ 3. NA: ไม่มีการกระทำนี้

6.การพักผลิตผล การขนย้ายในแปลงปลูกและเก็บรักษา

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจ ประเมิน
6.1 มีการจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้ายพักผลิตผลและ/หรือเก็บรักษาผลิตผลเพื่อ ป้องกันการปนเปื้อนจากอันตรายและสิ่งแปลกปลอมที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภคและคุณภาพของ ผลิตผล	1. มีการจัดการด้าน สุขลักษณะของสถานที่และ วิธีการขนย้าย พักผลิตผล และ/หรือเก็บ รักษาผลิตผล เช่น สถานที่ วางผลิตผลสะอาด เป็น สัดส่วน หรือขณะขนย้าย และไม่วางกับพื้นดิน	1. พินิจ สถานที่ การ ขนย้ายผลผลิต 2. สัมภาษณ์
6.2 ใช้วัสดุปูรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้วเพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งปฏิกูลเศษดินและสิ่ง สกปรกหรือสิ่งที่เป็นอันตรายอื่นๆจากพื้นดิน	1. มีวัสดุปูรองพื้นในบริเวณ พักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว และต้องสะอาด	1. พินิจการ วาง/พัก ผลผลิต

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
		2. สัมภาษณ์
6.3 ไม่ใช้พาหนะที่ขนย้ายหรือขนส่งวัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือปุ๋ยหรือสารปรับปรุงบำรุงดินในการขนย้ายหรือขนส่งผลิตผลเพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภคในกรณีที่ไม่สามารถแยกพาหนะในการขนย้ายหรือขนส่งได้ต้องทำความสะอาดพาหนะเพื่อป้องกันการปนเปื้อนดังกล่าวรวมถึงมีการบันทึกการใช้พาหนะขนส่ง	1. ไม่ใช้พาหนะ ขนย้ายหรือขนส่งวัตถุอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย หรือสารปรับปรุงบำรุงดินในการขนย้ายผลิตผล 2. ถ้าใช้ร่วมกัน ต้องบันทึกการใช้ และการทำความสะอาด	1. พินิจบันทึก 2. สัมภาษณ์ 3. NA ไม่มีพาหนะ - ผู้ปฏิบัติงานไม่จัดเป็นพาหนะ
6.4 เลือกใช้ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขึ้นต้นเพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสมมีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี	1. เลือกใช้ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขึ้นต้น เพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม หรือมีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
6.5 การจัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวในแปลงปลูกต้องเหมาะสมสามารถป้องกันการเกิดรอยแผลที่ผลิตผลจากการขีดหรือการกระทบทั้งปัญหาการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องจากความร้อนและแสงแดด	1. จัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้วป้องกันการเกิดรอยแผล การขีด หรือการกระทบ 2. ป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องจาก	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
	ความร้อนและแสงแดด	
6.6 การขนย้ายผลิตผลในแปลงปลูกให้ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภคได้	1. ขนย้ายผลิตผลในแปลงปลูกให้ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภค	1. พินิจ ภาชนะบรรจุ วิธีการ 2. สัมภาษณ์
6.7 กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพจำเป็นต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง	1. กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพจำเป็นต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง	1. พินิจวิธีการ 2. สัมภาษณ์ 3. NA : ทุเรียน
6.8 พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายต้องสามารถรักษาคุณภาพของผลิตผล	1. พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายผลิตผลต้องสามารถรักษาคุณภาพ เช่น ห้องเย็น	
6.9 ให้ขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวังและขนส่งไปยังจุดรวบรวมสินค้าทันทีที่เก็บเกี่ยวและ/หรือหลังการตัดแต่งคัดคุณภาพหรือคัดขนาดแล้ว	1.ขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวัง	1. พินิจวิธีการ วิธีการขนย้าย 2. สัมภาษณ์

7. สุลักษณ์ะส่วนบุคคล

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
7.1 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจหรือได้รับการฝึกอบรมสุลักษณ์ะส่วนบุคคลเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกสุลักษณ์ะ	1. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุลักษณ์ะส่วนบุคคล รวมถึงลูกจ้างเหมา 2. รู้จักเชื้อโรคที่สามารถติดต่อในผลิตผลได้ เช่น อีโคไลด์สโมเนลล่า ชิเคลล่า	1. พินิจบันทึก ใบประกาศ เอกสาร 2. สัมภาษณ์ความรู้

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
	ที่ทำให้เกิดห้องว่าง	
7.2 ผู้ที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรงโดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์	1. ผู้ที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคล เช่น ไม่เป็นโรคติดต่อ และมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ เช่น ล้างมือ มีผ้าปิดปาก ผ้ากันเปื้อน	1. พินิจวิธีการตัดแยกตัดแต่ง 2. สัมภาษณ์
7.3 มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานสามารถป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลิตผล	1. มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอ เช่น จุดล้างมือ ห้องสุขา และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลิตผล	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
7.4 กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบเพื่อตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์	1. กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบ	1. บันทึก การป่วย 2. สัมภาษณ์
7.5 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	1. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง วิเคราะห์สารพิษในร่างกาย	1. พินิจผลตรวจเลือดหาสารพิษ 2. สัมภาษณ์ 3. NA : ไม่ใช้สารเคมี
7.6 จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน	1. มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น จุดพัก ที่พักอาศัย วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ พาหนะ	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
7.7 จัดการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ	1. หลักฐานการอบรม/อธิบาย ให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ เช่น บันทึกพร้อมรายชื่อผู้อบรม (รวมจ้างเหมา)	1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงาน วันที่ได้รับอบรม

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
7.8 เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	1. หลักฐานการอบรม/ความรู้ GAP ฟิช เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงาน เช่น ฐ จากเอกสาร บันทึกอบรม ใบประกาศ ต้องมีเอกสารด้วย (รวมจ้างเหมา)	1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ เจ้าของฟาร์ม และผู้ปฏิบัติงาน วันที่ได้รับอบรม

8.บันทึกข้อมูลและการตามสอบ

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
(1) เอกสารและบันทึกข้อมูล		
8.1 มีบันทึกข้อมูลการใช้น้ำที่มีรายละเอียดต่างๆ เช่นชนิดพืชวันที่สถานที่และปริมาณน้ำใช้หรือระยะเวลาให้น้ำ (ข้อกำหนดข้อ 1.1.5 และ 1.1.6)	1.มีบันทึกข้อมูลการใช้น้ำ มีรายละเอียดต่างๆ เช่น ชนิดพืช วันที่ สถานที่ และ ปริมาณน้ำใช้ หรือระยะเวลาให้น้ำ รวมถึงอาศัยน้ำฝน ปริมาณน้ำฝน วันฝนตก	1. พินิจ 2. NA: ใช้น้ำใต้ดิน
8.2 มีบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมีฆ่าเชื้อในดิน (ข้อกำหนดข้อ 2.4)	- มีบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมีฆ่าเชื้อในดิน	1. พินิจ 2. NA: ไม่มีการใช้
8.3 มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก(ข้อกำหนดข้อ 2.9)	- มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก	1. พินิจ
8.4 มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรทุกครั้งที่ใช้อย่างน้อยให้ระบุชนิดพืชชนิดสารเคมีวัตถุประสงค์การใช้วันที่ใช้อัตราและวิธีการใช้วันที่เก็บเกี่ยวและชื่อผู้ปฏิบัติงาน (ข้อกำหนดข้อ 3.1)	- มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรทุกครั้งที่ใช้	1. พินิจ 2. NA: ไม่มีการใช้
8.5 มีบันทึกข้อมูล/หลักฐานการได้มาของวัตถุอันตรายทางการเกษตรและมีบันทึกรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่จัดเก็บ (ข้อกำหนดข้อ 3.4และ 3.14)	- มีบันทึกข้อมูล/หลักฐานการได้มาของวัตถุอันตรายทางการเกษตร	1. พินิจ 2. NA: ไม่มีการใช้

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
8.6 มีบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาและการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดินเช่นวันที่ชนิดปริมาณอัตราที่ใช้วิธีการใช้ช่วงระยะเวลาของการปลูกพืชที่มีการใช้ปุ๋ยและชื่อผู้ปฏิบัติงาน (ข้อกำหนดข้อ 4.2)	- มีบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาและการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน	1. พิสูจน์
8.7 มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตผล (ข้อกำหนดข้อ 5.2)	- มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว ที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตผล	1. พิสูจน์
8.8 มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของผลิตผล (ข้อกำหนดข้อ 5.3 และ 5.10)	- เช่น การห่อผล การล้างผลผลิต การบรรจุ ไร่เป็นคู่มือ/ เอกสาร/ ป้าย / ประกาศ	1. พิสูจน์
8.9 มีบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ (ข้อกำหนดข้อ 5.14)	- มีบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ	1. พิสูจน์ 2. NA: ไม่มีการใช้
8.10 มีบันทึกข้อมูลการใช้พาหะขนส่ง (ข้อกำหนดข้อ 6.3)	1. มีบันทึกการล้างทำความสะอาดพาหะขนส่งย้ายสารเคมี และขนส่งผลผลิต	1. พิสูจน์ 2. NA: ไม่มีการใช้
8.11 มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรมและ/หรือเก็บหลักฐานผลการตรวจสุขภาพและ/หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล (ข้อกำหนดข้อ 7.1, 7.5, 7.7 และ 7.8)	1. มีบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรม และ/หรือเก็บหลักฐานผลการตรวจสุขภาพ และ/หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล	1. พิสูจน์
8.12 จัดทำเอกสารหรือแบบบันทึกให้เป็นปัจจุบันสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้นๆรวมทั้งมีการบันทึกข้อมูลให้ครบถ้วนและลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึกข้อมูล	- มีแบบบันทึก ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้ง	1. พิสูจน์
8.13 มีการจัดเก็บเอกสารและ/หรือบันทึกข้อมูลเป็นหมวดหมู่แยกเป็นฤดูกาลผลิตแต่ละฤดูกาลเพื่อ	- มีบันทึกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ แยกเป็นฤดูกาลผลิตแต่ละฤดูกาล	1. พิสูจน์

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
สะดวกต่อการตรวจสอบและการนำมาใช้		
<p>(2)การตามสอบและการทบทวนวิธีปฏิบัติ</p> <p>-การตามสอบ</p> <p>8.14 ผลผลิตที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษาและขนย้ายหรือบรรจุเพื่อจำหน่ายต้องมีการระบุรุ่นผลผลิตหรือติตรหัสหรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิตหรือวันที่เก็บเกี่ยวให้สามารถตรวจสอบที่มาของผลผลิตได้</p>	<p>- ระบุรุ่นผลผลิต หรือติตรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว</p>	<p>1. พิสูจน์</p>
<p>8.15 ในกรณีมีการจำหน่ายผลผลิตต้องบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อผลผลิตหรือแหล่งที่นำผลผลิตไปจำหน่ายรวมถึงปริมาณที่จำหน่าย</p>	<p>- มีบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อผลผลิต</p>	<p>1. พิสูจน์</p>
<p>8.16 เก็บรักษาทันทีข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้อย่างน้อย 2 ปีของการผลิตติดต่อกันหรือตามที่ผู้ประกอบการหรือประเทศคู่ค้าต้องการเพื่อให้สามารถตามสอบและเรียกคืนสินค้าเมื่อเกิดปัญหาได้</p>	<p>- มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน</p>	<p>1. พิสูจน์</p>
<p>8.17 กรณีพบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยต้องแยกผลผลิตและป้องกันไม่ให้มีการนำไปจำหน่ายหากพบหลังจากจำหน่ายแล้วให้รับแจ้งผู้ซื้อผลผลิตทันที</p>	<p>- มีบันทึกข้อมูลการแจ้งข้อมูล</p>	<p>1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ 2. NA: ไม่มีปัญหา</p>
<p>8.18 กรณีที่พบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยให้สืบหาสาเหตุและหา</p>	<p>- มีบันทึกข้อมูลปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา</p>	<p>1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์</p>

ข้อกำหนด / เกณฑ์กำหนด	เกณฑ์การตรวจประเมิน	วิธีการตรวจประเมิน
แนวทางแก้ปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีกและให้มีการบันทึกข้อมูล		2. NA: ไม่มีปัญหา
<p>-การทบทวนวิธีปฏิบัติ</p> <p>8.19 ทบทวนการปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีหรือทบทวนบันทึกข้อมูลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อให้มั่นใจในกระบวนการผลิตและปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์รวมถึงเก็บบันทึกข้อมูลการทบทวนและแก้ไขไว้</p>	- มีบันทึกข้อมูลการทบทวนและแก้ไข	1. พินิจ
8.20 มีการแก้ไขข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้องและเก็บบันทึกข้อมูลการแก้ปัญหาข้อร้องเรียนไว้	- มีบันทึกข้อมูล	1. พินิจ 2. NA: ไม่มีปัญหา

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ข้อกำหนด/เกณฑ์กำหนดมาตรฐาน GAP ฟ้าอาหารและ ASEAN GAP

รายการ	ข้อกำหนด	Module			
		ความปลอดภัย อาหาร (FS)	สิ่งแวดล้อม (EN)	คุณภาพของ ผลิตผล (PQ)	สุขภาพ ความ ปลอดภัย และ สวัสดิภาพของ ผู้ปฏิบัติงาน (WHSW)
1. น้ำ	ข้อ 1.1	✓			
	ข้อ 1.2	✓			
	ข้อ 1.3	✓			
	ข้อ 1.4	✓			
	ข้อ 1.5			✓	
	ข้อ 1.6		✓		
	ข้อ 1.7		✓		
	ข้อ 1.8		✓		
	ข้อ 1.9		✓		
	ข้อ 1.10		✓		
	ข้อ 1.11			✓	
	ข้อ 1.12	✓			
	ข้อ 1.13	✓			
	ข้อ 1.14	✓			

หมายเหตุ

1. FS เป็นคำย่อของ Food Safety
2. PQ เป็นคำย่อของ Produce Quality
3. EN เป็นคำย่อของ Environmental Management
4. WHSW เป็นคำย่อของ Worker Health, Safety, Welfare

รายการ	ข้อกำหนด	หมวด			
		ความปลอดภัย อาหาร (FS)	คุณภาพของ ผลิตผล (PQ)	สิ่งแวดล้อม (EN)	สุขภาพ ความ ปลอดภัย และ สวัสดิภาพของ ผู้ปฏิบัติงาน (WHSW)
2. พื้นที่ปลูก	ข้อ 2.1	✓			
	ข้อ 2.2	✓			
	ข้อ 2.3	✓			
	ข้อ 2.4		✓		
	ข้อ 2.5		✓		
	ข้อ 2.6	✓	✓	✓	✓
	ข้อ 2.7		✓		
	ข้อ 2.8		✓		
	ข้อ 2.9	✓			
	ข้อ 2.10	✓			
	ข้อ 2.11		✓		
3. วัตถุดิบทราย ทางการเกษตร	ข้อ 3.1	✓			
	ข้อ 3.2	✓			
	ข้อ 3.3	✓			
	ข้อ 3.4	✓			
	ข้อ 3.5	✓			
	ข้อ 3.6	✓			
	ข้อ 3.7	✓	✓		
	ข้อ 3.8	✓			
	ข้อ 3.9	✓			✓
		ข้อ 3.10	✓	✓	

รายการ	ข้อกำหนด	หมวด			
		ความปลอดภัย อาหาร (FS)	คุณภาพของ ผลิตผล (PQ)	สิ่งแวดล้อม (EN)	สุขภาพ ความ ปลอดภัย และ สวัสดิภาพของ ผู้ปฏิบัติงาน (WHSW)
	ข้อ 3.11		✓		
	ข้อ 3.12	✓			✓
	ข้อ 3.13	✓			
	ข้อ 3.14	✓			
	ข้อ 3.15	✓			✓
	ข้อ 3.16				✓
	ข้อ 3.17				✓
	ข้อ 3.18		✓		✓
	ข้อ 3.19				✓
	ข้อ 3.20				✓
	ข้อ 3.21				✓
4. การจัดการ คุณภาพใน กระบวนการ ผลิตก่อนการ เก็บเกี่ยว	ข้อ 4.1	✓	✓	✓	✓
	ข้อ 4.2	✓			
	ข้อ 4.3			✓	
	ข้อ 4.4	✓			
	ข้อ 4.5	✓	✓	✓	✓
	ข้อ 4.6	✓			
	ข้อ 4.7	✓			
	ข้อ 4.8	✓			
	ข้อ 4.9	✓			
	ข้อ 4.10			✓	

รายการ	ข้อกำหนด	หมวด			
		ความปลอดภัย อาหาร (FS)	คุณภาพของ ผลิตผล (PQ)	สิ่งแวดล้อม (EN)	สุขภาพ ความ ปลอดภัย และ สวัสดิภาพของ ผู้ปฏิบัติงาน (WHSW)
	ข้อ 4.11	✓	✓		
	ข้อ 4.12				✓
	ข้อ 4.13				✓
	ข้อ 4.14				✓
	ข้อ 4.15	✓			
	ข้อ 4.16	✓			
	ข้อ 4.17	✓	✓	✓	✓
	ข้อ 4.18		✓		
	ข้อ 4.19		✓		
6. การพัก ผลิตผล การขนย้ายใน แปลงปลูก และ เก็บรักษา	ข้อ 6.1	✓		✓	
	ข้อ 6.2	✓			
	ข้อ 6.3	✓			
	ข้อ 6.4	✓			
	ข้อ 6.5			✓	
	ข้อ 6.6	✓			
	ข้อ 6.7			✓	
	ข้อ 6.8			✓	
	ข้อ 6.9	✓			
7. สุขลักษณะ ส่วนบุคคล	ข้อ 7.1	✓			✓
	ข้อ 7.2	✓			
	ข้อ 7.3	✓			✓

รายการ	ข้อกำหนด	หมวด			
		ความปลอดภัย อาหาร (FS)	คุณภาพของ ผลิตผล (PQ)	สิ่งแวดล้อม (EN)	สุขภาพ ความ ปลอดภัย และ สวัสดิภาพของ ผู้ปฏิบัติงาน (WHSW)
	ข้อ 7.4	✓			
	ข้อ 7.5				✓
	ข้อ 7.6				✓
	ข้อ 7.7				✓
	ข้อ 7.8				✓
8. บันทึกข้อมูล และการตาม สอบ	ข้อ 8.1		✓	✓	
	ข้อ 8.2		✓		
	ข้อ 8.3	✓			
	ข้อ 8.4	✓			
	ข้อ 8.5	✓			
	ข้อ 8.6	✓			
	ข้อ 8.7	✓			
	ข้อ 8.8			✓	
	ข้อ 8.9	✓			
	ข้อ 8.10	✓			
	ข้อ 8.11	✓		✓	
	ข้อ 8.12	✓	✓	✓	✓
	ข้อ 8.13	✓	✓	✓	✓
	ข้อ 8.14	✓			
	ข้อ 8.15	✓			
	ข้อ 8.16	✓			
	ข้อ 8.17	✓			

รายการ	ข้อกำหนด	หมวด			
		ความปลอดภัย อาหาร (FS)	คุณภาพของ ผลิตผล (PQ)	สิ่งแวดล้อม (EN)	สุขภาพ ความ ปลอดภัย และ สวัสดิภาพของ ผู้ปฏิบัติงาน (WHSW)
	ข้อ 8.18	✓			
	ข้อ 8.19	✓	✓	✓	✓
	ข้อ 8.20	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

รายการ	ร้อยละ
1. เพศ	
- ชาย	64.42
- หญิง	35.58
2. อายุ (ปี)	
- 20 - 25	1.69
- 26 - 30	11.81
- 31 - 35	6.29
- 36 - 40	16.87
- มากกว่า 40	63.34
3. ระดับการศึกษา	
- ต่ำกว่ามัธยมปลาย/ปวช.	59.05
- มัธยมปลาย/ปวช.	18.86
- อนุปริญญา	12.42
- ปริญญาตรี	7.06
- สูงกว่าปริญญาตรี	2.61
4. ประสบการณ์การผลิต (ปี)	
- น้อยกว่า 1	1.69
- 1 - 2	19.33
- 2 - 3	10.89
- 3 - 4	11.81
- 4 - 5	4.14
- 5 ขึ้นไป	52.15
5. พื้นที่ปลูก (ไร่)	
- น้อยกว่า 1	25.15
- 1 - 2	6.75
- 2 - 3	3.37
- 3 - 4	66.13
- 4 - 5	13.34
- มากกว่า 5 ไร่	45.09
6. สถานที่จำหน่าย	
- ตลาดทั่วไป	46.78
- บริษัทคู่สัญญา	12.12
- บริษัทส่งออก	38.96
- อื่นๆ	2.15

ตารางที่ 7 ผลกระทบของมาตรฐาน GAP พืชอาหารที่เทียบเคียงข้อกำหนดตามมาตรฐาน ASEAN GAP ต่อการปฏิบัติของเกษตรกร

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
ข้อกำหนดที่ 1 น้ำ 1.1 น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต ต้องมาจากแหล่งที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตภัณฑ์ที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน ให้อุณหภูมิเย็น	-น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตไหลผ่านชุมชน	0.1	-ทำสระหรือบ่อบำบัดน้ำก่อนนำไปใช้ในกระบวนการผลิต	0.1	94.60	4.90	0.20	0.30
1.2 กรณีใช้น้ำเสียจากโรงงานฯ หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน ได้พิสูจน์แล้วว่า น้ำ ผ่านการบำบัดน้ำเสีย และนำมาใช้ในกระบวนการผลิตได้	-น้ำที่ใช้ไหลผ่านชุมชน / เหมืองแร่เก่า	0.1	-ทำสระหรือบ่อบำบัดน้ำก่อนนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและมีการเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจวิเคราะห์ค่าความปลอดภัย	0.1				
			-ปลูกพืชดูดซับสารตกค้างโลหะหนักเพื่อบำบัดน้ำในบ่อบำบัด	0.1				
1.3 น้ำที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยวต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มหรือเทียบเท่า โดย ให้ความสำคัญกับน้ำที่สัมผัสผลผลิตส่วนที่บริโภคได้ หรือน้ำที่ตกค้างบนผลผลิตที่มีพื้นผิวไม่เรียบ	-ใช้น้ำบ่อ / สระขุด / น้ำบาดาล / น้ำคลองชลประทาน ในการล้างผลผลิต	0.5	-ทำที่พักน้ำก่อนนำไปใช้ในการล้างผลผลิตและมีการเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจวิเคราะห์ค่าความปลอดภัยที่เทียบเท่าน้ำดื่ม	0.5	94.60	3.70	0.50	1.20
1.4 เปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอสำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ หรือถ้ามีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ให้มีระบบการลดปริมาณการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ และ/หรือวัตถุอันตรายทางการเกษตร	-	-	-	-	0	0	0	100.0
1.5 มีการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำ ให้สะอาดตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ สำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์	-	-	-	-	89.60	3.10	0.00	7.30

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
1.11 บำรุงรักษาระบบการให้น้ำ และดูแลให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	-ระบบให้น้ำชำรุดเสียหายและมีสิ่งปนเปื้อนไปกับระบบการให้น้ำ	3.1	-ดูแลรักษาวัสดุและระบบให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.1				
1.6 เก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มการผลิต และในช่วงเวลาที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยง ต่อการปนเปื้อน	-	-	-	-	72.20	2.00	0.20	25.60
1.7 มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งาน เช่น น้ำจากห้องสุชา น้ำทิ้งต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ	-น้ำทิ้งจากการชำระล้างไหลปนเปื้อนน้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต	0.9	-ทำท่อระบายน้ำจากการชำระล้างไหลแยกกลางท่อน้ำทิ้ง	0.9				
	-น้ำจากห้องสุขามีโอกาสไหลปนเปื้อนน้ำที่ใช้ในการผลิต	0.2	-ทำท่อระบายน้ำจากห้องสุขาไหลแยกกลางท่อน้ำทิ้ง	0.2	95.60	2.90	0.20	1.30
1.8 น้ำที่ใช้ละลายปุ๋ย และวัตถุดิบทรายทางการเกษตร ควร มีคุณภาพที่ดี	-ใช้น้ำในแม่น้ำ / น้ำคลอง ผสมวัตถุอันตราย	4.6	-ใช้น้ำประปา / น้ำจากบ่อกักน้ำสะอาด / น้ำฝน ในการผสมฯ	4.6	83.90	4.30	0.30	11.50
1.9 มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับความต้องการของพืช และความชื้นของดิน	-	-	-	-				
1.10 มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสม เพื่อลดการสูญเสียน้ำและความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ	-ให้น้ำในปริมาณที่มากเกินไปและไหลปนเปื้อนลงสู่แม่ลำคลอง	5.3	-ติดตั้งระบบให้น้ำที่เหมาะสมแก่ความต้องการของพืช เช่นน้ำหยด สปริงเกอร์	3.2				
			-ให้น้ำแบบร่อง	2.1	95.10	1.80	0.30	2.80
1.14 เลือกแหล่งปลูกที่มีน้ำเพียงพอในการผลิตพืชให้มีคุณภาพ	-	-	-	-				
1.12 แหล่งน้ำสำหรับการเกษตรไม่ควรเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นจากการทำลายสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-				
1.13 มีการอนุรักษ์แหล่งน้ำ และสภาพแวดล้อม	-บ่อน้ำเสี่ยงต่อการพังทลายและมีสิ่งปนเปื้อนไหลปนเข้าบ่อ	2.9	-ปลูกพืชตามคันดินบ่อ เพื่อป้องกันการพังทลายของบ่อน้ำ	2.4	95.10	2.90	0.00	2.00

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
			-ไม่ทิ้งขยะ และป้องกันการปนเปื้อนลงบ่อ	0.5				
เฉลี่ย		17.7		17.8	88.24	2.85	0.17	8.74
ข้อกำหนดที่ 2 พื้นที่	-อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมในรัศมี 5 กิโลเมตร	0.3	-ปลูกพืชเป็นแนวกันชนจากแปลงข้างเคียงที่มีการใช้สารเคมี	0.4	94.50	4.60	0.30	0.60
2.1 พื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายในผลิตภัณฑ์ หากมีความเสี่ยงฯ ให้วิเคราะห์ดิน และเก็บผลวิเคราะห์ฯ ไว้เป็นหลักฐาน	-แปลงข้างเคียงเป็นแปลงที่มีการใช้สารเคมี	4.2	-ชิงแสดนเพื่อลดปัญหาการฟุ้งกระจายของการใช้สารเคมีจากแปลงข้างเคียง	4.1				
	-วัสดุเพาะมีการใช้วัตถุอันตราย	0.1	ทำความสะอาดวัสดุเพาะปลูก	2.0				
2.2 กรณีจำเป็นต้องใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่ามีวิธีการบำบัดที่ลดการปนเปื้อนสู่ระดับที่ปลอดภัยได้	-	-	-	-				
2.3 หากใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้รมหรือราดเพื่อฆ่าเชื้อในดินและวัสดุปลูก ให้บันทึกข้อมูล ชนิดวัตถุอันตรายทางการเกษตร วันที่ใช้ อัตราการใช้ วิธีใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเก็บบันทึกไว้เป็นหลักฐาน	-บันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ราดหรือรมเพื่อฆ่าเชื้อในดินไม่ครบถ้วน	5.4	-บันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรให้ครบถ้วนโดยมีรายละเอียดชนิดวัตถุอันตราย วันที่ใช้ อัตรา วิธี ชื่อผู้ปฏิบัติงาน	5.4	91.20	5.40	0.00	3.40
2.4 พื้นที่ในการผลิต ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-พื้นที่ในการผลิตไม่มีเอกสารสิทธิ์	4.8	-ทำหนังสือขอใช้ประโยชน์จากเจ้าของพื้นที่	4.8	94.90	4.40	0.20	0.50

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
2.5 เก็บตัวอย่างดินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิต และในช่วงที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยงๆ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บผลการวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน	-	-	-	-	94.90	2.30	0.00	2.80
2.6 พื้นที่ปลูกใหม่ ควรเป็นพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากมีผลกระทบ ควรมีมาตรการในการลดหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น	-	-	-	-				
2.9 มีการดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืชเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน	-ไม่มีการดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืชเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน	3.7	-ใช้มีวัสดุคลุมดิน -ปลูกพืชลดการพังทลายของดิน -ปลูกพืชตามแนวระดับ ขึ้นบันได	3.0 0.5 0.2	95.20	3.50	0.20	1.10
2.10 ปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน และไม่มีความเสี่ยงที่ทำให้เกิด	-	-	-	-				
2.7 มีการวางแผนผังแปลง จัดทำแปลง หรือปรับปรุงผังแปลง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยอาหาร สิ่งแวดล้อม คุณภาพผลิตผล และสุขภาพความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน	-การวางแผนผังแปลงยังไม่ถูกต้อง	3.7	-วางแผนผังแปลงโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยอาหาร คุณภาพผลิตผล สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน	3.7	94.60	3.50	0.20	1.70
2.8 การจัดทำรหัสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลง โดยระบุ ชื่อเจ้าของพื้นที่ สถานที่ติดต่อ ชื่อผู้ดูแล (ถ้ามี) ที่ตั้งแปลง แผนผังที่ตั้งแปลง แผนผังแปลงปลูก ชนิดพืช และพันธุ์ ที่ปลูก	-การจัดทำข้อมูลยังไม่ครบถ้วน	0.7	-จัดทำข้อมูลแปลงปลูกโดยประกอบด้วยรหัสแปลง และข้อมูลประจำแปลงที่มีชื่อเจ้าของพื้นที่ สถานที่ติดต่อ ผู้ดูแล ที่ตั้งแปลง แผนผังที่ตั้งแปลงปลูก	0.7	74.10	3.80	0	22.10

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
			ชนิดพืช พันธุ์ที่ปลูก					
2.11 จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี	-ไม่มีประวัติการใช้ประโยชน์ที่ดิน	3.1	-จัดทำบันทึกข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและเก็บรักษาการจัดทำข้อมูลอย่างน้อย 2 ปี	3.1				
เฉลี่ย		26.0		26.0	91.37	3.94	0.11	4.58
ข้อกำหนดที่ 3 วัตถุอันตรายทางการเกษตร								
3.1 ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำ หรืออ้างอิงคำแนะนำของ กรมวิชาการเกษตร หรือตามฉลากที่ขึ้นทะเบียน หยุดใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรก่อนเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำในฉลาก หรือคำแนะนำของทางราชการ กรณีสงสัยให้สุ่มผลิตผล วิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตผล ถ้าผลวิเคราะห์ เกินค่ามาตรฐาน ให้ตรวจสอบหาสาเหตุ และแก้ไข รวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานหยุดใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรก่อนเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำในฉลาก หรือคำแนะนำของทางราชการ กรณีสงสัยให้สุ่มผลิตผล วิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตผล ถ้าผลวิเคราะห์ เกินค่ามาตรฐาน ให้ตรวจสอบหาสาเหตุ และแก้ไข รวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน	-เกษตรกรบางรายใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามความเคยชิน	0.1	-ใช้ตามคำแนะนำของหน่วยงานราชการ -ใช้ตามคำแนะนำของจนท. ส่งเสริม / จนท.บริษัท	0.1 0.1				
	-เกษตรกรบางรายซื้อหาวัตถุอันตรายทางการเกษตรโดยใช้ตามเพื่อน คน รู้จัก หรือร้านค้าตัวแทนจัดจำหน่ายแนะนำ	0.1	-ใช้ตามคำแนะนำของฉลากข้างขวด / กล่องบรรจุ -เก็บตัวอย่างพืชเพื่อวิเคราะห์สารตกค้าง และเก็บผลวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน	0.1 0.1	67.3	0.2	0	32.5

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
3.2 ห้ามใช้ หรือมีไว้ในครอบครองวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตรายพ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม	-	-	-	-				
3.3 กรณีผลิตเพื่อส่งออกให้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามที่ประเทศคู่ค้าหรือข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า	-เกษตรกรบางรายไม่รู้ข้อมูลของประเทศคู่ค้ากำหนด	3.5	-ศึกษากฎระเบียบ ข้อบังคับของประเทศคู่ค้าเพื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ประเทศคู่ค้ากำหนด	3.5	81.60	3.50	0	14.9
3.4 ทำความสะอาดเครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรและอุปกรณ์หลังการใช้ทุกครั้ง และกำจัดน้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม	-	-	-	-				
3.5 ผู้ปฏิบัติงาน และ/หรือผู้ควบคุม ต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง รู้จักศัตรูพืช ชนิดและอัตราการใช้ เครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง	-เกษตรกรบางรายใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรยังไม่ถูกต้อง	2.8	-ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรให้ถูกต้องกับชนิดของศัตรูพืช และใช้ในปริมาณที่ถูกต้อง	2.8				
3.6 เลือกใช้เครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรและอุปกรณ์ หัวฉีด วิธีการพ่นที่ถูกต้อง โดยตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-	-	-	-	85.40	2.80	0	11.8
3.7 วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ไม่หมดในคราวเดียวต้องปิดฝาให้สนิทและเก็บในสถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร หากเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุ ต้องระบุข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้อง	-เมื่อมีการเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุไม่มีการระบุข้อมูลอย่างครบถ้วน	1.1	-บันทึกข้อมูลของวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างครบถ้วนเมื่อมีการเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุ	1.1				
3.8 จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ ในสถานที่	-	-	-	-	92.30	2.80	0.30	4.6

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
เฉพาะที่เป็นสัดส่วน แยกสารแต่ละชนิด ควบคุมการหยิบใช้ได้ และไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และไม่เกิดอันตรายต่อบุคคล								
3.9 ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้หมดแล้ว ต้องทำลาย หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง	-	-	-	-				
3.10 ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่เสื่อมสภาพหรือหมดอายุ ต้องเก็บในสถานที่เฉพาะ และทำลาย หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง	-	-	-	-				
3.17 จัดเก็บสารเคมี เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร ให้เก็บเป็นสัดส่วนเพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม	-ไม่มีการจัดเก็บสารเคมีอื่นแยกจากวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างเป็นสัดส่วนเพื่อป้องกันการปนเปื้อน	0.5	-แยกเก็บสารเคมีอื่น อย่างเป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนวัตถุอันตรายที่ใช้ในการเกษตร	0.5				
3.18 มีการบันทึกรายการหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่เก็บไว้ในสถานที่เก็บ	-บันทึกรายการวัตถุอันตรายในสถานที่เก็บไม่ครบถ้วน	2.5	-จัดทำบันทึกหรือบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายที่ใช้ในสถานที่เก็บอย่างถูกต้องและครบถ้วน	2.5				
3.11 ผู้ปฏิบัติงานควรมีความรู้ในการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	-	-	-	-				
3.12 ผู้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องสวมเสื้อผ้ามิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากาก ผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และสวมรองเท้า	-ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรไม่มีอุปกรณ์ป้องกันในการปฏิบัติงาน	2.0	-สวมเสื้อผ้ามิดชิด สวมหน้ากาก ถุงมือ หมวก รองเท้า เสื้อกันฝน ในขณะที่ปฏิบัติงานฯ	2.0				
3.13 ต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้า ทันทีหลังพ้นวัตถุอันตรายทางการเกษตร และต้องนำเสื้อผ้าไปซักให้	-ไม่มีการแยกซักเสื้อผ้าต่างหาก หลังจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร	2.2	-แยกเสื้อผ้าที่ใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรแยกต่างหาก	2.2	86.40	4.90	0	8.7

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
สะอาดทุกครั้ง โดยซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ								
3.19 ผู้พันวัตถุอันตรายทางการเกษตร ต้องอยู่เหนือลมตลอดเวลา รวมถึงต้องระวังละอองวัตถุอันตรายทางการเกษตรฟุ้งกระจายไปนเปื้อนแปลงใกล้เคียง	-	-	-	-				
3.20 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล และอุปกรณ์ ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทราย ฯลฯ	-อุปกรณ์ปฐมพยาบาลมีไม่ครบ	0.2	-เตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทราย ไว้ในห้องเก็บสารเคมีให้ครบ	0.2				
3.21 มีเอกสารคำแนะนำการปฏิบัติ กรณีที่มีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินแสดงไว้ให้เห็นชัดเจนในบริเวณเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร	-ไม่มีเอกสารคำแนะนำหรือคู่มือปฏิบัติ กรณีเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉินแสดงให้เห็นในบริเวณที่เก็บวัตถุอันตราย	0.5	-จัดทำเอกสารคำแนะนำหรือคู่มือปฏิบัติกรณีเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉินแสดงให้เห็นในบริเวณที่เก็บวัตถุอันตราย	0.5				
เฉลี่ย		15.5		15.7	82.61	2.82	-	14.51
ข้อกำหนดที่ 4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว								
4.1 กรณีที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ ต้องเผ่าระวังและบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช	-	-	-	-	-	-	-	100.0
4.2 ไม่ใช่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย	-	-	-	-				
4.4 มีการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน ที่ปลอดภัยต่อผลิตผลและการบริโภคโดยขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการ	- มีเซลล์มาขายที่แปลง ผลิตภัณท์ไม่ได้ขึ้นทะเบียน	5.4	-ไม่ให้ใช้สารดังกล่าว และไม่หลงเชื่อการโฆษณา	5.4	91.40	6.40	0.20	2.00

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
เกษตรกร			-ใช้ปุ๋ยหรือสารปรับปรุงดินที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร	5.4				
4.6 พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้ายปุ๋ยและสารปรับปรุงดินหรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและแหล่งน้ำ	-ไม่มีการแยกพื้นที่เป็นสัดส่วน	1.1	-ทำการแยกเป็นสัดส่วนและอยู่ในบริเวณที่ไม่เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกพืชอาหารและแหล่งน้ำ	1.1				
4.13 ใช้ปุ๋ยชนิดที่เหมาะสมต่อพืชที่ปลูกในอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก	-บนฉลากปุ๋ยไม่แนะนำการใช้ที่เหมาะสมแต่ละพืช	0.3	-หาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของแต่ละพืชเพิ่มเติม	0.3				
4.3 หากคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตรให้ใช้ตามวิธีการและอัตราตามคำแนะนำบนฉลากที่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง และบันทึกข้อมูลไว้	-ไม่มีการจดบันทึก	3.5	-ทำตามคำแนะนำในการคลุกหรือเคลือบเมล็ด	3.5	66.70	3.50	-	29.80
			-บันทึกการใช้สารเคมีคลุกหรือเคลือบเมล็ด	3.5				
4.5 หากผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ต้องผ่านกระบวนการหมักหรือย่อยสลายโดยสมบูรณ์ที่ไม่ทำให้เกิดโรคสู่คน ทั้งนี้ให้บันทึกข้อมูล ระบุวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาผลิตปุ๋ยอินทรีย์	-ไม่ทราบถึงขั้นตอนการหมักหรือการย่อยที่ต้องการ	1.2	-ศึกษาขั้นตอนการหมักและการย่อยที่ต้องการ	1.2	55.50	1.20	-	43.30
			-บันทึกข้อมูลการผลิต	1.2				
4.7 เครื่องมือที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรง เช่น หัวฉีด ต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ให้มีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้งาน	-ไม่มีการตรวจสอบ เครื่องมือก่อนใช้	0.7	-ทำการตรวจสอบก่อนใช้ หรือทำการตรวจสอบทุก 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน 1 ปี	0.7				
4.16 ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน	-ไม่มีการตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้า	3.9	-ตรวจสอบอุปกรณ์ ตามรอบของการตรวจสอบเครื่องมืออื่นๆเพื่อป้องกันการอุบัติเหตุ	3.9	92.00	4.40	0.20	3.40

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
4.8 มีการจัดการระบบการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า	-ไม่มีความรู้ความเข้าใจการวางแผนระบบการผลิตพืช	1.3	-ใช้ระบบการผลิตที่กำหนดจากคู่ค้า	1.3				
			-ใช้หลักปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพ	1.3				
4.9 มีแผนควบคุมการผลิต เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมในแต่ละขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน	-ไม่มีแผนควบคุมการผลิต	5.6	-มีมาตรการควบคุมขั้นตอนการผลิต	5.6	92.00	6.60	0.30	1.10
			-มีข้อมูลทางวิชาการรองรับ	5.6				
4.10 จัดทำรายการปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัยที่ใช้ในการผลิต พร้อมทั้งระบุ ปริมาณ วัน/เดือน/ปี ที่จัดซื้อ	-ไม่ได้จัดทำรายการปัจจัยการผลิต	7.2	-บันทึกรายละเอียด รายการ ปริมาณ วัน/เดือน/ปี ที่ซื้อ	7.2	91.60	6.60	0.50	1.30
4.11 เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ตรงตามพันธุ์ ตามความต้องการของตลาด ตรวจสอบแหล่งที่มาได้	-ไม่เก็บหลักฐานการซื้อเมล็ดพันธุ์ไว้	6.6	-ทำตารางการซื้อปัจจัยการผลิต	6.6				
4.12 ไม่ปลูกพืชชนิดที่มาจากเมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ที่เป็นพิษต่อการบริโภค ยกเว้นมีขออนุญาตในการบริโภคที่ถูกต้อง	-	-	-	-				
4.14 มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	-ขาดตะกร้าพลาสติกและถุงมือในการทำงาน	7.3	-ใช้ตะกร้าพลาสติกในการขนย้าย และแข่งในการบรรจุเวลาทำงาน และสวมใส่ถุงมือทุกครั้งในการเก็บผลผลิต	7.3	91.70	7.10	0.20	1.00
4.15 มีสถานที่เก็บรักษา เครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่าย ต่อการนำไปใช้งาน	-ขาดสถานที่เก็บรักษาที่เหมาะสม เพราะเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่าย	7.4	-จัดการสถานที่ให้เหมาะสม โดยยึดความปลอดภัยและประหยัด	7.4	91.50	6.90	0.50	1.10
4.17 ทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตร ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และขนส่งผลิตผลทุกครั้งทั้งก่อน	-ทำความสะอาดนานๆ ครั้ง	7.4	-เพิ่มมาตรการตรวจสอบและปรับเปลี่ยนขั้นตอนการทำงาน	7.4	92.00	7.40	-	0.60

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
และหลังการใช้งาน								
4.18 ส่วนของพืชที่มีโรคเข้าทำลาย ต้องเผาทำลายนอกแปลงปลูก โดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	-มีการทำลายนอกแปลงปลูก แต่ใช้เวลานาน	0.1	-แบ่งโซนจัดการ ในการทำงานแต่ละครั้ง -หาวิธีการลดของเสียที่เกิดจากการผลิต	0.1 0.1				
4.19 แยกประเภทของเสีย และสิ่งของที่ไม่ใช้/ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจน มีที่ทิ้งขยะเพียงพอ หรือระบุจุดทิ้ง รวมถึงมีการลดของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต	-ไม่มีจุดทิ้งที่ชัดเจน จะใช้การกองรวมกันแล้วเผาในคราวเดียว	0.1	-กำหนดจุดทิ้งให้ถูกสุขลักษณะ	0.1	88.20	0.20	-	11.60
เฉลี่ย		59.1		76.1	82.18	4.75	0.18	12.82
ข้อกำหนดที่ 5 การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว								
5.1 เก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า	-เก็บเกี่ยวตามความต้องการของลูกค้า แต่ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ	0.05	-ทำความเข้าใจกับลูกค้า ก่อนซื้อขาย -ดูและคัดแยกผลผลิตที่ด้อยคุณภาพออกจากกัน	0.05 0.05				
5.4 คัดแยกผลิตผลที่ไม่ได้คุณภาพออก หรือการคัดแยกชั้นคุณภาพและขนาด ตามข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตร แต่ละชนิด หรือตามข้อกำหนดของลูกค้า	-ไม่มีการคัดแยก	0.1	-จัดแยกผลผลิตที่ด้อยคุณภาพ เช่น ผลเล็ก บิดเบี้ยว เสียหาย	0.1				
5.10 ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการซ้ำหรือเป็นรอยตำหนิของผลิตผลเนื่องจากการเก็บเกี่ยว	-	-	-	-	89.60	0.20	-	10.20
5.12 มีการจัดแยกผลิตผลด้อยคุณภาพกับผลิตผลคุณภาพ รวมถึงมีแผนการใช้ประโยชน์ และตรวจสอบการคละปนของผลิตผลที่ด้อยคุณภาพ	-ไม่มีการนำผลผลิตที่ด้อยคุณภาพไปใช้ประโยชน์	0.05	-ศึกษาการนำผลผลิตที่เหลือไปทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด	0.05				
5.2 การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกัน	-วางผลิตผลที่เก็บเกี่ยวไว้บนพื้นเพื่อ	4.7	-ป้องกันการปนเปื้อนโดยไม่วาง	4.7				

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
การปนเปื้อนที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภค	รอกการขนย้าย		ผลผลิตที่เก็บแล้วสัมผัสพื้นดินโดยตรง					
5.3 อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน	-ไม่แน่ใจว่าวัสดุที่สัมผัสกับผลิตผลทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน	4.2	-ตรวจสอบอุปกรณ์ว่าพร้อมใช้งานและสะอาดก่อนการใช้งานทุกครั้ง	4.2	89.10	6.00	4.90	-
5.9 หากมีการใช้เหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ ต้องจัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลิตผล ภาชนะบรรจุและวัสดุ รวมถึงให้มีการบันทึกข้อมูล	-วางกับดักไว้กระจายกระจายทั่วพื้นที่	2.0	-แก้ไขจุดวางกับดักให้อยู่ในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยง	2.0				
5.5 มีการป้องกันการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสู่ผลิตผลที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุในแปลงแล้ว และไม่วางสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง	-วางผลผลิตกับพื้นโดยตรง	0.2	-จัดหาวัสดุรองผลผลิตเพื่อป้องกันการปนเปื้อน	0.2	88.80	0.20	-	11.00
5.6 แยกภาชนะในการบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน	-	-	-	-				
15.1 ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้สะอาด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตผล และตรวจสอบให้มีสภาพพร้อมใช้งาน	-ไม่ค่อยมีการตรวจสอบความพร้อมใช้งาน	0.3	-ตรวจสอบอุปกรณ์ว่าพร้อมใช้งานและสะอาดก่อนการใช้งานทุกครั้ง	0.3	76.80	6.10	0.20	16.90
15.4 หากพบความเสี่ยงในการปนเปื้อนอันตรายทางกายภาพจากอุปกรณ์และเครื่องมือ ให้มีมาตรการป้องกัน	-ไม่มีมาตรการป้องกันความเสี่ยง	6.0	-ศึกษาวิธีการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	6.0				
5.7 จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุให้เป็นสัดส่วน โดยแยกออกจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และให้มีการป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค	-เก็บทุกอย่างรวมกันไว้ที่เดียว	8.2	-จัดแยกเป็นสัดส่วนเพื่อความปลอดภัย และสะดวกต่อการนำไปใช้งาน	8.2	90.40	7.70	0.50	1.40

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
5.8 มีการป้องกันสัตว์เลี้ยงไม่ให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุและเก็บรักษา หากมีความเสี่ยงในการเป็นพาหะนำโรคให้มีมาตรการป้องกัน	-ไม่มีการป้องกันที่ดี	1.0	-ป้องกันหรือจำกัดพื้นที่ของสัตว์เลี้ยงไม่ให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน	1.0	91.60	7.80	0.30	0.30
5.13 สถานที่ที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์	-ไม่ทราบถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดจากโครงสร้างของสถานที่	7.1	-ศึกษาวิธีการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	7.1				
เฉลี่ย		33.9		33.95	87.47	4.65	0.97	6.31
ข้อกำหนดที่ 6 การพักผลผลิต การขนย้าย และการเก็บรักษาผลผลิต	-สถานที่พักผลผลิตมีความเสี่ยงจากการปนเปื้อนผลผลิต	2.0	-ปูวัสดุรองพื้นและมีอุปกรณ์ป้องกันการปนเปื้อนผลผลิตในพื้นที่พักผลผลิตระหว่างรอขนย้าย	2.0	90.80	8.60	0.30	0.30
6.1 มีการจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลผลิต และ/หรือ เก็บรักษาผลผลิต เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากอันตรายและสิ่งแปลกปลอมที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภคและคุณภาพของผลผลิต	-วิธีการขนย้ายเสี่ยงต่อการทำให้คุณภาพผลผลิตลดลง	0.6	-ป้องกันการผลผลิต จัดเรียงผลผลิตและขนย้ายอย่างถูกวิธี	0.6				
	-การเก็บรักษาผลผลิตเสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลผลิตและเสื่อมคุณภาพ	0.3	-ป้องกันแสงแดด จัดเก็บในอุณหภูมิที่เหมาะสมและป้องกันการปนเปื้อนผลผลิต	0.3				
6.2 ใช้วัสดุรองพื้นในบริเวณพักผลผลิตที่เก็บเกี่ยวแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งปฏิกูล เศษดินและสิ่งสกปรกหรือสิ่งที่เป็นอันตรายอื่นๆ จากพื้นดิน	-ไม่มีการปูรองพื้น หรือวัสดุที่ใช้ปูรองพื้นเสี่ยงต่อการปนเปื้อน	6.0	-ปูวัสดุรองพื้นบริเวณที่พักผลผลิตที่เก็บเกี่ยวป้องกันการปนเปื้อน	6.0				
6.4 การจัดวางผลผลิตในบริเวณพักผลผลิตที่เก็บเกี่ยวในแปลงปลูกต้องเหมาะสม สามารถป้องกันการเกิดรอยแผลที่เกิดจากการขีดขีดหรือกระแทก รวมทั้งปัญหาการเสื่อมสภาพของผลผลิตอันเนื่องจากความร้อนและแสงแดด	-	-	-	-				

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
6.3 ไม่ใช่พาหนะที่ใช้ขนส่งวัตถุดิบทรายทางการเกษตรหรือปุ๋ย ในการขนย้ายหรือขนส่งผลิตภัณฑ์ ในกรณีที่ไม่สามารถแยกพาหนะได้ต้องมีการทำความสะอาด รวมถึงมีการบันทึกการใช้พาหนะขนส่ง	-พาหนะที่ใช้ขนย้ายผลิตภัณฑ์และขนส่งวัตถุดิบทรายทางการเกษตรเป็นพาหนะเดียวกันเสี่ยงต่อการปนเปื้อน	8.4	-ทำความสะอาดพาหนะทุกครั้งที่ใช้เสร็จ เมื่อมีการขนย้ายผลิตภัณฑ์ใช้วัสดุปูรองป้องกันการปนเปื้อน	8.4				
6.8 พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายต้องสามารถรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์	-	-	-	-	91.30	8.10	0.30	0.30
6.5 กรณีผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพง่ายต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง	-	-	-	-	92.50	7.10	0.30	0.20
6.6 เลือกใช้ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขั้นต้น เพื่อการขนถ่ายผลิตภัณฑ์ภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม มีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี	-การเลือกใช้ภาชนะในการบรรจุขั้นต้นเพื่อการขนถ่ายยังไม่มีวัสดุกรุภายในป้องกันการกระแทกเสียดสี	8.0	-ใช้วัสดุกันกระแทก ในภาชนะที่ใช้ขนย้ายเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสีของผลผลิต	8.0				
6.7 การขนย้ายผลิตภัณฑ์ในแปลงปลูกให้ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภคได้	-	-	-	-	91.00	7.70	0.30	1.10
6.9 ให้ขนส่งผลิตภัณฑ์บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวังและขนส่งไปยังจุดรวบรวมสินค้าทันทีที่เก็บเกี่ยว และ/หรือหลังการตัดแต่งตัดคุณภาพ หรือตัดขนาดแล้ว	-	-	-	-	91.70	7.70	0.30	0.30
เฉลี่ย		25.3		25.3	91.44	7.82	0.31	0.43
ข้อกำหนดที่ 7 สุขลักษณะส่วนบุคคล								
7.1 ผู้ที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการ	- เกษตรกรไม่มีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลในการปฏิบัติงาน	8.1	- ผู้ปฏิบัติงานที่สัมผัสกับผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวโดยตรงต้องมีการทำความสะอาดร่างกายก่อนการปฏิบัติงาน	8.1	91.30	8.10	0.20	0.50

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
ปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์	- ผู้ปฏิบัติงานที่สัมผัสกับผลผลิตโดยตรงไม่มีการป้องกันความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลผลิต	8.3	- สวมอุปกรณ์ป้องกันการปนเปื้อนผลผลิตเช่นหมวก ถุงมือ	8.3				
7.2 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมลักษณะส่วนบุคคล	- ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล	0.3	- จัดฝึกอบรมด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลให้กับผู้ปฏิบัติงาน	0.3	80.00	7.80	0.30	11.00
7.7 จัดการอบรมให้ความรู้ที่เหมาะสมกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของผู้ปฏิบัติงาน	- จบท. ที่รับผิดชอบบางส่วนยังไม่ได้รับการอบรมที่เหมาะสมกับหน้าที่	5.3	- จัดการอบรมให้ความรู้ที่เหมาะสมกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	5.3				
7.8 เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	- ผู้ปฏิบัติงานบางคนยังไม่ได้รับการอบรมที่เกี่ยวข้องกับ GAP ฟิช	7.8	- จัดฝึกอบรมที่เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีให้กับผู้ปฏิบัติงาน	7.8				
7.3 มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลผลิต	-ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะในบางพื้นที่การปฏิบัติงาน	8.3	- จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะในพื้นที่การปฏิบัติงาน	8.3	80.80	8.30	0.50	10.40
	- สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะบางอย่างไม่พร้อมใช้งาน	0.1	- จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะให้พร้อมใช้งาน	0.1				
	- สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะบางส่วนไม่มีการป้องกันการปนเปื้อนผลผลิต	0.1	- ป้องกันการปนเปื้อนของเสียจากแหล่งสุขลักษณะไม่ให้ไหลปนเปื้อนแปลงปลูกและผลผลิต	0.1				
7.6 จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน	- บางพื้นที่ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน	0.3	- จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ปฏิบัติงาน	0.3				
7.4 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรบางคนไม่มีการตรวจสุขภาพ	7.4	- ผู้ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องมีการตรวจสุขภาพประจำปี	7.4	91.30	7.10	0.30	1.40

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
			อย่างน้อย 1 ครั้ง					
7.5 กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบ เพื่อตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์	-	-	-		91.00	6.60	0.30	2.10
เฉลี่ย		46		46	87.65	7.75	0.31	4.29
ข้อกำหนดที่ 8 การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ								
8.1 มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ฆ่าเชื้อในดิน (2.4)	-	-	-	-				
8.2 มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรทุกครั้งที่ใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน (3.1)	-การบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรไม่ครบทุกครั้ง	5.0	-บันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรทุกครั้ง	5.0				
8.12 มีบันทึกข้อมูล/หลักฐานการได้มา และรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่จัดเก็บ (3.4, 3.14)	-	-	-	-	91.10	7.70	0.60	0.60
8.13 มีบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มา การใช้ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และชื่อผู้ปฏิบัติงาน (4.2)	-บันทึกรายละเอียดการได้มา การใช้สารปรับปรุงดินไม่ครบถ้วน	3.3	-บันทึกรายละเอียดการได้มา การใช้ปุ๋ย สารปรับปรุงดินและชื่อผู้ปฏิบัติงานให้ครบ	3.3				
8.3 มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ (5.2)	-ไม่มีบันทึกวิธีการปฏิบัติในขั้นตอนก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวที่มีความปลอดภัยและมีผลต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์	7.1	-วิเคราะห์หาความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผลผลิตในขั้นตอนการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว	7.1	92.80	6.40	0.50	0.30
			-วิเคราะห์หาความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผลผลิตในขั้นตอนการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว	7.1				

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
8.14 มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของผลิตผล (5.3, 5.10)			-จดบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว	7.1				
8.4 มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลงปลูก (2.9)	-ไม่มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก	6.2	-จดบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก	6.2	92.80	6.00	0.20	1.10
8.5 มีบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ (5.14)	-ไม่มีการบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ	4.1	-วิเคราะห์ความเสี่ยงจากสัตว์นำเชื้อที่จะปนเปื้อนผลผลิต	4.1	63.70	3.80	0.30	32.20
			-บันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ	4.1				
8.6 มีบันทึกข้อมูลการใช้พาหะขนส่ง(6.3)	-	-	-	-	89.60	4.80	0.30	5.40
8.7 มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรม หรือหลักฐานผลการตรวจสุขภาพ หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล (7.1, 7.5, 7.7, 7.8)	-ผู้ปฏิบัติงานบางคนไม่มีการตรวจสุขภาพประจำปี	5.0	-จัดตรวจสุขภาพประจำปีให้กับผู้ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงกับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร	5.0	89.90	4.80	0.20	5.20
8.8 ผลิตผลที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษาและขนย้าย หรือบรรจุเพื่อจำหน่าย ต้องระบุรุ่นผลิตผล หรือดิตรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว	-	-	-	-				
8.9 ในการจำหน่ายผลิตผล ต้องบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ หรือแหล่งที่นำผลิตผลไปจำหน่าย รวมถึงปริมาณที่จำหน่าย	-	-	-	-				
8.10 เก็บบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานไว้ อย่างน้อย 2 ปี ของการผลิต ติดต่อกัน หรือตามที่ผู้ประกอบการ หรือประเทศคู่ค้า ต้องการ	-	-	-	-	63.20	3.80	0.50	32.50
8.17 กรณีพบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยต้องแยกผลิตผล และป้องกันไม่ให้นำไป	-กรณีพบปัญหาในแปลงปลูกที่จะส่งผลต่อความปลอดภัยของผลิตผลไม่	4.3	-เมื่อพบปัญหาในแปลงปลูกที่จะส่งผลต่อความปลอดภัยของ	4.3				

ข้อกำหนด	เงื่อนไขหรือความเสี่ยงที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด	ร้อยละ	วิธีการแก้ไข	ร้อยละ	ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านข้อกำหนดการตรวจประเมิน			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	N/A
จำหน่าย หากพบหลังจากจำหน่ายแล้วให้รีบแจ้งผู้ซื้อผลิตผลทันที	มีการแจ้งผู้ซื้อผลิตผล		ผลิตผลต้องแจ้งผู้ซื้อทันที					
8.18 กรณีที่พบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยให้สืบหาสาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก และให้มีการบันทึกข้อมูล	-	-	-	-				
8.11 มีบันทึกข้อมูลการใช้น้ำ เช่น ชนิดพืช วันที่ สถานที่ และปริมาณน้ำใช้ หรือระยะเวลาให้น้ำ (1.5, 1.6)	-	-	-		89.60	3.80	0.30	6.30
8.15 จัดทำเอกสารหรือแบบบันทึก ให้เป็นปัจจุบัน ครบถ้วน สำหรับการผลิตในฤดูกาล และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึกข้อมูล	-เอกสารที่บันทึกไม่มีการจัดทำให้เป็นปัจจุบัน	5.7	-จัดทำเอกสารหรือแบบบันทึกให้เป็นปัจจุบันครบถ้วน	5.7				
8.16 มีการจัดเก็บเอกสาร และ/หรือ บันทึกข้อมูลเป็นหมวดหมู่แยกเป็นฤดูกาลการผลิต	-	-	-	-	92.30	4.90	0.80	2.00
8.19 มีการทบทวนการปฏิบัติงานหรือบันทึกข้อมูลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเก็บข้อมูลผลการทบทวนและแก้ไขไว้	-	-	-	-				
8.20 มีการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนและเก็บบันทึกข้อมูลไว้	-	-	-	-	58.10	3.70	0.30	37.90
เฉลี่ย		40.7		59.0	82.30	4.97	0.38	12.35

ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตรวจประเมิน

รายการ	ร้อยละ
1. เพศ	
- ชาย	52.4
- หญิง	47.6
2. อายุ (ปี)	
- ต่ำกว่า 20	0.6
- 20 - 30	16.7
- 31 - 40	42.9
- มากกว่า 40	39.9
3. ระดับการศึกษา	
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	23.8
- ปริญญาตรี	62.5
- สูงกว่าปริญญาตรี	13.7
4. ประสบการณ์การตรวจประเมิน (ปี)	
- 0 - 1	7.7
- 1 - 2	5.4
- 2 - 3	11.3
- 3 - 4	7.7
- 4 - 5	12.5
- 5 ขึ้นไป	55.4
5. หลักสูตรที่ผ่านการฝึกอบรม	
- หลักสูตรการตรวจรับรองการผลิต GAP พืช	42.4
- หลักสูตรการเพิ่มสมรรถนะผู้ตรวจประเมิน	27.2
- หลักสูตรหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน	24.53
- หลักสูตรอื่นๆ	5.87

ตารางที่ 9 ผลกระทบของมาตรฐานการผลิต GAP พืชอาเซี่ยนต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจประเมิน

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
<p>ข้อกำหนดที่ 1 น้ำ</p> <p>1.1 น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต ต้องมาจากแหล่งที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตภัณฑ์ กรณีที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน ให้วิเคราะห์น้ำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งน้ำธรรมชาติบางแห่ง ไม่สามารถเก็บตัวอย่างได้ - เกษตรกรมีปัญหการวิเคราะห์น้ำ - น้ำชลประทานที่อยู่ใกล้กับการเกษตรที่มีการใช้สารเคมี - พื้นที่ที่มีความเสี่ยง 	5.95	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดูแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิต มีโอกาสการปนเปื้อนจากอะไรได้บ้าง เช่น สารเคมีจากแปลงข้างเคียง ไหลผ่านแหล่งชุมชนที่มีบ้านเรือนอยู่ใกล้แหล่งน้ำ หรือทิ้งน้ำเสียลงสู่แม่น้ำหรือไม่ 1.1 ถ้ากรณีใช้น้ำฝน ถือว่าเป็นน้ำที่มีความปลอดภัยในการผลิต 2. ระยะเวลาของผลการวิเคราะห์น้ำต้องไม่เกินหนึ่งฤดูกาลผลิต แล้วผลวิเคราะห์น้ำต้องเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปริมาณของสารเคมี เชื้อจุลินทรีย์ โลหะหนัก ที่เกี่ยวข้องกับน้ำในระดับความปลอดภัยที่ใช้ในการเกษตรได้ 3. ใช้ดุลยพินิจผู้ตรวจประเมิน ถ้าเสี่ยงฯ ต้องเก็บน้ำวิเคราะห์
<p>1.2 กรณีใช้น้ำเสียจากโรงงานฯ หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน ได้พิสูจน์แล้วว่า น้ำ ผ่านการบำบัดน้ำเสีย และนำมาใช้ในกระบวนการผลิตได้</p>		-	<p>ถ้าข้อ 1.1 ตอบว่า ไม่ใช่ มีความเสี่ยง ต้องมีการจัดการน้ำก่อนนำมาใช้</p> <p>ดูกระบวนการบำบัดน้ำ มีผลวิเคราะห์น้ำหรือไม่ มีหน่วยงานอื่นรับรองวิธีการบำบัดน้ำหรือไม่ หรือมีผลการตรวจสอบที่น้ำเชื่อถือได้</p>
<p>1.3 น้ำที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยวต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มหรือเทียบเท่า โดย ให้ความสำคัญกับน้ำที่สัมผัสผลผลิตส่วนที่บริโภคได้ หรือน้ำที่ตกค้างบนผลผลิตที่มีพื้นผิวไม่เรียบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำที่ไม่เทียบเท่าน้ำดื่ม - น้ำที่ใช้ล้างไม่ได้พักก่อน และใช้น้ำเก่าล้างแบบซ้ำๆ กัน - เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้น้ำจากลำคลองธรรมชาติและระบบน้ำจากสระขุด 	12.5	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดูผลวิเคราะห์คุณภาพน้ำ(ถ้ามี) 1.1 ให้พิจารณาในแต่ละชนิดพืชด้วยว่าน้ำสุดท้ายที่สัมผัสส่วนที่บริโภคได้เป็นพืชชนิดไหน 2. ดูคุณภาพน้ำที่ใช้หลังเก็บเกี่ยว 3. มีวิธี หรือมาตรการอย่างไร ไม่ให้ผลผลิตปนเปื้อนจุลินทรีย์ที่เกิดจากน้ำล้างก่อนจำหน่าย 4. มีหลักฐานอะไรว่าเป็นไปตามคู่ค้าต้องการ เช่น ระบุในเอกสารไม่ต้องล้างผลผลิตก่อนจำหน่าย 5. ชนิดพืชแตกต่างกัน ให้พินิจ น้ำที่จะไปสัมผัสส่วนของ

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
			ผลิตผลที่บริโภคได้ - ยอมรับได้ คือ น้ำประปาหมู่บ้านระบบปิด - บ่อบาดาลน้ำตื้นที่ใสสะอาด(ดูเลยพื้นิจ) - น้ำที่ใสสะอาด ผสม คลอรีน 50 ppm
1.4 เปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอสำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์หรือถ้ามีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ให้มีระบบการลดปริมาณการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ และ/หรือวัตถุอันตรายทางการเกษตร	- แผลงขนาดเล็กไม่ให้ความใส่ใจกับการเปลี่ยนถ่ายน้ำ	2.38	1. สัมภาษณ์วิธีการเปลี่ยนถ่ายน้ำบ่อยครั้งเพียงใด (อย่างน้อย 1 ครั้ง ในรอบการผลิต) 2. ดูบันทึกการเปลี่ยนถ่ายน้ำแต่ละครั้ง 3. มีการบำบัดน้ำอย่างไร ไม่ให้ปนเปื้อน
1.5 มีการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำให้สะอาดตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ สำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์	- ขาดการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำที่เหมาะสม	1.79	1. ดูระบบการให้น้ำมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนจุลินทรีย์หรือไม่ เช่น รางปลูก ถึงจ่ายสารละลาย - ต้องล้างถังหรือภาชนะปลูก ก่อนปลูกในรุ่นต่อไป 2. ถ้าไม่มีการบำรุงรักษา ให้ถือว่าไม่ผ่าน
1.6 เก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มการผลิตและในช่วงเวลาที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยง ต่อการปนเปื้อน	- เกษตรกรส่วนมากไม่ได้วิเคราะห์น้ำ แหล่งน้ำส่วนมากเป็นน้ำใต้ดิน จึงเก็บพืชมาวิเคราะห์มากกว่าน้ำ - เกษตรกรไม่รู้ว่าจะต้องเก็บตัวอย่างน้ำส่งที่ไหนและเก็บอย่างไร - ไม่มีการเก็บตัวอย่างน้ำ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการวิเคราะห์มีราคาสูง	30.95	1. ผลวิเคราะห์น้ำ ด้านสารเคมี หรือจุลินทรีย์ หรือโลหะหนัก เป็นไปตามเกณฑ์กำหนดหรือไม่ 2. สภาพแวดล้อมเสี่ยง เช่น มีโรงงานตั้งขึ้นมาใหม่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ น้ำท่วม ฝนตก ที่มีการไหลบ่าเข้ามาในแหล่งน้ำที่ใช้ในระบบการผลิต 3. เริ่มจากการจัดระบบการผลิตคือเริ่มตั้งแต่พืชชนิดไหนก็แล้วแต่ที่เคยปลูกแล้วมีการวิเคราะห์น้ำ
1.7 มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งาน เช่น น้ำจากห้องสุขา น้ำทิ้งต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ	- เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการจัดการน้ำเสีย ทำให้มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่แปลงปลูก - เกษตรกรไม่มีวิธีการจัดการน้ำเสียจากการใช้งาน	7.14	1. มีวิธีการป้องกันไม่ให้น้ำทิ้งลงสู่แปลงปลูก หรือสิ่งแวดล้อม เช่น แหล่งน้ำ พื้นที่ข้างเคียง รวมทั้งห้องน้ำจากพื้นที่ข้างเคียงด้วย 2. ให้พิจารณาที่แปลงปลูก ถ้ามีน้ำจากแหล่งของเสียเหล่านี้มีการไหลลงสู่แปลงหรือจะไปปนเปื้อนในแปลงหรือไม่ ถ้ามีถือว่ามีความเสี่ยง

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
1.8 น้ำที่ใช้ละลายปุ๋ย และวัตถุอันตรายทางการเกษตร ควรมีคุณภาพที่ดี	- น้ำที่เกษตรกรส่วนมากใช้ ยังไม่เหมาะสมกับการละลายปุ๋ย และวัตถุอันตราย	1.79	1. น้ำต้องสะอาด ไม่ขุ่นหรือมีตะกอนเนื่องจากจะทำให้ประสิทธิภาพของสารเคมีลดลง 2. ปุ๋ยเกล็ด ที่ต้องละลายน้ำก่อนใช้
1.9 มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับความต้องการของพืช และความชื้นของดิน	- พบการให้น้ำเกินความต้องการของพืชของเกษตรกรบางส่วน	2.98	1. สอบถามถึงวิธีการให้น้ำ รู้ได้อย่างไรว่าพืชต้องการน้ำมากหรือน้อย เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับชนิดพืช สังเกตอาการของพืชในแปลงด้วยว่ามีลักษณะขาดน้ำหรือไม่ (การให้น้ำกับพืชมีความหลากหลายต้องดูความเหมาะสมในวิธีการให้น้ำกับพืชชนิดนั้นๆ)
1.10 มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสม เพื่อลดการสูญเสียน้ำและความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ	- ให้น้ำตามความเคยชิน - วิธีการให้น้ำไม่เหมาะสม ท่อน้ำแตก น้ำไหลออกนอกแปลง	2.98	1. ดูวิธีการให้น้ำ สาธิต สังเกต ว่ามีน้ำล้นเกินออกไปพื้นที่ข้างเคียงหรือไม่ และทำให้เกิดการชะล้างที่รุนแรงหรือไม่ 2. ต้องดูวิธีการป้องกันว่ามีมาตรการในการป้องกันความเสียหายอย่างไร ที่จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาว่าส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรอบอย่างไรหรือไม่
1.11 บำรุงรักษาระบบการให้น้ำ และดูแลให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	- บางแปลงไม่รักษาระบบการให้น้ำให้พร้อมใช้งาน เช่น สายยางเก่าและมีรอยรั่ว - ไม่มีการรักษาระบบการให้น้ำ	1.79	1. มีการสำรวจ ซ่อมแซม ให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา มีบันทึกการซ่อมบำรุง/เปลี่ยนใหม่
1.12 แหล่งน้ำสำหรับการเกษตรไม่ควรเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นจากการทำลายสิ่งแวดล้อม	- บางแหล่งน้ำของเกษตรกรเกิดจากการขุดเจาะน้ำบาดาล ถางป่า ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม	0.6	1. ดูแหล่งน้ำที่ใช้ เกิดจากการแผ้วถางป่าไม้ หรือไม่ เช่นการสร้างอ่างเก็บน้ำในบริเวณที่ทำลายป่า หรือปิดทางน้ำลำธารน้ำไหล ที่เป็นลำธารสาธารณะประโยชน์ แย่งน้ำจากชุมชน ฯลฯ 2. แหล่งน้ำควรอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม
1.13 มีการอนุรักษ์แหล่งน้ำ และสภาพแวดล้อม	- เกษตรกรบางรายยังขาดความตระหนักในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ	1.19	1. ดูแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะมูลฝอย ที่ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม 2. สัมภาษณ์เกษตรกร รู้หรือไม่ว่าต้องมีการอนุรักษ์แหล่งน้ำไม่ให้แหล่งน้ำเกิดการปนเปื้อน

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
1.14 เลือกแหล่งปลูกที่มีน้ำเพียงพอในการผลิตพืชให้มีคุณภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรบางแปลงประสบปัญหา น้ำน้อย แล้ง - เคยเป็นแหล่งปลูกที่มีเพียงพอ ปัจจุบันขาดแคลนน้ำ 	6.55	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดูแหล่งน้ำเพียงพอหรือไม่ และมีวิธีการอย่างไรไม่ให้พืชขาดน้ำ ในช่วงฝนทิ้งช่วง เช่นมีบ่อ สระที่มีน้ำสำรอง 2. พืชที่ปลูกกับความต้องการของน้ำมากน้อยอย่างไร
เฉลี่ย		5.61	

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
<p>ข้อกำหนดที่ 2 พื้นที่</p> <p>2.1 พื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายในผลิตผล หากมีความเสี่ยงฯ ให้วิเคราะห์ดินและเก็บผลวิเคราะห์ฯ ไว้เป็นหลักฐาน</p>	<p>- ไม่มีการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน</p>	<p>1.79</p>	<p>1. พินิจ พื้นที่ ผลวิเคราะห์ดิน ไกล่ กองขยะ ปุ๋ยหมัก สารเคมี โลหะหนักจาก พื้นที่ข้างเคียง ที่สามารถปนเปื้อนในผลผลิตได้ หรือเกิดอุทกภัย ซึ่งอาจมีการปนเปื้อนฯ ได้ โดยเฉพาะพืชที่ให้ผลผลิตติดกับดินตลอดเวลา</p>
<p>2.2 กรณีจำเป็นต้องใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่ามีวิธีการบำบัดที่ลดการปนเปื้อนสู่ระดับที่ปลอดภัยได้</p>	<p>- ไม่มีการพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าพื้นที่ปลอดภัยแล้ว</p>	<p>1.79</p>	<p>1. ดูการไถตากดิน พักแปลง ปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน แนวกันชน(กรณีแปลงข้างเคียง) 2. ผลวิเคราะห์ดิน ใช้ตุลยพินิจ หรือเก็บตัวอย่างดิน</p>
<p>2.3 หากใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่เข้มข้นหรือราดเพื่อฆ่าเชื้อในดินและวัสดุปลูก ให้บันทึกข้อมูล ชนิดวัตถุอันตรายทางการเกษตร วันที่ใช้ อัตราการใช้ วิธีใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเก็บบันทึกไว้เป็นหลักฐาน</p>	<p>- ไม่มีบันทึกการใช้สารเคมีรม หรือราดดินแสดง</p>	<p>1.19</p>	<p>1. ดูบันทึกการใช้สารรมหรือราดดินเพื่อฆ่าเชื้อในดิน/วัสดุปลูก</p>
<p>2.4 พื้นที่ในการผลิต ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ใดๆ - ภ.บ.ท. 5 ถ้าไม่รับตรวจรับรองกรณีต่ออายุ มีเป็นจำนวนมากจะทำให้เกษตรกรเดือดร้อน - เกษตรกรไม่ยอมให้สำเนาเอกสารสิทธิ์ที่ดิน</p>	<p>30.95</p>	<p>1. เอกสารสิทธิ์ ที่ดิน เช่น โฉนด น.ส.3 - เอกสารสิทธิ์ที่ราชการสามารถออกให้ได้ เช่น น.ค.(เอกสารสำรวจที่ดินก่อนออกโฉนด) ,ส.ป.ก. - จัดทำเอง เช่น สค.1 - ดูว่าไม่เป็นที่บุกรุก หรือไม่</p>

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
	<ul style="list-style-type: none"> - บางพื้นที่ไม่มีหลักฐาน มีสิทธิแค่การจับจองที่ดิน - เกษตรกรบางคนต้องใช้เวลานานในการเดินเรื่องขอเอกสารมาสำเนาจากธนาคาร บางพื้นที่ไม่มีคนยอมรับรอง 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนการเช่า/อื่น ๆ เอกสารมอบหมาย/ อนุญาตให้ผลิตพืช ต้องดูหลักฐานการสมัคร หรือยืนยันข้อมูล ขณะการตรวจรับรอง(บันทึกเพิ่มเติมได้)
<p>25 เก็บตัวอย่างดินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิต และในช่วงที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยงๆ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อน จากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บผลการวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรไม่มึงบในการดำเนินการ เป็นเกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่ - ไม่ได้เก็บตัวอย่างดิน - เกษตรกรยังไม่รู้ว่าจะต้องทำอะไรในการเก็บดิน และไม่รู้ว่าจะต้องวิเคราะห์ที่ไหน - ตัวอย่างที่เกษตรกรเก็บเป็นธัญอาหาร - เกษตรกรไม่มีข้อมูลของหน่วยงานที่ให้บริการ 	27.98	<p>1. ผลวิเคราะห์สารเคมีในดิน /วัสดุเพาะ</p>
<p>26 พื้นที่ปลูกใหม่ ควรเป็นพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากมีผลกระทบ ควรมีมาตรการในการลดหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่เก่าได้รับการรับรองเดิม 	3.57	<p>1. พื้นที่ปลูก รวมทั้งปลูกใหม่และเก่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ลาดชัน ทำแนวระดับ ปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้าง เป็นต้น <p>2. มีการจัดการของเสียที่อาจเกิดในแปลงปลูก โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p>
<p>2.7 มีการวางแผนแปลง จัดทำแปลง หรือปรับปรุงแปลง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยอาหาร สิ่งแวดล้อม คุณภาพผลิตผล และสุขภาพความปลอดภัย และสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีบางส่วนไม่เข้าใจในการทำผังแปลง - ส่วนมากไม่ค่อยมีการวางแผน 	13.10	<ul style="list-style-type: none"> - ดูผังแปลง ตำแหน่งอาคาร สิ่งก่อสร้างในแปลงปลูก จุดระบายน้ำทิ้ง /ของเสีย กองขยะ ทิ้งทำลายสารเคมี คอกสัตว์เหมาะสม ทั้ง 4 โมดูล
<p>2.8 การจัดทำรหัสแปลงปลูก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่จัดทำรหัสแปลง เนื่องจาก 	25.60	<p>มีรหัสแปลง และ</p>

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
และข้อมูลประจำแปลง โดยระบุ ชื่อเจ้าของพื้นที่ สถานที่ติดต่อ ชื่อผู้ดูแล (ถ้ามี) ที่ตั้งแปลง แผนผังที่ตั้งแปลง แผนผังแปลงปลูก ชนิดพืช และพันธุ์ ที่ปลูก	แปลงเป็นแปลงเดี่ยว และแปลงเล็ก - ไม่มีการระบุชื่อเจ้าของพื้นที่ ป้ายติดแปลง - เกษตรกรจะไม่ค่อยติดรหัสแปลง - เกษตรกรไม่เข้าใจในรายละเอียดการบันทึกข้อมูล - จัดบันทึกข้อมูลแปลงไม่ครบถ้วน		- มีสมุดประจำฟาร์ม และ รายละเอียดครบถ้วน - กรณีพืชผสมผสานควรมีป้ายรหัสแสดงจำนวนต้นสอดคล้องกับสมุดบันทึกประจำฟาร์ม - รหัสแปลงรวมถึง layout ในสมุดประจำฟาร์ม - มีภาพวาดผังแปลงในสมุดบันทึก
2.9 มีการดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืชเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน	- ปลูกพืชซ้ำแปลงเดิม - ไม่มีการปลูกพืชหมุนเวียน - ส่วนมากเกษตรกรปลูกพืชชนิดเดียวมาเป็น 10 ปี ทำให้เกิดการสะสมของเชื้อโรค - เกษตรกรจะปลูกพืชหมุนเวียนตลอดปีจนลืมนำนึ่งถึงสภาพดิน	4.17	- มีการใส่ปุ๋ยเคมี อินทรีย์ ปลูกพืชหมุนเวียน/สาร ปรับปรุงบำรุงดิน
2.10 ปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน และไม่มีความเสี่ยงที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม	- ไม่ได้ทำประวัติการใช้ดินย้อนหลัง - ยังขาดคำแนะนำชนิดพืชที่เหมาะสมกับชนิดดิน	1.19	- ปลูกพืชที่ไม่ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
2.11 จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี	- ไม่มีบันทึกย้อนหลังการใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่ทำการผลิต - เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เก็บประวัติการใช้ดิน - เกษตรกรไม่ค่อยจดบันทึกการทำเกษตร - ไม่มีการจัดทำประวัติย้อนหลัง 2 ปี	27.98	- สมุดบันทึก การใช้ที่ดินย้อนหลัง 2 ปี นับจากการปลูกพืชปัจจุบัน เช่น ไม่ใช่ที่ดิน หรือเป็นสิ่งปลูกสร้าง มาก่อน เพื่อดูความเสี่ยง
เฉลี่ย		12.66	
ข้อกำหนดที่ 3 วัตถุอันตราย	- เกษตรกรไม่บันทึกให้ละเอียดเกี่ยวกับการใช้วัตถุอันตราย	7.74	1. การใช้ตามคำแนะนำ ข้างฉลาก/กรมวิชาการเกษตร(ขอดูเอกสาร/หลักฐาน) 2. พินิจสารเคมี ที่ใช้ ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
<p>ทางการเกษตร</p> <p>3.1 ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำหรืออ้างอิงคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร หรือตามฉลากที่ขึ้นทะเบียน หยุดใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรก่อนเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำในฉลาก หรือคำแนะนำของทางราชการ กรณีสงสัยให้สุ่มผลิตผล วิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตผล ถ้าผลวิเคราะห์ฯ เกินค่ามาตรฐานให้ตรวจสอบหาสาเหตุ และแก้ไข รวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานหยุดใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรก่อนเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำในฉลาก หรือคำแนะนำของทางราชการ กรณีสงสัยให้สุ่มผลิตผล วิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตผล ถ้าผลวิเคราะห์ฯ เกินค่ามาตรฐาน ให้ตรวจสอบหาสาเหตุ และแก้ไข รวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน</p>	<p>- บางรายใช้เกินอัตราที่กำหนดเพราะกลัวไม่ได้ผล</p> <p>- เกษตรกรไม่ได้ใช้ตามคำแนะนำ</p> <p>- คำแนะนำ/ฉลากไม่ครอบคลุมแต่ละชนิดพืชที่อยู่ในขอบข่าย</p>		<p>3. หยุดใช้ตามคำแนะนำข้างฉลาก</p> <p>4. อาจเก็บตัวอย่างวิเคราะห์สารพิษตกค้าง</p> <p>5. สารสังเคราะห์ที่ระบุว่ากำจัดศัตรูพืช ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร</p>

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
3.2 ห้ามใช้ หรือมีไว้ในครอบครองวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ครอบครองตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตรายพ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม	- บางกรณีไม่มีฉลากระบุบนวัตถุอันตราย	1.19	1. พินิจ ภาชนะบรรจุ วอ.4 2. สอบถาม ชนิดวัตถุอันตรายการเกษตรที่ใช้
3.3 กรณีผลิตเพื่อส่งออกให้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามที่ประเทศคู่ค้าหรือข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า	- เกษตรกรขายผลผลิตผ่านพ่อค้าคนกลาง เกษตรกรจึงไม่ทราบคู่ค้าและไม่ว่าประเทศคู่ค้ามีข้อปฏิบัติอย่างไร	5.95	1. รายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตร ประเทศคู่ค้าให้ใช้หรือ ไม่ให้ใช้ กรณีส่งออก 2. ถ้าในกรณีเกษตรกรระบุคู่ค้าผู้ตรวจประเมินต้องทำการตรวจสอบวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่ห้ามใช้ของประเทศคู่ค้า 3. หรือกรณีเกษตรกรผลิตส่งให้กับบริษัทที่รับซื้อเพื่อการส่งออก ผู้ตรวจประเมินต้องทำการทวนสอบกับบริษัทว่าส่งให้กับคู่ค้าปลายทางประเทศใด
3.4 ทำความสะอาดเครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรและอุปกรณ์หลังการใช้ทุกครั้ง และกำจัดน้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม	- เกษตรกรและผู้ตรวจประเมินยังขาดความรู้เรื่องการใช้อุปกรณ์เครื่องพ่นวัตถุอันตราย การเลือกใช้หัวพ่นให้เหมาะสมกับประเภท การใช้กำจัดวัชพืช, โรครดและแมลง - ไม่มีคำแนะนำเรื่องการจัดน้ำล้าง	5.36	1. เครื่องพ่นสารเคมี ต้องล้างทุกครั้งหลังใช้งานเสร็จแล้วในแต่ละวัน ไม่เหลือทิ้งไว้ข้ามคืน 2. น้ำล้าง/ทำความสะอาด ทิ้งลงสู่สิ่งแวดล้อมหรือไม่ มีจุดทิ้งเฉพาะ ไม่ไหลสู่พื้นที่อื่น หรือสิ่งแวดล้อม 3. สัมภาษณ์สอบผู้ปฏิบัติหรือผู้รับจ้างว่ามีการล้างอุปกรณ์ภาชนะเครื่องฉีดพ่นสารก่อนที่จะมาให้บริการฉีดพ่นที่แปลงหรือไม่ 4. ถ้าจ้างเหมา ต้องควบคุมกำกับดูแล
3.5 ผู้ปฏิบัติงาน และ/หรือผู้ควบคุม ต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง รู้จักศัตรูพืช ชนิดและอัตราการใช้ เครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง	- เกษตรกรยังขาดความรู้เรื่องการใช้อุปกรณ์เครื่องพ่นวัตถุอันตราย การเลือกใช้วัตถุอันตรายให้เหมาะสมกับประเภท การใช้กำจัดวัชพืช, โรครดและแมลง	4.17	1. สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน/ผู้ควบคุม/เจ้าของสวน โดยใช้ตัวอย่างวัตถุอันตรายทางการเกษตร ซึ่งต้องรู้ข้อมูลอย่างน้อย ดังนี้ - รู้จักศัตรูพืช(โรครด/แมลง/วัชพืช) - อัตราการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร - ปริมาณที่ใช้ต่อพื้นที่ - ระยะเวลาหยุดก่อนเก็บเกี่ยว - ต้องล้างภาชนะบรรจุ 3 ครั้ง แล้วเทกลับในถังฉีดพ่น(กรณีใช้หมักขวด) 2. หลักฐานการฝึกอบรมของผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ควบคุมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
3.6 เลือกใช้เครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรและอุปกรณ์ หัวฉีด วิธีการพ่นที่ถูกต้อง โดยตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	- เกษตรกรใช้หัวฉีดผิดประเภท - เกษตรกรขาดการตรวจสอบ	97.62	1. เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ ถูกต้อง เช่น หัวฉีดใบพัด หัวกลม 2. วิธีการพ่นสารเคมีที่ถูกต้อง 3. ตรวจสอบเครื่องพ่นสารเคมีให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน 4. ถ้าจำเป็น ต้องควบคุมกำกับดูแล
3.7 วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ไม่หมดในคราวเดียว ต้องปิดฝาให้สนิทและเก็บในสถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร หากเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุ ต้องระบุข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้อง	- บางรายไม่มีที่เก็บมิดชิด - ไม่มีสถานที่เก็บสาร	3.57	1. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรในแต่ละครั้ง ถ้าเหลือจัดเก็บอย่างไร ไว้ที่ใด 2. หากเปลี่ยนถ่ายวัตถุอันตรายทางการเกษตร ในภาชนะใหม่ ต้องระบุ ชื่อการค้า ชื่อสามัญ ชนิดพืช/ป้องกันกำจัดศัตรูพืช อัตราการใช้
3.8 จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ ในสถานที่เฉพาะที่เป็นสัดส่วน แยกสารแต่ละชนิด ควบคุมการหยิบใช้ได้ และไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผลและไม่เกิดอันตรายต่อบุคคล	- เกษตรกรรายย่อยมักเก็บสารเคมีรวม ไม่มีสถานที่เก็บโดยเฉพาะ - ส่วนใหญ่เก็บรวมกับวัสดุอื่นๆ ด้วย - ไม่มีการควบคุมการใช้สารเคมี ไม่แยกแต่ละชนิด - เกษตรกรไม่มีสถานที่เก็บวัตถุอันตรายที่เหมาะสม - สถานที่จัดเก็บวัตถุอันตรายไม่เป็นสัดส่วน - ในบางรายเกษตรกรจัดเก็บสารเคมีไม่เป็นระเบียบ และเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม	14.88	1. มีสถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร เป็นสัดส่วน ปลอดภัยต่อผู้อยู่อาศัย ไม่ปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม ผลิตผล (รวมทั้งใช้นอกขอบข่าย เช่น ข้าว กล้วย) 2. มีการจัดหมวดหมู่ของวัตถุอันตรายทางการเกษตร เช่น สารกำจัดแมลง โรคพืช ฮอร์โมน วัชพืช ฯลฯ ไม่ปะปนกัน อาจระบุหมวดวัตถุอันตรายทางการเกษตร/กลุ่ม
3.9 ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้	- เกษตรกรจะทิ้งในแปลงปลูก - ยังไม่ทราบวิธีทำลายที่ถูกต้อง - เกษตรกรบางส่วนยังไม่เข้าใจถึงวิธีการทำลาย	10.71	1. ภาชนะบรรจุสารเคมี ที่หมดแล้วกำจัดอย่างไร เก็บไว้ ปลอดภัยก่อนทำลายหรือไม่ 2. กำจัดด้วยการทำลาย ฝังห่าง แหล่งน้ำ ที่พักอาศัย 50 เมตร ต้องน้ำท่วมไม่ถึง และไม่ต่ำกว่าระดับน้ำใต้ดิน ลึก ไม่น้อยกว่า 50 ซม.

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
หมดแล้ว ต้องทำลาย หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง	ภาชนะบรรจุวัตถุอันตราย - กำจัดด้วยวิธีไม่ถูกต้อง		2.1 วิธีการฝังกลบ - ขุดหลุมลึกอย่างน้อย 1 เมตร และรองกันหลุมด้วยปูนขาวเพื่อลดความเป็นพิษของสารเคมี - นำภาชนะบรรจุฝังและโรยปูนขาวสลับเป็นชั้นๆ ความหนาแต่ละชั้นประมาณ 10 -15 เซนติเมตร - ปิดกลบชั้นสุดท้ายด้วยดินหนา 50 เซนติเมตร ให้อยู่ในระดับเสมอกับพื้นดินเดิม ติดป้ายข้อความ "อันตราย" และ ล้อมรั้ว 3. ภาชนะบรรจุให้ทำการล้างน้ำ 3 ครั้ง และนำน้ำที่ปนเปื้อนวัตถุอันตรายทางการเกษตรไปฉีดพ่นในแปลงเพราะปลูก ทำลายขวดแก้ว ถังแกลอนพลาสติก ถังเหล็ก ถุงกระดาษให้อยู่ในสภาพที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้ อีกนำไปฝังกลบในดิน เก็บเป็นสัดส่วน
3.10 ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่เสื่อมสภาพหรือหมดอายุ ต้องเก็บในสถานที่เฉพาะ และทำลาย หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง	- บางรายกำจัดไม่ถูกต้อง - เกษตรกรยังไม่ทราบวิธีเก็บหรือทำลายที่ถูกต้อง - เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจวิธีการทิ้งวัตถุอันตรายที่เสื่อมสภาพ	5.36	1. มีสถานที่เก็บสารเคมี 2. ภาชนะบรรจุสารเคมี ผลิตเกิน 3 ปี อาจเสื่อมสภาพแล้ว 3. ทำลายโดยส่งทำลาย/กำจัดด้วยการทิ้งสารเคมี (ปริมาณน้อย) บริเวณที่กำหนดล้างหรือทุบทำลายฝังห่าง แหล่งน้ำ 50 เมตร ลึกไม่น้อยกว่า 50 ซม. 3. ภาชนะบรรจุให้ทำการล้างทำความสะอาด 3 ครั้ง เก็บเป็นสัดส่วน
3.11 ผู้ปฏิบัติงานควรมีความรู้ในการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	- บางรายยังขาดความรู้ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และไม่มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล	1.79	1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการใช้สารเคมี เช่น สวมถุงมือ หมวก เสื้อผ้า รองเท้า พั่นเหนียว อานฉลาก ดูสัญลักษณ์ ข้างภาชนะบรรจุ 2. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตามระบุข้างฉลากหรือไม่
3.12 ผู้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องสวมเสื้อผ้ามิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากาก ผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และ	- บางรายยังแต่งตัวไม่ถูกต้อง - มีอุปกรณ์ป้องกันไม่ครบ เช่น ขาดถุงมือ หรือไม่มีสวมถุงมือ - เกษตรกรไม่ได้ปฏิบัติครบทุกขั้นตอน - ผู้พ่นไม่ป้องกันตนเอง	6.55	1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงาน แต่งกายอย่างไร ต้องสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ(ในชายเสื้อ) หมวก และสวมรองเท้า(ในกางเกง) 2. หน้ากากปิดจมูกพองน้ำ ใช้น้ำแล้วต้องทิ้งเปลี่ยนใหม่ทุกครั้ง เพราะจะสะสมสารเคมีได้ง่าย

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
สวมรองเท้า			
3.13 ต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้า ทันทีหลัง พ้นวัตถุอันตรายทาง การเกษตร และต้องนำเสื้อผ้า ไปซักให้สะอาดทุกครั้ง โดย ซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ	-ไม่มีการแยกเสื้อผ้า จากเสื้อผ้าปกติ	1.19	1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงาน หลังการพ่นสารเคมี 2. การทำความสะอาดเสื้อผ้า
3.14 มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับ วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ ใช้ได้ หรือห้ามใช้ในประเทศ และประเทศคู่ค้า	- เกษตรกรไม่ทราบคู่ค้าจึงไม่มีเอกสารข้อมูล เกี่ยวกับคู่ค้า - เกษตรกรไม่มีข้อมูลวัตถุอันตรายที่ห้ามใช้กับ ประเทศคู่ค้าเพราะไม่รู้ปลายทาง	16.67	1. รายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ประเทศคู่ค้าให้ใช้หรือ ไม่ให้ใช้ ของแต่ละประเทศที่ส่งผลผลิต ไปขาย 2. มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ได้ หรือห้ามใช้ในประเทศไทย 3. ผู้ตรวจประเมินต้องมีความรู้เกี่ยวข้องกับวัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ในประเทศและประเทศคู่ค้า
3.15 ไม่ใช้วัตถุอันตรายทาง การเกษตรมากกว่าสองชนิด ผสมกัน เว้นแต่จะเป็น คำแนะนำของหน่วยราชการที่ เกี่ยวข้องหรือมีข้อมูลทาง วิชาการรับรอง	- ยังมีการผสมสารเคมีรวมกันอยู่ เพื่อลดเวลาและ ค่าใช้จ่ายของเกษตรกร - ยังมีการผสมวัตถุอันตรายทางการเกษตรมากกว่า 1 ชนิด	5.95	1. ใช้สารเคมีมากกว่า 2 ชนิด ต้องหาหลักฐานยืนยันความรู้ในการใช้ เช่น เอกสาร แผ่นพับแนะนำการใช้ การอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง
3.16 ใช้ระบบการจัดการ ศัตรูพืชแบบผสมผสานที่ เหมาะสมเพื่อลดการใช้วัตถุ อันตรายทางการเกษตร	- ไม่มีการจัดการ - มีส่วนน้อยหรือน้อยราย	1.19	1. การใช้สารชีวภัณฑ์/ จุลินทรีย์วัตถุประสงค์เพื่อลดสารเคมี 2. มีความรู้วิธีลดสารเคมี และนำไปปฏิบัติ 3.มีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน
3.17 จัดเก็บสารเคมี เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้ ทางทางการเกษตร ให้เก็บเป็น สัดส่วนเพื่อป้องกันการ	- จัดเก็บวัตถุอันตรายร่วมกับสารอื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้ ในทางเกษตร - เก็บไม่เป็นสัดส่วน เก็บรวมกัน	6.55	1. จัดเก็บสารเคมีอื่น ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่นๆ ให้ เป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตผลและสิ่งแวดล้อม

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
ปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม			
3.18 มีการบันทึกรายการหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่เก็บไว้ในสถานที่เก็บ	- ไม่ค่อยบันทึกรายละเอียดของวัตถุอันตราย ไม่เห็นความสำคัญของการบันทึก	30.36	1. มีสถานที่เก็บสารเคมี ต้องมีบันทึก 2. มีบันทึก/บัญชีรายชื่อสารเคมี
3.19 ผู้พันวัตถุอันตรายทางการเกษตร ต้องอยู่เหนือลมตลอดเวลา รวมถึงต้องระวังละอองวัตถุอันตรายทางการเกษตรฟุ้งกระจายไปปนเปื้อนแปลงใกล้เคียง	- เกษตรกรพ่นกลับไปกลับมาระหว่างแถวผลผลิต ไม่ได้อยู่เหนือลมตลอด	1.79	1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงาน รู้ถึงอันตรายจากลมพัดแรงขณะพ่นหรือไม่ ทำอย่างไรไม่ให้ปลิวไปแปลงข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อมได้
3.20 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทราช ฯลฯ	- ส่วนใหญ่เกษตรกรไม่ค่อยมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล - เกษตรกรมักจะเก็บไว้ที่บ้าน กรณีแปลงอยู่ไกลและใกล้บ้าน	19.05	1. มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทราช ฯลฯ
3.21 มีเอกสารคำแนะนำการปฏิบัติ กรณีที่มีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินแสดงไว้ให้เห็นชัดเจนในบริเวณเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร	- ไม่พบเอกสารคำแนะนำวิธีปฏิบัติในสถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร	19.05	1. สถานที่เก็บสารเคมี มีเอกสาร คำแนะนำกรณีเกิดอุบัติเหตุ ด้านสารเคมี 2. กรณีไม่มีที่เก็บสารเคมีให้เก็บสถานที่อื่นได้ สามารถเรียกดู/ใช้งานได้ สะดวก รวดเร็ว(ระบุที่เก็บ ในหมายเหตุ)
เฉลี่ย		12.70	

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
ข้อกำหนดที่ 4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว 4.1 กรณีที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ ต้องเผาระวังและบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช	- เปลี่ยนขนาดเล็กขาดการเผาระวัง - ไม่มีการอธิบายว่าในสารละลาย A, B นั้นมีส่วนประกอบธาตุใดบ้าง	2.98	1. บันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช(ถ้าอยู่ในคอมพิวเตอร์ต้องมีการจัดพิมพ์เป็นเอกสารให้ตรวจสอบได้เท่านั้น) 2. มีวิธีการลดปริมาณไนเตรต ที่สะสมในพืช ก่อนการเก็บเกี่ยว
4.2 ไม่ใช้สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย		0.60	1. ไม่ใช้สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย
4.3 หากคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตรให้ใช้ตามวิธีการและอัตราตามคำแนะนำบนฉลากที่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง และบันทึกข้อมูลไว้	- เกษตรกรไม่บันทึกการคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตร	1.79	1. กรณีเมล็ดพันธุ์ คลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยตนเอง ให้ปฏิบัติตามฉลาก 2. บันทึกการใช้สารเคมีคลุกหรือเคลือบเมล็ด
4.4 มีการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน ที่ปลอดภัยต่อผลิตผลและการบริโภคโดยขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร	- มีสารเร่งหลายชนิดไม่ได้ขึ้นทะเบียน - มีเซลล์มาขายที่แปลง ผลิตภัณฑ์ไม่ได้ขึ้นทะเบียน	1.19	1. มีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน ไม่ให้เกิดการปนเปื้อน 2. ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร <u>ยกเว้น โดโลไมท์ ภูไมท์ ปูนขาว ที่ไม่ต้องขึ้นทะเบียน</u> 3. สารปรับปรุงอื่น ต้องขึ้นทะเบียน
4.5 หากผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ต้องผ่านกระบวนการหมักหรือย่อยสลายโดยสมบูรณ์ที่ไม่ทำให้เกิดโรคสู่คน ทั้งนี้ให้บันทึกข้อมูล ระบุวิธีการ วันที่ และช่วงเวลา	- เกษตรกรให้ปุ๋ยคอกโดยไม่ผ่านกระบวนการหมัก - ปุ๋ยอินทรีย์ไม่ผ่านการหมัก - ไม่ระบุวิธีการทำ ไม่ระบุวันที่ - ไม่จดบันทึก	3.57	1. ปุ๋ยอินทรีย์ หมักสมบูรณ์ - อุณหภูมิในกองลดลงเท่ากับอุณหภูมิภายนอกของปุ๋ย - สีของเศษวัสดุเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำ และมีลักษณะอ่อนนุ่มและเปียกชุ่ม - ไม่มีกลิ่นฉุนของก๊าซต่างๆ - อาจมีหญ้าหรือเห็ดขึ้นบนกองปุ๋ยหมักได้

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
ผลิตปุ๋ยอินทรีย์			2. บันทึกข้อมูล ระบุวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาทำปุ๋ยอินทรีย์
4.6 พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้ายปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและแหล่งน้ำ	- ไม่มีการแยกเป็นสัดส่วน	0.60	1. พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้าย ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วนและอยู่ในบริเวณที่ไม่เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกพืชอาหารและแหล่งน้ำ
4.7 เครื่องมือที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรง เช่น หัวฉีด ต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ให้มีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้งาน	- ไม่ได้ตรวจสอบเครื่องมือ	7.74	1. ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงาน เช่น หัวฉีด พ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร อย่างน้อยปีละครั้ง หรือเครื่อง ชั่ง ตวง วัด 2. ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ 3. กรณีจ้างเหมาที่ใช้เครื่องมือของผู้รับจ้างเกษตรกร มีวิธีการควบคุม ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมืออย่างไร
4.8 มีการจัดการระบบการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า	- รายที่ไม่ได้ส่งออก ไม่มีเอกสารแสดงระบบการผลิต	3.57	- ระบบการผลิต เพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า 1. วิธีการผลิตให้ตรงตามความต้องการของผู้รับซื้อผลิตผล
4.9 มีแผนควบคุมการผลิตเพื่อกำหนดมาตรการควบคุมในแต่ละขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย คุณภาพ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน	- มักไม่พบแผนการควบคุมการผลิต	5.95	1. แผนควบคุมการผลิต และปฏิบัติตามได้แก่ การปลูก การดูแลรักษา การใส่ปุ๋ย ตาม จุด CCP / งานวิจัย ใน <u>ขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย /คุณภาพของผลิตผล/สิ่งแวดล้อม/สุขภาพ</u> ความปลอดภัยและ สวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน 2. จะต้องปฏิบัติตามแผนการควบคุมของคู่ค้ากำหนด
4.10 จัดทำรายการปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัยที่ใช้ในการผลิต พร้อมทั้งระบุปริมาณ วัน/เดือน/ปี ที่จัดซื้อ	- ไม่ได้จัดทำรายการปัจจัยการผลิต - จัดทำบันทึกไม่ครบทุกรายละเอียด	11.90	1. มีรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัยการผลิต และรายละเอียด รายการปริมาณ วัน/เดือน/ปีที่จัดซื้อ

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
4.11 เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ตรงตามพันธุ์ ตามความต้องการของตลาด ตรวจสอบแหล่งที่มาได้	- ตรวจสอบแหล่งที่มาไม่ได้เพราะต้นพืชมีอายุมาก และแผงขยายพันธุ์พืชไม่มีเอกสารรับรองพันธุ์	0.60	1. มีรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัยการผลิต และรายละเอียด รายการปริมาณ วัน/เดือน/ปีที่จัดซื้อ แหล่งซื้อ
4.12 ไม่ปลูกพืชชนิดที่มาจากเมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ที่เป็นพืชต่อการบริโภค ยกเว้นมีข้อแนะนำในการบริโภคที่ถูกต้อง		-	
4.13 ใช้ปุ๋ยชนิดที่เหมาะสมต่อพืชที่ปลูกในอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก	- ใช้ปุ๋ยตามความเคยชิน ไม่เคยวิเคราะห์ดิน - บนฉลากปุ๋ยส่วนมากไม่แนะนำพืชเลย เช่นแม่ปุ๋ยผสมเอง	5.95	1. ปุ๋ยเกรดใช้ตามอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก 2. ปุ๋ยน้ำ /Hydroponics
4.14 มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	- บางรายยังขาดเครื่องมือที่เหมาะสม	0.60	1. มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสม 2. เพียงพอต่อการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับขนาดของฟาร์ม
4.15 มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน	- บางแปลงไม่มีสถานที่เก็บรักษา - เครื่องมืออุปกรณ์จำนวนน้อย ไม่ชัดเจน	6.55	- มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรเป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน
4.16 ตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและ	- ไม่มีการตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ	1.79	- บันทึกการ /ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น เครื่องตัดหญ้า เครื่องพ่นสารเคมี รถไถ รถขนผลผลิต อยู่ในในสภาพดีพร้อมใช้งาน เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
อันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน			
4.17 ทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตร ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และขนส่งผลิตภัณฑ์ทุกครั้งทั้งก่อนและหลังการใช้งาน	- บางรายไม่ทำความสะอาดทุกครั้ง - ไม่ทำความสะอาด	2.98	- เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขนส่งผลิตภัณฑ์ ทำความสะอาด ก่อนการใช้งานถ้ามีการปนเปื้อน และหลังใช้งานเสร็จแล้ว
4.18 ส่วนของพืชที่มีโรคเข้าทำลาย ต้องเผาทำลายนอกแปลงปลูก โดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	- ไม่มีการเผาทำลายนอกแปลง - เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เผาทำลาย แค่วางทิ้งไว้	8.93	- ส่วนของพืชที่มีโรคเข้าทำลาย ต้องเผาทำลายนอกแปลงปลูก
4.19 แยกประเภทของเสีย และสิ่งของที่ไม่ใช้/ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจน มีที่ทิ้งขยะเพียงพอหรือระบุจุดทิ้ง รวมถึงมีการลดของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต	- ไม่มีที่ทิ้งขยะ ไม่ระบุจุดทิ้ง	2.38	1. แยกประเภทของเสียและสิ่งของที่ไม่ใช้หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจน 2. มีที่ทิ้งขยะให้เพียงพอ/ระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน
เฉลี่ย		3.67	

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
ข้อกำหนดที่ 5 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว 5.1 เก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า	- มาตรฐานของประเทศคู่ค้าสูง - บางแปลงเก็บผลิตผลก่อนอายุการเก็บเกี่ยว	1.19	1. เก็บเกี่ยวผลิตผลตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า(ผู้รับซื้อผลิตผล)
5.2 การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภค	- เก็บเกี่ยวไม่ถูกสุขลักษณะ	0.60	1. ผู้ปฏิบัติงาน ต้องรู้ถึงการ ปนเปื้อนในผลิตผลขณะการเก็บเกี่ยว และมีมาตรการปฏิบัติอย่างไร 2. ต้องดูวิธีการปฏิบัติการเก็บเกี่ยวหรือ อาจให้สาธิตให้ดูหากสงสัย 3. ถ้าจ้างเหมา ต้องควบคุมกำกับดูแล
5.3 อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน	- ยังพบการใช้วัสดุที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนเพราะราคาถูกกว่า - อุปกรณ์ภาชนะเสี่ยงต่อการปนเปื้อน	1.79	1. อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ เก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว ที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนและทำความสะอาดง่าย เช่น พลาสติก ที่ทำความสะอาดแล้ว หรือมีวัสดุรองที่สะอาด หรือมีมาตรการจัดการไม่ให้เกิดการปนเปื้อน 2. วัสดุที่ห้ามใช้ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์
5.4 คัดแยกผลิตผลที่ไม่ได้คุณภาพออก หรือการคัดแยกชั้นคุณภาพและขนาดตามข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตรแต่ละชนิด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า	- ไม่มีการคัดแยก	0.60	1. มีการคัดแยกผลิตผล หรือไม่
5.5 มีการป้องกันการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสู่ผลิตผลที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุในแปลงแล้ว และไม่วางสัมผัสกับ	- บางชนิดพืช เกษตรกรวางกับพื้นโดยตรง ไม่มีการป้องกันการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสู่ผลิตผล	2.38	1. ดูวิธีการวางผลิตผล 2. สอบถามมาตรการป้องกันการปนเปื้อนผลิตผลที่มีการคัดเลือก หรือบรรจุแล้ว และไม่วางสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
พื้นดินโดยตรง			
5.6 แยกภาชนะในการบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจากการเกษตรอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน	- เกษตรกรไม่แยกชัดเจน เสี่ยงต่อการปนเปื้อน	0.60	1. แยกภาชนะบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน 2. พิจารณาการบ่งชี้ภาชนะ
5.7 จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุให้เป็นสัดส่วน โดยแยกออกจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และให้มีการป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค	- สถานที่เก็บอุปกรณ์ไม่เป็นสัดส่วน	3.57	1. มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ ให้เป็นสัดส่วน 2. ให้มีมาตรการป้องกัน การปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค 4. กรณีขายเหมาสวนถือว่าเป็นขั้นตอนของคู่ค้า
5.8 มีการป้องกันสัตว์เลื้อยคลานให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุและเก็บรักษา หากมีความเสี่ยงในการเป็นพาหะนำโรคให้มีมาตรการป้องกัน	- ไม่มีการปิดกั้นสัตว์เลื้อยคลาน - เจอสัตว์เลื้อยคลานในแปลง - มีสัตว์เลื้อยคลานอยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน	8.93	1. มีมาตรการป้องกันสัตว์เลื้อยคลานให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา
5.9 หากมีการใช้เหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อต้องจัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุและวัสดุ รวมถึงให้มีการบันทึกข้อมูล	- ไม่มีการบันทึกข้อมูลการใช้เหยื่อหรือกับดัก	0.60	1. จัดวางเหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ เช่น หนู ต้องจัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ 2. ให้มีการบันทึกข้อมูล

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
5.10 ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการเข้าหรือเป็นรอยตำหนิของผลิตภัณฑ์เนื่องจากการเก็บเกี่ยว	- วิธีการเก็บเกี่ยวทำให้เกิดรอยขีดหรือมีรอย	1.79	1. ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ แต่ละชนิดพืชในการเก็บเกี่ยว
5.11 ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้สะอาด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และตรวจสอบให้มีสภาพพร้อมใช้งาน	- ไม่มีการล้างภาชนะบรรจุ	0.60	1. ตรวจสอบอุปกรณ์และภาชนะบรรจุว่าสะอาด และมีสภาพพร้อมใช้งาน
5.12 มีการจัดแยกผลิตภัณฑ์คุณภาพกับผลิตภัณฑ์คุณภาพ รวมถึงมีแผนการใช้ประโยชน์ และตรวจสอบการคละปนของผลิตภัณฑ์ที่ด้อยคุณภาพ	- ไม่แยกจำหน่าย	1.79	1. มีแผนการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ที่ด้อยคุณภาพ เช่น ผลเล็ก บิดเบี้ยวเสียหายบางส่วน นำไปให้ปลา ทำปุ๋ยหมัก และตรวจสอบการคละปนของผลิตภัณฑ์ที่ด้อยคุณภาพอย่างไร 2. ดูแลและตรวจสอบการคัดแยกผลิตภัณฑ์ที่ด้อยคุณภาพกับมีคุณภาพออกจากกัน
5.13 สถานที่ที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์	- บางรายไม่มีสถานที่หลังการเก็บเกี่ยว	1.79	1. สถานที่จัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์ เช่น นก หนู จิ้งจก 2. โครงสร้างป้องกันสัตว์พาหะ เข้ามาปนเปื้อนผลิตภัณฑ์ เช่น มี สแลนกันเป็นสัดส่วน
5.14 หากพบความเสี่ยงในการปนเปื้อนอันตรายทางกายภาพจากอุปกรณ์และเครื่องมือ ให้มีมาตรการป้องกัน	- ไม่มีมาตรการป้องกันความเสี่ยง - ทำตามความเคยชิน และไม่ทบทวนขั้นตอนการทำงานของตนเอง	-	1. ถ้าพบความเสี่ยงทางกายภาพ เช่น ลวดเย็บกระดาษ เศษหลอดไฟ พลาสติก เส้นผม ฯ 2. มีมาตรการป้องกัน หากพบความเสี่ยงในการปนเปื้อนอันตรายทางกายภาพจากอุปกรณ์และเครื่องมือ
เฉลี่ย		1.87	

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
<p>ข้อกำหนดที่ 6 การพัก ผลิตผล การขนย้าย และการ เก็บรักษาผลผลิต</p> <p>6.1 มีการจัดการด้าน สุขลักษณะของสถานที่และ วิธีการขนย้าย พักผลิตผล และ/หรือ เก็บรักษาผลิตผล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจาก อันตรายและสิ่งแปลกปลอม ที่มีผลต่อความปลอดภัยใน การบริโภคและคุณภาพของ ผลิตผล</p>	<p>- พาหนะใช้งานร่วมกันหลายอย่าง</p>	<p>-</p>	<p>1. ดูสถานที่และวิธีการขนย้าย การพักผลิตผล และ/หรือเก็บรักษาผลิตผล เช่น สถานที่วางผลิตผล สะอาด เป็นสัดส่วน หรือขณะขนย้ายต้องไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลิตผล และไม่วางกับพื้นดิน</p>
<p>6.2 ใช้วัสดุปูรองพื้นใน บริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยว แล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อน จากสิ่งปฏิกูล เศษดินและสิ่ง สกปรก หรือสิ่งที่เป็น อันตรายอื่นๆ จากพื้นดิน</p>	<p>- ไม่ปูรองพื้น</p>	<p>2.98</p>	<p>1. มีวัสดุปูรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว และต้องสะอาดเช่น เสื่อ ผ้าใบ พลาสติก (ทั้งนี้ ต้องพิจารณาความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของผลิตผลเป็นรายชนิดพืชด้วย)</p>
<p>6.3 ไม่ใช้พาหนะที่ใช้ขนส่ง วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย ในการขนย้ายหรือ ขนส่งผลิตผล ในกรณีที่ไม่ สามารถแยกพาหนะได้ต้องมี การทำความสะอาด รวมถึงมี การบันทึกการใช้พาหนะ ขนส่ง</p>	<p>- พบการใช้ร่วม ทำความสะอาด แต่ไม่จดบันทึก</p> <p>- พาหนะชนิดเดียวกัน</p> <p>- ใช้พาหนะที่ใช้ขนวัตถุดิบอันตรายคันเดียวกันกับขน ผลิตผลและไม่มีการทำความสะอาด</p> <p>- ไม่มีการทำความสะอาดพาหนะ</p>	<p>5.36</p>	<p>1. ไม่ใช้พาหนะ ขนย้ายหรือขนส่งวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย หรือสารปรับปรุงบำรุงดิน ใน การขนย้ายผลิตผล</p> <p>2. ถ้าใช้ร่วมกัน ต้องบันทึกการใช้ และการทำความสะอาด</p>
<p>6.4 การจัดวางผลิตผลใน บริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยว</p>	<p>- ไม่มีการป้องกันบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวใน แปลงที่เหมาะสม</p>	<p>0.60</p>	<p>1. จัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว ป้องกันการเกิดรอยแผล การชูดขีด หรือการ กระแทกเช่นการวางภาชนะบรรจุซ้อนกันโดยไม่มีการป้องกัน</p>

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
ในแปลงปลูกต้องเหมาะสม สามารถป้องกันการเกิดรอยแผลที่เกิดจากการขีดหรือกระแทก รวมทั้งปัญหาการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องมาจากความร้อนและแสงแดด			2. ป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องมาจากความร้อนและแสงแดดเช่น โรงเรือนมีหลังคา แสตน ป้องกันแดด บริเวณสถานที่พักผลผลิต
6.5 กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพง่ายต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง	- เกษตรกรบางรายขาดความรู้ในการจัดการที่ถูกต้อง	0.60	1. กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพง่ายต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่งเช่น พักในห้องควบคุมอุณหภูมิ ตู้แช่ ผ้าขาวบาง การรักษาความชื้นที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผล
6.6 เลือกใช้ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขึ้นต้น เพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม มีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี	- บางชนิดไม่มีการใช้วัสดุ แต่ผลิตผลไม่เสียหาย - ไม่มีการกรุป้องกัน	2.98	1. ตรวจสอบภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขึ้นต้น เพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม หรือมีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี 2. วัสดุกรุคือ ฟางข้าว กระดาษลูกฟูก พลาสติกกันกระแทก โฟมกันกระแทก ใบพีช (วัสดุธรรมชาติ) ฯลฯ
6.7 การขนย้ายผลิตผลในแปลงปลูกให้ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภคได้	- การคมนาคมค่อนข้างลำบากทำให้ผลิตผลบางชนิดชำ ้ เกษตรกรบางรายใช้หนังสือพิมพ์ - ไม่มีการระมัดระวังในการขนย้ายของพ่อค้า	1.19	1. ดูวิธีการขนย้ายผลิตผลในแปลงปลูกให้ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภค เช่นไม่วางภาชนะบรรจุบนพื้นดิน พาหนะขนย้ายที่ไม่ได้ทำความสะอาด รถยนต์มีวัสดุคลุมป้องกันการปนเปื้อนจากมลภาวะ เป็นต้น
6.8 พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายต้องสามารถรักษาคุณภาพของผลิตผล	- ไม่มีพาหนะที่เหมาะสม เนื่องจากมีราคาสูง	0.60	1. พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายผลิตผลต้องสามารถรักษาคุณภาพ เช่น รถควบคุมอุณหภูมิ วัสดุคลุมรถยนต์สะอาด สามารถควบคุมความชื้น และแสงแดดเพื่อรักษาคุณภาพผลิตผล
6.9 ให้ขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความ	- ไม่ระมัดระวังในพ่อค้าที่มารับซื้อ	0.60	1. ดูการจัดเรียง การจัดวางภาชนะ การดูแลรักษาขณะขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวัง

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
ระมัดระวังและขนส่งไปยังจุดรวบรวมสินค้าทันทีที่เก็บเกี่ยว และ/หรือหลังการตัดแต่งตัดคุณภาพ หรือตัดขนาดแล้ว			2. ถ้าในกรณีที่ไม่มีการขนส่งทันทีหลังการบรรจุกาษาแล้ว ต้องมีวิธีการเก็บรักษาที่เหมาะสม เพื่อป้องกันผลผลิตเสื่อมคุณภาพ
เฉลี่ย		1.65	

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
ข้อกำหนดที่ 7 สุขลักษณะส่วนบุคคล 7.1 ผู้ที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์	- บางรายยังขาดการดูแลรายละเอียดของสุขลักษณะส่วนบุคคล	0.60	1. ต้องดูผู้สัมผัสผลิตภัณฑ์โดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคล เช่น ไม่เป็นโรคติดต่อ 2. มีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ เช่น สวมถุงมือ ล้างมือ มีผ้าปิดปาก ผ่ากันเป็นต้น
7.2 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล	- ไม่มีการอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล - ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจแต่ไม่มีการฝึกอบรม	2.98	1. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล รวมถึงลูกจ้าง 2. คู่มือการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานว่าสอดคล้องกับหลักสุขอนามัยหรือไม่
7.3 มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลิตภัณฑ์	- ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไม่มีจุดทิ้งขยะ	2.98	1. มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอ เช่น จุดล้างมือ ห้องสุขา ที่ทิ้งขยะ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลิตภัณฑ์
4. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- เกษตรกรไม่ค่อยใส่ใจในเรื่องนี้มากนัก - ผู้ปฏิบัติงานไม่ได้ตรวจสุขภาพ - บางรายจะไม่เคยตรวจสุขภาพ - เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้ตรวจสุขภาพ	26.19	1. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง วิศวกรหรือสารพิษในร่างกาย (ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับวัตถุอันตรายหมายถึงผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุอันตรายทุกขั้นตอนการปฏิบัติเช่นผู้ปฏิบัติงานในขณะที่เก็บเกี่ยวผลผลิต) 2. ถ้ากรณีจ้างเหมาต้องมีการควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้
7.5 กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบ เพื่อตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์	- เจ้าของแปลงทำเอง จะไปรายงานใคร	1.19	1. กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบ 2. สอบถามผู้ปฏิบัติงานในกรณีเจ็บป่วยว่ามีการปฏิบัติตนอย่างไร
7.6 จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก	- ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน	1.79	1. มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น จุดพัก ที่พักอาศัย วัสดุอุปกรณ์

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
สะดวกพื้นฐานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน			ต่าง ๆ พาหนะ น้ำดื่ม สวัสดิการของผู้ปฏิบัติงาน
7.7 จัดการอบรมให้ความรู้ที่เหมาะสมกับหน้าที่ที่รับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการอบรมแบบมีหลักสูตร ส่วนใหญ่เป็นสอนหน้างาน - ไม่มีการอบรม GAP 	7.74	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักฐานการอบรม/อธิบาย ให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ เช่น บันทึก พร้อมรายชื่อผู้อบรม (รวมจ้างเหมา) 2. การอบรมแบบการสอน(Coaching) การสอนงานในลักษณะ ฝกอบรมขณะปฏิบัติงาน(on the job training)
7.8 เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง - รู้แต่ละเลย - ไม่มีการฝึกอบรมแต่เกษตรกรมีความรู้ในการปฏิบัติงาน 	6.55	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักฐานการอบรม/ความรู้ GAP พี่ช เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงาน เช่น รู้จากเอกสาร บันทึกอบรม ใบประกาศ ต้องมีเอกสารด้วย (รวมจ้างเหมา)
เฉลี่ย		6.25	

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
ข้อกำหนดที่ 8 การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ 8.1 มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ฆ่าเชื้อในดิน (2.4)	- เกษตรกรไม่ชอบจดบันทึกเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุจึงไม่ชอบจดบันทึก -บันทึกแต่ไม่ละเอียด	4.76	- ดูบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมีฆ่าเชื้อในดิน
8.2 มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรทุกครั้งที่ใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน (3.1)	- ไม่ลงชื่อผู้ปฏิบัติงาน - เกษตรกรไม่ชอบจดบันทึกเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุจึงไม่ชอบจดบันทึก - บางรายไม่ลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้ง - บันทึกการใช้แต่ไม่ได้ระบุชื่อผู้ปฏิบัติงาน - เกษตรกรไม่บันทึกข้อมูล	14.29	1. มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรทุกครั้งที่ใช้โดยมีข้อมูลบันทึกประกอบไปด้วยการระบุชนิดพืช ชนิดสารเคมี วัตถุประสงค์การใช้ วันที่ใช้ อัตราและวิธีการใช้ วันที่เก็บเกี่ยว และชื่อผู้ปฏิบัติงาน 2.ต้องดูบันทึกการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรครั้งสุดท้ายก่อนการเก็บเกี่ยวที่ส่งผลถึงความปลอดภัยต่อพืชอาหารแต่ละชนิด ต่อผู้บริโภค หรือต่อผู้ปฏิบัติงาน (PHI)
8.3 มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตผล (5.2)	- เกษตรกรไม่ชอบจดบันทึกเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุจึงไม่ชอบจดบันทึก - เกษตรกรไม่บันทึกข้อมูล	9.52	1. ดูบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว ในเรื่องสุขลักษณะของผู้ปฏิบัติงานที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตผล เช่นสุขลักษณะส่วนบุคคล สุขลักษณะของสถานที่ เป็นต้น 2. กรณีเหมาะสม ต้องดูบันทึกวันเก็บเกี่ยว ของผู้มารับซื้อเหมาะสม ระบุชื่อ วันเก็บเกี่ยว วิธีเก็บเกี่ยว ปริมาณ ฯลฯ
8.4 มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลงปลูก (2.9)	- ไม่มีการจัดทำรหัสแปลงปลูก - เกษตรกรไม่ชอบจดบันทึกเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุจึงไม่ชอบจดบันทึก	23.81	1. มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก เช่น มีรหัสแปลง มีรายละเอียดข้อมูลประจำแปลง ประจำฟาร์ม ครบถ้วน
8.5 มีบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ (5.14)	- ไม่พบบันทึกข้อมูลการกำจัดพาหะนำเชื้อ - เกษตรกรไม่ชอบจดบันทึกเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุจึงไม่ชอบจดบันทึก	7.74	- ดูบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ
8.6 มีบันทึกข้อมูลการใช้พาหะขนส่ง(6.3)	- ไม่พบบันทึกข้อมูลการใช้พาหะขนส่ง	14.29	1. ดูบันทึกการล้างทำความสะอาดพาหะขนย้ายสารเคมี และขนส่งผลผลิต
8.7 มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรมหรือหลักฐานผลการตรวจ	- ไม่ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี เลยไม่มีบันทึกข้อมูล - ไม่มีกรฝึกอบรม ไม่มีกรตรวจสุขภาพ	17.26	1. ดูบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรม และ/หรือเก็บหลักฐานผลการตรวจสุขภาพ และ/หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
สุขภาพ หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล (7.1, 7.5, 7.7, 7.8)	- เกษตรกรมีการตรวจสอบสุขภาพแต่ไม่มีหลักฐานหรือเอกสารการตรวจ		
8.8 ผลผลิตที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษาและขนย้าย หรือบรรจุเพื่อจำหน่าย ต้องระบุรุ่นผลผลิต หรือ ตีตราหีบ หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว	- เกษตรกรไม่ระบุรุ่นหรือตีตราหีบ - พบว่าไม่ได้ระบุรุ่นผลผลิต หรือตีตราหีบเป็นเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต - เกษตรกรไม่มีการตีตราหีบหรือเครื่องหมายใดๆ ไว้กับผลผลิตเพราะคิดว่าไม่สำคัญ	13.10	- ดูรุ่นผลผลิต หรือตราหีบ หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว ที่เก็บรักษา
8.9 ในการจำหน่ายผลผลิต ต้องบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ หรือ แหล่งที่นำผลผลิตไปจำหน่าย รวมถึงปริมาณที่จำหน่าย	- มีการจดบันทึกข้อมูล แต่ลงข้อมูล รายละเอียด และชื่อผู้ปฏิบัติงาน ไม่ครบทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน - ไม่มีการบันทึกข้อมูล - เกษตรกรมักจะไม่บันทึกข้อมูลครบถ้วนตามมาตรฐานข้อกำหนด	13.10	- ดูบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ ปริมาณผลผลิต
8.10 เก็บบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานไว้ อย่างน้อย 2 ปี ของการผลิตติดต่อกัน หรือตามที่ผู้ประกอบการ หรือประเทศคู่ค้าต้องการ	- มีการจดบันทึกข้อมูล แต่ลงข้อมูล รายละเอียด และชื่อผู้ปฏิบัติงาน ไม่ครบทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน - ส่วนมากไม่ค่อยเก็บเอกสารปฏิบัติงาน - เกษตรกรส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ ไม่ค่อยเก็บเอกสารเดิมไว้และไม่ค่อยจดบันทึกการปฏิบัติงาน	15.48	- ดูบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน อย่างน้อย 2 ปี
8.11 มีบันทึกข้อมูลการใช้ น้ำ เช่น ชนิดพืช วันที่ สถานที่ และปริมาณน้ำใช้ หรือ ระยะเวลาให้น้ำ (1.5, 1.6)	- มีการจดบันทึกข้อมูล แต่ลงข้อมูล รายละเอียด และชื่อผู้ปฏิบัติงาน ไม่ครบทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน - ไม่พบบันทึกข้อมูลการใช้น้ำ - ไม่มีการบันทึกปริมาณน้ำที่ใช้ - ไม่ระบุปริมาณและระยะเวลา - เกษตรกรส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ ไม่ค่อยเก็บเอกสารเดิมไว้และไม่ค่อยจดบันทึกการปฏิบัติงาน - ขาดบันทึกข้อมูลการใช้น้ำ	13.10	- ดูบันทึกข้อมูลการใช้น้ำ มีรายละเอียดต่างๆ เช่น ชนิดพืช วันที่ สถานที่ และปริมาณน้ำใช้ หรือ ระยะเวลาให้น้ำ รวมถึงอาศัยน้ำฝน ปริมาณน้ำฝน วันฝนตก

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
8.12 มีบันทึกข้อมูล/ หลักฐานการได้มา และ รายชื่อวัตถุดิบรายการ การเกษตร ที่จัดเก็บ (3.4, 3.14)	- มีการจดบันทึกข้อมูล แต่ลงข้อมูล รายละเอียด และชื่อผู้ปฏิบัติงาน ไม่ครบทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน - ไม่มีการบันทึกข้อมูล - ไม่เก็บหลักฐานที่ได้มาไว้ครบทุกรายการ - เกษตรกรส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ ไม่ค่อยเก็บเอกสาร เดิมไว้และไม่ค่อยจดบันทึกการปฏิบัติงาน	14.88	- ดูบันทึกข้อมูล/หลักฐานการได้มาของวัตถุดิบรายการการเกษตร
8.13 มีบันทึกรายละเอียด เกี่ยวกับการได้มา การใช้ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และชื่อ ปฏิบัติงาน (4.2)	- มีการจดบันทึกข้อมูล แต่ลงข้อมูล รายละเอียด และชื่อผู้ปฏิบัติงาน ไม่ครบทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน	10.71	- ดูบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาและการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน (โดโลไมท์ ภูไมท์ ปูนขาว)
8.14 มีบันทึกข้อมูลการ ปฏิบัติก่อนและหลังเก็บเกี่ยว ในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญ ที่มีผลต่อคุณภาพของผลิตผล (5.3, 5.10)	- มีการจดบันทึกข้อมูล แต่ลงข้อมูล รายละเอียด และชื่อผู้ปฏิบัติงาน ไม่ครบทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน	8.93	- ดูบันทึกข้อมูล เช่น การต่อผลชมพู การล้างผลผลิต การบรรจุการคัดแยกพืชผัก คู่มือ/ เอกสาร/ ป้าย /ประกาศอาจคู่มือเอกสารคำแนะนำประกอบขั้นตอนการปฏิบัติงาน
8.15 จัดทำเอกสารหรือแบบ บันทึก ให้เป็นปัจจุบัน ครบถ้วน สำหรับการผลิตใน ฤดูกาล และลงชื่อ ผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการ บันทึกข้อมูล	มีการจดบันทึกข้อมูล แต่ลงข้อมูล รายละเอียด และ ชื่อผู้ปฏิบัติงาน ไม่ครบทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน - เอกสารไม่เป็นปัจจุบัน - ไม่บันทึกทุกปี - ไม่ลงชื่อผู้บันทึก และผู้ปฏิบัติงาน - เกษตรกรส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ ไม่ค่อยเก็บ เอกสารเดิมไว้และไม่ค่อยจดบันทึกการปฏิบัติงาน - เกษตรกรไม่ได้บันทึกข้อมูล	17.86	- ดูแบบบันทึก ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้ง
8.16 มีการจัดเก็บเอกสาร และ/หรือ บันทึกข้อมูลเป็น หมวดหมู่แยกเป็นฤดูกาลการ ผลิต	- ไม่แยกเป็นหมวดหมู่และฤดูกาล - ขาดการจดบันทึก ขาดแนวทางการจดบันทึก เกษตรกรเขียนหนังสือไม่ได้	20.24	- ดูบันทึกข้อมูลแยกเป็นหมวดหมู่ แยกเป็นฤดูกาลผลิตแต่ละฤดูกาล

ข้อกำหนด	ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจประเมิน	ร้อยละ	แนวทางและวิธีการตรวจประเมิน
8.17 กรณีพบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยต้องแยกผลิตผล และป้องกันไม่ให้มีการนำไปจำหน่าย หากพบหลังจากจำหน่ายแล้ว ให้รีบแจ้งผู้ซื้อผลิตผลทันที	- ขาดการจดบันทึก ขาดแนวทางการจดบันทึก เกษตรกรเขียนหนังสือไม่ได้	1.19	- ดูปันทึกข้อมูลการแจ้งการแจ้งเตือน หรือข้อร้องเรียน(เกิดปัญหาแล้ว)
8.18 กรณีที่พบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยให้สืบหาสาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก และให้มีการบันทึกข้อมูล	- ขาดการจดบันทึก ขาดแนวทางการจดบันทึก เกษตรกรเขียนหนังสือไม่ได้	1.79	- ดูปันทึกข้อมูลปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา(แนวทางแก้ไขปัญหาของเกษตรกร)
8.19 มีการทบทวนการปฏิบัติงานหรือบันทึกข้อมูลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเก็บข้อมูลผลการทบทวนและแก้ไขไว้	- ไม่มีการทบทวนการปฏิบัติงาน - ไม่มีการบันทึก (75) - ไม่มีการเก็บข้อมูล (78) - ไม่บันทึก ไม่เก็บอย่างน้อย 1 ปี (79) - ขาดการจดบันทึก ขาดแนวทางการจดบันทึก เกษตรกรเขียนหนังสือไม่ได้ - ไม่มีการบันทึกจึงไม่มีการทบทวนการปฏิบัติงาน	9.52	- ดูปันทึกข้อมูลการทบทวนและแก้ไขในปีที่ผ่านมา นำมาพิจารณาปรับปรุง
8.20 มีการแก้ไขข้อร้องเรียนและเก็บบันทึกข้อมูลไว้	- ขาดการจดบันทึก ขาดแนวทางการจดบันทึก เกษตรกรเขียนหนังสือไม่ได้	2.38	- ดูข้อร้องเรียน
เฉลี่ย		11.70	

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1

กรมวิชาการเกษตร

Department of Agriculture

แบบบันทึกการตรวจประเมิน GAP พืช

ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร

ตรวจสอบใหม่ ตรวจสอบต่ออายุ ตรวจสอบติดตาม

หมายเลขประจำตัวประชาชน ---

หมายเลขประจำฟาร์ม

ชื่อเจ้าของฟาร์ม

ที่อยู่ บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

ที่ตั้งฟาร์ม ชื่อหมู่บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... พื้นที่.....ไร่ จำนวน.....ต้น

ข้อมูลการเก็บเกี่ยว

1) วันที่เริ่มเก็บเกี่ยว..... วันสิ้นสุดการเก็บเกี่ยว

2) จำนวนการผลิตในรอบปี..... ครั้ง/รุ่น ผลผลิต..... กก./ไร่/ครั้ง/รุ่น/ฤดูผลิต

3) ผลผลิต..... กก./ไร่/ปี

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้าย

ชื่อสารเคมี..... อัตรา...../น้ำ 20 ลิตร (ว/ด/ป).....

ชื่อสารเคมี..... อัตรา...../น้ำ 20 ลิตร (ว/ด/ป).....

ชื่อสารเคมี..... อัตรา...../น้ำ 20 ลิตร (ว/ด/ป).....

เก็บตัวอย่าง ดิน / น้ำ / พืช

วิเคราะห์สารพิษตกค้าง / การปนเปื้อนจุลินทรีย์ / อื่นๆ.....

ไม่พบ / พบ..... ปริมาณที่พบ.....

ไม่พบ / พบ..... ปริมาณที่พบ.....

ไม่พบ / พบ..... ปริมาณที่พบ.....

พิกัดแปลง X..... Y..... Z.....

ชื่อผู้ทบทวนทางเทคนิค..... ลายมือชื่อ..... วันที่.....

รหัสรับรอง กษ. 03-.....(กรณีต่ออายุ/ตรวจสอบติดตาม)

กรณีตรวจต่ออายุ ผลการตรวจประเมินข้อกำหนดรองครั้งที่ผ่านมา% ครั้งนี้.....%

ข้อมูลประจำปี พ.ศ.

แบบกำหนดการตรวจรับรองการผลิตระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช

ครั้งที่	วัน / เดือน / ปี ที่ออกตรวจ	รายการที่ตรวจ	รายชื่อคณะผู้ตรวจประเมิน
1/...../.....	☐ 1. น้ำ ☐ 2. พื้นที่ปลูก ☐ 3. วัตถุอันตรายทางการเกษตร ☐ 4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว ☐ 5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ☐ 6. การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา ☐ 7. สุขลักษณะส่วนบุคคล ☐ 8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ	1 2 3 4 หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน (.....)
2/...../.....	☐ 1. น้ำ ☐ 2. พื้นที่ปลูก ☐ 3. วัตถุอันตรายทางการเกษตร ☐ 4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว ☐ 5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ☐ 6. การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา ☐ 7. สุขลักษณะส่วนบุคคล ☐ 8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ	1 2 3 4 หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน (.....)
3/...../.....	☐ 1. น้ำ ☐ 2. พื้นที่ปลูก ☐ 3. วัตถุอันตรายทางการเกษตร ☐ 4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว ☐ 5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ☐ 6. การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา ☐ 7. สุขลักษณะส่วนบุคคล ☐ 8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ	1 2 3 4 หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน (.....)

ลงชื่อ.....

(.....)

หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

แบบบันทึกข้อมูลประจำฟาร์ม

แผนผังที่ตั้งฟาร์ม เส้นทางคมนาคม และสถานที่สำคัญในบริเวณใกล้เคียง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางไปยังฟาร์ม

ทิศ เหนือ
△

1. พันธุ์ที่ปลูก

พันธุ์.....ระยะปลูก.....จำนวนต้น.....วันที่ปลูก/ อายุต้น.....

พันธุ์.....ระยะปลูก.....จำนวนต้น.....วันที่ปลูก/ อายุต้น.....

พันธุ์.....ระยะปลูก.....จำนวนต้น.....วันที่ปลูก/ อายุต้น.....

2. ระบบการให้น้ำ.....

3. ประเภทดิน ดินเหนียว ดินร่วน เหนียวปนทราย ลูกรัง อื่นๆ.....

4. การใช้ปุ๋ย /สารปรับปรุงดิน

ปุ๋ยเคมี สูตร.....อัตรา.....ระยะพัฒนาของพืช.....จำนวน.....ครั้ง/ปี

สูตร.....อัตรา.....ระยะพัฒนาของพืช.....จำนวน.....ครั้ง/ปี

สูตร.....อัตรา.....ระยะพัฒนาของพืช.....จำนวน.....ครั้ง/ปี

ปุ๋ยอินทรีย์/ น้ำหมัก.....

สูตร.....อัตรา.....ระยะพัฒนาของพืช.....จำนวน.....ครั้ง/ปี

สูตร.....อัตรา.....ระยะพัฒนาของพืช.....จำนวน.....ครั้ง/ปี

อื่น ๆ.....

สูตร.....อัตรา.....ระยะพัฒนาของพืช.....จำนวน.....ครั้ง/ปี

สูตร.....อัตรา.....ระยะพัฒนาของพืช.....จำนวน.....ครั้ง/ปี

5. ประวัติการใช้พื้นที่การผลิต ย้อนหลัง 2 ปี

พื้นที่ ไม่เคยใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ชนิดของพืชที่เคยปลูกมาก่อน (นับถอยหลังจากปัจจุบัน)

ปีที่ 1 ปีที่ 2

6. การแพร่ระบาดของศัตรูพืช และการจัดการ

ชื่อศัตรูพืช..... ช่วงที่ระบาด..... การป้องกันกำจัด.....

ชื่อศัตรูพืช..... ช่วงที่ระบาด..... การป้องกันกำจัด.....

ชื่อศัตรูพืช..... ช่วงที่ระบาด..... การป้องกันกำจัด.....

.....

.....

.....

7. ชนิดของพืชที่ปลูกข้างเคียงฟาร์ม ไม่มี มี (บ)

.....

.....

8. ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

แผนผังภายในฟาร์ม (ระบุ แหล่งน้ำ อาคาร หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่ปรากฏภายในฟาร์ม)

ทิศเหนือ

แบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืช

รายการตรวจที่ 1 : น้ำ

- แหล่งน้ำที่ใช้ในแปลงปลูก.....
- น้ำที่ใช้ในกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว.....
- น้ำที่ใช้ในการผลิตระบบไฮโดรโปนิคส์.....

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ	
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์		
1. น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต ต้องมาจากแหล่งที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผลกรณีที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนให้วิเคราะห์น้ำ	ข้อกำหนดหลัก (1.1)							
2. กรณีใช้น้ำเสียจากโรงงานฯ หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนได้พิสูจน์แล้วว่า น้ำ ผ่านการบำบัดน้ำเสีย และนำมาใช้ในกระบวนการผลิตได้	ข้อกำหนดหลัก (1.2)							
3. น้ำที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยวต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มหรือเทียบเท่า โดยให้ความสำคัญกับน้ำที่สัมผัสผลผลิตส่วนที่บริโภคได้ หรือน้ำที่ตกค้างบนผลผลิตที่มีพื้นผิวไม่เรียบ	ข้อกำหนดหลัก (1.14)							
4. เปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอสำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ หรือถ้ามีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ให้มีระบบการลดปริมาณการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ และ/หรือวัตถุอันตรายทางการเกษตร	ข้อกำหนดหลัก (1.12)							
5. มีการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำให้สะอาดตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของจุลินทรีย์สำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์	ข้อกำหนดหลัก (1.13)							
6. เก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มการผลิตและในช่วงเวลาที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยง ต่อการปนเปื้อน	ข้อกำหนดรอง (1.3)							
7. มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งาน เช่น น้ำจากห้องสุขา น้ำทิ้งต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ	ข้อกำหนดรอง (1.7)							

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
8. น้ำที่ใช้ละลายปุ๋ย และวัตถุอันตรายทางการเกษตร ควรมีคุณภาพที่ดี	ข้อกำหนด (1.4)						
9. มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับความต้องการของพืช และความชื้นของดิน	ข้อกำหนด (1.5)						
10. มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสม เพื่อลดการสูญเสียน้ำและความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูก และพื้นที่โดยรอบ	ข้อกำหนด (1.6)						
11. บำรุงรักษาระบบการให้น้ำ และดูแลให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	ข้อกำหนด (1.8)						
12. แหล่งน้ำสำหรับการเกษตรไม่ควรเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นจากการทำลายสิ่งแวดล้อม	ข้อกำหนด (1.9)						
13. มีการอนุรักษ์แหล่งน้ำ และสภาพแวดล้อม	ข้อกำหนด (1.10)						
14. เลือกแหล่งปลูกที่มีน้ำเพียงพอในการผลิตพืชให้มีคุณภาพ	ข้อกำหนด (1.11)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ผลการตรวจประเมิน : น้ำ

ข้อกำหนดหลัก 5 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
 ข้อกำหนดรอง 2 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
 ข้อกำหนด 7 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

รายการตรวจที่ 2 : พื้นที่ปลูก

สภาพพื้นที่ปลูก

2.1 ที่ราบ

2.2 ที่ราบลุ่ม

2.3 ที่ดอน

2.4 ยกร่อง

2.5 ยกร่องน้ำขัง

2.6 อื่น ๆ ระบุ.....

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
1. พื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายในผลิตภัณฑ์ หากมีความเสี่ยงฯ ให้วิเคราะห์ดิน และเก็บผลวิเคราะห์ฯ ไว้เป็นหลักฐาน	ข้อกำหนดหลัก (2.1)						
2. กรณีจำเป็นต้องใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่ามีวิธีการบำบัดที่ลดการปนเปื้อนสู่ระดับที่ปลอดภัยได้	ข้อกำหนดหลัก (2.2)						
3. หากใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้รมหรือราดเพื่อฆ่าเชื้อในดินและวัสดุปลูก ให้บันทึกข้อมูล ชนิดวัตถุอันตรายทางการเกษตร วันที่ใช้ อัตราการใช้ วิธีใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเก็บบันทึกไว้เป็นหลักฐาน	ข้อกำหนดหลัก (2.4)						
4. พื้นที่ในการผลิต ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ข้อกำหนดหลัก (2.11)						
5. เก็บตัวอย่างดินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิต และในช่วงที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยงฯ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บผลการวิเคราะห์ฯ ไว้เป็นหลักฐาน	ข้อกำหนดรอง (2.3)						
6. พื้นที่ปลูกใหม่ ควรเป็นพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากมีผลกระทบ ควรมีมาตรการในการลดหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น	ข้อกำหนดรอง (2.5)						
7. มีการวางแผน จัดทำแปลง หรือปรับปรุงแปลง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยอาหาร สิ่งแวดล้อม คุณภาพผลิตภัณฑ์ และสุขภาพความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน	ข้อกำหนดรอง (2.6)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
8. การจัดทำรหัสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลง โดยระบุ ชื่อเจ้าของพื้นที่ สถานที่ติดต่อ ชื่อผู้ดูแล (ถ้ามี) ที่ตั้งแปลง แปลงที่ตั้งแปลง แปลงแปลงปลูก ชนิดพืช และพันธุ์ ที่ปลูก	ข้อกำหนดรอง (2.9)						
9. มีการดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืชเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน	ข้อเสนอแนะ (2.7)						
10. ปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน และไม่มีความเสี่ยงที่ทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม	ข้อเสนอแนะ (2.8)						
11. จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี	ข้อเสนอแนะ (2.10)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ผลการตรวจประเมิน : พื้นที่ปลูก

ข้อกำหนดหลัก 4 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
 ข้อกำหนดรอง 4 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
 ข้อเสนอแนะ 3 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

รายการตรวจที่ 3 : วัตถุอันตรายทางการเกษตร

ไม่ได้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรในการผลิต

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
1. ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำหรืออ้างอิงคำแนะนำของ กรมวิชาการเกษตร หรือตามฉลากที่ขึ้นทะเบียน หยุดใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรก่อนเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำในฉลาก หรือคำแนะนำของทางราชการ กรณีสงสัยให้สุ่มผลิตผล วิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตผล ถ้าผลวิเคราะห์ เกินค่ามาตรฐานให้ตรวจสอบหาสาเหตุ และแก้ไข รวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน	ข้อกำหนดหลัก (3.1)						
2. ห้ามใช้ หรือมีไว้ในครอบครองวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม	ข้อกำหนดหลัก (3.2)						
3. กรณีผลิตเพื่อส่งออกให้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามที่ประเทศคู่ค้าหรือข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า	ข้อกำหนดหลัก (3.3)						
4. ทำความสะอาดเครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรและอุปกรณ์หลังการใช้ทุกครั้ง และกำจัดน้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม	ข้อกำหนดหลัก (3.11)						
5. ผู้ปฏิบัติงาน และ/หรือผู้ควบคุม ต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง รู้จักศัตรูพืช ชนิดและอัตราการใช้ เครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง	ข้อกำหนดหลัก (3.15)						
6. เลือกใช้เครื่องพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรและอุปกรณ์ หัวฉีด วิธีการพ่นที่ถูกต้อง โดยตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ข้อกำหนดรอง (3.5)						
7. วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ไม่หมดในคราวเดียว ต้องปิดฝาให้สนิทและเก็บในสถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร หากเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุต้องระบุข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้อง	ข้อกำหนดรอง (3.8)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ	
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์		
8. จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ ในสถานที่เฉพาะที่เป็นสัดส่วน แยกสารแต่ละชนิด ควบคุมการหยิบใช้ได้ และไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และไม่เกิดอันตรายต่อบุคคล	ข้อกำหนด รอง (3.9)							
9. ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้หมดแล้ว ต้องทำลาย หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง	ข้อกำหนด รอง (3.12)							
10. ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่เสื่อมสภาพหรือหมดอายุ ต้องเก็บในสถานที่เฉพาะ และทำลาย หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง	ข้อกำหนด รอง (3.13)							
11. ผู้ปฏิบัติงานควรมีความรู้ในการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	ข้อกำหนด รอง (3.16)							
12. ผู้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องสวมเสื้อผ้ามิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากาก ผ้าปิดจมูก ถุงมือหมวก และสวมรองเท้า	ข้อกำหนด รอง (3.17)							
13. ต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร และต้องนำเสื้อผ้าไปซักให้สะอาดทุกครั้ง โดยซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ	ข้อกำหนด รอง (3.19)							
14. มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ได้/ห้ามใช้ในประเทศและประเทศคู่ค้า	ข้อแนะนำ (3.4)							
15. ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรมากกว่าสองชนิดผสมกัน เว้นแต่จะเป็นคำแนะนำของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง หรือมีข้อมูลทางวิชาการรับรอง	ข้อแนะนำ (3.6)							
16. มีการใช้ระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสม	ข้อแนะนำ (3.7)							
17. จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรอื่น เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร ให้เก็บเป็นสัดส่วนเพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม	ข้อแนะนำ (3.10)							
18. มีการบันทึกรายการหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่เก็บไว้ในสถานที่เก็บ	ข้อแนะนำ (3.14)							

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
19. ผู้พันวัตถุอันตรายทางการเกษตร ต้องอยู่เหนือลมตลอดเวลา รวมถึงต้องระวังละอองวัตถุอันตรายทางการเกษตร พุ้งกระจายไปปนเปื้อนแปลงใกล้เคียง และสิ่งแวดล้อม	ข้อกำหนด (3.18)						
20. มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล และอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทิชชู่ ฯลฯ	ข้อกำหนด (3.20)						
21. มีเอกสารคำแนะนำการปฏิบัติ กรณีที่มีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินแสดงไว้ให้เห็นชัดเจนในบริเวณเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร	ข้อกำหนด (3.21)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ผลการตรวจประเมิน : วัตถุอันตรายทางการเกษตร

ข้อกำหนดหลัก 5 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
 ข้อกำหนดรอง 8 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
 ข้อกำหนด 8 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

รายการตรวจที่ 4 : การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
1. กรณีที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ ต้องเฝ้าระวังและบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช	ข้อกำหนดหลัก (4.11)						
2. ไม่ใช่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย	ข้อกำหนดหลัก (4.8)						
3. หากคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตรให้ใช้ตามวิธีการและอัตราตามคำแนะนำบนฉลากที่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง และบันทึกข้อมูลไว้	ข้อกำหนดรอง (4.5)						
4. มีการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน ที่ปลอดภัยต่อผลิตผลและการบริโภคโดยขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร	ข้อกำหนดรอง (4.6)						
5. หากผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ต้องผ่านกระบวนการหมักหรือย่อยสลายโดยสมบูรณ์ที่ไม่ทำให้เกิดโรคสู่คน ทั้งนี้ให้บันทึกข้อมูล ระบุวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาผลิตปุ๋ยอินทรีย์	ข้อกำหนดรอง (4.7)						
6. พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้ายปุ๋ย และสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วนไม่ปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและแหล่งน้ำ	ข้อกำหนดรอง (4.9)						
7. เครื่องมือที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรง เช่น หัวฉีด ต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และปรับปรุงซ่อมแซม หรือ เปลี่ยนใหม่ให้มีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้งาน	ข้อกำหนดรอง (4.15)						
8. มีการจัดการระบบการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามข้อกำหนดของลูกค้า	ข้อกำหนดรอง (4.17)						
9. มีแผนควบคุมการผลิต เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมในแต่ละขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย คุณภาพ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน	ข้อกำหนดแนะนำ (4.1)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
10. จัดทำรายการปัจจัยการผลิต แหล่งที่มาของปัจจัยที่ใช้ในการผลิต พร้อมทั้งระบุปริมาณ วัน/เดือน/ปี ที่จัดซื้อ	ข้อแนะนำ (4.2)						
11. เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ตรงตามพันธุ์ ตามความต้องการของตลาด ตรวจสอบแหล่งที่มาได้	ข้อแนะนำ (4.3)						
12. ไม่ปลูกพืชชนิดที่มาจากเมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ที่เป็นพืชต่อการบริโภค ยกเว้นมีข้อแนะนำในการบริโภคที่ถูกต้อง	ข้อแนะนำ (4.4)						
13. ใช้ปุ๋ยชนิดที่เหมาะสมต่อพืชที่ปลูก ในอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก	ข้อแนะนำ (4.10)						
14. มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	ข้อแนะนำ (4.12)						
15. มีสถานที่เก็บรักษา เครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน	ข้อแนะนำ (4.13)						
16. ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน	ข้อแนะนำ (4.14)						
17. ทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตร ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และขนส่งผลิตผลทุกครั้งทั้งก่อนและหลังการใช้งาน	ข้อแนะนำ (4.16)						
18. ส่วนของพืชที่มีโรคเข้าทำลาย ต้องเผาทำลายนอกแปลงปลูก โดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	ข้อแนะนำ (4.18)						
19. แยกประเภทของเสีย และสิ่งของที่ไม่ใช้/ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจน มีที่ทิ้งขยะเพียงพอ หรือระบุจุดทิ้ง รวมถึงมีการลดของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต	ข้อแนะนำ (4.19)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ผลการตรวจประเมิน : การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนดหลัก 2 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
ข้อกำหนดรอง 6 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
ข้อแนะนำ 11 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

รายการตรวจที่ 5 : การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
1. เก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของลูกค้า	ข้อกำหนดหลัก (5.1)						
2. การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภค	ข้อกำหนดหลัก (5.2)						
3. อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน	ข้อกำหนดหลัก (5.7)						
4. คัดแยกผลิตผลที่ไม่ได้คุณภาพออก หรือการคัดแยกชั้นคุณภาพและขนาด ตามข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตรแต่ละชนิด หรือตามข้อกำหนดของลูกค้า	ข้อกำหนดรอง (5.3)						
5. มีการป้องกันการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสู่ผลิตผลที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุในแปลงแล้ว และไม่วางสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง	ข้อกำหนดรอง (5.5)						
6. แยกภาชนะในการบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน	ข้อกำหนดรอง (5.6)						
7. จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุให้เป็นสัดส่วน โดยแยกออกจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และให้มีการป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค	ข้อกำหนดรอง (5.9)						
8. มีการป้องกันสัตว์เลื้อยคลานให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุและเก็บรักษา หากมีความเสี่ยงในการเป็นพาหะนำโรคให้มีมาตรการป้องกัน	ข้อกำหนดรอง (5.13)						
9. หากมีการใช้เหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อต้องจัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลิตผล ภาชนะบรรจุและวัสดุ รวมถึงให้มีการบันทึกข้อมูล	ข้อกำหนดรอง (5.14)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
10. ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการซ้ำหรือเป็นรอยตำหนิของผลิตผลเนื่องจากการเก็บเกี่ยว	ข้อเสนอแนะ (5.4)						
11. ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้สะอาด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตผล และตรวจสอบให้มีสภาพพร้อมใช้งาน	ข้อเสนอแนะ (5.8)						
12. มีการจัดแยกผลิตผลด้อยคุณภาพกับผลิตผลคุณภาพ รวมถึงมีแผนการใช้ประโยชน์ และตรวจสอบการคละปนของผลิตผลที่ด้อยคุณภาพ	ข้อเสนอแนะ (5.10)						
13. สถานที่ที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตผล	ข้อเสนอแนะ (5.11)						
14. หากพบความเสี่ยงในการปนเปื้อนอันตรายทางกายภาพจากอุปกรณ์และเครื่องมือ ให้มีมาตรการป้องกัน	ข้อเสนอแนะ (5.12)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ผลการตรวจประเมิน : การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนดหลัก 3 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
ข้อกำหนดรอง 6 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
ข้อเสนอแนะ 5 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

รายการตรวจที่ 6 : การพักผลิตผล การขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
1. มีการจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลิตผล และ/หรือ เก็บรักษาผลิตผล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากอันตรายและสิ่งแปลกปลอมที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภคและคุณภาพของผลิตผล	ข้อกำหนด รอง (6.1)						
2. ใช้วัสดุปูรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งปฏิกูล เศษดินและสิ่งสกปรกหรือสิ่งที่เป็นอันตรายอื่นๆ จากพื้นดิน	ข้อกำหนด รอง (6.2)						
3. ไม่ใช้พาหนะที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือปุ๋ย ในการขนย้ายหรือขนส่งผลิตผล ในกรณีที่ไม่สามารถแยกพาหนะได้ต้องมีการทำความสะอาดรวมถึงมีการบันทึกการใช้พาหนะขนส่ง	ข้อกำหนด รอง (6.3)						
4. การจัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวในแปลงปลูกต้องเหมาะสมสามารถป้องกันการเกิดรอยแผลที่เกิดจากการขีดหรือกระแทก รวมทั้งปัญหาการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องจากความร้อนและแสงแดด	ข้อกำหนด รอง (6.5)						
5. กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพง่ายต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง	ข้อกำหนด รอง (6.7)						
6. เลือกใช้ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขึ้นต้นเพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม มีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี	ข้อแนะนำ (6.4)						
7. การขนย้ายผลิตผลในแปลงปลูกให้ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภคได้	ข้อแนะนำ (6.6)						
8. พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายต้องสามารถรักษาคุณภาพของผลิตผล	ข้อแนะนำ (6.8)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
9. ให้ขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวังและขนส่งไปยังจุดรวบรวมสินค้าทันทีที่เก็บเกี่ยว และ/หรือหลังการตัดแต่งคัดคุณภาพ หรือคัดขนาดแล้ว	ข้อเสนอแนะ (6.9)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ผลการตรวจประเมิน : การพักผลิตผล การขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา

ข้อกำหนดหลัก - ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
ข้อกำหนดรอง 5 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
ข้อเสนอแนะ 4 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

รายการตรวจที่ 7 : สุขลักษณะส่วนบุคคล

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
1. ผู้ที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ (7.2)	ข้อกำหนดหลัก						
2. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล (7.1)	ข้อกำหนดรอง						
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลิตภัณฑ์ (7.3)	ข้อกำหนดรอง						
4. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (7.5)	ข้อกำหนดรอง						
5. กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบ เพื่อตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ (7.4)	ข้อแนะนำ						
6. จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน (7.6)	ข้อแนะนำ						
7. จัดการอบรมให้ความรู้ที่เหมาะสมกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของผู้ปฏิบัติงาน (7.7)	ข้อแนะนำ						
8. เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (7.8)	ข้อแนะนำ						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ผลการตรวจประเมิน : สุขลักษณะส่วนบุคคล

ข้อกำหนดหลัก 1 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อกำหนดรอง 3 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อแนะนำ 4 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

รายการตรวจที่ 8 : การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
1. มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ฆ่าเชื้อในดิน (2.4)	ข้อกำหนดหลัก (8.2)						
2. มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรทุกครั้งที่ใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน (3.1)	ข้อกำหนดหลัก (8.4)						
3. มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตผล (5.2)	ข้อกำหนดหลัก (8.7)						
4. มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลงปลูก (2.9)	ข้อกำหนดรอง (8.3)						
5. มีบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหนะนำเชื้อ (5.14)	ข้อกำหนดรอง (8.9)						
6. มีบันทึกข้อมูลการใช้พาหนะขนส่ง (6.3)	ข้อกำหนดรอง (8.10)						
7. มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรม หรือหลักฐานผลการตรวจสุขภาพ หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล (7.1, 7.5, 7.7, 7.8)	ข้อกำหนดรอง (8.11)						
8. ผลิตผลที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษา และขนย้าย หรือบรรจุเพื่อจำหน่าย ต้องระบุรุ่นผลิตผล หรือติดรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว	ข้อกำหนดรอง (8.14)						
9. ในการจำหน่ายผลิตผล ต้องบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ หรือแหล่งที่นำผลิตผลไปจำหน่าย รวมถึงปริมาณที่จำหน่าย	ข้อกำหนดรอง (8.15)						
10. เก็บบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ อย่างน้อย 2 ปี ของการผลิตติดต่อกัน หรือตามที่ผู้ประกอบการหรือประเทศคู่ค้าต้องการ	ข้อกำหนดรอง (8.16)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
11. มีบันทึกข้อมูลการใช้น้ำ เช่น ชนิดพืช วันที่ สถานที่ และปริมาณน้ำใช้ หรือระยะเวลาให้น้ำ (1.5, 1.6)	ข้อเสนอแนะ (8.1)						
12. มีบันทึกข้อมูล/หลักฐานการได้มา และรายชื่อวัตถุดิบตรายทางการเกษตรที่จัดเก็บ (3.4, 3.14)	ข้อเสนอแนะ (8.5)						
13. มีบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มา การใช้ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และชื่อผู้ปฏิบัติงาน (4.2)	ข้อเสนอแนะ (8.6)						
14. มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของผลิตผล (5.3, 5.10)	ข้อเสนอแนะ (8.8)						
15. จัดทำเอกสารหรือแบบบันทึก ให้เป็นปัจจุบัน ครบถ้วน สำหรับการผลิตในฤดูกาล และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึกข้อมูล	ข้อเสนอแนะ (8.12)						
16. มีการจัดเก็บเอกสาร และ/หรือบันทึกข้อมูลเป็นหมวดหมู่แยกเป็นฤดูกาลการผลิต	ข้อเสนอแนะ (8.13)						
17. กรณีพบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยต้องแยกผลิตผล และป้องกันไม่ให้เกิดการนำไปจำหน่าย หากพบหลังจากจำหน่ายแล้วให้รีบแจ้งผู้ซื้อผลิตผลทันที	ข้อเสนอแนะ (8.17)						
18. กรณีที่พบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยให้สืบหาสาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก และให้มีการบันทึกข้อมูล	ข้อเสนอแนะ (8.18)						
19. มีการทบทวนการปฏิบัติงานหรือบันทึกข้อมูลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเก็บข้อมูลผลการทบทวนและแก้ไขไว้	ข้อเสนอแนะ (8.19)						
20. มีการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนและเก็บบันทึกข้อมูลไว้	ข้อเสนอแนะ (8.20)						

หมายเหตุ : NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ไม่เกี่ยวข้อง

ผลการตรวจประเมิน : การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ

ข้อกำหนดหลัก 3 ข้อ ใช่ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อกำหนดรอง 7 ข้อ ใช่ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อเสนอแนะ 10 ข้อ ใช่ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

แบบบันทึกข้อบกพร่อง / รายงานผลการตรวจประเมินฟาร์ม

ตรวจสอบใหม่ ตรวจสอบอายุ ตรวจสอบติดตาม

ชื่อหน่วยตรวจ วันที่ เดือน..... พ.ศ.

ชื่อเจ้าของฟาร์ม ชนิดพืช

หมายเลขประจำฟาร์ม

รายการตรวจประเมิน และข้อกำหนด		ข้อบกพร่อง	
		พบ	ไม่พบ
1. น้ำ (ข้อกำหนดหลัก)			
☐ 1.1 น้ำที่ใช้ในการผลิต ไม่ปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต (1.1)			
☐ 1.2 กรณี ใช้น้ำเสียในการผลิต มีการบำบัดน้ำเสีย ก่อนนำมาใช้ในการผลิตพืช (1.2)			
☐ 1.3 น้ำที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยวและสัมผัสผลผลิตที่บริโภค มีคุณภาพน้ำดื่มหรือเทียบเท่า (1.14)			
☐ 1.4 ระบบไฮโดรโปนิคส์ มีระบบการลดปริมาณการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ และสารเคมี (1.12)			
☐ 1.5 ระบบไฮโดรโปนิคส์ มีการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำ ให้สะอาด (1.13)			
2. พื้นที่ปลูก (ข้อกำหนดหลัก)			
☐ 2.1 พื้นที่ปลูก ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต (2.1)			
☐ 2.2 กรณี พื้นที่ปลูกเสี่ยงการปนเปื้อน มีการบำบัดให้สู่ระดับที่ปลอดภัย (2.2)			
☐ 2.3 หากใช้สารเคมี รม/ราด ลงดิน/วัสดุปลูก มีบันทึกข้อมูล ชนิด อัตรา วิธี วันใช้ ชื่อผู้ปฏิบัติ (2.4)			
☐ 2.4 พื้นที่ปลูก เป็นไปตามข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (2.11)			
3. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร (ข้อกำหนดหลัก)			
☐ 3.1 ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรหรือตามฉลาก หยุดใช้สารเคมีก่อนการเก็บเกี่ยวตามฉลากหรือคำแนะนำของทางราชการ และบันทึกการตรวจสอบหาสาเหตุและแก้ไขป้องกันการเกิดซ้ำกรณีมีผลวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตเกินค่ามาตรฐาน (3.1)			
☐ 3.2 ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก ตามพ.ร.บ.วอ. พ.ศ. 2535 (วอ.4) (3.2)			
☐ 3.3 กรณีผลิตเพื่อส่งออก ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ตามที่ประเทศคู่ค้ากำหนด (3.3)			
☐ 3.4 ทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ทุกครั้งหลังใช้งาน และทิ้งน้ำล้าง ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม (3.11)			
☐ 3.5 ผู้ปฏิบัติงาน / ผู้ควบคุม มีความรู้ในการใช้สารเคมี รู้จักศัตรูพืช ชนิดและอัตราการใช้ (3.15)			
4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดหลัก)			
☐ 4.1 ไม่ใช่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย (4.8)			
☐ 4.2 ระบบไฮโดรโปนิคส์ มีบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช (4.11)			
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดหลัก)			
☐ 5.1 อายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตเหมาะสม มีคุณภาพ หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า (5.1)			
☐ 5.2 การเก็บเกี่ยว ปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนและปลอดภัยในการบริโภค (5.2)			
☐ 5.3 อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ วัสดุที่สัมผัสกับผลผลิตโดยตรง ทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน (5.7)			
7. สุขลักษณะส่วนบุคคล (ข้อกำหนดหลัก)			
☐ 7.1 ผู้สัมผัสผลผลิตโดยตรง ดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคล และมีวิธีการป้องกัน การปนเปื้อนสู่ผลผลิต (7.2)			
8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ (ข้อกำหนดหลัก)			
☐ 8.1 กรณีที่ใช้สารเคมี รม/ราด ลงดิน/วัสดุปลูก มีบันทึกข้อมูล ชนิด อัตรา วิธี วันใช้ ชื่อผู้ปฏิบัติ (8.2)			
☐ 8.2 บันทึกข้อมูลการใช้สารเคมี ทุกครั้งที่ใช้ ระบุชนิดพืช ชนิดสารเคมี วันที่ใช้ อัตราและวิธีการใช้ ชื่อผู้ปฏิบัติงาน (8.4)			
☐ 8.3 บันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อน/หลังเก็บเกี่ยว ที่สำคัญ ที่มีผลต่อความปลอดภัย (8.7)			

หมายเหตุ 1. เครื่องหมาย ในช่อง หน้าข้อกำหนด หมายถึง มีการตรวจประเมินตามข้อกำหนดนั้น ๆ

2. เครื่องหมาย ในช่อง พบ คือ พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุงแก้ไข ในช่อง ไม่พบ คือ ไม่พบข้อบกพร่อง สอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนด

3. เครื่องหมาย “ - ” ในช่อง พบ และ ไม่พบ หมายถึง ไม่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตในฟาร์ม

4. ตัวเลขในวงเล็บ () หลังข้อกำหนด คือ อ้างอิงตามข้อกำหนดในมาตรฐาน มกษ.9001-2556

รายการตรวจประเมิน และข้อกำหนด	ข้อบกพร่อง	
1. น้ำ (ข้อกำหนดรอง) ☐ 1.1 ได้เก็บตัวอย่างน้ำวิเคราะห์การปนเปื้อน ในระยะเริ่มการผลิต และมีใบแจ้งผลการวิเคราะห์ (1.3) ☐ 1.2 การจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งาน ไม่ไหลลงสู่สิ่งแวดล้อม และพื้นที่โดยรอบ (1.7)	พบ	ไม่พบ
2. พื้นที่ปลูก (ข้อกำหนดรอง) ☐ 2.1 ได้เก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์การปนเปื้อน ในระยะเริ่มการผลิต และมีใบแจ้งผลการวิเคราะห์ (2.3) ☐ 2.2 พื้นที่ปลูกใหม่ เป็นพื้นที่ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม/หรือมีมาตรการป้องกัน (2.5) ☐ 2.3 จัดวาง จัดทำ หรือปรับปรุงผังแปลง โดยคำนึงถึงผลกระทบ ทั้ง 4 Module (2.6) ☐ 2.4 จัดทำรหัสแปลง และข้อมูลประจำแปลง เช่น ที่ตั้งแปลง แผนผังที่ตั้ง และแปลงปลูก (2.9)	พบ	ไม่พบ
3. การใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร (ข้อกำหนดรอง) ☐ 3.1 เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมี อุปกรณ์ วิธีการพ่น ที่ถูกต้อง (3.5) ☐ 3.2 สารเคมีที่เหลือใช้ ปิดฝาสนิท และเก็บในสถานที่เฉพาะ หากเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุ โดยระบุข้อมูลครบถ้วน (3.8) ☐ 3.3 สถานที่เก็บสารเคมีเฉพาะ เป็นสัดส่วน แยกสารแต่ละชนิด ควบคุมการหยิบใช้ได้ ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม (3.9) ☐ 3.4 ภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดแล้ว ให้ทำลาย หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง (3.12) ☐ 3.5 จัดเก็บภาชนะบรรจุสารเคมีที่เสื่อมสภาพ หรือหมดอายุในสถานที่เฉพาะ และ/หรือ ทำลาย กำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง (3.13) ☐ 3.6 ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ในการป้องกันกับตนเอง และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น (3.16) ☐ 3.7 ผู้ฉีดพ่นสารเคมี สวมเสื้อผ้ามิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากสารพิษ (3.17) ☐ 3.8 ผู้พ่นสารเคมี ต้องอาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังฉีดพ่น และซักแยกจากเสื้อผ้าปกติ (3.19)	พบ	ไม่พบ
4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดรอง) ☐ 4.1 กรณี นำเมล็ดพันธุ์ มาคลุกด้วยสารเคมี ได้ใช้ตามคำแนะนำบนฉลาก และมีบันทึกข้อมูล (4.5) ☐ 4.2 การจัดการ การใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลผลิต ให้ปลอดภัยต่อการบริโภค โดยขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร (4.6) ☐ 4.3 กรณี ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ได้ผ่านการหมัก/ย่อยสลายสมบูรณ์ และบันทึกข้อมูลวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาการผลิต (4.7) ☐ 4.4 พื้นที่เก็บรักษา ผสม ขนย้าย ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน พื้นที่หมักปุ๋ยอินทรีย์ แยกเป็นสัดส่วน ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและแหล่งน้ำ (4.9) ☐ 4.5 การตรวจสอบเครื่องมือที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และมีการซ่อมแซม หรือเปลี่ยนใหม่ หากพบความคลาดเคลื่อน (4.15) ☐ 4.6 จัดการระบบการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า (4.17)	พบ	ไม่พบ
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดรอง) ☐ 5.1 คัดแยกผลผลิตไม่ได้คุณภาพออก ตามข้อกำหนดมาตรฐาน หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า (5.3) ☐ 5.2 ผลผลิตที่เก็บเกี่ยว คัดเลือก หรือบรรจุในแปลง ไม่วางสัมผัสกับดินโดยตรง (5.5) ☐ 5.3 แยกภาชนะบรรจุของเสีย สารเคมี ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน กับภาชนะที่ใช้เก็บเกี่ยว และขนย้าย (5.6) ☐ 5.4 สถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุและวัสดุ เป็นสัดส่วน แยกจากสารเคมี ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค (5.9) ☐ 5.5 การป้องกันสัตว์เลื้อย ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา (5.13) ☐ 5.6 กรณีใช้ เหยื่อพิษ กับดัก สัตว์พาหะนำเชื้อโรค จัดวางในบริเวณที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนต่อผลผลิต และมีบันทึกข้อมูล (5.14)	พบ	ไม่พบ

หมายเหตุ 1. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อกำหนด หมายถึง มีการตรวจประเมินตามข้อกำหนดนั้น ๆ

2. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง พบ คือ พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุงแก้ไข ในช่อง ไม่พบ คือ ไม่พบข้อบกพร่อง สอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนด

3. เครื่องหมาย “ - ” ในช่อง พบ และ ไม่พบ หมายถึง ไม่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตในฟาร์ม

4. ตัวเลขในวงเล็บ () หลังข้อกำหนด คือ อ้างอิงตามข้อกำหนดในมาตรฐาน มกษ.9001-2556

รายการตรวจประเมิน และข้อกำหนด	ข้อบกพร่อง	
	พบ	ไม่พบ
6. การพักผลผลิต การขนย้ายในบริเวณแปลงปลูก และเก็บรักษา (ข้อกำหนดตรง)		
☐ 6.1 การจัดการสุขลักษณะของสถานที่ วิธีการขนย้าย ที่พักผลผลิต/ที่เก็บรักษาผลผลิต เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลผลิต ด้านความปลอดภัยต่อการบริโภค และคุณภาพผลผลิต (6.1)		
☐ 6.2 มีวัสดุรองพื้นบริเวณพักผลผลิตที่เกี่ยวข้องแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อน จากพื้นดิน (6.2)		
☐ 6.3 ไม่ใช้พาหนะขนส่ง สารเคมี / ปุ๋ย ขนย้ายหรือขนส่งผลผลิต กรณีจำเป็นต้องใช้ร่วมกัน มีการทำความสะอาดก่อนการใช้งาน และบันทึกการดูแลรักษาพาหนะขนส่ง (6.3)		
☐ 6.4 การจัดวาง/พักผลผลิต ในแปลงปลูก เหมาะสม ป้องกันการชูดขีด/กระแทก/ความร้อน และแสงแดด (6.5)		
☐ 6.5 กรณี ผลผลิตที่เสื่อมคุณภาพง่าย มีการดูแล / ป้องกันที่เหมาะสม ก่อนการขนส่ง (6.7)		
7. สุขลักษณะส่วนบุคคล (ข้อกำหนดตรง)	พบ	ไม่พบ
☐ 7.1 ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ เข้าใจ หรือได้อบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล (7.1)		
☐ 7.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะเพียงพอ พร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียไม่ลงสู่แปลงปลูก และผลผลิต (7.3)		
☐ 7.3 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี ตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (7.5)		
8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ (ข้อกำหนดตรง)	พบ	ไม่พบ
☐ 8.1 บันทึกการหีสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลงปลูก (8.3)		
☐ 8.2 บันทึกข้อมูลการกำจัดศัตรูพืชนำเชื้อโรค กรณีที่มีการใช้เหยื่อพิษ หรือกับดัก (8.9)		
☐ 8.3 บันทึกข้อมูลการใช้พาหนะขนส่ง ที่ใช้ร่วมกับการขนส่งสารเคมี ปุ๋ย หรือสารปรับปรุงบำรุงดิน(8.10)		
☐ 8.4 บันทึกประวัติฝึกอบรม หรือผลการตรวจสุขภาพ หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล (8.11)		
☐ 8.5 ผลผลิต ที่เก็บรักษา ขนย้าย บรรจุจำหน่าย ระบุรุ่นผลผลิต หรือติดรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันเก็บเกี่ยว ตรวจสอบที่มาได้ (8.14)		
☐ 8.6 บันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ หรือแหล่งจำหน่าย และปริมาณจำหน่าย (8.15)		
☐ 8.7 เก็บบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงาน และเอกสาร อย่างน้อย 2 ปี ติดต่อกันหรือตามลูกค้าต้องการ (8.16)		

บันทึกเพิ่มเติม

สรุปผลการตรวจประเมินฟาร์มในครั้งนี้

พบ ข้อบกพร่อง ตามข้อกำหนดหลัก ตามข้อกำหนดตรง ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขไม่พบ ข้อบกพร่อง ตามข้อกำหนดหลัก ซึ่งสอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนดพบ ข้อบกพร่อง ตามข้อกำหนดตรง แต่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ลงชื่อ.....หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

(.....)

วันที่.....

ข้าพเจ้ารับทราบผลการตรวจประเมินฟาร์มในครั้งนี้ ถ้าพบข้อบกพร่องขอเสนอแนวทางแก้ไข ดังนี้

 ตามข้อกำหนดหลัก จะดำเนินแก้ไขข้อบกพร่อง ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และเกณฑ์ที่กำหนด ตามข้อกำหนดตรง จะดำเนินแก้ไขข้อบกพร่อง ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และเกณฑ์ที่กำหนดกำหนดระยะเวลาแก้ไขข้อบกพร่อง (วัน/เดือน/ปี)...../หรือ ในการตรวจครั้งต่อไป

ลงชื่อ.....เจ้าของฟาร์ม /ผู้แทน

หมายเหตุ 1. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อกำหนด หมายถึง มีการตรวจประเมินตามข้อกำหนดนั้น ๆ

2. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง พบ คือ พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุงแก้ไข ในช่อง ไม่พบ คือ ไม่พบข้อบกพร่อง สอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนด

3. เครื่องหมาย “ - ” ในช่อง พบ และ ไม่พบ หมายถึง ไม่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตในฟาร์ม

4. ตัวเลขในวงเล็บ () หลังข้อกำหนด คือ อ้างอิงตามข้อกำหนดในมาตรฐาน มกษ.9001-2556

แบบบันทึกข้อบกพร่อง / รายงานผลการตรวจประเมินฟาร์ม

 ตรวจสอบใหม่ ตรวจสอบอายุ ตรวจสอบติดตาม

ชื่อหน่วยตรวจ วันที่ เดือน..... พ.ศ.

ชื่อเจ้าของฟาร์ม ชนิดพืช.....

หมายเลขประจำฟาร์ม

รายการตรวจประเมิน และข้อกำหนด	ข้อบกพร่อง	
	พบ	ไม่พบ
1. น้ำ (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 1.1 น้ำที่ใช้ในการผลิต ไม่ปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต (1.1)		
☐ 1.2 กรณี ใช้น้ำเสียในการผลิต มีการบำบัดน้ำเสีย ก่อนนำมาใช้ในการผลิตพืช (1.2)		
☐ 1.3 น้ำที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยวและสัมผัสผลผลิตที่บริโภค มีคุณภาพน้ำดื่มหรือเทียบเท่า (1.14)		
☐ 1.4 ระบบไฮโดรโปนิคส์ มีระบบการลดปริมาณการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ และสารเคมี (1.12)		
☐ 1.5 ระบบไฮโดรโปนิคส์ มีการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำ ให้สะอาด (1.13)		
2. พื้นที่ปลูก (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 2.1 พื้นที่ปลูก ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต (2.1)		
☐ 2.2 กรณี พื้นที่ปลูกเสี่ยงการปนเปื้อน มีการบำบัดให้สู่ระดับที่ปลอดภัย (2.2)		
☐ 2.3 หากใช้สารเคมี รม/ราด ลงดิน/วัสดุปลูก มีบันทึกข้อมูล ชนิด อัตรา วิธี วันใช้ ชื่อผู้ปฏิบัติ (2.4)		
☐ 2.4 พื้นที่ปลูก เป็นไปตามข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (2.11)		
3. การใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 3.1 ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรหรือตามฉลาก หยุดใช้สารเคมีก่อนการเก็บเกี่ยวตามฉลากหรือคำแนะนำของทางราชการ และบันทึกการตรวจสอบหาสาเหตุและแก้ไขป้องกันการเกิดซ้ำกรณีมีผลวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตเกินค่ามาตรฐาน (3.1)		
☐ 3.2 ไม่ใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก ตามพ.ร.บ.วอ. พ.ศ. 2535 (วอ.4) (3.2)		
☐ 3.3 กรณีผลิตเพื่อส่งออก ใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ตามที่ประเทศคู่ค้ากำหนด (3.3)		
☐ 3.4 ทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ทุกครั้งหลังใช้งาน และทิ้งน้ำล้าง ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม (3.11)		
☐ 3.5 ผู้ปฏิบัติงาน / ผู้ควบคุม มีความรู้ในการใช้สารเคมี รู้จักศัตรูพืช ชนิดและอัตราการใช้ (3.15)		
4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 4.1 ไม่ใช่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย (4.8)		
☐ 4.2 ระบบไฮโดรโปนิคส์ มีบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช (4.11)		
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 5.1 อายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตเหมาะสม มีคุณภาพ หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า (5.1)		
☐ 5.2 การเก็บเกี่ยว ปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนและปลอดภัยในการบริโภค (5.2)		
☐ 5.3 อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ วัสดุที่สัมผัสกับผลผลิตโดยตรง ทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน (5.7)		
7. สุขลักษณะส่วนบุคคล (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 7.1 ผู้สัมผัสผลผลิตโดยตรง ดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคล และมีวิธีการป้องกัน การปนเปื้อนสู่ผลผลิต (7.2)		
8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 8.1 กรณีที่ใช้สารเคมี รม/ราด ลงดิน/วัสดุปลูก มีบันทึกข้อมูล ชนิด อัตรา วิธี วันใช้ ชื่อผู้ปฏิบัติ (8.2)		
☐ 8.2 บันทึกข้อมูลการใช้สารเคมี ทุกครั้งที่ใช้ ระบุชนิดพืช ชนิดสารเคมี วันที่ใช้ อัตราและวิธีการใช้ ชื่อผู้ปฏิบัติงาน (8.4)		
☐ 8.3 บันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อน/หลังเก็บเกี่ยว ที่สำคัญ ที่มีผลต่อความปลอดภัย (8.7)		

หมายเหตุ 1. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อกำหนด หมายถึง มีการตรวจประเมินตามข้อกำหนดนั้น ๆ

2. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง พบ คือ พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุงแก้ไข ในช่อง ไม่พบ คือ ไม่พบข้อบกพร่อง สอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนด

3. เครื่องหมาย “ - ” ในช่อง พบ และ ไม่พบ หมายถึง ไม่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตในฟาร์ม

4. ตัวเลขในวงเล็บ () หลังข้อกำหนด คือ อ้างอิงตามข้อกำหนดในมาตรฐาน มกษ.9001-2556

รายการตรวจประเมิน และข้อกำหนด	ข้อบกพร่อง	
1. น้ำ (ข้อกำหนดรอง) ☐ 1.1 ได้เก็บตัวอย่างน้ำวิเคราะห์การปนเปื้อน ในระยะเริ่มการผลิต และมีใบแจ้งผลการวิเคราะห์ (1.3) ☐ 1.2 การจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งาน ไม่ไหลลงสู่สิ่งแวดล้อม และพื้นที่โดยรอบ (1.7)	พบ	ไม่พบ
2. พื้นที่ปลูก (ข้อกำหนดรอง) ☐ 2.1 ได้เก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์การปนเปื้อน ในระยะเริ่มการผลิต และมีใบแจ้งผลการวิเคราะห์ (2.3) ☐ 2.2 พื้นที่ปลูกใหม่ เป็นพื้นที่ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม/หรือมีมาตรการป้องกัน (2.5) ☐ 2.3 จัดวาง จัดทำ หรือปรับปรุงผังแปลง โดยคำนึงถึงผลกระทบ ทั้ง 4 Module (2.6) ☐ 2.4 จัดทำรหัสแปลง และข้อมูลประจำแปลง เช่น ที่ตั้งแปลง แผนผังที่ตั้ง และแปลงปลูก (2.9)	พบ	ไม่พบ
3. การใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร (ข้อกำหนดรอง) ☐ 3.1 เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมี อุปกรณ์ วิธีการพ่น ที่ถูกต้อง (3.5) ☐ 3.2 สารเคมีที่เหลือใช้ ปิดฝาสนิท และเก็บในสถานที่เฉพาะ หากเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุ โดยระบุข้อมูลครบถ้วน (3.8) ☐ 3.3 สถานที่เก็บสารเคมีเฉพาะ เป็นสัดส่วน แยกสารแต่ละชนิด ควบคุมการหยิบใช้ได้ ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม (3.9) ☐ 3.4 ภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดแล้ว ให้ทำลาย หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง (3.12) ☐ 3.5 จัดเก็บภาชนะบรรจุสารเคมีที่เสื่อมสภาพ หรือหมดอายุในสถานที่เฉพาะ และ/หรือ ทำลาย กำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง (3.13) ☐ 3.6 ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ในการป้องกันกับตนเอง และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น (3.16) ☐ 3.7 ผู้ฉีดพ่นสารเคมี สวมเสื้อผ้ามิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากสารพิษ (3.17) ☐ 3.8 ผู้พ่นสารเคมี ต้องอาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังฉีดพ่น และซักแยกจากเสื้อผ้าปกติ (3.19)	พบ	ไม่พบ
4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดรอง) ☐ 4.1 กรณี นำเมล็ดพันธุ์ มาคลุกด้วยสารเคมี ได้ใช้ตามคำแนะนำบนฉลาก และมีบันทึกข้อมูล (4.5) ☐ 4.2 การจัดการ การใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลผลิต ให้ปลอดภัยต่อการบริโภค โดยขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร (4.6) ☐ 4.3 กรณี ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ได้ผ่านการหมัก/ย่อยสลายสมบูรณ์ และบันทึกข้อมูลวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาการผลิต (4.7) ☐ 4.4 พื้นที่เก็บรักษา ผสม ขนย้าย ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน พื้นที่หมักปุ๋ยอินทรีย์ แยกเป็นสัดส่วน ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและแหล่งน้ำ (4.9) ☐ 4.5 การตรวจสอบเครื่องมือที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และมีการซ่อมแซม หรือเปลี่ยนใหม่ หากพบความคลาดเคลื่อน (4.15) ☐ 4.6 จัดการระบบการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า (4.17)	พบ	ไม่พบ
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดรอง) ☐ 5.1 คัดแยกผลผลิตไม่ได้คุณภาพออก ตามข้อกำหนดมาตรฐาน หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า (5.3) ☐ 5.2 ผลผลิตที่เก็บเกี่ยว คัดเลือก หรือบรรจุในแปลง ไม่วางสัมผัสกับดินโดยตรง (5.5) ☐ 5.3 แยกภาชนะบรรจุของเสีย สารเคมี ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน กับภาชนะที่ใช้เก็บเกี่ยว และขนย้าย (5.6) ☐ 5.4 สถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุและวัสดุ เป็นสัดส่วน แยกจากสารเคมี ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค (5.9) ☐ 5.5 การป้องกันสัตว์เลื้อย ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา (5.13) ☐ 5.6 กรณีใช้ เหยื่อพิษ กับดัก สัตว์พาหะนำเชื้อโรค จัดวางในบริเวณที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนต่อผลผลิต และมีบันทึกข้อมูล (5.14)	พบ	ไม่พบ

หมายเหตุ 1. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อกำหนด หมายถึง มีการตรวจประเมินตามข้อกำหนดนั้น ๆ

2. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง พบ คือ พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุงแก้ไข ในช่อง ไม่พบ คือ ไม่พบข้อบกพร่อง สอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนด

3. เครื่องหมาย “ - ” ในช่อง พบ และ ไม่พบ หมายถึง ไม่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตในฟาร์ม

4. ตัวเลขในวงเล็บ () หลังข้อกำหนด คือ อ้างอิงตามข้อกำหนดในมาตรฐาน มกษ. 9001-2556

รายการตรวจประเมิน และข้อกำหนด	ข้อบกพร่อง	
	พบ	ไม่พบ
6. การพักผลผลิต การขนย้ายในบริเวณแปลงปลูก และเก็บรักษา (ข้อกำหนดตรง)		
☐ 6.1 การจัดการสุขลักษณะของสถานที่ วิธีการขนย้าย ที่พักผลผลิต/ที่เก็บรักษาผลผลิต เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลผลิต ด้านความปลอดภัยต่อการบริโภค และคุณภาพผลผลิต (6.1)		
☐ 6.2 มีวัสดุรองพื้นบริเวณพักผลผลิตที่เกี่ยวข้องแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อน จากพื้นดิน (6.2)		
☐ 6.3 ไม่ใช้พาหนะขนส่ง สารเคมี / ปุ๋ย ขนย้ายหรือขนส่งผลผลิต กรณีจำเป็นต้องใช้ร่วมกัน มีการทำความสะอาดก่อนการใช้งาน และบันทึกการดูแลรักษาพาหนะขนส่ง (6.3)		
☐ 6.4 การจัดวาง/พักผลผลิต ในแปลงปลูก เหมาะสม ป้องกันการชูดขีด/กระแทก/ความร้อน และแสงแดด (6.5)		
☐ 6.5 กรณี ผลผลิตที่เสื่อมคุณภาพง่าย มีการดูแล / ป้องกันที่เหมาะสม ก่อนการขนส่ง (6.7)		
7. สุขลักษณะส่วนบุคคล (ข้อกำหนดตรง)		
☐ 7.1 ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ เข้าใจ หรือได้อบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล (7.1)		
☐ 7.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะเพียงพอ พร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียไม่ลงสู่แปลงปลูก และผลผลิต (7.3)		
☐ 7.3 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี ตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (7.5)		
8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ (ข้อกำหนดตรง)		
☐ 8.1 บันทึกการหีสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลงปลูก (8.3)		
☐ 8.2 บันทึกข้อมูลการกำจัดศัตรูพาหะนำเชื้อโรค กรณีที่มีการใช้เหยื่อพิษ หรือกับดัก (8.9)		
☐ 8.3 บันทึกข้อมูลการใช้พาหนะขนส่ง ที่ใช้ร่วมกับการขนส่งสารเคมี ปุ๋ย หรือสารปรับปรุงบำรุงดิน(8.10)		
☐ 8.4 บันทึกประวัติฝึกอบรม หรือผลการตรวจสุขภาพ หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล (8.11)		
☐ 8.5 ผลผลิต ที่เก็บรักษา ขนย้าย บรรจุจำหน่าย ระบุรุ่นผลผลิต หรือติดรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันเก็บเกี่ยว ตรวจสอบที่มาได้ (8.14)		
☐ 8.6 บันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ หรือแหล่งจำหน่าย และปริมาณจำหน่าย (8.15)		
☐ 8.7 เก็บบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงาน และเอกสาร อย่างน้อย 2 ปี ติดต่อกันหรือตามลูกค้าต้องการ (8.16)		

บันทึกเพิ่มเติม

สรุปผลการตรวจประเมินฟาร์มในครั้งนี้

พบ ข้อบกพร่อง ตามข้อกำหนดหลัก ตามข้อกำหนดตรง ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขไม่พบ ข้อบกพร่อง ตามข้อกำหนดหลัก ซึ่งสอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนดพบ ข้อบกพร่อง ตามข้อกำหนดตรง แต่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ลงชื่อ.....หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

(.....)

วันที่.....

ข้าพเจ้ารับทราบผลการตรวจประเมินฟาร์มในครั้งนี ถ้าพบข้อบกพร่องขอเสนอแนวทางแก้ไข ดังนี้

 ตามข้อกำหนดหลัก จะดำเนินแก้ไขข้อบกพร่อง ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และเกณฑ์ที่กำหนด ตามข้อกำหนดตรง จะดำเนินแก้ไขข้อบกพร่อง ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และเกณฑ์ที่กำหนดกำหนดระยะเวลาแก้ไขข้อบกพร่อง (วัน/เดือน/ปี)...../หรือ ในการตรวจครั้งต่อไป

ลงชื่อ.....เจ้าของฟาร์ม /ผู้แทน

หมายเหตุ 1. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อกำหนด หมายถึง มีการตรวจประเมินตามข้อกำหนดนั้น ๆ

2. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง พบ คือ พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุงแก้ไข ในช่อง ไม่พบ คือ ไม่พบข้อบกพร่อง สอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนด

3. เครื่องหมาย “ - ” ในช่อง พบ และ ไม่พบ หมายถึง ไม่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตในฟาร์ม

4. ตัวเลขในวงเล็บ () หลังข้อกำหนด คือ อ้างอิงตามข้อกำหนดในมาตรฐาน มกษ. 9001-2556

แบบบันทึกข้อบกพร่อง / รายงานผลการตรวจประเมินฟาร์ม

 ตรวจสอบใหม่ ตรวจสอบอายุ ตรวจสอบติดตาม

ชื่อหน่วยตรวจ วันที่ เดือน..... พ.ศ.....

ชื่อเจ้าของฟาร์ม ชนิดพืช.....

หมายเลขประจำฟาร์ม

รายการตรวจประเมิน และข้อกำหนด	ข้อบกพร่อง	
	พบ	ไม่พบ
1. น้ำ (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 1.1 น้ำที่ใช้ในการผลิต ไม่ปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต (1.1)		
☐ 1.2 กรณี ใช้น้ำเสียในการผลิต มีการบำบัดน้ำเสีย ก่อนนำมาใช้ในการผลิตพืช (1.2)		
☐ 1.3 น้ำที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยวและสัมผัสผลผลิตที่บริโภค มีคุณภาพน้ำดื่มหรือเทียบเท่า (1.14)		
☐ 1.4 ระบบไฮโดรโปนิคส์ มีระบบการลดปริมาณการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ และสารเคมี (1.12)		
☐ 1.5 ระบบไฮโดรโปนิคส์ มีการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำ ให้สะอาด (1.13)		
2. พื้นที่ปลูก (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 2.1 พื้นที่ปลูก ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต (2.1)		
☐ 2.2 กรณี พื้นที่ปลูกเสี่ยงการปนเปื้อน มีการบำบัดให้สู่ระดับที่ปลอดภัย (2.2)		
☐ 2.3 หากใช้สารเคมี รม/ราด ลงดิน/วัสดุปลูก มีบันทึกข้อมูล ชนิด อัตรา วิธี วันใช้ ชื่อผู้ปฏิบัติ (2.4)		
☐ 2.4 พื้นที่ปลูก เป็นไปตามข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (2.11)		
3. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 3.1 ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรหรือตามฉลาก หยุดใช้สารเคมีก่อนการเก็บเกี่ยวตามฉลากหรือคำแนะนำของทางราชการ และบันทึกการตรวจสอบหาสาเหตุและแก้ไขป้องกันการเกิดซ้ำกรณีมีผลวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตเกินค่ามาตรฐาน (3.1)		
☐ 3.2 ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก ตามพ.ร.บ.วอ. พ.ศ. 2535 (วอ.4) (3.2)		
☐ 3.3 กรณีผลิตเพื่อส่งออก ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ตามที่ประเทศคู่ค้ากำหนด (3.3)		
☐ 3.4 ทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ทุกครั้งหลังใช้งาน และทิ้งน้ำล้าง ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม (3.11)		
☐ 3.5 ผู้ปฏิบัติงาน / ผู้ควบคุม มีความรู้ในการใช้สารเคมี รู้จักศัตรูพืช ชนิดและอัตราการใช้ (3.15)		
4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 4.1 ไม่ใช่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย (4.8)		
☐ 4.2 ระบบไฮโดรโปนิคส์ มีบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช (4.11)		
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 5.1 อายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตเหมาะสม มีคุณภาพ หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า (5.1)		
☐ 5.2 การเก็บเกี่ยว ปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนและปลอดภัยในการบริโภค (5.2)		
☐ 5.3 อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ วัสดุที่สัมผัสกับผลผลิตโดยตรง ทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน (5.7)		
7. สุขลักษณะส่วนบุคคล (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 7.1 ผู้สัมผัสผลผลิตโดยตรง ดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคล และมีวิธีการป้องกัน การปนเปื้อนสู่ผลผลิต (7.2)		
8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ (ข้อกำหนดหลัก)		
☐ 8.1 กรณีที่ใช้สารเคมี รม/ราด ลงดิน/วัสดุปลูก มีบันทึกข้อมูล ชนิด อัตรา วิธี วันใช้ ชื่อผู้ปฏิบัติ (8.2)		
☐ 8.2 บันทึกข้อมูลการใช้สารเคมี ทุกครั้งที่ใช้ ระบุชนิดพืช ชนิดสารเคมี วันที่ใช้ อัตราและวิธีการใช้ ชื่อผู้ปฏิบัติงาน (8.4)		
☐ 8.3 บันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อน/หลังเก็บเกี่ยว ที่สำคัญ ที่มีผลต่อความปลอดภัย (8.7)		

หมายเหตุ 1. เครื่องหมาย ในช่อง หน้าข้อกำหนด หมายถึง มีการตรวจประเมินตามข้อกำหนดนั้น ๆ2. เครื่องหมาย ในช่อง พบ คือ พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุงแก้ไข ในช่อง ไม่พบ คือ ไม่พบข้อบกพร่อง สอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนด

3. เครื่องหมาย “ - ” ในช่อง พบ และ ไม่พบ หมายถึง ไม่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตในฟาร์ม

4. ตัวเลขในวงเล็บ () หลังข้อกำหนด คือ อ้างอิงตามข้อกำหนดในมาตรฐาน มกษ.9001-2556

รายการตรวจประเมิน และข้อกำหนด	ข้อบกพร่อง	
1. น้ำ (ข้อกำหนดรอง) ☐ 1.1 ได้เก็บตัวอย่างน้ำวิเคราะห์การปนเปื้อน ในระยะเริ่มการผลิต และมีใบแจ้งผลการวิเคราะห์ (1.3) ☐ 1.2 การจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งาน ไม่ไหลลงสู่สิ่งแวดล้อม และพื้นที่โดยรอบ (1.7)	พบ	ไม่พบ
2. พื้นที่ปลูก (ข้อกำหนดรอง) ☐ 2.1 ได้เก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์การปนเปื้อน ในระยะเริ่มการผลิต และมีใบแจ้งผลการวิเคราะห์ (2.3) ☐ 2.2 พื้นที่ปลูกใหม่ เป็นพื้นที่ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม/หรือมีมาตรการป้องกัน (2.5) ☐ 2.3 จัดวาง จัดทำ หรือปรับปรุงผังแปลง โดยคำนึงถึงผลกระทบ ทั้ง 4 Module (2.6) ☐ 2.4 จัดทำรหัสแปลง และข้อมูลประจำแปลง เช่น ที่ตั้งแปลง แผนผังที่ตั้ง และแปลงปลูก (2.9)	พบ	ไม่พบ
3. การใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร (ข้อกำหนดรอง) ☐ 3.1 เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมี อุปกรณ์ วิธีการพ่น ที่ถูกต้อง (3.5) ☐ 3.2 สารเคมีที่เหลือใช้ ปิดฝาสนิท และเก็บในสถานที่เฉพาะ หากเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุ โดยระบุข้อมูลครบถ้วน (3.8) ☐ 3.3 สถานที่เก็บสารเคมีเฉพาะ เป็นสัดส่วน แยกสารแต่ละชนิด ควบคุมการหยิบใช้ได้ ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม (3.9) ☐ 3.4 ภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดแล้ว ให้ทำลาย หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง (3.12) ☐ 3.5 จัดเก็บภาชนะบรรจุสารเคมีที่เสื่อมสภาพ หรือหมดอายุในสถานที่เฉพาะ และ/หรือ ทำลาย กำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง (3.13) ☐ 3.6 ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ในการป้องกันกับตนเอง และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น (3.16) ☐ 3.7 ผู้ฉีดพ่นสารเคมี สวมเสื้อผ้ามิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากสารพิษ (3.17) ☐ 3.8 ผู้พ่นสารเคมี ต้องอาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังฉีดพ่น และซักแยกจากเสื้อผ้าปกติ (3.19)	พบ	ไม่พบ
4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดรอง) ☐ 4.1 กรณี นำเมล็ดพันธุ์ มาคลุกด้วยสารเคมี ได้ใช้ตามคำแนะนำบนฉลาก และมีบันทึกข้อมูล (4.5) ☐ 4.2 การจัดการ การใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลผลิต ให้ปลอดภัยต่อการบริโภค โดยขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร (4.6) ☐ 4.3 กรณี ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ได้ผ่านการหมัก/ย่อยสลายสมบูรณ์ และบันทึกข้อมูลวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาการผลิต (4.7) ☐ 4.4 พื้นที่เก็บรักษา ผสม ขนย้าย ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน พื้นที่หมักปุ๋ยอินทรีย์ แยกเป็นสัดส่วน ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและแหล่งน้ำ (4.9) ☐ 4.5 การตรวจสอบเครื่องมือที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และมีการซ่อมแซม หรือเปลี่ยนใหม่ หากพบความคลาดเคลื่อน (4.15) ☐ 4.6 จัดการระบบการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า (4.17)	พบ	ไม่พบ
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว (ข้อกำหนดรอง) ☐ 5.1 คัดแยกผลผลิตไม่ได้คุณภาพออก ตามข้อกำหนดมาตรฐาน หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า (5.3) ☐ 5.2 ผลผลิตที่เก็บเกี่ยว คัดเลือก หรือบรรจุในแปลง ไม่วางสัมผัสกับดินโดยตรง (5.5) ☐ 5.3 แยกภาชนะบรรจุของเสีย สารเคมี ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน กับภาชนะที่ใช้เก็บเกี่ยว และขนย้าย (5.6) ☐ 5.4 สถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุและวัสดุ เป็นสัดส่วน แยกจากสารเคมี ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน และป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค (5.9) ☐ 5.5 การป้องกันสัตว์เลื้อย ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา (5.13) ☐ 5.6 กรณีใช้ เหยื่อพิษ กับดัก สัตว์พาหะนำเชื้อโรค จัดวางในบริเวณที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนต่อผลผลิต และมีบันทึกข้อมูล (5.14)	พบ	ไม่พบ

หมายเหตุ 1. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อกำหนด หมายถึง มีการตรวจประเมินตามข้อกำหนดนั้น ๆ

2. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง พบ คือ พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุงแก้ไข ในช่อง ไม่พบ คือ ไม่พบข้อบกพร่อง สอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนด

3. เครื่องหมาย “ - ” ในช่อง พบ และ ไม่พบ หมายถึง ไม่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตในฟาร์ม

4. ตัวเลขในวงเล็บ () หลังข้อกำหนด คือ อ้างอิงตามข้อกำหนดในมาตรฐาน มกษ.9001-2556

รายการตรวจประเมิน และข้อกำหนด	ข้อบกพร่อง	
	พบ	ไม่พบ
6. การพักผลผลิต การขนย้ายในบริเวณแปลงปลูก และเก็บรักษา (ข้อกำหนดตรง)		
☐ 6.1 การจัดการสุขลักษณะของสถานที่ วิธีการขนย้าย ที่พักผลผลิต/ที่เก็บรักษาผลผลิต เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลผลิต ด้านความปลอดภัยต่อการบริโภค และคุณภาพผลผลิต (6.1)		
☐ 6.2 มีวัสดุรองพื้นบริเวณพักผลผลิตที่เกี่ยวข้องแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อน จากพื้นดิน (6.2)		
☐ 6.3 ไม่ใช้พาหนะขนส่ง สารเคมี / ปุ๋ย ขนย้ายหรือขนส่งผลผลิต กรณีจำเป็นต้องใช้ร่วมกัน มีการทำความสะอาดก่อนการใช้งาน และบันทึกการดูแลรักษาพาหนะขนส่ง (6.3)		
☐ 6.4 การจัดวาง/พักผลผลิต ในแปลงปลูก เหมาะสม ป้องกันการชูดขีด/กระแทก/ความร้อน และแสงแดด (6.5)		
☐ 6.5 กรณี ผลผลิตที่เสื่อมคุณภาพง่าย มีการดูแล / ป้องกันที่เหมาะสม ก่อนการขนส่ง (6.7)		
7. สุขลักษณะส่วนบุคคล (ข้อกำหนดตรง)	พบ	ไม่พบ
☐ 7.1 ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ เข้าใจ หรือได้อบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล (7.1)		
☐ 7.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะเพียงพอ พร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียไม่ลงสู่แปลงปลูก และผลผลิต (7.3)		
☐ 7.3 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี ตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (7.5)		
8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ (ข้อกำหนดตรง)	พบ	ไม่พบ
☐ 8.1 บันทึกการหีสแปลงปลูก และข้อมูลประจำแปลงปลูก (8.3)		
☐ 8.2 บันทึกข้อมูลการกำจัดศัตรูพาหะนำเชื้อโรค กรณีที่มีการใช้เหยื่อพิษ หรือกับดัก (8.9)		
☐ 8.3 บันทึกข้อมูลการใช้พาหนะขนส่ง ที่ใช้ร่วมกับการขนส่งสารเคมี ปุ๋ย หรือสารปรับปรุงบำรุงดิน(8.10)		
☐ 8.4 บันทึกประวัติฝึกอบรม หรือผลการตรวจสุขภาพ หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล (8.11)		
☐ 8.5 ผลผลิต ที่เก็บรักษา ขนย้าย บรรจุจำหน่าย ระบุรุ่นผลผลิต หรือติดรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันเก็บเกี่ยว ตรวจสอบที่มาได้ (8.14)		
☐ 8.6 บันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ หรือแหล่งจำหน่าย และปริมาณจำหน่าย (8.15)		
☐ 8.7 เก็บบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงาน และเอกสาร อย่างน้อย 2 ปี ติดต่อกันหรือตามลูกค้าต้องการ (8.16)		

บันทึกเพิ่มเติม

สรุปผลการตรวจประเมินฟาร์มในครั้งนี้

พบ ข้อบกพร่อง ตามข้อกำหนดหลัก ตามข้อกำหนดตรง ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขไม่พบ ข้อบกพร่อง ตามข้อกำหนดหลัก ซึ่งสอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนดพบ ข้อบกพร่อง ตามข้อกำหนดตรง แต่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ลงชื่อ.....หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

(.....)

วันที่.....

ข้าพเจ้ารับทราบผลการตรวจประเมินฟาร์มในครั้งนี้ ถ้าพบข้อบกพร่องขอเสนอแนวทางแก้ไข ดังนี้

 ตามข้อกำหนดหลัก จะดำเนินแก้ไขข้อบกพร่อง ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และเกณฑ์ที่กำหนด ตามข้อกำหนดตรง จะดำเนินแก้ไขข้อบกพร่อง ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และเกณฑ์ที่กำหนดกำหนดระยะเวลาแก้ไขข้อบกพร่อง (วัน/เดือน/ปี)...../หรือ ในการตรวจครั้งต่อไป

ลงชื่อ.....เจ้าของฟาร์ม /ผู้แทน

หมายเหตุ 1. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อกำหนด หมายถึง มีการตรวจประเมินตามข้อกำหนดนั้น ๆ

2. เครื่องหมาย ✓ ในช่อง พบ คือ พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุงแก้ไข ในช่อง ไม่พบ คือ ไม่พบข้อบกพร่อง สอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนด

3. เครื่องหมาย “ - ” ในช่อง พบ และ ไม่พบ หมายถึง ไม่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตในฟาร์ม

4. ตัวเลขในวงเล็บ () หลังข้อกำหนด คือ อ้างอิงตามข้อกำหนดในมาตรฐาน มกษ.9001-2556

แบบสรุปการตรวจประเมินฟาร์ม

ตรวจสอบแปลงใหม่ ตรวจสอบต่ออายุ

สรุปผลการตรวจประเมิน

ข้อกำหนดหลัก 23 ข้อ ใช่ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ
ข้อกำหนดรอง 41 ข้อ ใช่ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ คิดเป็น %
ข้อแนะนำ 52 ข้อ ใช่ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ คิดเป็น %

เป็นไปตามข้อกำหนด ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด

กรณีตรวจสอบต่ออายุ ผลการตรวจประเมินครั้งที่ผ่านมา

ข้อกำหนดรอง 41 ข้อ ใช่ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ คิดเป็น %
ข้อแนะนำ 52 ข้อ ใช่ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ คิดเป็น %

เกณฑ์การตัดสิน

การตัดสินผลการตรวจประเมินว่าเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน มีเกณฑ์ดังนี้

1. ผลการตรวจประเมินต้องเป็นไปตามข้อกำหนดหลัก (Major) ทุกข้อ
2. ผลการตรวจประเมินต้องเป็นไปตามข้อกำหนดรอง (Minor) ไม่น้อยกว่า 60 % ของข้อกำหนดรองทั้งหมด

กรณีการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุใบรับรอง ในรอบปีต่อไป ต้องแสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

แบบสรุปรูปการตรวจประเมินฟาร์ม การตรวจติดตาม

วันหมดอายุการรับรอง..... อายุการรับรอง ปี

ข้อกำหนด	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1. น้ำ			
1.1 ข้อกำหนดหลัก (1.1)			
1.2 ข้อกำหนดหลัก (1.2)			
1.3 ข้อกำหนดหลัก (1.14)			
1.4 ข้อกำหนดหลัก (1.12)			
1.5 ข้อกำหนดหลัก (1.13)			
1.6 ข้อกำหนดรอง (1.3)			
1.7 ข้อกำหนดรอง (1.7)			
1.8 ข้อเสนอแนะ (1.4)			
1.9 ข้อเสนอแนะ (1.5)			
1.10 ข้อเสนอแนะ (1.6)			
1.11 ข้อเสนอแนะ (1.8)			
1.12 ข้อเสนอแนะ (1.9)			
1.13 ข้อเสนอแนะ (1.10)			
1.14 ข้อเสนอแนะ (1.11)			
2. พื้นที่			
2.1 ข้อกำหนดหลัก (2.1)			
2.2 ข้อกำหนดหลัก (2.2)			
2.3 ข้อกำหนดหลัก (2.4)			
2.4 ข้อกำหนดหลัก (2.11)			
2.5 ข้อกำหนดรอง (2.3)			
2.6 ข้อกำหนดรอง (2.5)			
2.7 ข้อกำหนดรอง (2.6)			
2.8 ข้อกำหนดรอง (2.9)			
2.9 ข้อเสนอแนะ (2.7)			
2.10 ข้อเสนอแนะ (2.8)			
2.11 ข้อเสนอแนะ (2.10)			
3. วัตถุอันตรายทางการเกษตร			
3.1 ข้อกำหนดหลัก (3.1)			
3.2 ข้อกำหนดหลัก (3.2)			
3.3 ข้อกำหนดหลัก (3.3)			
3.4 ข้อกำหนดหลัก (3.11)			
3.5 ข้อกำหนดหลัก (3.15)			
3.6 ข้อกำหนดรอง (3.5)			
3.7 ข้อกำหนดรอง (3.8)			
3.8 ข้อกำหนดรอง (3.9)			

ข้อกำหนด	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
3. วัตถุอันตรายทางการเกษตร			
3.9 ข้อกำหนดรอง (3.12)			
3.10 ข้อกำหนดรอง (3.13)			
3.11 ข้อกำหนดรอง (3.16)			
3.12 ข้อกำหนดรอง (3.17)			
3.13 ข้อกำหนดรอง (3.19)			
3.14 ข้อเสนอแนะ (3.4)			
3.15 ข้อเสนอแนะ (3.6)			
3.16 ข้อเสนอแนะ (3.7)			
3.17 ข้อเสนอแนะ (3.10)			
3.18 ข้อเสนอแนะ (3.14)			
3.19 ข้อเสนอแนะ (3.18)			
3.20 ข้อเสนอแนะ (3.20)			
3.21 ข้อเสนอแนะ (3.21)			
4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว			
4.1 ข้อกำหนดหลัก (4.11)			
4.2 ข้อกำหนดหลัก (4.8)			
4.3 ข้อกำหนดรอง (4.5)			
4.4 ข้อกำหนดรอง (4.6)			
4.5 ข้อกำหนดรอง (4.7)			
4.6 ข้อกำหนดรอง (4.9)			
4.7 ข้อกำหนดรอง (4.15)			
4.8 ข้อกำหนดรอง (4.17)			
4.9 ข้อเสนอแนะ (4.1)			
4.10 ข้อเสนอแนะ (4.2)			
4.11 ข้อเสนอแนะ (4.3)			
4.12 ข้อเสนอแนะ (4.4)			
4.13 ข้อเสนอแนะ (4.10)			
4.14 ข้อเสนอแนะ (4.12)			
4.15 ข้อเสนอแนะ (4.13)			
4.16 ข้อเสนอแนะ (4.14)			
4.17 ข้อเสนอแนะ (4.16)			
4.18 ข้อเสนอแนะ (4.18)			
4.19 ข้อเสนอแนะ (4.19)			

ข้อกำหนด	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว			
5.1 ข้อกำหนดหลัก (5.1)			
5.2 ข้อกำหนดหลัก (5.2)			
5.2 ข้อกำหนดหลัก (5.7)			
5.3 ข้อกำหนดรอง (5.3)			
5.4 ข้อกำหนดรอง (5.5)			
5.5 ข้อกำหนดรอง (5.6)			
5.6 ข้อกำหนดรอง (5.9)			
5.7 ข้อกำหนดรอง (5.13)			
5.8 ข้อกำหนดรอง (5.14)			
5.9 ข้อเสนอแนะ (5.4)			
5.10 ข้อเสนอแนะ (5.8)			
5.11 ข้อเสนอแนะ (5.10)			
5.12 ข้อเสนอแนะ (5.11)			
5.13 ข้อเสนอแนะ (5.12)			
6. การพักผลผลิต การขนย้ายในบริเวณแปลงปลูก และเก็บรักษา			
6.1 ข้อกำหนดรอง (6.1)			
6.2 ข้อกำหนดรอง (6.2)			
6.3 ข้อกำหนดรอง (6.3)			
6.4 ข้อกำหนดรอง (6.5)			
6.5 ข้อกำหนดรอง (6.7)			
6.6 ข้อเสนอแนะ (6.4)			
6.7 ข้อเสนอแนะ (6.6)			
6.8 ข้อเสนอแนะ (6.8)			
6.9 ข้อเสนอแนะ (6.9)			

ข้อกำหนด	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
7. สุขลักษณะส่วนบุคคล			
7.1 ข้อกำหนดหลัก (7.2)			
7.2 ข้อกำหนดรอง (7.1)			
7.3 ข้อกำหนดรอง (7.3)			
7.4 ข้อกำหนดรอง (7.5)			
7.5 ข้อเสนอแนะ (7.4)			
7.6 ข้อเสนอแนะ (7.6)			
7.7 ข้อเสนอแนะ (7.7)			
7.8 ข้อเสนอแนะ (7.8)			
8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ			
8.1 ข้อกำหนดหลัก (8.2)			
8.2 ข้อกำหนดหลัก (8.4)			
8.3 ข้อกำหนดหลัก (8.7)			
8.4 ข้อกำหนดรอง (8.3)			
8.5 ข้อกำหนดรอง (8.9)			
8.6 ข้อกำหนดรอง (8.10)			
8.7 ข้อกำหนดรอง (8.11)			
8.8 ข้อกำหนดรอง (8.14)			
8.9 ข้อกำหนดรอง (8.15)			
8.10 ข้อกำหนดรอง (8.16)			
8.11 ข้อเสนอแนะ (8.1)			
8.12 ข้อเสนอแนะ (8.5)			
8.13 ข้อเสนอแนะ (8.6)			
8.14 ข้อเสนอแนะ (8.8)			
8.15 ข้อเสนอแนะ (8.12)			
8.16 ข้อเสนอแนะ (8.13)			
8.17 ข้อเสนอแนะ (8.17)			
8.18 ข้อเสนอแนะ (8.18)			
8.19 ข้อเสนอแนะ (8.19)			
8.20 ข้อเสนอแนะ (8.20)			

- หมายเหตุ 1. ให้ใส่ ✓ ตามข้อกำหนด ที่ตรวจประเมิน ในแต่ละปี
2. ให้ใส่เครื่องหมาย “ - ” กรณี NA (Non Applicable) ไม่เกี่ยวข้อง
3. ใน 1 รอบการรับรอง ต้องตรวจประเมินให้ครบทุกข้อกำหนด

ภาคผนวกที่ 2

คู่มือการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช
มาตรฐาน ASEAN GAP

กลุ่มพัฒนาระบบตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตพืช
กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช
กรมวิชาการเกษตร

คำนำ

กรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยรับรองซึ่งทำหน้าที่ให้บริการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช โดยมี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 – 8 ทำหน้าที่ตรวจรับรองในส่วนภูมิภาคและมีกองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืชเป็นหน่วยงานส่วนกลาง ทำหน้าที่ประสานงานการตรวจรับรองตามระบบคุณภาพให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อให้การตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืชมาตรฐานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกษ 9001-2556) ซึ่งดำเนินการตรวจประเมินโดยผู้ตรวจประเมินสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 – 8 มีความถูกต้องและเป็นที่น่าเชื่อถือ

กลุ่มพัฒนาระบบตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตพืช กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช จึงได้จัดทำคู่มือการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช (มกษ 9001-2556) ฉบับนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้ตรวจประเมินใช้เป็นแนวทางในการตีความข้อกำหนดและเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องของหลักฐานที่พบจากการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ให้มีความถูกต้องแม่นยำและมีความเป็นเอกภาพ

(นายยลิศร์ อินทรสถิตย์)

ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช

มาตรฐานสินค้าเกษตร

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร ขอบข่ายคือ พืชผัก ไม้ผล พืชไร่ พืชเครื่องเทศ พืชสมุนไพร (กรมฯ ประกาศ - 160 ชนิดพืช ไม้ดอก, เห็ด, Hydro)

ระดับข้อกำหนดของ GAP พืชอาหาร มกษ.

1. ข้อกำหนดหลัก (Major requirement)

ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ หากบกพร่องจะส่งผลกระทบต่อทางตรงหรือรุนแรงต่อพืชอาหาร ทำให้ผลผลิตไม่ปลอดภัย

2. ข้อกำหนดรอง (Minor requirement)

ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ หากบกพร่องจะส่งผลกระทบต่อพืชอาหาร ทำให้ผลผลิตผลมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัย

3. ข้อเสนอแนะ (recommendation)

ข้อกำหนดที่แนะนำให้ปฏิบัติ

เกณฑ์การตัดสิน

1. ต้องผ่าน Major ทุกข้อ
2. ต้องผ่าน Minor 60% ของข้อกำหนดรองทั้งหมด
3. ต่ออายุ ต้องแสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ระดับข้อกำหนด GAP พืชอาหาร มกษ. มีดังนี้

1. ข้อกำหนดหลัก 23 ข้อ
2. ข้อกำหนดรอง 41 ข้อ (60% = 25 ข้อ)
3. ข้อเสนอแนะ 52 ข้อ

รวม 116 ข้อ

ประเด็นที่จะต้องทำความเข้าใจร่วมกัน

1. ข้อกำหนดรอง ผ่าน 60% ถือว่าผ่าน

- กรณีต่ออายุ เดิมตรวจข้อกำหนดรอง ผ่าน 80% = 32 ข้อ เกษตรกรยื่นต่ออายุ Auditor เข้าตรวจพบว่า ผ่าน 70% ของข้อกำหนด ถือว่าผ่านเกณฑ์ตัดสิน แต่ไม่ผ่านเกณฑ์ข้อ 3 คือต้องแสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ถ้าตรวจประเมินข้อกำหนดรองไม่ผ่าน จะต้องเขียนข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขข้อ

ตัวอย่าง : ข้อกำหนดรองมี 41 ข้อ ต้องผ่าน 11 ข้อ และไม่ผ่าน 30 ข้อ

3. มาตรฐาน GAP พืชอาหาร (ฉบับร่าง)

มกษ. 9001-xxxx

- เป็นได้ทั้งข้อกำหนด/ระดับข้อกำหนด และ CL

- จะนำไปให้เกษตรกรปฏิบัติจึงยากจะเข้าใจ

4. ในมาตรฐาน GAP พืชอาหาร

- ไม่ได้เรียงระดับข้อกำหนดไว้ (Major, Minor, Rec.)

- CL จึงต้องปรับเรียงลำดับโดยให้ตรวจข้อ Major ก่อน ถ้าผ่าน Major จึงตรวจ Minor ต่อ

- ต้องตรวจทุกข้อกำหนด (8 ข้อ)

5. ข้อกำหนด ตาม GAP พืชอาหาร มีข้อความที่ยาวมาก ไม่เหมาะที่จะนำไปเป็นคำถามกับเกษตรกร โดยตรง

6. การฝึก การใช้ CL ในห้องให้เข้าใจ เช่น การตีความแต่ละข้อกำหนด เพื่อให้เข้าใจเป็นมาตรฐานเดียวกัน ถือว่าสำคัญก่อนตรวจประเมินจริง

7. Support Document

- เอกสารวิชาการ, คู่มือการเก็บตัวอย่าง, คู่มือรายพืช เป็นเอกสารที่ต้องมีเพิ่มเติม และต้องศึกษา

8. กรณีไม่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนด

- ไม่นำมาคิด คำนวณ เช่น เปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอ หรือลดปริมาณการปนเปื้อนจุลินทรีย์ในระบบปลูกพืชไฮโดรโปนิคส์

9. ตัดแบบฟอร์มออก 1 ฟอร์ม F-50.5 แบบสรุปการตรวจประเมินฟาร์ม

ข้อกำหนด มี 8 ข้อ

เพื่อให้ผู้เข้าสู่ระบบเข้าใจและเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. น้ำ

1.1 น้ำที่ใช้ในแปลงปลูก

1.2 น้ำที่ใช้ในแปลงปลูก ระบบไฮโดรโปนิคส์

1.3 น้ำที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

เส้นทางความเสี่ยงของการปนเปื้อนในผลผลิต

น้ำในกระบวนการผลิต

น้ำในการเพาะปลูก	น้ำใช้ขณะเก็บเกี่ยว	น้ำใช้กับการจัดการผลผลิต
- เพาะเมล็ด - รดกล้า - ให้น้ำในแปลง - น้ำพร้อมปุ๋ย - ผสมสารเคมี	- ทำความสะอาดเครื่องมือเก็บเกี่ยว - ล้างผลผลิตตัดใหม่	- ล้างโต๊ะวาง - ล้างเครื่องมือตัดแต่ง - ล้างภาชนะบรรจุ - ล้างผลิตภัณฑ์

การตรวจพินิจแหล่งน้ำ

- น้ำต้องไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมเสี่ยงต่อการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล (ถ้าเสี่ยงให้วิเคราะห์น้ำ)

- น้ำเสีย ต้องมีการบำบัด

คุณภาพน้ำ

- คุณภาพดี ปลอดภัยจากการปนเปื้อนจุลินทรีย์

- น้ำไหลผ่านคอกสัตว์

- สิ่งปฏิกูลจากบ้านเรือน (น้ำล้าง/น้ำซัก)

- น้ำใต้ดิน ปนเปื้อนสารไนเตรท, โลหะหนัก (ต้องดื่มน้ำ)

การบริหารความเสี่ยงจากน้ำ (แนวทางปฏิบัติ)

- น้ำจากปฏิกูล ที่ไม่ได้รับการฆ่าเชื้อห้ามใช้

- ควรเก็บน้ำวิเคราะห์ 1 ครั้ง ในระยะเริ่มจัดทำระบบ

- ระดับวิกฤตของเชื้อจุลินทรีย์

- น้ำชลประทาน 1,000 cfu/100 m

- น้ำรองรับการเทพผลิต 100 cfu/100 m

- น้ำลดความร้อนจากแปลง 100 cfu/100 m
- น้ำล้าง/น้ำแข็ง 10 cfu/100 ml

(CL ของ GAP พืชอาหาร มีข้อพิจารณามากกว่านี้)

แนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบมาตรฐาน GAP สำหรับการตรวจประเมินตามแผนงานเฝ้าระวัง (Programmed investigation)

(1) มาตรฐาน GAP พืชอาหาร มกษ. 9001-2556 ลำดับตาม work flow การผลิต

1. เลือกแหล่งน้ำและทำเลที่ตั้ง

ก. แหล่งน้ำ

จุดวิกฤตที่ต้องควบคุม	สภาพแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตไม่มีปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งอันตรายต่อผลผลิต หรือมีการบำบัดน้ำเสียก่อน (1.1, 1.2)
จุดควบคุม	ผลการตรวจวิเคราะห์แหล่งน้ำเมื่อเริ่มผลิต และเมื่อเกิดความเสียหาย (1.3)
คำแนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งน้ำสำหรับการเกษตรไม่ควรเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นจากการทำลายสิ่งแวดล้อม (1.9) - มีการอนุรักษ์แหล่งน้ำและสภาพแวดล้อม (1.10) - เลือกแหล่งปลูกที่มีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะใช้ในการผลิตพืชให้มีคุณภาพ (1.11)

ข้อกำหนดที่ 1 : น้ำ

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
1. น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต ต้องมาจากแหล่งน้ำที่ไม่มีสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต กรณีแหล่งน้ำมีสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย ให้วิเคราะห์น้ำ โดยส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บผลการวิเคราะห์น้ำไว้เป็นหลักฐาน (1.1 ข้อกำหนดหลัก)	1. ดูแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตมีโอกาสการปนเปื้อนจากอะไรได้บ้าง เช่น สารเคมีจากแปลงข้างเคียง ไหลผ่านแหล่งชุมชนที่มีบ้านเรือนอยู่ใกล้ แหล่งน้ำ หรือทิ้งน้ำเสียลงสู่น้ำหรือไม่ 1.1 ถ้ากรณีใช้น้ำฝน ถือว่าเป็นน้ำที่มีความปลอดภัยในการผลิต(ตอบว่าใช่/ไม่ใช่ ไม่ตอบ NA) 2. สังเกต มีสิ่งมีชีวิตในน้ำหรือไม่(ไม่ใช่เกณฑ์ แต่ถือว่าเป็นดัชนีอย่างหนึ่งที่ใช้วัดว่าน้ำสะอาดหรือไม่ เช่น พืชน้ำบางชนิด ปลา ฯลฯ 3. น้ำที่ใช้สัมผัสกับผลผลิตโดยตรงหรือไม่ ในกรณีที่น้ำที่สัมผัสผลผลิต ระดับไหนที่ยอมรับได้ สัมผัสแล้วมีโอกาสที่จะทำให้ผลผลิตไม่ปลอดภัยหรือไม่ 3.1 พิจารณานิคมของพืชที่สัมผัสน้ำว่าเป็นไม้อผล หรือพืชผัก ระบบการให้น้ำ เช่น น้ำหยด มินิสปริงเกอร์ ฯลฯ 3.2 ช่วงระยะเวลาหลังจากการให้น้ำจนถึงเก็บเกี่ยวของผลผลิต(จุดวิกฤตที่จะต้องพิจารณาในการให้น้ำ) 4. มีผลวิเคราะห์น้ำหรือไม่(คุณภาพทางการเกษตร) 4.1 ระยะเวลาของผลการวิเคราะห์น้ำต้องไม่เกินหนึ่งฤดูกาลผลิตแล้ว ผลวิเคราะห์น้ำต้องเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปริมาณของสารเคมี เชื้อจุลินทรีย์ โลหะหนัก ที่เกี่ยวข้องกับน้ำในระดับความปลอดภัยที่ใช้ในการเกษตรได้ 5. ใช้ชุดย 핀ิจูตรวจประเมิน ถ้าเสี่ยง ต้องเก็บน้ำวิเคราะห์	1. สัมภาษณ์การปฏิบัติ 2. พินิจดูสภาพน้ำและผลวิเคราะห์น้ำ(ถ้ามี) (ใช่/ไม่ใช่)
2. ไม่ใช้น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมอื่นๆ เช่น แหล่งชุมชน โรงพยาบาล ที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย กรณีจำเป็นต้องใช้ ต้องมีหลักฐานหรือข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าน้ำนั้นได้ผ่านการบำบัดน้ำเสียมาแล้ว และสามารถนำมาใช้ใน	ถ้าข้อ 1.1 ตอบว่า ไม่ใช่ มีความเสี่ยง ต้องมีการจัดการน้ำก่อนนำมาใช้ ดูกระบวนการบำบัดน้ำ มีผลวิเคราะห์น้ำหรือไม่ มีหน่วยงานอื่นรับรองวิธีการบำบัดน้ำหรือไม่ หรือมีผลการตรวจสอบที่น้ำเชื่อถือได้	1. สัมภาษณ์การปฏิบัติ 2. พินิจดูการบำบัดน้ำ คุณภาพน้ำและผล

กระบวนการผลิตได้ (1.2 ข้อกำหนดหลัก)		วิเคราะห์น้ำ(ถ้ามี) 3NA ถ้าข้อ 1.1 ตอบว่าใช่
-------------------------------------	--	--

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
3. น้ำสำหรับใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำบริโภคหรือเทียบเท่า โดยให้ความสำคัญกับปัญหาการปนเปื้อนเป็นพิเศษในกรณี ดังต่อไปนี้ - น้ำที่จะไปสัมผัสส่วนของผลผลิตที่บริโภคได้ - ผลผลิตที่มีคุณลักษณะทางกายภาพที่ทำให้น้ำตกค้างอยู่ที่ผลผลิต เช่น ใบและพื้นผิวที่ไม่เรียบ (1.14 ข้อกำหนดหลัก)	1. ดูผลวิเคราะห์คุณภาพน้ำ(ถ้ามี) หาเอกสารอ้างอิงไว้ภาคผนวก 1.1 .ให้พิจารณาในแต่ละชนิดพืชด้วยว่าน้ำสุดท้ายที่สัมผัสส่วนที่บริโภคได้เป็นพืชชนิดไหน 2. ดูคุณภาพน้ำที่ใช้หลังเก็บเกี่ยว 3. มีวิธี หรือมาตรการอย่างไร ไม่ให้ผลผลิตปนเปื้อนจุลินทรีย์ที่เกิดจากน้ำล้างก่อนจำหน่าย 4. มีหลักฐานอะไรว่าเป็นไปตามคู่ค้าต้องการ เช่น ระบุในเอกสารไม่ต้องล้างผลผลิตก่อนจำหน่าย 5. ชนิดพืชแตกต่างกัน ให้พินิจ น้ำที่จะไปสัมผัสส่วนของผลผลิตที่บริโภคได้ - ยอมรับได้ คือ น้ำประปาหมู่บ้านระบบปิด - บ่อบาดาลน้ำตื้นที่ใสสะอาด(ดูยพินิจ) - น้ำที่ใสสะอาด ผสม คลอรีน 50 ppm	1. สัมภาษณ์ ถึงกระบวนการใช้น้ำหลังเก็บเกี่ยว 2. พินิจ วิธีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว 3. NA ถ้าไม่มีการใช้น้ำหลังการเก็บเกี่ยวและสอดคล้องกับชนิดพืช หรือคู่ค้ากำหนด และระบุในหมายเหตุหรือบันทึกเพิ่มเติม 4.NA กรณีไม่ล้างโรงงานเอาล้างเอง
4. เปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอ สำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ หรือถ้ามีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ให้มีระบบการลดปริมาณการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ และ/หรือสารเคมี (1.12 ข้อกำหนดหลัก)	1. สัมภาษณ์วิธีการเปลี่ยนถ่ายน้ำบ่อยครั้งเพียงใด (อย่างน้อย 1 ครั้ง ในรอบการผลิต) 2. ดูบันทึกการเปลี่ยนถ่ายน้ำแต่ละครั้ง 3. มีการบำบัดน้ำอย่างไร ไม่ให้ปนเปื้อน	1. สัมภาษณ์การปฏิบัติ 2.พินิจบันทึกและผลพิสูจน์ว่าลดการปนเปื้อนได้ 3. NA กรณีปลูกแบบอื่นที่ไม่ใช่ไฮโดรรา

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
5. บำรุงรักษาระบบการให้น้ำให้สะอาดตามความเหมาะสมเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ สำหรับพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ (1.13 ข้อกำหนดหลัก)	1. ดูระบบการให้น้ำมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนจุลินทรีย์หรือไม่ เช่น รางปลูก ถึงจ่ายสารละลาย - ต้องล้างถังหรือภาชนะปลูก ก่อนปลูกในรุ่นต่อไป 2. ถ้าไม่มีการบำรุงรักษา ให้ถือว่าไม่ผ่าน	1. สัมภาษณ์การปฏิบัติ 2. พินิจ บันทึกการซ่อมบำรุง 3. NA กรณีปลูกแบบอื่น

<p>6. เก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้งในระยะเริ่มจัดระบบการผลิต และในช่วงเวลาที่มีสภาพแวดล้อมเสี่ยงต่อการนำไปใช้ในการผลิต ส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บใบแจ้งผลการวิเคราะห์น้ำไว้เป็นหลักฐาน (1.3 ข้อกำหนดตรง)</p>	<p>1. ผลวิเคราะห์น้ำ ด้านสารเคมี หรือจุลินทรีย์ หรือโลหะหนัก เป็นไปตามเกณฑ์กำหนดหรือไม่ (ทำไมถึง หรือ? พิจารณาตามความเสี่ยงของพื้นที่ว่าจะก่อให้เกิดโลหะหนัก จุลินทรีย์ หรือสารเคมี ที่จะปนเปื้อนในน้ำที่ใช้ในการผลิตหรือไม่)</p> <p>2. สภาพแวดล้อมเสี่ยง เช่น มีโรงงานตั้งขึ้นมาใหม่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ น้ำท่วม ฝนตก ที่มีการไหลบ่าเข้ามาในแหล่งน้ำที่ใช้ในระบบการผลิต</p> <p>3. เริ่มจากการจัดระบบการผลิตคือเริ่มตั้งแต่พีชนิตไหนกัแล้วแต่ที่เคยปลูกแล้วมีการวิเคราะห์น้ำ</p>	<p>1. พินิจผลวิเคราะห์</p> <p>2. สัมภาษณ์ว่ามี การใช้น้ำฝนหรือไม่ ถ้าใช่ตอบข้อ3</p> <p>3. NA กรณีปลูกแบบอาศัยน้ำฝน ความชื้นในดิน (ระบุในช่องหมายเหตุ)</p>
<p>7. มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากการใช้งาน เช่น น้ำจากห้องสุขา น้ำทิ้งต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูก และพื้นที่โดยรอบ (1.7 ข้อกำหนดตรง)</p>	<p>1. มีวิธีการป้องกันไม่ให้น้ำทิ้งลงสู่แปลงปลูก หรือสิ่งแวดล้อม เช่น แหล่งน้ำ พื้นที่ข้างเคียง รวมทั้งห้องน้ำจากพื้นที่ข้างเคียงด้วย</p> <p>2. ให้พิจารณาที่แปลงปลูก ถ้ามีน้ำจากแหล่งของเสียเหล่านี้ มีการไหลลงสู่แปลงหรือจะไปปนเปื้อนในแปลงหรือไม่ ถ้ามีถือว่ามีความเสี่ยงฯ</p>	<p>1. พินิจ</p> <p>2. สัมภาษณ์ร่วมกับพินิจ</p> <p>2. NA กรณีไม่มีห้องน้ำในแปลงปลูก(ระบุในช่องหมายเหตุ)</p>

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
<p>8. น้ำสำหรับละลายปุ๋ยและวัตถุอันตรายทางการเกษตร ต้องมีคุณภาพที่ไม่ทำให้ประสิทธิภาพในการละลายปุ๋ยและวัตถุอันตรายทางการเกษตรลดลง (1.4 ข้อแนะนำ)</p>	<p>1. น้ำต้องสะอาด ไม่ขุ่นหรือมีตะกอนเนื่องจากจะทำให้ประสิทธิภาพของสารเคมีลดลง</p> <p>2. ปุ๋ยเกล็ด ที่ต้องละลายน้ำก่อนใช้</p>	<p>1. พินิจสีของน้ำหรือจากผลวิเคราะห์น้ำ</p> <p>2. สัมภาษณ์</p> <p>3. NA กรณี ไม่ใช้น้ำสำหรับละลายสารเคมีหรือปุ๋ย</p>

		น้ำ/เกลือ
9. มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับความต้องการของพืช และความชื้นของดิน (1.5 ข้อแนะนำ)	1. สอบถามถึงวิธีการให้น้ำ รู้ได้อย่างไรว่าพืชต้องการน้ำ มากหรือน้อย เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับชนิดพืช สังเกตอาการของพืช ในแปลงด้วยว่ามีลักษณะขาดน้ำหรือไม่ (การให้น้ำกับพืชมีความหลากหลายต้องดูความเหมาะสมในวิธีการให้น้ำกับพืชชนิดนั้นๆ)	1. พินิจบันทึกการให้น้ำ 2. สัมภาษณ์ 3. NA กรณีใช้น้ำฝน
10. มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมเพื่อลดการสูญเสียน้ำ และลดความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ (1.6 ข้อแนะนำ)	1. ดูวิธีการให้น้ำ สาธิต สังเกต ว่ามีน้ำล้นเกินออกไปพื้นที่ข้างเคียงหรือไม่ และทำให้เกิดการชะล้างที่รุนแรงหรือไม่ 2. ต้องดูวิธีการป้องกันว่ามีมาตรการในการป้องกันความเสียหายอย่างไร ที่จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาว่าส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรอบอย่างไร หรือไม่	1. สัมภาษณ์ 2. พินิจวิธีการ มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 3. NA ถ้าอาศัยน้ำฝน ความชื้นในดินเช่นปลูกข้าวโพด
11. บำรุงรักษาระบบการให้น้ำและดูแลให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (1.8 ข้อแนะนำ)	1. มีการสำรวจ ซ่อมแซม ให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา มีบันทึกการซ่อมบำรุง/เปลี่ยนใหม่	1. พินิจบันทึกการซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์ให้น้ำ 2. สัมภาษณ์ 3. NA ถ้าอาศัยน้ำฝน ความชื้นในดิน เช่น แตงโม ถั่วเขียว (บางแปลง)
12. แหล่งน้ำสำหรับการเกษตรไม่ควรเป็นแหล่งน้ำที่เกิดจากการทำลายสิ่งแวดล้อม (1.9 ข้อแนะนำ)	1. ดูแหล่งน้ำที่ใช้ เกิดจากการแผ้วถางป่าไม้ หรือไม่ เช่นการสร้างอ่างเก็บน้ำในบริเวณที่ทำลายป่า หรือปิดทางน้ำลำธารน้ำไหล ที่เป็นลำธารสาธารณะประโยชน์ แย่งน้ำจากชุมชน ฯลฯ 2 แหล่งน้ำควรอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์ 3. NA ถ้าอาศัยน้ำฝน ความชื้นในดิน
13. มีการอนุรักษ์แหล่งน้ำและสภาพแวดล้อม (1.10 ข้อแนะนำ)	1. ดูแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะมูลฝอย ที่ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม 2. เกษตรกรรู้หรือไม่ว่าต้องมีการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ไม่ให้แหล่งน้ำเกิดการปนเปื้อน	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์ 3. NA ถ้าอาศัยน้ำฝน ความชื้นในดิน

<p>14. เลือกแหล่งปลูกที่มีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะใช้ในการผลิตพืชให้มีคุณภาพ (1.11 ข้อแนะนำ)</p>	<p>1. ดูแหล่งน้ำเพียงพอหรือไม่ และมีวิธีการอย่างไรไม่ให้พืชขาดน้ำในช่วงฝนทิ้งช่วง เช่นมีบ่อ สระที่มีน้ำสำรอง</p> <p>2. พืชที่ปลูกกับความต้องการของน้ำมากน้อยอย่างไร</p>	<p>1. พินิจ</p> <p>2. สัมภาษณ์ (ใช่/ไม่ใช่)</p> <p>- แผนการปลูกพืช</p>
---	---	--

2. พื้นที่ปลูก (ประเด็นการพิจารณา)

- พื้นที่ปลูกไม่เสี่ยงจากการตกค้างวัตถุอันตราย
- ประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลัง 2 ปี
- ชนิดพืชที่ปลูกก่อนหน้านี้
- พื้นที่ทำการปศุสัตว์ คอกสัตว์
- พื้นที่เคยตั้งโรงงานอุตสาหกรรม
- การวางแผนแปลงปลูก

การบริหารความเสี่ยง (แนวทางปฏิบัติ)

1. จัดทำข้อมูลประจำแปลง
2. กรณีพื้นที่อยู่ใกล้ หรือในแหล่งอุตสาหกรรม ควรมีการวิเคราะห์ดินอย่างน้อย 1 ครั้ง

ข. พื้นที่ปลูก

จุดวิกฤตที่ต้องควบคุม	พื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล หรือกรณีที่เป็น ต้นไม้ข้อพิสูจน์ชัดเจนว่ามีวิธีการบำบัดที่ลดการปนเปื้อนสู่ระดับที่ปลอดภัย (2.1, 2.2)
จุดควบคุม	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการตรวจวิเคราะห์การปนเปื้อนในดินเมื่อผลผลิต หรือหลังบำบัด และเมื่อเกิดความเสียหาย (2.3) - บันทึกข้อมูลชนิดสารเคมีที่ใช้กับดินหรือวัสดุปลูกวันที่ใช้ อัตราส่วนและวิธีใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน (2.4) - พื้นที่ปลูกใหม่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากมีต้องมีมาตรการในการลด หรือป้องกันผลเสีย (2.5)
คำแนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - ดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืชเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน (2.7) - ปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน และไม่มีความเสี่ยงที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม (2.8) - จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี (2.10) - พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (2.11)

ข้อกำหนดที่ 2 : พื้นที่

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
1. พื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล กรณีที่พื้นที่มีสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย ให้วิเคราะห์ดิน โดยส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บผลการวิเคราะห์ดินไว้เป็นหลักฐาน (2.1 ข้อกำหนดหลัก)	พื้นที่ปลูกหมายถึง ที่ตั้งแปลง รวมถึง โรงเพาะเห็ด และโรงเรือนไฮโดรโปนิคส์ - ใกล้เคียง กองขยะ ปุ๋ยหมัก สารเคมี โลหะหนักจาก พื้นที่ข้างเคียง ที่สามารถปนเปื้อนในผลผลิตได้ หรือเกิดอุทกภัย ซึ่งอาจมีการปนเปื้อนฯ ได้ โดยเฉพาะพืชที่ให้ผลผลิตติดกับดินตลอดเวลา	1. พิสูจน์ พื้นที่ ผลวิเคราะห์ดิน 2. สัมภาษณ์ ถึงวิธีการจัดการอย่างไร กรณีเสี่ยงต่อการปนเปื้อนให้เก็บตัวอย่างดิน (ใช่/ไม่ใช่)
2. กรณีจำเป็นต้องใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่า มีวิธีการบำบัดที่ลดการปนเปื้อนสู่ระดับที่ปลอดภัยได้ (2.2 ข้อกำหนดหลัก)	- การไถตากดิน พักแปลง ปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน แนวกันชน (กรณีแปลงข้างเคียง) - ผลวิเคราะห์ดิน - ใช้ดุลยพินิจ หรือเก็บตัวอย่างดิน	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ 3. NA ตามข้อ 2.1 ตอบว่าใช่
3. หากใช้สารเคมีที่ใช้รมหรือราดดิน เพื่อฆ่าเชื้อในดินหรือวัสดุปลูก ให้บันทึกข้อมูลชนิดสารเคมี วันที่ใช้อัตราส่วนและวิธีใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเก็บบันทึกไว้เป็นหลักฐาน (2.4 ข้อกำหนดหลัก)	- บันทึกการใช้สารรมหรือราดดินเพื่อฆ่าเชื้อในดิน/วัสดุปลูก	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ 2.NA กรณีไม่มีการใช้ กระบวนการผลิต
4. พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (2.11 ข้อกำหนดหลัก)	- เอกสารสิทธิ์ ที่ดิน เช่น โฉนด น.ส.3 - เอกสารสิทธิ์ที่ราชการสามารถออกให้ได้ เช่น น.ค.(เอกสารสำรวจที่ดินก่อนออกโฉนด) ,ส.ป.ก. - จัดทำเอง เช่น สค.1 - ดูว่าไม่เป็นที่บุกรุก หรือไม่ - ส่วนการเช่า/อื่น ๆ เอกสารมอบหมาย/อนุญาตให้ผลิตพืช ต้องดูหลักฐานการสมัคร หรือยืนยันข้อมูล ขณะการตรวจรับรอง(บันทึกเพิ่มเติมได้)	1. พิสูจน์เอกสาร (ใช่/ไม่ใช่) (มีใบอนุญาตให้ใช้)
5. เก็บตัวอย่างดินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิตและในช่วงเวลาที่มีสภาพแวดล้อมเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการ 4หรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และเก็บผลการวิเคราะห์ดินไว้เป็นหลักฐาน (2.3 ข้อกำหนดรอง)	- ดิน หรือวัสดุเพาะปลูก เช่น ขุยมะพร้าว - ผลวิเคราะห์สารเคมีในดิน /วัสดุเพาะ	1. พิสูจน์และ สัมภาษณ์ 2.NA กรณีปลูกพืชไม่ใช้ดิน ได้แก่ ก้อนเชื้อเห็ด ไฮโดรโปนิคส์ ถังออก หิน/ทราย
6. พื้นที่ปลูกใหม่ไม่เป็นพื้นที่ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากมีผลกระทบต้องมีมาตรการในการลด หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น (2.5 ข้อกำหนดรอง)	- พื้นที่ปลูก รวมทั้งปลูกใหม่และเก่า -พื้นที่ลาดชัน ทำแนวระดับ ปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้างเป็นต้น - มีการจัดการของเสียที่อาจเกิดในแปลงปลูก โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ (ใช่/ไม่ใช่)
7. วางผังแปลง จัดทำแปลง หรือปรับปรุงผังแปลงโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยอาหาร สิ่งแวดล้อม คุณภาพผลิตผล และสุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน (2.6 ข้อกำหนดรอง)	- ดูผังแปลง ตำแหน่งอาคาร สิ่งก่อสร้างในแปลงปลูก จุดระบายน้ำทิ้ง /ของเสีย กองขยะ ทั้งทำลายสารเคมี คอกสัตว์เหมาะสม ทั้ง 4 โมดูล	1. พิสูจน์ แปลงปลูก 2. สัมภาษณ์ (ใช่/ไม่ใช่)

<p>8. จัดทำรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก โดยระบุชื่อเจ้าของพื้นที่ปลูก สถานที่ติดต่อ ชื่อผู้ดูแลแปลง (ถ้ามี) สถานที่ติดต่อ ที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังแปลงปลูก ชนิดพืชและพันธุ์ที่ปลูก (2.9 ข้อกำหนดตรง)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีรหัสแปลง และ - มีสมุดประจำฟาร์ม และ รายละเอียดครบถ้วน - กรณีที่พืชผสมผสานควรมีป้ายรหัสแสดงจำนวนต้นสอดคล้องกับสมุดบันทึกประจำฟาร์ม - รหัสแปลงรวมถึง layout ในสมุดประจำฟาร์ม - มีภาพวาดผังแปลงในสมุดบันทึก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจพินิจบันทึก แปลง (ใช่/ไม่ใช่) 2. สัมภาษณ์
<p>9. ดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืชเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน (2.7 ข้อเสนอแนะ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใส่ปุ๋ยเคมี อินทรีย์ ปลูกพืชหมุนเวียน/สาร ปรับปรุงบำรุงดิน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ บันทึก 2. NA(ไฮโดรโปนิกส์, เห็ด) 3. สัมภาษณ์
<p>10. ปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน และไม่มีความเสี่ยงที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม (2.8 ข้อเสนอแนะ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกชนิดพืชเหมาะสม - ปลูกพืชที่ไม่ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ 2. NA(ไฮโดรโปนิกส์, เห็ด) 3. สัมภาษณ์
<p>11. จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี (2.10 ข้อเสนอแนะ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สมุดบันทึก การใช้ที่ดินย้อนหลัง 2 ปี นับจากการปลูกพืชปัจจุบัน เช่น ไม่ใช่ที่ดิน หรือเป็นสิ่งปลูกสร้าง มาก่อน เพื่อดูความเสี่ยง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ บันทึก (ใช่/ไม่ใช่)

3. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร

1. การได้มาไม่ถูกต้อง (ไม่ขึ้นทะเบียน)
2. เก็บรักษาไม่ถูกต้อง
3. ใช้ไม่ถูกต้อง (ถูกตัว ถูกอัตรา ถูกเวลา)
4. ใช้เครื่องมือไม่เหมาะสม
5. ขาดการบริหารศัตรูพืช

การบริหารความเสี่ยง (แนวทางปฏิบัติ)

1. การได้มาของสารเคมี
 - มีเลขทะเบียน
 - ไม่ใช่/หรือครอบครอง วอ.4
2. การเก็บรักษา
 - มิดชิด ปลอดภัย
 - ปิดล็อก หรือควบคุมการหยิบใช้ได้
 - แยกเป็นสัดส่วน
 - ภาชนะปิดมิดชิด
 - เครื่องป้องกันอุบัติเหตุ
 - มีการควบคุมบัญชีรับ-จ่าย
3. การใช้สารเคมี
 - ตามคำแนะนำของกรมฯ หรือฉลาก
 - ใช้ถูกต้องสอดคล้องกับฉลาก
 - หยุดใช้สารเคมีตามคำแนะนำ
 - ใช้สารถูกอัตรา เวลา ชนิด และวิธี
 - ผู้ปฏิบัติงานสวมเสื้อผ้ามิดชิด

- บันทึกการใช้สารเคมี วัน และเวลาใช้
- 4. การใช้อุปกรณ์และเครื่องมือฉีดพ่นสารเคมี
 - ตรวจสอบเครื่องพ่นให้พร้อมใช้งาน
 - ต้องรู้จักเลือกใช้เครื่องพ่น
 - อุปกรณ์ใช้त्वวงวัด ควรมีการตรวจสอบความแม่นยำ
- 5. การบริหารศัตรูพืช
 - การดูแลรักษา โดยใช้วิธีผสมผสาน
 - ใช้เชื้อปฏิปักษ์
 - พันธุ์ระบบนิเวศน์
 - ควบคุมศัตรูพืชโดยกลไกธรรมชาติ (พันธุ์ต้านทาน)

ค. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร

จุดวิกฤตที่ต้องควบคุม	บันทึกการครอบครองและ/หรือใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่เป็นไปตามคำแนะนำข้อกำหนด และกฎหมาย (3.1, 3.2, 3.3)
จุดควบคุม	<ul style="list-style-type: none"> - จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรให้เป็นสัดส่วนในสถานที่เก็บเฉพาะ และสามารถควบคุมการหยิบใช้ได้ (3.9) - จัดเก็บสารเคมีอื่น ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร ให้เป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลผลิต (3.10)
คำแนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ได้หรือห้ามใช้ในประเทศและประเทศคู่ค้า (3.4) - เลือกใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการพ่นสารเคมีที่ถูกต้อง พร้อมใช้งาน รวมถึงการล้างทำความสะอาด ไม่ให้ปนเปื้อน (3.5, 3.11, 3.15) - ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรมากกว่าสองชนิดผสมกัน เว้นแต่จะเป็นคำแนะนำหรือมีข้อมูลวิชาการรับรอง (3.6) - ใช้ระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสมเพื่อลดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร (3.7) - วัตถุอันตรายที่ใช้ไม่หมด ให้ปิดภาชนะให้สนิท หากมีการเปลี่ยนถ่ายภาชนะให้ระบุฉลากไว้ชัดเจน (3.8) - การกำจัดภาชนะบรรจุที่ใช้หมดแล้ว/เสื่อมสภาพ/หมดอายุ ด้วยวิธีที่ถูกต้อง (3.12, 3.13) - บันทึกหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรไว้ในสถานที่เก็บ (3.14) - ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจ และมีการปฏิบัติที่ถูกต้อง ป้องกันอันตรายสู่ตนเองได้ (3.16, 3.17, 3.18, 3.19) - มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกัน, เอกสารคำแนะนำกรณีที่มีอุบัติเหตุหรือฉุกเฉินแสดงให้เห็นที่บริเวณเก็บสารเคมี (3.20, 3.21)

3. วัตถุอันตรายทางการเกษตร กรณี ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ต้องเลือกในช่อง NA (เพื่อใช้ในการนับข้อคะแนน) ยกเว้น ข้อ 2, 5, 11, 16, 17, 20 (วัตถุอันตรายทางการเกษตรคือ วอ.1, 2, 3, 4) (จ้างเหมาต้องควบคุมกำกับดูแลทุกขั้นตอน)

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
<p>1. หากใช้วัตถุดิบตรายทางการเกษตร ให้ใช้ตามคำแนะนำ หรืออ้างอิงคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือตามคำแนะนำในฉลากที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร</p> <p>หยุดใช้วัตถุดิบตรายทางการเกษตรก่อนการเก็บเกี่ยวตามช่วงเวลาที่เหมาะสมในฉลากกำกับการใช้วัตถุดิบตรายทางการเกษตรแต่ละชนิด หรือให้เป็นไปตามคำแนะนำของทางราชการ</p> <p>กรณีที่มีหลักฐานหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการใช้วัตถุดิบตรายทางการเกษตรไม่ตรงตามคำแนะนำ ให้วิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตภัณฑ์โดยห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์สารพิษตกค้าง และเก็บผลการวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน (3.1 ข้อกำหนดหลัก)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้ตามคำแนะนำ ข้างฉลาก/กรมวิชาการเกษตร(ขอคูเอกสาร/หลักฐาน) 2. พินิจสารเคมี ที่ใช้ ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร 3. หยุดใช้ตามคำแนะนำข้างฉลาก 4. อาจเก็บตัวอย่างวิเคราะห์สารพิษตกค้าง 5. สารสังเคราะห์ที่ระบุว่าเป็นกำจัดศัตรูพืช ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจบันทึก ภาชนะบรรจุ หรือ ผลวิเคราะห์ สารเคมี 2. สัมภาษณ์ การใช้อัตราการใช้ การหยุดใช้ ก่อนเก็บเกี่ยว ตรงกับบันทึกหรือไม่ 3. NA กรณีไม่ใช้วัตถุดิบตรายการเกษตร ในกระบวนการผลิต
<p>2. ห้ามใช้หรือมีไว้ในครอบครองวัตถุดิบตรายทางการเกษตรที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (3.2 ข้อกำหนดหลัก)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ ภาชนะบรรจุ วอ.4 2. สอบถาม ชนิดวัตถุอันตรายการเกษตรที่ใช้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ ภาชนะบรรจุ และบันทึก 2. สัมภาษณ์การใช้วัตถุดิบตรายการเกษตร เป็นวอ.4หรือไม่ (ตอบว่าใช่/ไม่ใช่เท่านั้น)
<p>3. กรณีผลิตเพื่อส่งออก ห้ามใช้วัตถุดิบตรายทางการเกษตรที่ประเทศคู่ค้าห้ามใช้ หรือให้ใช้ตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า (3.3 ข้อกำหนดหลัก)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายชื่อวัตถุดิบตรายทางการเกษตร ประเทศคู่ค้าให้ใช้หรือไม่ให้ใช้ กรณีส่งออก 2. ถ้าในกรณีเกษตรกรระบุคู่ค้าผู้ตรวจประเมินต้องทำการตรวจสอบวัตถุดิบตรายทางการเกษตร ที่ห้ามใช้ของประเทศคู่ค้า 3. หรือกรณีเกษตรกรผลิตส่งให้กับบริษัทที่รับซื้อเพื่อการส่งออก ผู้ตรวจประเมินต้องทำการทวนสอบกับบริษัทว่าส่งให้กับคู่ค้าปลายทางประเทศใด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจบันทึก 2. สัมภาษณ์ส่งผลผลิตไปประเทศใด 3. NA ถ้าเกษตรกรไม่ทราบ / ไม่มี การส่งออก
<p>4. ทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ภายหลังจากใช้ทุกครั้ง และกำจัดน้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม (3.11 ข้อกำหนดหลัก)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เครื่องพ่นสารเคมี ต้องล้างทุกครั้งหลังใช้งานเสร็จแล้วในแต่ละวัน ไม่เหลือทิ้งไว้ข้ามคืน 2. น้ำล้าง/ทำความสะอาด ทั้งลงสู่สิ่งแวดล้อมหรือไม่ มีจุดทิ้งเฉพาะ ไม่ไหลสู่พื้นที่อื่น หรือสิ่งแวดล้อม 3. สัมภาษณ์สอบถามผู้ปฏิบัติหรือผู้รับจ้างว่ามีการล้างอุปกรณ์ภาชนะเครื่องฉีดพ่นสารก่อนที่จะมาให้บริการรับฉีดพ่นที่แปลงหรือไม่ 4. ถ้าจ้างเหมา ต้องควบคุมกำกับดูแล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจเครื่องพ่นสารเคมี ดูราบบนพื้นหลังการใช้ 2. สัมภาษณ์วิธีการปฏิบัติหลังการใช้ 3. NA กรณีไม่ใช้สารเคมี

<p>5. ผู้ปฏิบัติงาน และ/หรือผู้ควบคุมต้องมีความรู้ในการใช้ วัสดุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง โดยต้องรู้จักศัตรูพืช การเลือกชนิดและอัตราการใช้วัสดุอันตรายทางการเกษตร การเลือกใช้เครื่องพ่นและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง (3.15 ข้อกำหนดหลัก)</p>	<p>1. สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน/ผู้ควบคุม/เจ้าของสวน โดยใช้ตัวอย่างวัสดุอันตรายทางการเกษตร ซึ่งต้องรู้ข้อมูลอย่างน้อย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักศัตรูพืช(โรค/แมลง/วัชพืช) - อัตราการใช้วัสดุอันตรายทางการเกษตร - ปริมาณที่ใช้ต่อพื้นที่ - ระยะเวลาหยุดก่อนเก็บเกี่ยว - ต้องล้างภาชนะบรรจุ 3 ครั้ง แล้วเทกลับในถังฉีดพ่น(กรณีใช้หมดขวด) <p>2. หลักฐานการฝึกอบรมของผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ควบคุมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>1. พินิจฉลากข้าง ภาชนะบรรจุ</p> <p>2. สัมภาษณ์ ความรู้ และวิธีการ ปฏิบัติ (ต้องตอบ ใช้ / ไม่ใช้ เท่านั้น)</p>
<p>6. เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ รวมทั้ง วิธีการพ่นสารเคมีที่ถูกต้อง โดยตรวจสอบเครื่องพ่น สารเคมีให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3.5 ข้อกำหนดรอง)</p>	<p>1. เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ ถูกต้อง เช่น หัวฉีดใบพัด หัวกลม</p> <p>2. วิธีการพ่นสารเคมีที่ถูกต้อง</p> <p>3. ตรวจสอบเครื่องพ่นสารเคมีให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน</p> <p>4. ถ้าจางเหมา ต้องควบคุมกำกับดูแล</p>	<p>1. พินิจ เครื่องพ่น และวิธีการพ่น สารเคมี</p> <p>2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติ</p> <p>3. ถ้าจำเป็น ให้ สาธิตการพ่น สารเคมี</p> <p>4. NA กรณีไม่มี การใช้สารเคมี</p>
<p>7. วัสดุอันตรายทางการเกษตรที่ยังคงเหลืออยู่ใน ภาชนะบรรจุซึ่งใช้ไม่หมดในคราวเดียวให้ปิดให้สนิท และเก็บในสถานที่เก็บวัสดุอันตรายทางการเกษตร หากมีการเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุต้องระบุข้อมูลให้ ครบถ้วนถูกต้อง (3.8 ข้อกำหนดรอง)</p>	<p>1. การใช้วัสดุอันตรายทางการเกษตรในแต่ละครั้ง ถ้าเหลือจัดเก็บ อย่างไร ไว้ที่ใด</p> <p>2. หากเปลี่ยนถ่ายวัสดุอันตรายทางการเกษตร ในภาชนะใหม่ ต้อง ระบุ ชื่อการค้า ชื่อสามัญ ชนิดพืช/ป้องกันกำจัดศัตรูพืช อัตราการใช้</p>	<p>1. พินิจภาชนะ บรรจุที่เหลืออยู่ หรือภาชนะ เปลี่ยนถ่าย</p> <p>2. สัมภาษณ์ การ ใช้</p> <p>3. NA กรณีไม่ใช้/ ใช้หมดในคราว เดียว</p>
<p>8. จัดเก็บวัสดุอันตรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ เป็น สัดส่วนในสถานที่เก็บเฉพาะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน ของสารแต่ละชนิด และสามารถควบคุมการหยิบใช้ได้ ไม่ ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ และไม่เกิดอันตรายต่อ บุคคล (3.9 ข้อกำหนดรอง)</p>	<p>1. มีสถานที่เก็บวัสดุอันตรายทางการเกษตร เป็นสัดส่วน ปลอดภัย ต่อผู้อยู่อาศัย ไม่ปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม ผลผลิต (รวมทั้งใช้นอก ขอบข่าย เช่น ข้าว กล้วย)</p> <p>2. มีการจัดหมวดหมู่ของวัสดุอันตรายทางการเกษตร เช่น สารกำจัด แมลง โรคพืช ฮอริโมน วัชพืช ฯลฯ ไม่ปะปนกัน อาจระบุหมวดวัตถุ อันตรายทางการเกษตร/กลุ่ม</p>	<p>1. พินิจสถานที่ เก็บสารเคมี</p> <p>2. สัมภาษณ์ วิธีการควบคุมการ ใช้</p> <p>3. NA กรณีไม่มี สถานที่เก็บ คือใช้ แล้วหมดไป</p>

<p>9. ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้หมดแล้วต้องทำลาย เพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง (3.12 ข้อกำหนดรอง)</p>	<p>1. ภาชนะบรรจุสารเคมี ที่หมดแล้วกำจัดอย่างไร เก็บไว้ ปลอดภัยก่อนทำลายหรือไม่</p> <p>2. กำจัดด้วยการทำลาย ฝังห่าง แหล่งน้ำ ที่ปกกาศัย 50 เมตร ต่อน้ำท่วมไม่ถึง และไมต่ำกว่าระดับน้ำใต้ดินลึก ไม่น้อยกว่า 50 ซม.</p> <p>2.1 วิธีการฝังกลบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขุดหลุมลึกอย่างน้อย 1 เมตร และรอกันหลุมด้วยปูนขาวเพื่อลดความเป็นพิษของสารเคมี - นำภาชนะบรรจุฝังและโรยปูนขาวกลับเป็นชั้นๆ ความหนาแต่ละชั้น ประมาณ 10-15 เซนติเมตร - ปิดกลบชั้นสุดท้ายด้วยดินหนา 50 เซนติเมตร ให้อยู่ในระดับเดียวกับพื้นดินเดิม ติดป้ายข้อความ "อันตราย" และ ล้อมรั้ว <p>3. ภาชนะบรรจุให้ทำการล้างน้ำ 3 ครั้ง และนำน้ำที่ปนเปื้อนวัตถุอันตรายทางการเกษตรไปฉีดพ่นในแปลงเพราะปลูก</p> <p>ทำลายขวดแก้ว ถึงเกลลอนพลาสติก ถึงเหล็ก ถูกกระดาษให้อยู่ในสภาพที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีกนำไปฝังกลบในดิน เก็บเป็นสัดส่วน</p>	<p>1. พินิจภาชนะบรรจุสารเคมี ที่หมดแล้ว</p> <p>2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติหลังการใช้</p> <p>3. NA กรณีไม่มีใช้สารเคมี/จ้างเหมา โดยผู้รับจ้างต้องไม่ทิ้งหรือทำลายภาชนะบรรจุไว้ในแปลง</p>
<p>10. ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่เสื่อมสภาพหรือหมดอายุ ต้องเก็บในสถานที่เฉพาะและทำลายเพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้ หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง (3.13 ข้อกำหนดรอง)</p>	<p>1. มีสถานที่เก็บสารเคมี</p> <p>2. ภาชนะบรรจุสารเคมี ผลิตเกิน 3 ปี อาจเสื่อมสภาพแล้ว</p> <p>3. ทำลายโดยส่งทำลาย/กำจัดด้วยการทิ้งสารเคมี (ปริมาณน้อย) บริเวณที่กำหนด ล้าง หรือทุบทำลาย ฝังห่าง แหล่งน้ำ 50 เมตร ลึก ไม่น้อยกว่า 50 ซม.</p> <p>3. ภาชนะบรรจุให้ทำการล้างทำความสะอาด 3 ครั้ง เก็บเป็นสัดส่วน</p>	<p>1. พินิจภาชนะบรรจุสารเคมี ที่เหลือค้าง</p> <p>2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติหลังการทำลาย</p> <p>3. NA กรณีไม่มีใช้/จ้างเหมาโดยผู้รับจ้าง ต้องไม่ทิ้งหรือทำลายภาชนะบรรจุไว้ในแปลง</p>

<p>11. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น (3.16 ข้อกำหนดรอง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการใช้สารเคมี เช่น สวมถุงมือ หมวก เสื้อผ้า รองเท้า ฟันเหนียวลม อ่านฉลาก คู่มือสัญลักษณ์ ข้างภาชนะบรรจุ 2. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตามระบุข้างฉลากหรือไม่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจฉลากข้างภาชนะบรรจุ 2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติ (รวมจ้างเหมาด้วย) 3. พินิจวิธีการปฏิบัติ เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากวัตถุอันตราย 4. พินิจหลักฐานการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือการปฐมพยาบาลเบื้องต้น (ตอบใช่/ไม่ใช่เท่านั้น)
<p>12. ขณะปฏิบัติงานผู้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และสวมรองเท้า เพื่อป้องกันอันตรายจากสารพิษ (3.17 ข้อกำหนดรอง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงาน แต่งกายอย่างไร ต้องสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ(ในชายเสื้อ) หมวก และสวมรองเท้า(ในกางเกง) 2. หน้ากากปิดจมูกฟองน้ำ ใช้แล้วต้องทิ้งเปลี่ยนใหม่ทุกครั้ง เพราะจะสะสมสารเคมีได้ง่าย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจฉลากข้างภาชนะบรรจุ ให้สาธิตการแต่งกายขณะฉีดพ่น (รวมจ้างเหมา/ถ้ายารูปอื่นอื่น) 2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติ 3. NA กรณีไม่มีการใช้/น้ำหมัก
<p>13. ผู้พ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังการพ่น เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะพ่น ต้องนำไปซักให้สะอาดทุกครั้ง โดยซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ (3.19 ข้อกำหนดรอง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงาน หลังการพ่นสารเคมี 2. การทำความสะอาดเสื้อผ้า 	<ol style="list-style-type: none"> 2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติ 3. NA กรณีไม่ใช้สารเคมี
<p>14. มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ได้ หรือห้ามใช้ในประเทศและประเทศคู่ค้า (3.4 ข้อแนะนำ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ประเทศคู่ค้าให้ใช้หรือไม่ให้ใช้ ของแต่ละประเทศที่ส่งผลผลิตไปขาย 2. มีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ได้ หรือห้ามใช้ในประเทศไทย 3. ผู้ตรวจประเมินต้องมีความรู้เกี่ยวข้องกับวัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ในประเทศและประเทศคู่ค้า 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจบันทึก/เอกสาร 2. สัมภาษณ์ ส่งผลผลิตไปประเทศใด 3. NA กรณีไม่ใช้วัตถุอันตราย
<p>15. ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรมากกว่าสองชนิดผสมกัน เว้นแต่จะเป็นคำแนะนำของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องหรือมีข้อมูลทางวิชาการรับรอง (3.6 ข้อแนะนำ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้สารเคมีมากกว่า 2 ชนิด ต้องหาหลักฐานยืนยันความรู้ในการใช้ เช่น เอกสาร แผ่นพับแนะนำการใช้ การอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจบันทึก และเอกสาร 2. สัมภาษณ์ การใช้ 3. NA กรณีไม่ใช้วัตถุอันตราย

<p>16. ใช้ระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสมเพื่อลดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร (3.7 ข้อแนะนำ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้สารชีวภัณฑ์/ จุลินทรีย์วัตถุประสงค์เพื่อลดสารเคมี 2. มีความรู้วิธีลดสารเคมี และนำไปปฏิบัติ 3. มีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจบันทึกการใช้เชื้อหรือสารชีวภัณฑ์ 2. สัมภาษณ์ถึงการลดการใช้สารเคมี มีความรู้หรือเข้าใจหรือไม่ (ตอบใช่/ไม่ใช่เท่านั้น)
<p>17. จัดเก็บสารเคมีอื่น เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร ให้เป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม (3.10 ข้อแนะนำ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดเก็บสารเคมีอื่น ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่นๆ ให้เป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจสถานที่เก็บและการจัดเก็บ (ตอบใช่/ไม่ใช่เท่านั้น)
<p>18. บันทึกรหัสหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่เก็บไว้ในสถานที่เก็บ (3.14 ข้อแนะนำ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีสถานที่เก็บสารเคมี ต้องมีบันทึก 2. มีบันทึก/บัญชีรายชื่อสารเคมี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจสถานที่เก็บ 2. สัมภาษณ์วิธีการปฏิบัติ 3. NA กรณีไม่มีที่เก็บ และไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร/จ้างเหมา
<p>19. ผู้พันวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องอยู่เหนือลมตลอดเวลา รวมถึงต้องระวังละอองฟุ้งกระจายไปปนเปื้อนแปลงใกล้เคียงและสิ่งแวดล้อม (3.18 ข้อแนะนำ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงาน รู้ถึงอันตรายจากลมพัดแรงขณะพ่นหรือไม่ ทำอย่างไร ไม่ให้ลิวไปแปลงข้างเคียง หรือสิ่งแวดล้อมได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ หรือในกรณีสงสัยให้สาธิตวิธีการปฏิบัติงานของผู้พันวัตถุอันตรายทางการเกษตร 2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติ 3. NA กรณีไม่ใช้วัตถุอันตราย
<p>20. มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทิชชู่ ฯลฯ (3.20 ข้อแนะนำ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทิชชู่ ฯลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจสถานที่เก็บ และอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ (ตอบใช่ / ไม่ใช่เท่านั้น)
<p>21. มีเอกสารคำแนะนำการปฏิบัติกรณีที่มีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินแสดงไว้ให้เห็นชัดเจนในบริเวณเก็บสารเคมี (3.21 ข้อแนะนำ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานที่เก็บสารเคมี มีเอกสาร คำแนะนำกรณีเกิดอุบัติเหตุ ด้านสารเคมี 2. กรณีไม่มีที่เก็บสารเคมีให้เก็บสถานที่อื่นได้ สามารถเรียกดู/ใช้งานได้ สะดวก รวดเร็ว(ระบุที่เก็บ ในหมายเหตุ) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจสถานที่เก็บ /เอกสาร แม้ใช้แล้วหมดไปหรือจ้างเหมา 3. NA กรณีไม่มีการใช้สารเคมี

4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

ดูแลในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

- ให้ผลผลิตมีคุณภาพตามมาตรฐานสินค้าฯ แต่ละชนิด
- หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า

แนวทางการบริหารความเสี่ยง (แนวทางปฏิบัติ)

ตรวจบันทึกข้อมูล การปฏิบัติดูแลในขั้นตอนการปลูก การปฏิบัติก่อนการเก็บเกี่ยว ที่สำคัญจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผลผลิต

- มาตรฐานสินค้าฯ แต่ละชนิด
- ตรวจสอบติดตามการระบาดของศัตรูพืช ถ้าเสียหาย ให้ป้องกันกำจัดอย่างเหมาะสม และบันทึก
- แผนควบคุมการผลิต
- ปัจจัยการผลิต
- เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยาย
- ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน
- เครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตร
- การจัดการในขั้นตอนการผลิต
- การกำจัดของเสียและสิ่งของที่ไม่ใช้ หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต

4. การใช้ปุ๋ย (ระยะก่อนให้ผลผลิต)

จุดวิกฤตที่ต้องควบคุม	ไม่มี
จุดควบคุม	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดินโดยป้องกันไม่ให้ปนเปื้อนตั้งแต่การหมัก เก็บรักษา ขนย้าย ใช้งาน (4.6, 4.7, 4.9) - ไม่ใช่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย (4.8) - กรณีระบบไฮโดรโปนิคส์ ต้องมีการเฝ้าระวังและบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช (4.11)
คำแนะนำ	ใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำบนฉลาก (4.10)

4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว (จ้างเหมา หมายถึง)

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
1. กรณีปลูกพืชในระบบไฮโดรโปนิคส์ ต้องมีการเฝ้าระวังและบันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช (4.11 ข้อกำหนดหลัก)	<ol style="list-style-type: none"> 1. บันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช(ถ้าอยู่ในคอมพิวเตอร์ต้องมีการจัดพิมพ์เป็นเอกสารให้ตรวจสอบได้เท่านั้น) 2. มีวิธีการลดปริมาณไนเตรต ที่สะสมในพืช ก่อนการเก็บเกี่ยว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิสูจน์ บันทึก 2. สัมภาษณ์ 3. NA ไม่ได้ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์
2. ไม่ใช่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย (4.8 ข้อกำหนดหลัก)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่ใช่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ (ใช่/ไม่ใช่เท่านั้น)

<p>3. หากมีการคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตร ให้ใช้ตามวิธีการและอัตราตามคำแนะนำบนฉลากที่ขึ้นทะเบียนตามกฎหมาย และบันทึกข้อมูลไว้ (4.5 ข้อกำหนดรอง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. กรณีเมล็ดพันธุ์ คลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยตนเอง ให้ปฏิบัติตามฉลาก 2. บันทึกการใช้สารเคมีคลุกหรือเคลือบเมล็ด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ การปฏิบัติ 3. NA กิ่งพันธุ์/ไม่คลุก/เมล็ดพันธุ์ ควบคุมที่ซื้อจากบริษัท
<p>4. มีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนทั้งในด้านจุลินทรีย์เคมี และกายภาพสู่ผลิตผลในระดับที่จะทำให้ไม่ปลอดภัยต่อการบริโภค โดยใช้ปุ๋ยหรือสารปรับปรุงดินที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (4.6 ข้อกำหนดรอง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน ไม่ให้เกิดการปนเปื้อน 2. ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร <u>ยกเว้น โดโลไมท์ ภูไมท์ ปูนขาว ที่ไม่ต้องขึ้นทะเบียน</u> 3. สารปรับปรุงอื่น ต้องขึ้นทะเบียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ เลขทะเบียน 2. สัมภาษณ์ วิธีการใส่ 3. NA กรณีที่ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี/สารปรับปรุงดิน
<p>5. หากเกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในฟาร์ม ปุ๋ยอินทรีย์ต้องผ่านกระบวนการหมักหรือย่อยสลายโดยสมบูรณ์ หรือผ่านกระบวนการอื่นอย่างเพียงพอที่จะไม่ทำให้เกิดโรคสู่คน ทั้งนี้ ให้บันทึกข้อมูลที่ระบุวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาทำปุ๋ยอินทรีย์ (4.7 ข้อกำหนดรอง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปุ๋ยอินทรีย์ หมักสมบูรณ์-(ขยายความหมักสมบูรณ์) 2. บันทึกข้อมูล ระบุวิธีการ วันที่ และช่วงเวลาทำปุ๋ยอินทรีย์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ 2. สัมภาษณ์ 3. NA (ไม่ผลิตเอง)
<p>6. พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้าย ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วนและอยู่ในบริเวณที่ไม่เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกพืชอาหารและแหล่งน้ำ (4.9 ข้อกำหนดรอง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้าย ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วนและอยู่ในบริเวณที่ไม่เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกพืชอาหารและแหล่งน้ำ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ สถานที่ 2. สัมภาษณ์ วิธีการขนย้าย 3. NA(ใช้แล้วหมดไป)
<p>7. ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงาน เช่น หัวฉีดพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร อย่างน้อยปีละครั้ง หากพบว่ามีคลาดเคลื่อนต้องปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานเมื่อนำมาใช้งาน (4.15 ข้อกำหนดรอง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงาน เช่น หัวฉีดพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร อย่างน้อยปีละครั้ง หรือเครื่อง ชั่ง ตวง วัด 2. ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ 3. กรณีจ้างเหมาที่ใช้เครื่องมือของผู้รับจ้างเกษตรกร มีวิธีการควบคุม ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมืออย่างไร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ การปฏิบัติ
<p>8. มีการจัดการระบบการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า (4.17 ข้อกำหนดรอง)</p>	<p>- ระบบการผลิต เพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วิธีการผลิตให้ตรงตามความต้องการของผู้รับซื้อผลิตผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ ข้อกำหนดผู้รับซื้อผลิตผล 2. สัมภาษณ์ การปฏิบัติ ตามผู้รับซื้อผลิตผล 3. NA : ผู้รับซื้อไม่กำหนด
<p>9. มีแผนควบคุมการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้หลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี หรือใช้ข้อมูลจากงานวิจัยที่ได้รับการยอมรับ หรือข้อมูลจากทางราชการ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านพืชนั้นๆ หรือข้อมูลจากคู่ค้า เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมในแต่ละขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย และ/หรือคุณภาพของผลิตผล และ/หรือสิ่งแวดล้อม และ/</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนควบคุมการผลิต และปฏิบัติตามได้แก่ การปลูก การดูแลรักษา การใส่ปุ๋ย ตาม จุด CCP /งานวิจัย ใน <u>ขั้นตอนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย /คุณภาพของผลิตผล/สิ่งแวดล้อม/สุขภาพ ความปลอดภัยและ สวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน</u> 2. จะต้องปฏิบัติตามแผนการควบคุมของคู่ค้ากำหนด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พินิจ แผนควบคุม ตามเอกสาร หรือติดแสดง 2. สัมภาษณ์ การปฏิบัติตามแผนควบคุม

หรือสุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของ ผู้ปฏิบัติงาน (4.1 ข้อเสนอแนะ)		
10. จัดทำรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา และรายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิต ที่สำคัญ เช่น เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ ปุ๋ย ธาตุอาหาร เสริม วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ในกระบวนการผลิตพร้อมทั้งระบุรายการ ปริมาณ วัน/เดือน/ปีที่ จัดซื้อ (4.2 ข้อเสนอแนะ)	1. มีรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัย การผลิต และรายละเอียด รายการ ปริมาณ วัน/เดือน/ปีที่จัดซื้อ	1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ ปัจจัยการผลิตมี อะไรบ้าง
11. เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ต้องมา จากแหล่งที่เชื่อถือได้ ตรงตามพันธุ์ ตามความต้องการของ ตลาด สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาและประวัติของเมล็ด พันธุ์หรือต้นพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ได้ (4.3 ข้อเสนอแนะ)	1. มีรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา ของปัจจัย การผลิต และรายละเอียด รายการ ปริมาณ วัน/เดือน/ปีที่จัดซื้อ แหล่งซื้อ	1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ ที่มา ของพืชที่ปลูก
12. ไม่ปลูกพืชชนิดที่มาจากเมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ที่เป็นพืชต่อการบริโภค ยกเว้นมี ข้อเสนอแนะในการบริโภคที่ถูกต้อง (4.4 ข้อเสนอแนะ)	1. เช่น มันแกว /กลอย ต้องดูวิธีการเก็บรักษา การปฏิบัติในการ ปลูก	1. พินิจพืชที่ปลูก 2. สัมภาษณ์ ข้อเสนอแนะในการ บริโภค
13. ใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมต่อพืชที่ปลูกในอัตราตาม คำแนะนำบนฉลาก (4.10 ข้อเสนอแนะ)	1. ปุ๋ยเกรดใช้ตามอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก 2. ปุ๋ยน้ำ /Hydroponics	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์ วิธีการใช้ตาม ฉลาก 3. NA ไม่ใช้ปุ๋ย
14. จัดให้มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมและ เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน (4.11 ข้อเสนอแนะ)	1. มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสม 2. เพียงพอต่อการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับขนาดของฟาร์ม	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
15. จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ การเกษตรเป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่ายต่อการ นำไปใช้งาน (4.13 ข้อเสนอแนะ)	- มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรเป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
16. ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่าง สม่าเสมอ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน (4.14 ข้อเสนอแนะ)	- บันทึกการ /ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น เครื่องตัดหญ้า เครื่องพ่นสารเคมี รถไถ รถขนส่งผลผลิต อยู่ในใน สภาพดีพร้อมใช้งาน เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายต่อ ผู้ปฏิบัติงาน	1. พินิจ บันทึก/ 2. สัมภาษณ์
17. ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งภาชนะที่ใช้ในการบรรจุและขนส่งผลิตผลทุกครั้ง ก่อนการใช้งานและหลังใช้งานเสร็จแล้ว (4.16 ข้อเสนอแนะ)	- เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขนส่ง ผลิตผล ทำความสะอาด ก่อนการใช้งานถ้ามีการปนเปื้อน และหลังใช้ งานเสร็จแล้ว	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
18. สวนของพืชที่มีโรคเข่าทำลาย ต้องเผาทำลายนอก แปลงปลูก โดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (4.18 ข้อเสนอแนะ)	- สวนของพืชที่มีโรคเข่าทำลาย ต้องเผาทำลายนอกแปลงปลูก	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
19. แยกประเภทของเสียและสิ่งของที่ไม่ใช้หรือไม่ เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจน รวมทั้งมีที่ทิ้งขยะให้ เพียงพอ หรือระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน รวมถึงมีการลด ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต (4.19 ข้อเสนอแนะ)	1. แยกประเภทของเสียและสิ่งของที่ไม่ใช้หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต ให้ชัดเจน 2. มีที่ทิ้งขยะให้เพียงพอ/ระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์

5. การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- ควบคุมการปนเปื้อนในขั้นตอนเก็บเกี่ยว/หลังเก็บเกี่ยว
- คัดแยกคุณภาพและขนาด
(ตามมาตราฐานฯ หรือคู่ค้า)

การบริหารความเสี่ยง (แนวทางปฏิบัติ)

1. การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์
 - จัดทำรายการเครื่องมือ
 - มีเพียงพอ
 - มีสถานที่เก็บเป็นสัดส่วน ปลอดภัย
 - แพนซ่อม และบันทึก
 - ตรวจสอบสภาพเครื่องมือ/อุปกรณ์/ทำความสะอาด
2. การกำจัดของเสียและวัสดุเหลือใช้
 - เป็นโรคเผา/ไม่เป็นทำปุ๋ย
 - แยกขยะ/ระบุที่ทิ้งขยะชัดเจน
3. การจัดการในการเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว
 - เก็บผลผลิต ตามพันธุ์, แก่-อ่อน
 - ควรใช้เครื่องเฉพาะเก็บเกี่ยว
 - ใช้วัสดุปูรองพื้นบริเวณที่พักผลผลิตที่เก็บเกี่ยว
 - แยกภาชนะขนย้าย ระหว่างผลผลิต/ปุ๋ย/สารเคมี (ต้องทำความสะอาดถ้าไม่สามารถแยก)
 - เลือกใช้ภาชนะบรรจุขนถ่ายที่เหมาะสม/กรุภายในกันกระแทก
 - บริเวณพักผลผลิตต้องเหมาะสม (ป้องกันรอยแผล/ชูดขีด/กระแทก/เสื่อมสภาพจากความร้อน/แสงแดด)
4. ควบคุมการคละปน ผลผลิตด้วยคุณภาพ
 - คัดแยกตามชั้นคุณภาพขนาดตามมาตรฐานสินค้าฯ คู่ค้า/บันทึกข้อมูล
 - แยกผลผลิตด้วยคุณภาพ/มีแผนการใช้ประโยชน์
 - ตรวจสอบการคละปน ผลผลิตที่ไม่ได้คุณภาพ

5. การเก็บเกี่ยวและการคัดแยกผลผลิต

จุดวิกฤตที่ต้องควบคุม	- คุณภาพน้ำหลังการเก็บเกี่ยวที่สัมผัสผลผลิตที่บริโภค เทียบเท่ากับน้ำดื่ม (1.14) - การจัดการเก็บเกี่ยวอย่างถูกสุขลักษณะ ไม่ให้ผลผลิตสัมผัสดินโดยตรง อุปกรณ์สำหรับเก็บเกี่ยวต้องไม่ทำให้ปนเปื้อน (5.2, 5.5, 5.6, 5.7)
จุดควบคุม	- ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้สะอาด (5.8) - ป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์เลี้ยงและสัตว์พาหะนำโรค โดยเฉพาะที่เก็บเกี่ยว อุปกรณ์ โรงคัดบรรจุเก็บรักษา (5.9, 5.12, 5.13, 5.14)
คำแนะนำ	- เก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงที่เหมาะสม ได้คุณภาพตามข้อกำหนดของคู่ค้า มีการคัดแยกระดับคุณภาพ (5.1, 5.3) - ใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่จำเพาะเพื่อป้องกันการชำหรือเป็นรอยของผลผลิต (5.4) - คัดแยกและมีแผนจัดการผลผลิตที่ด้วยคุณภาพ รวมถึงแผนการใช้ประโยชน์จากผลผลิตที่ด้วยคุณภาพ ตรวจสอบการคละปนกัน (5.10) - โครงสร้างสถานที่ที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว สามารถป้องกันความเสี่ยงจาก การปนเปื้อนในผลผลิตได้ (5.11)

5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
1. ต้องเก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม โดยผลิตผลมีคุณภาพตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า (5.1 ข้อกำหนดหลัก)	1. เก็บเกี่ยวผลิตผลตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า(ผู้รับซื้อผลิตผล)	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
2. การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูกต้องลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภค (5.2 ข้อกำหนดหลัก)	1. ผู้ปฏิบัติงาน ต้องรู้ถึงการ ปนเปื้อนในผลิตผลขณะการเก็บเกี่ยว และมีมาตรการปฏิบัติอย่างไร 2. ต้องดูวิธีการปฏิบัติการเก็บเกี่ยวหรือ อาจให้สาธิตให้ดูหากสงสัย 3.ถ้าจำเป็น ต้องควบคุมกำกับดูแล	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
3. อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุที่สัมผัสกับผลิตผล โดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน (5.7 ข้อกำหนดหลัก)	1. อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ เก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว ที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนและทำความสะอาดง่าย เช่น พลาสติก ที่ทำความสะอาดแล้ว หรือมีวัสดุรองที่สะอาด หรือมีมาตรการจัดการไม่ให้เกิดการปนเปื้อน 2. วัสดุที่ห้ามใช้ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
4. คัดแยกผลิตผลที่ไม่ได้คุณภาพออก หากมีการคัดแยก ชั้นคุณภาพและขนาดก่อนจำหน่าย ให้คัดแยกชั้นคุณภาพและขนาดของผลิตผลตามข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตรที่กำหนดสำหรับผลิตผลแต่ละชนิดหรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า (5.3 ข้อกำหนดรอง)	1. มีการคัดแยกผลิตผล หรือไม่	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ 3. NA ถ้าคู่ค้า กำหนดไม่ต้องคัดแยก
5. ป้องกันการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสู่ผลิตผลที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุในแปลงปลูกแล้ว และไม่วางผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้วสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง (5.5 ข้อกำหนดรอง)	1. ดูวิธีการวางผลผลิต 2. สอบถามมาตรการป้องกันการปนเปื้อนผลิตผลที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุแล้ว และไม่วางสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
6. แยกภาชนะบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน (5.6 ข้อกำหนดรอง)	1. แยกภาชนะบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน 2.พิจารณาการบ่งชี้ภาชนะ	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
7. จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ ให้เป็นสัดส่วน โดยแยกออกจากวัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือสารเคมีอื่นๆ ปุ๋ย และสารปรับปรุงดิน และให้มีการป้องกันการปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค (5.9 ข้อกำหนดรอง)	1. มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุ 2. ให้เป็นสัดส่วน 3. ให้มีมาตรการป้องกัน การปนเปื้อนจากสัตว์พาหะนำโรค 4. กรณีขายเหมาสวนถือว่าเป็นขั้นตอนของคู่ค้า	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ 3. NA กรณี อุปกรณ์เป็นของผู้เหมาสวน
8. ป้องกันสัตว์เลี้ยวไม่ให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา หากมีความเสี่ยงในการเป็นพาหะนำโรค ให้มีมาตรการป้องกัน (5.13 ข้อกำหนดรอง)	1. มีมาตรการป้องกันสัตว์เลี้ยวไม่ให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์
9. หากมีการใช้เหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ ต้องจัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลิตผล ภาชนะบรรจุ และวัสดุ รวมถึงให้มีการบันทึกข้อมูล (5.14 ข้อกำหนดรอง)	1. จัดวางเหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ เช่น หนู ต้องจัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลิตผล ภาชนะบรรจุ และวัสดุ 2. ให้มีการบันทึกข้อมูล	1. พิสูจน์ จัดวางเหยื่อ/กับดัก บันทึก 2. สัมภาษณ์ 3. NA: ไม่มีการกระทำนี้

10. ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะเพื่อป้องกันการซ้ำหรือเป็นรอยตำหนิของผลิตผลเนื่องจากการเก็บเกี่ยว (5.4 ข้อแนะนำ)	1. ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ แต่ละชนิดพืชในการเก็บเกี่ยว	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
11. ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้สะอาด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตผล และตรวจสอบให้มีสภาพพร้อมใช้งาน (5.8 ข้อแนะนำ)	1. ตรวจสอบอุปกรณ์และภาชนะบรรจุว่าสะอาด และมีสภาพพร้อมใช้งาน	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
12. จัดแยกผลิตผลด้อยคุณภาพกับผลิตผลที่มีคุณภาพ รวมถึงมีแผนการใช้ประโยชน์จากผลิตผลที่ด้อยคุณภาพ และตรวจสอบการคละปนของผลิตผลที่ด้อยคุณภาพ (5.10 ข้อแนะนำ)	1. มีแผนการใช้ประโยชน์จากผลิตผลที่ด้อยคุณภาพ เช่น ผลเล็ก บิด เบี้ยวเสียหายบางส่วน นำไปให้ปลา ทำปุ๋ยหมัก และตรวจสอบการคละปนของผลิตผลที่ด้อยคุณภาพอย่างไร 2. ดูและตรวจสอบการคัดแยกผลิตผลที่ด้อยคุณภาพกับมีคุณภาพออกจากกัน	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์ 3. NA : ผู้ซื้อไม่กำหนด และรับซื้อทั้งหมดหรือเหมาสวน
13. สถานที่ที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตผล (5.11 ข้อแนะนำ)	1. สถานที่จัดการหลังการเก็บเกี่ยวต้องมีโครงสร้างที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตผล เช่น นก หนู จิ้งจก 2. โครงสร้างป้องกันสัตว์พาหะ เข้ามาปนเปื้อนผลิตผล เช่น มีสแลนกันเป็นสัดส่วน	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์ 3. NA : จำหน่ายทันที/เหมาสวน
14. หากพบความเสี่ยงในการปนเปื้อนอันตรายทางกายภาพจากอุปกรณ์และเครื่องมือ ให้มีมาตรการป้องกัน (5.12 ข้อแนะนำ)	1. ถ้าพบความเสี่ยงทางกายภาพ เช่น ลวดเย็บกระดาษ เศษหลอดไฟ พลาสติก เส้นผม ฯ 2. มีมาตรการป้องกัน หากพบความเสี่ยงในการปนเปื้อนอันตรายทางกายภาพจากอุปกรณ์และเครื่องมือ	1. พินิจ อุปกรณ์และเครื่องมือ 2. สัมภาษณ์ 3. NA: ไม่มีพบความเสี่ยง

6. การพักผลิตผล การขนย้ายในแปลงปลูก และการเก็บเกี่ยว

- สุขลักษณะของสถานที่
- วิธีการขนย้าย/เก็บรักษาผลิตผล
- ป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพ และการปนเปื้อน

การบริหารความเสี่ยง (แนวทางปฏิบัติ)

- ตรวจสอบสถานที่ อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ วิธีการขนย้ายบริเวณแปลง
- การพักผลิตผล/เก็บรักษาผลิตผล (สะอาด/ปลอดภัย/ถูกสุขอนามัย)

6. การพักผลิตผล การขนย้ายภายในฟาร์ม การเก็บรักษาและการขนส่ง

จุดวิกฤตที่ต้องควบคุม	การรักษาสุขลักษณะขณะสัมผัสผลิตผลหลังการเก็บเกี่ยว ป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตผล (7.2)
จุดควบคุม	- มีการจัดการด้านสุขอนามัยสถานที่เก็บรักษาและวิธีขนย้าย ใช้วัสดุปูรองพื้น พาหนะขนส่งต้องไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน (6.1, 6.2, 6.3) - จัดวางผลิตผลที่เก็บเกี่ยวไว้อย่างเหมาะสม ป้องกันการเสื่อมสภาพจากความร้อนและแสงแดด และการปนเปื้อนอันตราย (6.5, 6.6, 6.7)
คำแนะนำ	- ภาชนะบรรจุเพื่อขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่ กรุภายในไว้ป้องกันการกระแทก (6.4) - พาหนะขนส่งต้องสามารถรักษาคุณภาพผลิตผล ขนส่งอย่างระมัดระวัง ไปยังที่รวบรวมสินค้าทันที (6.8, 6.9)

6. การพักผลิตผลการขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา ถ้ามีการขายในลักษณะเหมาสวนตอบ NA

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
1. มีการจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลิตผล และ/หรือเก็บรักษาผลิตผล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากอันตรายและสิ่งแปลกปลอมที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภคและคุณภาพของผลิตผล (6.1 ข้อกำหนดรอง)	1. คู่มือสถานที่และวิธีการขนย้าย การพักผลิตผล และ/หรือเก็บรักษาผลิตผล เช่น สถานที่วางผลิตผลสะอาด เป็นสัดส่วน หรือขณะขนย้ายต้องไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลิตผล และไม่วางกับพื้นดิน	1. พินิจ สถานที่วิธีการขนย้ายผลิตผล 2. สัมภาษณ์ 3. NA:กรณีจำหน่ายผลิตผลทันที / เหมาสวน
2. ใช้วัสดุปูรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เกี่ยวข้องแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งปนื้อกมล เศษดินและสิ่งสกปรก หรือสิ่งที่เป็นอันตรายอื่นๆ จากพื้นดิน (6.2 ข้อกำหนดรอง)	1. มีวัสดุปูรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เกี่ยวข้องแล้ว และต้องสะอาด เช่น เสื่อ ผ้าใบ พลาสติก (ทั้งนี้ต้องพิจารณาความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของผลิตผลเป็นรายชนิดพืชด้วย)	1. พินิจ การวาง/พักผลิตผล 2. สัมภาษณ์ 3. NA: กรณีที่ไม่มี การพักผลิตผลก่อนจำหน่าย
3. ไม่ใช้พาหนะที่ขนย้ายหรือขนส่งวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย หรือสารปรับปรุงบำรุงดิน ในการขนย้ายหรือขนส่งผลิตผล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภค ในกรณีที่ไม่สามารถแยกพาหนะในการขนย้ายหรือขนส่งได้ ต้องทำความสะอาดพาหนะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนดังกล่าว รวมถึงมีการบันทึกการใช้พาหนะขนส่ง (6.3 ข้อกำหนดรอง)	1. ไม่ใช้พาหนะ ขนย้ายหรือขนส่งวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย หรือสารปรับปรุงบำรุงดิน ในการขนย้ายผลิตผล 2. ถ้าใช้ร่วมกัน ต้องบันทึกการใช้ และการทำความสะอาด	1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ 3. NA ไม่มีพาหนะ - ผู้ปฏิบัติงาน ไม่จัดเป็นพาหนะ
4. การจัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เกี่ยวข้องในแปลงปลูกต้องเหมาะสม สามารถป้องกันการเกิดรอยแผลที่ผลิตผลจากการขีดหรือการกระแทกรวมทั้งปัญหาการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องจากความร้อนและแสงแดด (6.5 ข้อกำหนดรอง)	1. จัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เกี่ยวข้องแล้ว ป้องกันการเกิดรอยแผล การขีดขีด หรือการกระแทกเช่นการวางภาชนะบรรจุซ้อนกันโดยไม่มีการป้องกัน 2. ป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องจากความร้อนและแสงแดดเช่น โรงเรือนมีหลังคา แสลมป้องกันแดด บริเวณสถานที่พักผลิตผล	1. พินิจ ภาชนะบรรจุและลักษณะการจัดวาง 2. สัมภาษณ์ 3. NA กรณีขายเหมาสวน
5. กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพง่ายต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง (6.7 ข้อกำหนดรอง)	1. กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพง่ายต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่งเช่น พักในห้องควบคุมอุณหภูมิ ตู้แช่ ผ้าขาวบาง การรักษาความชื้นที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผล	1. พินิจ วิธีการดูแลก่อนขนย้าย 2. สัมภาษณ์วิธีการปฏิบัติ 3. NA : พืชที่มีความเสี่ยงต่อการเสื่อมคุณภาพง่ายเช่น พริกทอง พริกเขียว มะพร้าว

<p>6. เลือกใช้ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขั้นต้น เพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม มีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี (6.4 ข้อแนะนำ)</p>	<p>1. ตรวจสอบภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขั้นต้น เพื่อการขนถ่ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุที่เหมาะสม หรือมีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี</p> <p>2. วัสดุกรุคือ ฟางข้าว กระดาษฟูก พลาสติกกันกระแทก โฟมกันกระแทก ใบพีช(วัสดุธรรมชาติ) ฯลฯ</p>	<p>1. พินิจ ภาชนะบรรจุ</p> <p>2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติ</p> <p>3. NA ในกรณีพืชที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการเสียหายจากการถูกกระแทกเช่น มะพร้าว ทุเรียน</p>
<p>7. การขนย้ายผลิตผลในแปลงปลูกให้ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภคได้ (6.6 ข้อแนะนำ)</p>	<p>1. ดูวิธีการขนย้ายผลิตผลในแปลงปลูกให้ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อการบริโภค เช่นไม่วางภาชนะบรรจุบนพื้นดิน พาหนะขนย้ายที่ไม่ได้ทำความสะอาด รถยนต์มีวัสดุคลุมป้องกันการปนเปื้อนจากมลภาวะ เป็นต้น</p>	<p>1. พินิจ ภาชนะบรรจุ วิธีการ</p> <p>2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติในการขนย้าย (ตอบใช่ / ไม่ใช่ เท่านั้น)</p>
<p>8. พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายต้องสามารถรักษาคุณภาพของผลิตผล (6.8 ข้อแนะนำ)</p>	<p>1. พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายผลิตผลต้องสามารถรักษาคุณภาพ เช่นรถควบคุมอุณหภูมิ วัสดุคลุมรถยนต์สะอาด สามารถควบคุมความชื้น และแสงแดดเพื่อรักษาคุณภาพผลิตผล</p>	<p>1. พินิจ วิธีการขนย้าย พาหนะขนย้าย</p> <p>2. สัมภาษณ์ วิธีการปฏิบัติในการขนย้าย (ตอบใช่ / ไม่ใช่ เท่านั้น)</p> <p>3. NA กรณีเหมาะสม</p>
<p>9. ให้ขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวังและขนส่งไปยังจุดรวบรวมสินค้าทันทีที่เก็บเกี่ยว และ/หรือหลังการตัดแต่งคัดคุณภาพหรือคัดขนาดแล้ว (6.9 ข้อแนะนำ)</p>	<p>1. ดูการจัดเรียง การจัดวางภาชนะ การดูแลรักษาขณะขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวัง</p> <p>2. ถ้าในกรณีที่ไม่มีการขนส่งทันทีหลังการบรรจุภาชนะแล้ว ต้องมีวิธีการเก็บรักษาที่เหมาะสม เพื่อป้องกันผลิตผลเสื่อมคุณภาพ</p>	<p>1. พินิจ วิธีการวิธีการขนย้าย</p> <p>2. สัมภาษณ์</p> <p>3. NA กรณีเหมาะสม</p>

7. สุขลักษณะส่วนบุคคล (Personal hygiene)

สุขลักษณะ (hygiene) หมายถึง สภาวะ และมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นที่จะทำให้มั่นใจในความปลอดภัยของสินค้าเกษตรในทุกขั้นตอนการผลิต และเหมาะสมต่อการบริโภค (นิยาม/มกษ.)

สุขลักษณะ (hygiene) หมายถึง ลักษณะที่ถูกต้องตามหลักปฏิบัติเพื่อความปราศจากโรคร้ายไข้เจ็บ เช่น ส้วมที่ถูกสุขลักษณะย่อมไม่แพร่กระจายเชื้อโรค

ตัวอย่างสุขลักษณะส่วนบุคคล

- ต้องไม่เป็นโรคติดต่อ หรือโรคนำรังเกียจ/หรือไม่เป็นพาหะนำโรคติดต่อ เช่น วัณโรค อหิวาตกโรค ไข้ไทฟอยด์ โรคบิด อีสุกอีใส ไข้หัด โรคคางทูม โรคเรื้อน โรคผิวหนังที่นำรังเกียจ และโรคไวรัสตับอักเสบบี
- บาดแผล ที่อาจก่อให้เกิดการปนเปื้อน
- ห้าม หรือป้องกันทำอย่างใดอย่างหนึ่ง
- สูบบุหรี่ บ้วนน้ำลาย บ้วนน้ำหมาก บริเวณผลิต บริเวณบรรจุฯ
- มีความรู้ หรือฝึกอบรมสุขลักษณะ (GMP)

การบริหารความเสี่ยง (แนวทางปฏิบัติ)

- ผู้ที่สัมผัสผลิตภัณฑ์โดยตรง ต้องดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์
- จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลให้เพียงพอและอยู่ใกล้แหล่งผลิต (เช่น ส้วม)
- บุคคลเจ็บป่วย ห้ามไม่ให้เข้าไปบริเวณที่ปฏิบัติงาน

7. สุขลักษณะส่วนบุคคล

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
1. ผู้ที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ (7.2 ข้อกำหนดหลัก)	1. ต้องดูผู้สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคล เช่น ไม่เป็นโรคติดต่อ 2. มีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ เช่น สวมถุงมือ ล้างมือ มีผ้าปิดปาก ผ่ากันเปื้อน เป็นต้น	1. พินิจ ผู้ปฏิบัติงานว่าในขณะที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์โดยตรงมีวิธีการป้องกันผลิตภัณฑ์ปนเปื้อนหรือไม่ 2. สัมภาษณ์ วิธีการป้องกัน วิธีการปฏิบัติว่าถูกสุขลักษณะหรือไม่
2. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกสุขลักษณะ (7.1 ข้อกำหนดรอง)	1. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล รวมถึงลูกจ้าง 2. คู่มือการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานว่าสอดคล้องกับหลักสุขอนามัยหรือไม่	1. พินิจ บันทึกใบประกาศ เอกสาร 2. สัมภาษณ์ ความรู้เรื่องสุขอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลิตภัณฑ์ (7.3 ข้อกำหนดรอง)	1. มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอ เช่น จุดล้างมือ ห้องสุขา ที่ทิ้งขยะ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลิตภัณฑ์	1. พินิจ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล 2. สัมภาษณ์ วิธีการใช้ ปฏิบัติตัวให้ถูกสุขลักษณะ

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
4. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (7.5 ข้อกำหนดรอง)	1. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง วิเคราะห์สารพิษในร่างกาย (ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับวัตถุอันตรายหมายถึงผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุอันตรายทุกขั้นตอนการปฏิบัติเช่น ผู้ปฏิบัติงานในขณะที่เก็บเกี่ยวผลผลิต) 2. ถ้ากรณีจ้างเหมาต้องมีการควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้	1. พินิจ ผลตรวจเลือดหาสารพิษ 2. สัมภาษณ์ 3. NA : ไม่ใช้สารเคมี (การตรวจพบสารเคมีในผลการตรวจเลือด ไม่มีผลต่อการพิจารณาในการตัดสินใจครั้งนี้)
5. กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบ เพื่อตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ (7.4 ข้อแนะนำ)	1. กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบ 2. สอบถามผู้ปฏิบัติงานในกรณีเจ็บป่วยว่ามีการปฏิบัติตนอย่างไร	1. พินิจบันทึกการเจ็บป่วย 2. สัมภาษณ์วิธีการปฏิบัติงานในกรณีเจ็บป่วย
6. จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน (7.6 ข้อแนะนำ)	1. มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น จุดพัก ที่พักอาศัย วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ พาหนะ น้ำดื่ม สวัสดิการของผู้ปฏิบัติงาน	1. พินิจ 2. สัมภาษณ์
7. จัดการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (7.7 ข้อแนะนำ)	1. หลักฐานการอบรม/อธิบาย ให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ เช่น บันทึก พร้อมรายชื่อผู้อบรม (รวมจ้างเหมา) 2. การอบรมแบบ Coaching การสอนงานในลักษณะ on the job training	1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงาน วันที่ได้รับอบรมหรือการสอนงานในรูปแบบต่างๆ
8. เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (7.8 ข้อแนะนำ)	1. หลักฐานการอบรม/ความรู้ GAP ฟิช เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงาน เช่น รู้จากเอกสาร บันทึกอบรม ใบประกาศ ต้องมีเอกสารด้วย (รวมจ้างเหมา)	1. พินิจ บันทึก 2. สัมภาษณ์ เจ้าของฟาร์ม และผู้ปฏิบัติงาน วันที่ได้รับอบรม

8. การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ

8.1 เอกสารและบันทึกข้อมูล

บันทึกข้อมูลในกระบวนการผลิต

- เพาะปลุก
- เติร์ยมการ
- ดูแลรักษาฟิช
- การปฏิบัติก่อน/หลังเก็บเกี่ยว
- วัตถุอันตราย

เก็บเป็นหลักฐานใช้ในการตรวจสอบย้อนหลัง

8.2 การตามสอบและทบทวนวิธีปฏิบัติ

* ตามสอบ

- ขณะขนย้าย/บรรจุ ต้องมีการระบุรุ่นผลิตหรือดิตรหัส
- ต้องบันทึกแหล่ง/ปริมาณที่จำหน่าย
- เก็บบันทึกอย่างน้อย 2 ปี

* การทบทวนวิธีปฏิบัติ

- ทบทวน บันทึกข้อมูล ปีละ 1 ครั้ง
- แก้ไขข้อร้องเรียน/เก็บข้อร้องเรียน(มีหัวข้อเพิ่มเติมในเอกสาร)

การบริหารความเสี่ยง (แนวทางปฏิบัติ)

1. จัดทำเอกสารหรือบันทึกให้เป็นปัจจุบัน บันทึกข้อมูลให้ครบถ้วน ลงชื่อผู้ปฏิบัติงาน
2. มีแปลงปลูกมากกว่า 1 แปลง ต้องแยกบันทึก
3. เก็บเอกสาร บันทึก เป็นหมวดหมู่ สะดวกต่อการตรวจสอบ
4. เก็บรักษาบันทึกอย่างดี อย่างน้อย 3 ปี (ร่างใหม่ 2 ปี เก่า 3 ปี กรมฯ 1 รอบการผลิต)

8. การติดตามและการทวนสอบ

จุดวิกฤตที่ต้องควบคุม	ไม่มี
จุดควบคุม	<ul style="list-style-type: none">- บันทึกข้อมูลตามข้อ 2.4, 3.1, 5.2, 5.3, 5.10 (8.2, 8.4, 8.7, 8.8)- บันทึกข้อมูลตามข้อ 1.5, 1.6, 2.9, 3.4, 3.14, 4.2, 5.14, 6.3, 7.1, 7.7, 7.8 แล้วเก็บไว้อย่างน้อย 2 ปี (8.1, 8.3, 8.5, 8.6, 8.9, 8.10, 8.11)- ในกรณีที่พบปัญหาให้แยกผลิตผลนั้นออกไม่จำหน่าย หรือแจ้งให้ผู้ซื้อไปปรับพื้นที่ และให้สืบหาสาเหตุแนวทางแก้ไข แล้วเก็บบันทึกข้อมูลไว้อย่างน้อย 1 ปี (8.17, 8.18)
คำแนะนำ	<ul style="list-style-type: none">- จัดทำเอกสารบันทึกสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้นๆ แล้วจัดแยกหมวดหมู่ตามแต่ละฤดูกาล (8.12, 8.13)- ผลิตผลที่จะจำหน่ายต้องระบุรุ่นการผลิต ดิตรหัสหรือเครื่องหมาย ให้ตรวจสอบที่มาได้ รวมทั้งบันทึกข้อมูลผู้ซื้อ (8.14, 8.15)- เก็บรักษาบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญไว้อย่างน้อย 2 ปีของการผลิตติดต่อกัน ตามสอบและเรียกคืนได้ (8.16)- ทบทวนการปฏิบัติงาน หรือทบทวนบันทึกข้อมูลอย่างน้อยปีละครั้ง เมื่อมีการแก้ไขข้อร้องเรียน ให้บันทึกข้อมูลนั้นไว้ (8.19, 8.20)

8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
1. มีบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมีฆ่าเชื้อในดิน —— (8.2 ข้อกำหนดหลัก)	- คู่มือบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมีฆ่าเชื้อในดิน	1. พินิจ บันทึกการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร 2. NA: ไม่มีการใช้สารเคมีฆ่าเชื้อในดิน
2. มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรทุกครั้งที่ใช้ อย่างน้อยให้ระบุชนิดพืช ชนิดสารเคมี วัตถุประสงค์การใช้ วันที่ใช้ อัตราและวิธีการใช้ วันที่เก็บเกี่ยว และชื่อผู้ปฏิบัติงาน (8.4 ข้อกำหนดหลัก)	1. มีบันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรทุกครั้งที่ใช้โดยมีข้อมูลบันทึกประกอบไปด้วยการระบุชนิดพืช ชนิดสารเคมี วัตถุประสงค์การใช้ วันที่ใช้ อัตราและวิธีการใช้ วันที่เก็บเกี่ยว และชื่อผู้ปฏิบัติงาน 2. ต้องคู่มือบันทึกการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรครั้งสุดท้ายก่อนการเก็บเกี่ยวที่ส่งผลถึงความปลอดภัยต่อพืชอาหารแต่ละชนิด ต่อผู้บริโภค หรือต่อผู้ปฏิบัติงาน (PHI)	1. พินิจ 2. NA: ไม่มีการใช้
3. มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตผล (8.7 ข้อกำหนดหลัก)	1. คู่มือบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว ในเรื่องสุขลักษณะของผู้ปฏิบัติงานที่มีผลต่อความปลอดภัยของผลิตผล เช่น สุขลักษณะส่วนบุคคล สุขลักษณะของสถานที่ เป็นต้น 2. กรณีเหมาะสม ต้องคู่มือบันทึกวันเก็บเกี่ยว ของผู้มารับซื้อเหมาะสมระบุชื่อ วันเก็บเกี่ยว วิธีเก็บเกี่ยว ปริมาณ ฯลฯ	1. พินิจบันทึกรายละเอียดของบันทึกต้องมีความเกี่ยวข้องกับบันทึกที่เกี่ยวกับสุขลักษณะบุคคลหรือสถานที่ การทำความสะอาดสถานที่ โรงคัดพาหนะ ภาชนะวัสดุอุปกรณ์ (ตอบ ใช่/ ใช่มิเท่านั้น)
4. มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก (8.3 ข้อกำหนดรอง)	1. มีบันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก เช่น มีรหัสแปลง มีรายละเอียดข้อมูลประจำแปลง ประจำฟาร์ม ครบถ้วน	1. พินิจ
5. มีบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ (8.9 ข้อกำหนดรอง)	- คู่มือบันทึกข้อมูลการกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ	1. พินิจ 2. NA: ไม่มีการใช้
6. มีบันทึกข้อมูลการใช้พาหนะขนส่ง (8.10 ข้อกำหนดรอง)	1. คู่มือบันทึกการล้างทำความสะอาดพาหนะขนย้ายสารเคมี และขนส่งผลิตผล	1. พินิจ 2. NA: ไม่มีการใช้
7. มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรม และ/หรือเก็บหลักฐานผลการตรวจสอบสุขภาพ และ/หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล (8.11 ข้อกำหนดรอง)	1. คู่มือบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรม และ/หรือเก็บหลักฐานผลการตรวจสอบสุขภาพ และ/หรือการจัดการด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล	1. พินิจ

<p>8. ผลผลิตที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษาและขนย้าย หรือบรรจุเพื่อจำหน่าย ต้องมีการระบุรุ่นผลผลิต หรือดิตรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว ให้สามารถตรวจสอบที่มาของผลผลิตได้ (8.14 ข้อกำหนดรอง)</p>	<p>- คู่มือผลผลิต หรือดิตรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว ที่เก็บรักษา</p>	<p>1. พินิจ</p>
<p>9. ในกรณีมีการจำหน่ายผลผลิต ต้องบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อผลผลิต หรือแหล่งที่นำผลผลิตไปจำหน่าย รวมถึงปริมาณที่จำหน่าย (8.15 ข้อกำหนดรอง)</p>	<p>- คู่มือบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ ปริมาณผลผลิต</p>	<p>1. พินิจ 2. NA กรณีไม่มีการจำหน่าย</p>
<p>10. เก็บรักษาบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้อย่างน้อย 2 ปี ของการผลิตติดต่อกันหรือตามที่มีผู้ประกอบการหรือประเทศคู่ค้าต้องการ เพื่อให้สามารถตามสอบและเรียกคืนสินค้าเมื่อเกิดปัญหาได้ (8.16 ข้อกำหนดรอง)</p>	<p>- คู่มือบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน อย่างน้อย 2 ปี</p>	<p>1. พินิจ</p>
<p>11. มีบันทึกข้อมูลการใช้น้ำที่มีรายละเอียดต่างๆ เช่น ชนิดพืช วันที่ สถานที่ และปริมาณน้ำใช้ หรือระยะเวลาให้น้ำ (8.1 ข้อแนะนำ)</p>	<p>- คู่มือบันทึกข้อมูลการใช้น้ำ มีรายละเอียดต่างๆ เช่น ชนิดพืช วันที่ สถานที่ และปริมาณน้ำใช้ หรือระยะเวลาให้น้ำ รวมถึงอาศัยน้ำฝน ปริมาณน้ำฝน วันฝนตก</p>	<p>1. พินิจ 2. NA: พืชที่ใช้ความชื้นในดิน</p>
<p>12. มีบันทึกข้อมูล/หลักฐานการได้มาของวัตถุดิบตรายทางการเกษตร และมีบันทึกรายชื่อวัตถุดิบตรายทางการเกษตรที่จัดเก็บ (8.5 ข้อแนะนำ)</p>	<p>- คู่มือบันทึกข้อมูล/หลักฐานการได้มาของวัตถุดิบตรายทางการเกษตร</p>	<p>1. พินิจ 2. NA: ไม่มีการใช้</p>
<p>13. มีบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาและการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน เช่น วันที่ ชนิด ปริมาณ อัตราที่ใช้ วิธีการใช้ ช่วงระยะของการปลูกพืชที่มีการใช้ปุ๋ย และชื่อผู้ปฏิบัติงาน (8.6 ข้อแนะนำ)</p>	<p>- คู่มือที่รายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาและการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน (โดโลไมท์ ภูไมท์ ปูนขาว)</p>	<p>1. พินิจ</p>

ข้อกำหนด	หลักฐาน	วิธีตรวจ
14. มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวในขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของผลิตผล (8.8 ข้อแนะนำ)	- ดูบันทึกข้อมูล เช่น การห่อผลชมพู การล้างผลผลิต การบรรจุการคัดแยกพืชผัก คู่มือ/ เอกสาร/ ป้าย /ประกาศอาจดูคู่มือเอกสารคำแนะนำประกอบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	1. พิสูจน์
15. จัดทำเอกสารหรือแบบบันทึกให้เป็นปัจจุบันสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้นๆ รวมทั้งมีการบันทึกข้อมูลให้ครบถ้วนและลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึกข้อมูล (8.12 ข้อแนะนำ)	- ดูแบบบันทึก ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้ง	1. พิสูจน์
16. มีการจัดเก็บเอกสาร และ/หรือ บันทึกข้อมูลเป็นหมวดหมู่แยกเป็นฤดูกาลผลิตแต่ละฤดูกาล เพื่อสะดวกต่อการตรวจสอบและการนำมาใช้ (8.13 ข้อแนะนำ)	- ดูบันทึกข้อมูลแยกเป็นหมวดหมู่ แยกเป็นฤดูกาลผลิตแต่ละฤดูกาล	1. พิสูจน์
17. กรณีพบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัย ต้องแยกผลิตผลและป้องกันไม่ให้นำไปจำหน่าย หากพบหลังจากจำหน่ายแล้วให้รับแจ้งผู้ซื้อผลิตผลทันที (8.17 ข้อแนะนำ)	- ดูบันทึกข้อมูลการแจ้งการแจ้งเตือน หรือข้อร้องเรียน(เกิดปัญหาแล้ว)	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ 2. NA: ไม่มีปัญหา
18. กรณีที่พบปัญหาการปฏิบัติในแปลงปลูกที่อาจมีผลต่อความปลอดภัย ให้สืบหาสาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก และให้มีการบันทึกข้อมูล (8.18 ข้อแนะนำ)	- ดูบันทึกข้อมูลปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา(แนวทางแก้ไขปัญหาของเกษตรกร)	1. พิสูจน์ 2. สัมภาษณ์ 2. NA: ไม่มีปัญหา
19. ทบทวนการปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีหรือทบทวนบันทึกข้อมูลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้มั่นใจในกระบวนการผลิตและปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ รวมถึงเก็บบันทึกข้อมูลการทบทวนและแก้ไข (8.19 ข้อแนะนำ)	- ดูบันทึกข้อมูลการทบทวนและแก้ไขในปีที่ผ่านมา นำมาพิจารณาปรับปรุง	1. พิสูจน์
20. มีการแก้ไขข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้อง และเก็บบันทึกข้อมูลการแก้ปัญหาข้อร้องเรียนไว้ (8.19 ข้อแนะนำ)	- ดูข้อร้องเรียน	1. พิสูจน์ 2. NA: ไม่มีปัญหาและข้อร้องเรียน

ภาคผนวกที่ 3

คู่มือการปฏิบัติงาน
Standards Operating Procedure (SOP)
การตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช

กลุ่มพัฒนาระบบตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตพืช
กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช
กรมวิชาการเกษตร

คำนำ

ปัจจุบันตลาดโลกให้ความสำคัญกับระบบคุณภาพความปลอดภัยของสินค้าเกษตร อีกทั้งกระแสของผู้บริโภคที่คำนึงถึงสุขภาพ ความปลอดภัย และการจัดการสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยในฐานะประเทศที่ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารสู่ตลาดโลก จึงมีความจำเป็นต้องควบคุมความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหาร

กรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยรับรองทำหน้าที่ให้บริการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืชตามมาตรฐานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกษ 9001-2556) โดยมีสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 – 8 ทำหน้าที่ตรวจรับรองในส่วนภูมิภาคและมีกองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืชเป็นหน่วยงานส่วนกลาง ทำหน้าที่ประสานงานการตรวจรับรองตามระบบคุณภาพให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

คู่มือการปฏิบัติงาน (Standards Operating Procedure : SOP) การตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ที่ดำเนินการโดยกรมวิชาการเกษตร ซึ่งอ้างอิงเอกสารระบบจัดการคุณภาพ ประกอบด้วยคู่มือคุณภาพหลักเกณฑ์และเงื่อนไขคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน เอกสารสนับสนุน แบบฟอร์ม และคู่มือการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065 : 2012

กลุ่มพัฒนาระบบตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตพืช กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการปฏิบัติงานการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (SOP) ฉบับนี้ จะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ

(นายยสิทธิ์ อินทรสถิตย์)

ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช

คู่มือการปฏิบัติงาน
Standards Operating Procedure (SOP)
การตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช

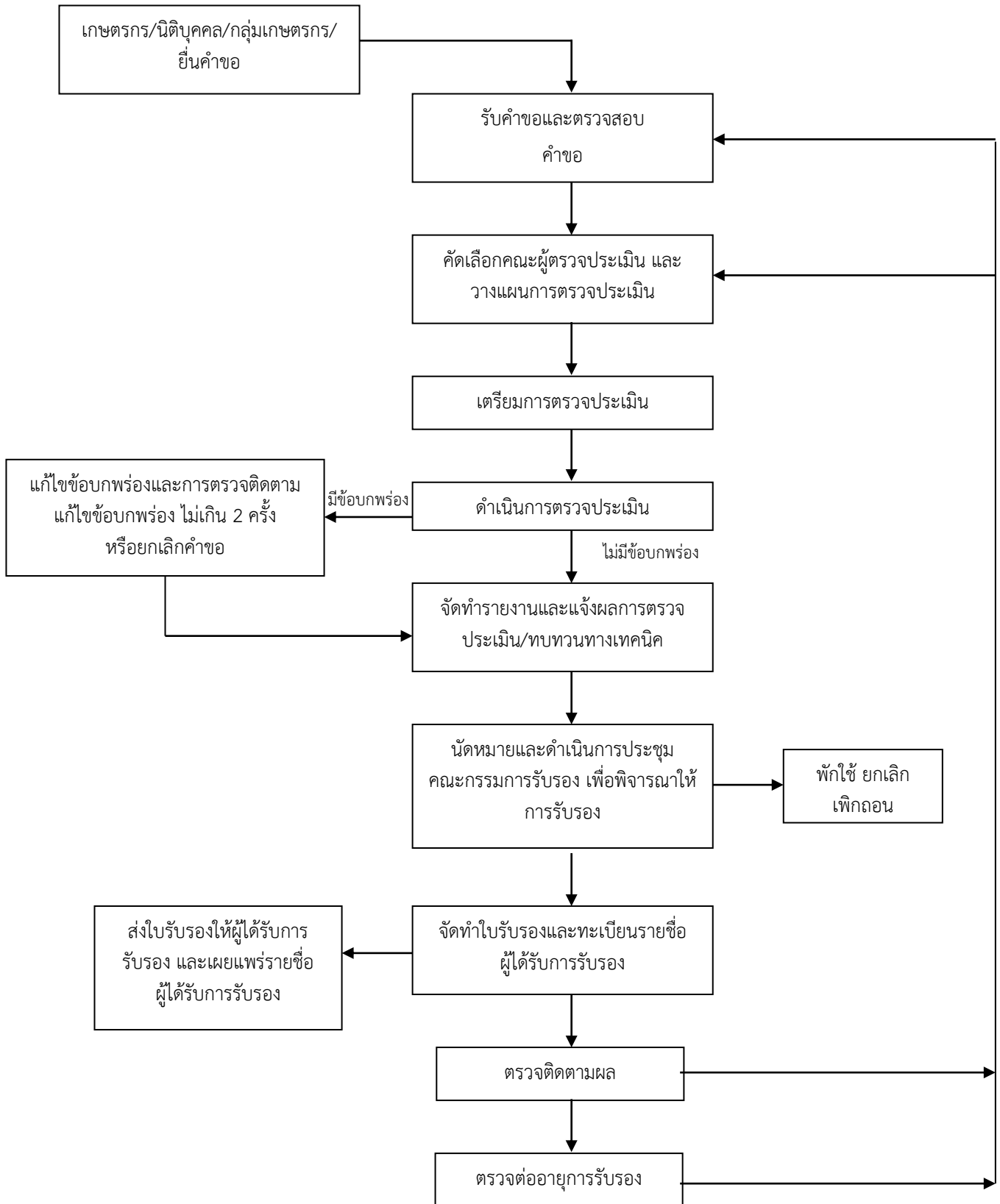
1. วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นคู่มือในการดำเนินการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืชและการผลิตพืชอินทรีย์
2. ขอบเขต ครอบคลุมกระบวนการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ที่ดำเนินการโดยกรมวิชาการเกษตร
3. ผู้รับผิดชอบ กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช, สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1-8 และหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร คณะกรรมการคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. เอกสารอ้างอิง เอกสารระบบการจัดการคุณภาพ ประกอบด้วย
คู่มือคุณภาพ (Quality Manual : QM)
หลักเกณฑ์และเงื่อนไข (Regulation : RE)
คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure Manual : PM)
เอกสารสนับสนุน (Support Document :SD)
แบบฟอร์ม (Form :F)
คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน (Work Instruction : WI)

5. คำนิยาม

1. GAP (Good Agricultural Practice) พืช หมายถึง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช
2. การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช หมายถึง แนวทางการปฏิบัติในไร่นาเพื่อผลิตพืชให้ได้สินค้าปลอดภัย ปลอดภัยต่อพืชและคุณภาพถูกใจผู้บริโภค เน้นวิธีการควบคุมและป้องกันการเกิดปัญหาในกระบวนการผลิต
3. มาตรฐานการผลิตพืช หมายถึง มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช อาหารและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. การรับรอง หมายถึง การให้การรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือมาตรฐานอื่นๆ ที่เทียบเท่า
5. ผู้ยื่นคำขอ หมายถึง เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร นิติบุคคล องค์กร ผู้ผลิต หรือผู้ประกอบการที่ประสงค์ขอรับการรับรอง
6. ผู้ได้รับการรับรอง หมายถึง ผู้ยื่นคำขอที่ผ่านการตรวจประเมิน และได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร
7. คณะกรรมการรับรอง หมายถึง คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช ที่ได้รับการแต่งตั้งจากประธานคณะกรรมการบริหาร เพื่อทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
8. การตรวจประเมินเพื่อการรับรอง (Initial Audit) หมายถึง การตรวจโดยละเอียดตามหัวข้อที่กำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อตรวจประเมินดูความสอดคล้องตามข้อกำหนด ซึ่งจะดำเนินการตรวจเมื่อยื่นขอประเมินเป็นครั้งแรก

9. การตรวจติดตามผล (Surveillance) หมายถึง การตรวจประเมินเพื่อติดตามการรักษาระบบที่ดำเนินการในช่วงก่อนครบรอบการตรวจประเมินใหม่ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบยังคงเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
10. การตรวจต่ออายุการรับรอง (Re-assessment) หมายถึง การตรวจประเมินภายหลังการรับรองที่ดำเนินการเมื่อครบรอบอายุการรับรอง เพื่อทบทวนทั้งระบบอีกครั้งว่าผู้ได้รับการรับรองมีการนำมาตรฐานสินค้าเกษตร ไปดำเนินการ และยังมีประสิทธิภาพอยู่
11. ผู้ตรวจประเมิน (Auditor) หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจประเมิน และมีคุณสมบัติตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด
12. คณะผู้ตรวจประเมิน (Audit Team) หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจประเมินซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน ผู้ตรวจประเมิน ผู้ตรวจประเมินฝึกหัด (ถ้ามี) และผู้เชี่ยวชาญ(ถ้ามี) หรือบุคคลเดียวที่ทำหน้าที่ตรวจประเมิน โดยบุคคลดังกล่าวต้องมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน
13. หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน (Lead Auditor) หมายถึง บุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด และได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้นำการตรวจประเมิน
14. ผู้ทบทวนทางเทคนิค หมายถึง ผู้ตรวจประเมินอื่นที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการตรวจประเมินเพื่อการรับรองแปลงที่ยื่นขอ หรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ทบทวนรายละเอียดของผลการตรวจประเมิน
15. การตรวจประเมิน (Audit) หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบ เป็นอิสระ และจัดทำเป็นเอกสาร เพื่อให้ได้หลักฐานการตรวจประเมิน และเพื่อประเมินว่าเป็นไปตามเกณฑ์การตรวจประเมิน
16. ข้อบกพร่อง (Nonconformity) หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดตามมาตรฐานการผลิตพืช
17. กลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้ผลิต (Grower / Farmer Group) หมายถึง กลุ่มของเกษตรกรที่มีสมาชิกผู้ผลิตทำการผลิต และรวมกลุ่มกันเพื่อทำการผลิต
18. นิติบุคคล (Juristic Person) หมายถึง บริษัทหรือผู้ส่งออกที่รับผิดชอบกลุ่ม ซึ่งเป็นผู้รับซื้อ จัดจำหน่าย หรือส่งออกผลิตผลทางการเกษตร จากกลุ่มเกษตรกร/เกษตรกร
19. ใบรับรอง หมายถึง ใบรับรองแหล่งผลิตพืชตามมาตรฐานสินค้าเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
20. ระบบคุณภาพ หมายถึง การบริหารจัดการด้านต่างๆ ที่องค์กรกำหนดไว้และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพที่ตั้งไว้
21. พืช หมายถึง พรรณพืชทุกชนิดและทุกส่วนของพืช ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เช่น ต้นตอ หน่อ กิ่ง ใบ ราก หัว ดอก และเมล็ด ทั้งนี้ให้รวมถึงเห็ด

แผนภูมิกระบวนการดำเนินงานตรวจประเมิน ตรวจสอบอายุ ตรวจติดตามผล
เพื่อการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช

ขั้นตอนการตรวจประเมิน การตรวจต่ออายุ และการตรวจติดตามผล ของการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช

ผู้ปฏิบัติการ ขั้นตอน	เลขตรกร/กลุ่ม เลขตรกร/ นิติบุคคล	เจ้าหน้าที่ กอง/ศูนย์/กลุ่ม	คณะผู้ตรวจ ประเมิน	เลขาคณะกรรมการ รับรอง/ ผอ.กลุ่ม ถ่ายทอดฯ	เจ้าหน้าที่/กลุ่ม ถ่ายทอด/กมพ.	คณะกรรมการ รับรอง	ผอ.สวพ./ศวพ. / กมพ.	เอกสารอ้างอิง	KPIs
1.ยื่นคำขอ								PM-1	
2.รับคำขอและตรวจ สอบคำขอ								PM-2	
3.คัดเลือกคณะผู้ตรวจประเมิน และวางแผนการตรวจประเมิน								PM-3 PM-4 PM-5 PM -6 PM -7	
4.เตรียมการตรวจประเมิน								PM- 8 PM -9 PM -10 PM -11	
5.ดำเนินการตรวจประเมิน - แก่ไขและตรวจติดตาม ตามแก้ไขข้อบกพร่อง - ยกเลิก คำขอ								PM- 8 PM -9 PM -10 PM -11	ตรวจประเมินแล้วเสร็จ ภายใน 1 รอบการผลิต
6. จัดทำรายงานการตรวจ ประเมิน/แจ้งผลการตรวจ ประเมิน								PM- 8 PM -9 PM -10 PM -11	จัดทำรายงานให้แล้วเสร็จ ภายใน 15 วันทำการ หลังจากเสร็จสิ้นการตรวจ ประเมิน
7.นัดหมายและดำเนินการ ประชุมคณะกรรมการรับรองเพื่อ พิจารณาให้การรับรอง พักใช้ ยกเลิก เพิกถอน								PM-8 PM -12 PM -13 PM 14	จัดประชุม อย่างน้อยเดือน ละ 1 ครั้ง
8.จัดทำใบรับรองและทะเบียน รายชื่อผู้ได้รับการรับรอง								PM-15	ออกใบ รับรอง ภายใน 15 วันทำการ หลังจาก คณะ กรรมการฯ พิจารณาให้การ รับรอง
9.ส่งใบรับรองให้ผู้ได้รับการ รับรอง								PM-15	ไม่เกิน 15 วันทำการ

หมายเหตุ : การตรวจต่ออายุมีขั้นตอนเหมือนการตรวจรับรองแหล่งผลิตทุกขั้นตอน / การตรวจติดตามผล ดำเนินการโดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนที่ 3 ถึง 7

6. ขั้นตอนการทำงาน รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การตรวจประเมิน การตรวจต่ออายุ และการตรวจติดตามผล ของการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช

ขั้นตอนที่ 1 ยื่นคำขอ

เกษตรกร นิติบุคคล หรือกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมในการรับการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช หรือปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (RE-1) ยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช (กมพ.) เจ้าหน้าที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร (สวพ.) หรือ เจ้าหน้าที่หน่วยงานเครือข่ายของ สวพ.

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แบบคำขอไปรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับแปลงเดี่ยว) (F-1)
2. แบบคำขอไปรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับกลุ่ม) (F-2)
3. แบบคำขอต่ออายุไปรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับแปลงเดี่ยว) (F-3)
4. แบบคำขอต่ออายุไปรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับกลุ่ม) (F-4)
5. แบบคำขอหนังสือรับรอง ไปรับรอง หรือขอแก้ไขข้อมูลในไปรับรอง (F-5)

ขั้นตอนที่ 2 รับคำขอและตรวจสอบคำขอ

เจ้าหน้าที่ของ สำนัก / ศูนย์/กลุ่ม (ผู้ที่ได้รับมอบหมาย) ตรวจสอบความถูกต้องของคำขอ ขอบข่าย และความครบถ้วนของเอกสารประกอบคำขอ รวมทั้งตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ กรณีหน่วยงานเครือข่ายของ สวพ. รับคำขอ ให้หน่วยงานเครือข่ายจัดส่งสรุปผลการรับคำขอประจำเดือนโดยแจ้งรายชื่อเกษตรกร นิติบุคคล หรือกลุ่มเกษตรกร ขอบข่าย และจำนวนคำขอ ให้ สวพ. ทราบ กรณีที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรรับคำขอ เมื่อได้พิจารณาที่ตั้งของฟาร์มแล้วพบว่าอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด ให้ดำเนินการส่งคำขอ และเอกสารประกอบคำขอทั้งหมดให้หน่วยงานนั้น เพื่อดำเนินการต่อไป กรณีที่ สวพ. หรือหน่วยงานเครือข่ายของ สวพ. รับคำขอรับรองผลิตผล สำหรับผู้นำเข้า หากไม่สามารถดำเนินการตรวจประเมินได้ ให้ส่งคำขอให้กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช เพื่อวางแผนการตรวจประเมินต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แบบคำขอไปรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับแปลงเดี่ยว) (F-1)
2. แบบคำขอไปรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับกลุ่ม) (F-2)
3. แบบคำขอต่ออายุไปรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับแปลงเดี่ยว) (F-3)
4. แบบคำขอต่ออายุไปรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับกลุ่ม) (F-4)
5. แบบคำขอหนังสือรับรอง ไปรับรอง หรือขอแก้ไขข้อมูลในไปรับรอง (F-5)

ขั้นตอนที่ 3 คัดเลือกคณะผู้ตรวจประเมินและวางแผนการตรวจประเมิน

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร/ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร/ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช คัดเลือกคณะผู้ตรวจประเมิน และมอบหมายให้คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการวางแผนการตรวจประเมิน ทั้งนี้การคัดเลือกคณะผู้ตรวจประเมินให้พิจารณาจากความรู้

ความสามารถที่ตรงกับขอบข่ายที่ขอรับการรับรอง กรณีที่ไม่มีผู้ตรวจประเมินตรงตามขอบข่ายที่ขอรับการรับรอง ให้ติดต่อ กมพ. หรือ สวพ. อื่น หรือใช้ผู้เชี่ยวชาญร่วมคณะผู้ตรวจประเมิน หรือใช้ผู้ตรวจประเมินภายนอกที่มีความรู้ใน ขอบข่ายที่ขอรับการรับรอง ทั้งนี้ผู้ตรวจประเมินที่ได้รับการคัดเลือกต้องมีคุณสมบัติสอดคล้องกับ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขว่าด้วยคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ตรวจประเมินและผู้เชี่ยวชาญ

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. ทะเบียนรายชื่อผู้ตรวจประเมิน (F-9)
2. ทะเบียนรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ (F-16)
3. แบบคำขอใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับแปลงเดี่ยว) (F-1)
4. แบบคำขอใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับกลุ่ม) (F-2)
5. แบบคำขอต่ออายุใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับแปลงเดี่ยว) (F-3)
6. แบบคำขอต่ออายุใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับกลุ่ม) (F-4)
7. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขว่าด้วยคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ตรวจประเมิน และผู้เชี่ยวชาญ
8. ตารางกำหนดระยะเวลาการตรวจประเมิน (Man-day) การรับรองแหล่งผลิต GAP พืช
9. แผนการตรวจประเมินประจำปี (F-7)
10. แบบบันทึกการแจ้งกำหนดการตรวจประเมิน (F-8)

ขั้นตอนที่ 4 เตรียมการตรวจประเมิน

คณะผู้ตรวจประเมินรับทราบแผนการตรวจประเมิน และ เตรียมการก่อนตรวจประเมิน โดยทำการศึกษา คำขอ รายชื่อเกษตรกรที่ขอรับการตรวจประเมินจากฐานข้อมูล และการทบทวนมาตรฐานที่จะใช้ในการตรวจ ประเมินเพื่อการรับรอง และจัดทำกำหนดการตรวจประเมินให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการตรวจประเมิน (Man-day) และครอบคลุมทุกกิจกรรมตามขอบข่ายที่ขอรับการรับรอง โดยใช้แบบกำหนดการตรวจรับรองการ ผลิต GAP พืช จากนั้นจัดเตรียมบันทึกต่างๆ ที่ใช้ในการตรวจประเมิน หากเป็นการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช บันทึกต่างๆ ที่ใช้ในการตรวจประเมิน ได้แก่ แบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืช แบบบันทึกข้อมูล ประจำปีฟาร์ม แบบบันทึกข้อบกพร่องฟาร์มจากแหล่งผลิต GAP พืช แบบบันทึกแก้ไขข้อบกพร่อง บันทึกการเก็บ ตัวอย่างดิน น้ำ และพืชส่งวิเคราะห์ และแบบสรุปผลการตรวจประเมินฟาร์ม

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แผนการตรวจประเมินประจำปี (F-7)
2. แบบคำขอใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับแปลงเดี่ยว) (F-1)
3. แบบคำขอใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับกลุ่ม) (F-2)
4. แบบคำขอต่ออายุใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับแปลงเดี่ยว) (F-3)
5. แบบคำขอต่ออายุใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับกลุ่ม) (F-4)
6. รายชื่อเกษตรกรที่ขอรับการตรวจประเมินจากฐานข้อมูล
7. แบบบันทึกการตรวจประเมิน GAP พืช (F-50)

ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการตรวจประเมิน

คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจประเมินเพื่อการรับรอง ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืช และให้เป็นไปตามกำหนดการตรวจประเมินที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งการตรวจประเมินประกอบด้วย การสัมภาษณ์ การตรวจเอกสาร/บันทึก การตรวจพินิจ/การสังเกตกิจกรรม และสถานะของพื้นที่ที่ตรวจ และอาจมีการสุ่มตัวอย่าง ดิน น้ำ หรือพืช ในกรณีสงสัยโดยบันทึกข้อมูลการเก็บตัวอย่าง ในแบบบันทึกการเก็บตัวอย่างดิน น้ำ และพืชส่งวิเคราะห์ เพื่อส่งวิเคราะห์ต่อไป จากนั้นให้บันทึกสิ่งที่พบจากการตรวจประเมินในแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืช เมื่อการตรวจประเมินแล้วเสร็จ คณะผู้ตรวจประเมินจะพิจารณาผลการตรวจประเมิน จัดทำแบบบันทึกข้อบกพร่องฟาร์ม และแจ้งให้เกษตรกรรับทราบผลการตรวจประเมินพร้อมลงชื่อในแบบบันทึกข้อบกพร่องฟาร์ม และแบบบันทึกการเก็บตัวอย่างดิน น้ำ และพืชส่งวิเคราะห์ (ถ้ามี)

กรณีที่คณะผู้ตรวจประเมิน ตรวจประเมินครบทุกหัวข้อ ให้ผู้ตรวจประเมินจัดทำแบบสรุปการตรวจประเมินฟาร์ม

กรณีที่ไม่สามารถตรวจได้ครบทุกหัวข้อในการตรวจครั้งแรก ให้ดำเนินการนัดหมายการตรวจประเมินในครั้งต่อไป

กรณีมีข้อบกพร่องให้แจ้งเกษตรกรรับทราบและให้เกษตรกรเสนอแนวทางการแก้ไข และกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ พร้อมนัดหมายช่วงเวลาในการตรวจประเมินครั้งต่อไป

ทั้งนี้ในระหว่างการตรวจประเมินเพื่อการรับรอง และการตรวจต่ออายุแหล่งผลิต GAP พืช ให้ยึดแนวทางในการดำเนินการดังนี้

การตรวจประเมินเพื่อการรับรอง

1. การตรวจประเมินเพื่อการรับรองจะทำการตรวจประเมินแต่ละรายไม่เกิน 3 ครั้ง หากการตรวจประเมิน ไม่สามารถเสร็จสิ้นได้ภายใน 3 ครั้ง ให้แจ้งผลการตรวจประเมินให้ผู้ยื่นคำขอทราบ จากนั้นสรุปผลเสนอคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช เพื่อยกเลิกคำขอต่อไป และหากประสงค์จะขอรับการรับรองต่อไปให้เกษตรกรยื่นคำขอใหม่เมื่อมีความพร้อม
2. การตรวจประเมินแก้ไขข้อบกพร่องจะตรวจไม่เกิน 2 ครั้ง ในข้อกำหนดเดียวกัน ถ้าไม่ดำเนินการแก้ไข จำเป็นต้องยกเลิกคำขอ

การตรวจต่ออายุ

1. การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรองจะทำการตรวจประเมินแต่ละรายไม่เกิน 2 ครั้ง หากการตรวจประเมินไม่สามารถเสร็จสิ้นได้ภายใน 2 ครั้ง และเป็นปัญหาที่เกิดจากเกษตรกร กรมวิชาการเกษตรจะพิจารณายกเลิกคำขอ
2. การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง ครั้งที่ 2 ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นไม่เกินกว่า 60 วัน นับจากวันตรวจต่ออายุครั้งแรก ถ้าไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดและเป็นปัญหาที่เกิดจากเกษตรกร กรมวิชาการเกษตรจะพิจารณาวันที่ต่ออายุการรับรองไม่ต่อจากใบรับรองฉบับเดิม
3. การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรองทั้ง 2 ครั้งต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นไม่เกิน 60 วัน นับจากวันตรวจต่ออายุครั้งแรก ถ้าไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดและปัญหาเกิดจากคณะผู้ตรวจประเมินให้ดำเนินการตรวจประเมินให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และพิจารณาวันที่ต่ออายุการรับรองต่อจากใบรับรองฉบับเดิม

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แผนการตรวจประเมินประจำเดือน (F-7)
2. แบบคำขอใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับแปลงเดี่ยว) (F-1)
3. แบบคำขอใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับกลุ่ม) (F-2)
4. แบบคำขอต่ออายุใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับแปลงเดี่ยว) (F-3)
5. แบบคำขอต่ออายุใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับกลุ่ม) (F-4)
6. รายชื่อเกษตรกรที่ขอรับการตรวจประเมินจากฐานข้อมูล
7. แบบบันทึกการตรวจประเมิน GAP พืช (F-50)
8. แบบคำขอยกเลิกการรับรอง (F-6)

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำรายงานการตรวจประเมิน

หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน จัดทำบันทึกข้อความ เรื่อง การทวนสอบความถูกต้องเอกสารและบันทึกการตรวจประเมิน และรวบรวมสรุปผลการตรวจประเมิน บันทึกข้อบกพร่อง และบันทึกการเก็บตัวอย่างดิน น้ำ และพืชส่งวิเคราะห์ (ถ้ามี) เสนอผู้ทบทวนทางเทคนิค เพื่อทวนสอบความถูกต้องเอกสารและบันทึกการตรวจประเมิน และลงนามในบันทึกข้อความ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมินรวบรวมเอกสารการตรวจประเมินทั้งหมด ส่งให้งานสารบรรณของหน่วยงาน กรณีเกษตรกรมีข้อบกพร่องและไม่สามารถแก้ไขได้ตามกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จภายใน 2 ครั้ง เกษตรกรจะถูกยกเลิกคำขอ (กรณีเป็นการตรวจประเมินเพื่อให้การรับรอง) หรือลดขอบข่ายพักใช้เพิกถอน (กรณีเป็นการตรวจติดตาม) หรือ ไม่ต่ออายุใบรับรอง (กรณีเป็นการตรวจต่ออายุ)

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แบบบันทึกการตรวจประเมิน GAP พืช (F-50)

ขั้นตอนที่ 7 นัดหมายและดำเนินการประชุมคณะกรรมการรับรองเพื่อพิจารณา

7.1 เลขาธิการคณะกรรมการรับรอง/ผู้อำนวยการกลุ่มถ่ายทอดเทคโนโลยีรวบรวมและตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องของข้อมูลทั้งหมด จากนั้นจัดเตรียมการประชุม โดยส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมระเบียบวาระการประชุม และเอกสารประกอบการประชุม ให้คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช

7.2 คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม และพิจารณาให้การรับรอง พักใช้ ยกเลิก เพิกถอน

7.3 เลขานุการคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช บันทึกผลการประชุม และจัดทำรายงานการประชุม แจ้งมติผลการพิจารณาของคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช ให้เกษตรกร/คณะผู้ตรวจประเมิน/ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และดำเนินการตามมติต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แผนการประชุม
2. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช
3. หนังสือเชิญประชุม
4. ระเบียบวาระการประชุม
5. เอกสารประกอบการประชุม

6. แบบแสดงรายชื่อผู้เข้าประชุมคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช (F-20)
7. รายงานการประชุมคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช

ขั้นตอนที่ 8 จัดทำใบรับรองและทะเบียนรายชื่อผู้ได้รับการรับรอง

เมื่อที่ประชุมคณะกรรมการรับรองมีมติพิจารณาให้การรับรอง เลขานุการคณะกรรมการรับรองจัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการรับรองให้เจ้าหน้าที่กลุ่มถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อจัดทำใบรับรอง และจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ได้รับการรับรอง จากนั้นนำเสนอผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรลงนาม

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. รายงานการประชุมคณะกรรมการรับรอง
2. แบบใบรับรอง GAP แบบรายเดี่ยวพืชเดี่ยว (F-62)
3. แบบใบรับรอง GAP แบบรายเดี่ยวหลายพืช (F-63)
4. แบบใบรับรอง GAP แบบกลุ่ม (F-64)
5. ฐานข้อมูลใบรับรอง
6. ฐานข้อมูลเกษตรกรของ สวพ.
7. หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (RE-1)

ขั้นตอนที่ 9 ส่งใบรับรองให้ผู้ได้รับการรับรอง

เมื่อจัดทำใบรับรองและผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรลงนามแล้วจึงจัดส่งใบรับรองให้แก่ผู้ได้รับการรับรอง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แบบใบรับรอง GAP แบบรายเดี่ยวพืชเดี่ยว (F-62)
2. แบบใบรับรอง GAP แบบรายเดี่ยวหลายพืช (F-63)
3. แบบใบรับรอง GAP แบบกลุ่ม (F-64)

หมายเหตุ การตรวจต่ออายุมีขั้นตอนเหมือนการตรวจรับรองแหล่งผลิตทุกขั้นตอน / การตรวจติดตามผลเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนที่ 3-7